



Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. november 28.
(OR. en)

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0425 (COD)**

15111/1/21
REV 1

ENER 562
ENV 1016
CLIMA 457
IND 389
RECH 570
COMPET 917
ECOFIN 1261
CODEC 1670
IA 211

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 803 final/2
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás)

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 803 final/2 számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 803 final/2

Brüsszel, 2022.11.23.
COM(2021) 803 final/2

2021/0425 (COD)

CORRIGENDUM

This document corrects document COM (2021) 803 final of 15.12.21

Concerns all language versions.

The text shall read as follows:

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás)

{SEC(2021) 431} - {SWD(2021) 455} - {SWD(2021) 456} - {SWD(2021) 457} -
{SWD(2021) 458}

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

1.1. Bevezetés

Az Európai Unió azt az ambiciózus célt tűzte ki, hogy 2050-re az első klímasemleges kontinens legyen. Ennek elérése érdekében a tagállamok és az Európai Parlament az európai klímarendelemben megállapodtak, hogy 2030-ig legalább 55 %-kal csökkentik az üvegházhatásúgáz-kibocsátást. E célok elérése és egyúttal a versenyképességhez, a növekedéshez és a munkahelyteremtéshez való hozzájárulás érdekében az energiarendszernek rendszerszintű változásra van szüksége: Csökkentenünk kell a fosszilis tüzelőanyagok – köztük a fosszilis gázok – használatát, és nagyobb mértékben kell támaszkodnunk megújuló energiaforrásokra. Ezért ma kell ambiciózus terveket kidolgoznunk ahhoz, hogy a gázágazat átallasson az alacsony szén-dioxid-kibocsátású és megújuló gázok használatára.

A fosszilis gáz az EU-ban jelenleg felhasznált gáznemű tüzelőanyagok mintegy 95 %-át teszi ki. Az EU jelenlegi teljes energiafogyasztásának nagyjából 22 %-a (és ezen belül az EU villamosenergia-termelésének körülbelül 20 %-a, illetve a hőtermelés 39 %-a) épül gáznemű tüzelőanyagokra. Az éghajlat-politikai céltervet kísérő hatásvizsgálatban felvázolt vonatkozó forgatókönyvek szerint a gáznemű tüzelőanyagok részaránya az EU teljes energiafogyasztását tekintve 2050-ben 20 % körül fog alakulni. A gáznemű tüzelőanyagok 2050-re jelentős szerepet fognak játszani az energiaszerkezetben, ami a gázágazat dekarbonizációját igényli a versenyképes dekarbonizált gázpiacok előrettekintő kialakítása révén. Az EU jelenlegi energiaszerkezetéhez való csekély mértékű hozzájárulásuk ellenére a biogáz, a biometán, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén, valamint a szintetikus metán (azaz a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok) 2050-re az energiaszerkezetben a gáznemű tüzelőanyagok várhatóan mintegy 2/3-át teszik ki, a fennmaradó részt pedig a szén-dioxid-leválasztás, -tárolás és -hasznosítás alá vont fosszilis gázok alkotják majd. Ez a kezdeményezés az „Írány az 55%!” intézkedéscsomagnak is részét képezi. Érinti a gázok, köztük a hidrogén piaci szerkezetét. Megszünteti a meglévő szabályozási akadályokat, és megteremti a feltételeket ahhoz, hogy erre költséghatékony módon kerüljön sor. Ez fontos része az integrált energiarendszerre való átállásnak, amely – különösen a fogyasztók számára – minimalizálja a klímasemlegességre való átállás költségeit, és új lehetőségeket nyit meg energiaszámláik csökkentésére és a piac működésében való aktív részvételre.

A hidrogént várhatóan főként azokon a területeken használják majd, ahol a villamosítás nem lehetséges, ideértve a jelenlegi energiaigényes iparágakat (pl. finomítók, műtrágyagyártás, acélgyártás) és egyes nehézteher-szállítási ágazatokat (tengeri közlekedés, légi közlekedés, távolsági nehézgépjárművek). Ahhoz, hogy e végfelhasználási alkalmazások tekintetében teljes mértékben kiaknázhassuk a hidrogénben rejlő potenciált, külön hidrogén-infrastruktúrát kell kialakítani. A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok előmozdításának célja ezen ágazatok dekarbonizációja, a power-to-X-technológiáknak köszönhetően a villamosenergia-rendszer rugalmasságának növelése, a földgázimporttól való függőség csökkentése révén az ellátásbiztonság megszilárdítása, valamint a villamos energia tárolásának (és előállításának) lehetővé tétele. Mindennek, továbbá a tárolás és a rugalmasság egyéb formáinak – például az akkumulátoroknak és a keresletoldali válasznak – köszönhetően megvalósulhat a különböző gazdasági ágazatok összekapcsolása. A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok térnyerése hasonlóképpen támogatni fogja az önellátást és az elosztott energia intelligens felhasználását, és hozzájárul a tudatosabb fogyasztói magatartás kialakításához is. A villamosenergia-piaci lehetőségeikhez hasonlóan a fogyasztóknak

egyértelmű tájékoztatásra és könnyen hozzáférhető információkra is szükségük van ahhoz, hogy megváltoztathassák energiafogyasztási szokásaikat, és átállhassanak megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású megoldásokra.

Miközben 2030-tól a cél a megújuló hidrogén lehető legnagyobb mértékű alkalmazása, rövid és középtávon az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok más formái, különösen az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén is szerepet játszhatnak, elsősorban a meglévő hidrogéntermelésből származó kibocsátások gyors csökkentése, valamint a megújuló hidrogén ezzel párhuzamos és jövőbeli elterjedésének támogatása érdekében. Az EU hidrogénstratégiájával összhangban az EU-ban a megújuló hidrogén termelésének 2024-ig el kell érnie az 1 millió tonnát, 2030-ig pedig a 10 millió tonnát. Ettől kezdve a megújuló hidrogént széles körben kell alkalmazni, felváltva vele az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént.

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok, valamint a hidrogén piacának hatékony és fenntartható fejlődéséhez szükség van a piaci keret kiigazítására. Ennek az oka, hogy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok esetében jelenleg szabályozási akadályok tapasztalhatók a piacra jutás és a hálózathoz való hozzáférés tekintetében, ami a földgázhoz képest viszonylagos hátrányt jelent. Ezenfelül ahhoz, hogy létrejöjjön az energetikai átalakuláshoz hozzájáruló dekarbonizált gázpiac, arra van szükség, hogy a fogyasztók versenypiacokon való aktív részvételével működő integrált energiarendszerben jelentősen nőjön a megújuló energiaforrások részaránya. Ez várhatóan a megfizethető árak, a színvonalas szolgáltatások és a technológiai fejlődéshez igazodó, tényleges választékot felmutató piaci kínálat révén biztosít előnyöket a fogyasztóknak.

A különféle megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok bevezetése valószínűleg párhuzamosan fog történni, és Unió-szerte eltérő ütemben fog zajlani:

- a hidrogénalapú infrastruktúra fokozatosan kiegészíti majd a földgázhálózatot;
- a gázinfrastruktúrában pedig a fosszilis gázt fokozatosan más metánforrások váltják fel.

Emellett az energiaárak emelkedése felhívta a figyelmünket arra, hogy az egyre több decentralizált megújuló energiát integráló és a fosszilis tüzelőanyagok használatát fokozatosan megszüntető uniós energiarendszer mellett egyre nagyobb jelentőséget kap az európai energiarendszer rezilienciája. A gázágazatot tekintve az ellátás biztonságát és a kockázatokra való felkészülést szolgáló intézkedéseknek alkalmasnak kell lenniük a tiszta energiára való átállásra. „Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára” című bizottsági közlemény¹ rámutat az ellátás biztonsága, a tárolási kapacitások optimális felhasználása és az energiaárak ingadozása közötti kölcsönhatásra.

1.2. A javaslat célkitűzései

E kezdeményezés célja, hogy megkönnyítse a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok energiarendszeren belüli térnyerését, lehetővé téve a földgáztól való elmozdulást, és azt, hogy ezek az új gázok betöltsék a nekik szánt szerepet az EU 2050-re kitűzött klímasemlegességi céljának elérésében.

Ebben az összefüggésben a kezdeményezés a következő területekkel foglalkozik:

A fogyasztók alacsony mértékű részvétele és nem kellő védelme a zöld gáz kiskereskedelmi piacán. Ahhoz, hogy az új gázok teljeskörűen hozzájárulhassanak az energetikai átalakuláshoz, a kiskereskedelmi piaci szabályoknak lehetővé kell tenniük, hogy a

¹ COM(2021) 660 final.

fogyasztók a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású energiahasználat szempontjait figyelembe véve hozzanak döntéseket. Jelenleg nem ez a helyzet. Ezenkívül sem közös uniós terminológia, sem tanúsítási rendszer nem létezik az alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagokra és gázokra vonatkozóan. Emellett a kiskereskedelmi gázpiacok piaci koncentrációt mutatnak, az új szereplők piacra lépése nem jellemző, és az innováció szintje is alacsony. Így a fogyasztók esznek attól, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátást előnyben részesítő döntéseik révén profitáljanak a versenyből.

Ahhoz, hogy az energiával kapcsolatos döntéseik meghozatalakor szem előtt tarthassák a fenntarthatóságot, a fogyasztóknak megfelelő tájékoztatást kell kapniuk az energiafogyasztásukról és a felhasznált energia forrásáról, továbbá hatékony eszközökre van szükségük a piaci részvételhez. Ezenkívül a tagállamoknak meg kell hozniuk a szükséges intézkedéseket a kiszolgáltatott helyzetben lévő és energiaszegény felhasználók védelme érdekében. A dekarbonizált gázpiacot csak úgy lehet kialakítani, hogy a fenti felhasználócsoportok is teljes mértékben élhessenek annak előnyeivel.

Hidrogéninfrastruktúra és hidrogénpiacok A gáznemű energiahordozókra vonatkozó jelenlegi szabályozási keret nem foglalkozik a hidrogénnek mint független energiahordozónak a külön hidrogénhálózatokon keresztül történő célba juttatásával. Hiányoznak az uniós szintű szabályok a hálózatokba történő díjalapú beruházásokra, illetve a külön hidrogénhálózatok tulajdonjogára és üzemeltetésére vonatkozóan. Emellett a (tiszt) hidrogén minőségére vonatkozóan sincsenek harmonizált szabályok. Következésképpen a költséghatékony, határokon átnyúló hidrogéninfrastruktúra és a versenyképes hidrogénpiac kialakítása – ami a hidrogéntermelés és -fogyasztás elterjedésének előfeltétele – akadályokba ütközik. E javaslat célja e hiányosságok kiküszöbölése. A javaslat kitér az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagok terminológiájának és tanúsításának rendszerére.

Megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok a meglévő gázinfrastruktúrában és -piacokon, energiabiztonság. Napjainkban a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok csekély hányadát teszik ki az EU energiaszerkezetének. A nagykereskedelmi gázpiachoz, azaz a virtuális kereskedelmi pontokhoz való hozzáférés kulcsfontosságú előfeltétele annak, hogy a bennük rejlő lehetőségeket ki lehessen aknázni. Az ilyen gázok határokon átnyúló kereskedelmével kapcsolatos költségek eltörlése és a termelő létesítmények kapcsolódásának megkönnyítése szintén javítani fogja az üzleti helyzetet. A gázminőségi paraméterekben és a földgázrendszerbe táplált hidrogén mennyiségében mutatkozó különbségek hatással lehetnek a gázinfrastruktúra kialakítására, a végfelhasználói alkalmazásokra és a határokon átnyúló rendszerek interoperabilitására, ami azzal a kockázattal jár, hogy a belső piac széttágul. A gázminőségre vonatkozó jelenlegi szabályok azonban nem alkalmasak a jövőbeli fejlemények kezelésére. Ami a cseppfolyósított földgázt illeti, az LNG-terminálokhoz való hozzáférés tekintetében fennmaradó akadályok kezelése utat nyithatna a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok külföldről történő behozatala előtt, támogatva az uniós gázpiac dekarbonizációját. Végezetül megfelelő ellátásbiztonsági intézkedésekre van szükség ahhoz, hogy az átállás során megmaradjon, illetve erősödjön a reziliencia.

Hálózattervezés. Az energiarendszer integrációjának megteremtését célzó bizottsági stratégiában foglaltaknak megfelelően az uniós energiarendszer egészének összehangolt megtervezése és működtetése – több energiahordozóra, infrastruktúrára és fogyasztási ágazatra kiterjedően – a 2050-es éghajlat-politikai célkitűzések elérésének előfeltétele. A jelenlegi hálózattervezési rendszerek és gyakorlatok nem megfelelőek, mivel az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési terv és a nemzeti hálózatfejlesztési tervek nem állnak összhangban. A tízéves hálózatfejlesztési terv és a nemzeti hálózatfejlesztési tervek

nagyobb összhangba hozása lehetővé tenné a szállítórendszerek használatára vonatkozó transznacionális információcserét.

Ellátásbiztonság és tárolás. A 2021 őszen bekövetkezett, Unió-szerte jelentős energiaár-emelkedésekre reagálva az Európai Tanács felkérte a Bizottságot, hogy mielőbb vegyen fontolóra olyan közép- és hosszú távú intézkedéseket, köztük az ellátás biztonságát fokozó intézkedéseket, amelyek növelik az EU energiarendszerének rezilienciáját. Az említett válságra és egy esetleges ismételt uniós szintű válságra adandó gyors válaszlépések lehetővé tétele érdekében e javaslat konkrét intézkedéseket tartalmaz az együttműködés és a reziliencia javítására; ennek szellemében hatékonyabb és összehangoltabb tárolást, valamint működőképes szolidaritási megállapodásokat biztosít. Az intézkedések célja, hogy időben megerősítsék az uniós energiarendszer jövőbeli sokkhatásokkal szembeni rezilienciáját. Ezen intézkedések közé tartoznak az e rendeletben és a földgázellátás biztonságáról szóló (EU) 2017/1938 rendeletben foglalt intézkedések. A koherens válasz biztosítása érdekében az ellátásbiztonságra vonatkozó intézkedések e jogalkotási javaslat részét képezik, és nem önálló jogalkotási javaslatként kerülnek előterjesztésre. Az energiaárakkal foglalkozó, 2021. október 13-i „Az emelkedő energiaárak kezelése: a cselekvés és a támogatás eszköztára” című közleményben foglaltaknak megfelelően az ellátásbiztonság határokon átnyúló összehangolása alapvető fontosságú a jövőbeli sokkhatásokkal szembeni reziliencia szempontjából.

A javasolt intézkedések értelmében a tagállamoknak a tárolás kérdését kifejezetten bele kell foglalniuk mind a nemzeti, mind a regionális szintű ellátásbiztonsági kockázatokról, köztük azon kockázatokról készített értékelésükbe, amelyek akkor merülnek fel, ha a tárolás felett harmadik országbeli szervezetek rendelkeznek. A tagállamoknak a kezeletlen kockázatok tekintetében tanácsos lenne fontolóra venniük regionális együttműködés révén megvalósuló tárolási intézkedéseket. A javaslat meghatározza azokat az előfeltételeket, amelyek vészhelyzet esetén lehetővé teszik a stratégiai gázkészletek önkéntes alapú közös beszerzésének alkalmazását. Az előterjesztés intézkedéseket javasol továbbá a átláthatóság fokozása, a tárolókhoz való hozzáférés javítása, a gázhoz fűződő kiberbiztonsági kockázatok kezelése, valamint a tagállamok közötti, válság esetén alkalmazható kétoldalú szolidaritási megállapodások előmozdítása érdekében. A Bizottság arra ösztönzi a tagállamokat, hogy késedelem nélkül alakítsanak ki szolidaritási megállapodásokat annak érdekében, hogy a háztartások még súlyos válság esetén is hozzájussanak a szükséges gázhoz.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A javasolt kezdeményezés kiegészítő jellege révén szorosan kapcsolódik az európai zöld megállapodás végrehajtása érdekében az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag keretében előterjesztett jogalkotási javaslatokhoz, többek között az alábbiakhoz:

Felülvizsgált megújulóenergia-irányelv (RED II), amely a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdításának fő uniós eszköze. Célja, hogy felgyorsítsa a megújuló energia, többek között a megújuló gázok energiarendszeren belüli térnyerését. A javasolt módosítás az EU energiaszerkezetében 40 %-ra növeli a megújuló energiaforrásokra vonatkozó célértéket, és további célértékek rögzítésével támogatja a megújuló tüzelőanyagok – így a megújuló hidrogén – ipari és közlekedésbeli alkalmazását. E kezdeményezéssel kapcsolatban a felülvizsgált megújulóenergia-irányelv meghatározása szerint a megújuló forrásokból előállított hidrogén alatt olyan „nem biológiai eredetű, megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagok” és „biomasszából előállított üzemanyagok” értendők, amelyek üvegházhatásúgáz-kibocsátása legalább 70 %-kal kevesebb mint a fosszilis tüzelőanyagoké; az irányelv továbbá konkrét célértékeket határoz meg a megújuló hidrogén

fogyasztására vonatkozóan (2030-ra az ipari energia- és alapanyagcélú teljes hidrogénfogyasztás 50 %-át, továbbá a közlekedési ágazatnak szolgáltatott energia 2,6 %-át).

Az **energiahatékonysági irányelv és ahhoz kapcsolódóan az épületek energiahatékonyságáról szóló irányelv**, valamint az ezek módosítására irányuló javaslatok összefüggésben állnak e kezdeményezéssel, mivel befolyásolják a gázkereslet szintjét és szerkezetét. Az energiahatékonysági intézkedések enyhíthetik az energiaszegénységet és csökkenthetik a fogyasztók kiszolgáltatottságát. Mivel fűtési és hűtési célokra, illetve a kapcsolt energiatermelő létesítményekben Európában jelenleg a gáznemű tüzelőanyagok használata a legelterjedtebb, hatékony használatuk továbbra is az energiahatékonysági intézkedések középpontjában áll. A földgázirányelv és a földgázrendelet összhangban van az energiahatékonyság elsődlegességének elvével: a nyitott és versenyképes uniós piac, amely az energiahordozók termelési költségeit, szén-dioxid-kibocsátási költségeit, valamint külső költségeit és előnyeit egyaránt tükrözi, hatékonyan biztosítana tiszta és biztonságos hidrogént azon végfelhasználók számára, akik azt a leginkább értékelik.

A **transzeurópai energetikai infrastruktúráról szóló rendelet (TEN-E rendelet)**, amelyre a Bizottság 2020 decemberében tett javaslatot, azt célozza, hogy az európai zöld megállapodás összefüggésében fokozott támogatást kapjon a határokon átnyúló európai energiainfrastruktúra korszerűsítése. A rendelet a hidrogéninfrastruktúrát az európai hálózatfejlesztés új infrastruktúra-kategóriájaként vezeti be. Ez a kezdeményezés kiegészíti a javasolt TEN-E rendeletet, mivel a nemzeti terveknek az Unió egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési terv követelményeivel való összehangolására összpontosít.

Amint azt a metánkibocsátás csökkentésére irányuló uniós stratégia jelezte, a Bizottság **jogalkotási javaslatot fog előterjeszteni az energiaágazat metánkibocsátásának csökkentésére**. A kezdeményezés az energetikai metánkibocsátással kapcsolatos tájékoztatást hivatott javítani. Jelen kezdeményezés mindezt kiegészíti, mivel célja, hogy megkönnyítse a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok térnyerését, lehetővé téve a földgáztól való elmozdulást.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A **kibocsátáskereskedelmi rendszer** a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokhoz viszonyítva növeli a fosszilis tüzelőanyagok használatának árát, és ezáltal előmozdítja az előbbiekről iránti keresletet, csakúgy mint a kapcsolódó termelési technológiákba történő beruházásokat. A Bizottság szigorításra, és ezen belül a légi közlekedési ágazatot, a tengeri és közúti közlekedést, valamint az épületeket érintő intézkedések megerősítésére és kiterjesztésére tett javaslatot. E rendszer magában foglalja az összes hidrogéntermelő létesítményt, valamint azokat az elektrolizátorokat, amelyek napi termelési kapacitása meghaladja a 25 tonnát. Az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszerről (EU ETS) szóló irányelv által a 2021–2030-as időszakra létrehozott innovációs alap a klímasemleges Európára 2050-ig történő átállást támogató egyik finanszírozási eszköz. Az innovációs alap, amelyet a 2021–2030-as időszakra az EU ETS irányelv hozott létre, az egyik olyan eszköz, amely a klímasemleges Európára 2050-ig történő átállást támogatja.

Az **energiaadó-irányelv felülvizsgálata** az energiatermékek adóztatása és az EU energia- és éghajlat-politikája közötti összhangot hivatott megteremteni; célja, hogy népszerűsítse a tiszta technológiákat és megszüntesse a fosszilis tüzelőanyagok használatát jelenleg ösztönző elavult mentességeket. A felülvizsgált irányelv értelmében az irányelv hatálya alá tartozó termékeket környezeti teljesítményük szerint csoportosítják és rangsorolják. Ennek megfelelően a felülvizsgált irányelv 0,15 EUR/GJ kedvezményes minimum adómértéket határoz meg (szemben a fosszilis tüzelőanyagokra alkalmazott 10,75 EUR/GJ-lal) az üzemanyagként használt megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén-

tüzelőanyagokra vonatkozóan. A fűtőanyagként használt megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén-tüzelőanyagok esetében 0,15 EUR/GJ kedvezményes minimum adómértéket állapít meg (szemben a földgázra alkalmazott 0,6 EUR/GJ-lal).

Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló felülvizsgált rendelet (AFIR), amely a Bizottság 2021. júliusi javaslatának megfelelően hatályon kívül helyezi az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló 2014/94/EU irányelvet (AFID), arra irányul, hogy a 2050-re megvalósítandó, közel nulla kibocsátású gépjárműparkra való átállás támogatása érdekében kezelni lehessen a közúti közlekedésből származó növekvő kibocsátások problémáját. A rendelet előírja a tagállamok számára, hogy a nulla kibocsátású gépkocsik értékesítéséhez igazodva bővítsék az elektromos és hidrogéntöltő-infrastruktúrájukat, valamint hogy a főbb autópályákon egymástól meghatározott távolságokra telepítsenek elektromos és hidrogén-töltőállomásokat. Az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről szóló rendelet felülvizsgálata 2030-ig töltőállomások telepítését írja elő a TEN-T törzshálózat mentén 150 kilométerenként és minden városi csomópontban (legalább 2 t/nap, 700 bar); ez mintegy 700 hidrogéntöltő állomást eredményezne a közlekedési csomópontok mentén, és 88-at a városi csomópontokban.

A személygépkocsikra és kisteherautókra vonatkozó szén-dioxid-kibocsátási előírásokat meghatározó rendelet módosításának célja, hogy egyértelműen kijelölje a kibocsátásmentes közlekedést eredményező, 2025-től követendő pályamodellt. A rendelet meghatározása értelmében az akkumulátoros elektromos járművek, valamint az üzemanyagcellás és egyéb hidrogénüzemű járművek minősülnek kibocsátásmentes járműveknek. A jogszabály azt a célt tűzi ki, hogy az új gépjárműpark átlagos kibocsátása 2030-ra nulla legyen.

A **„FuelEU” tengerészeti kezdeményezésre irányuló javaslat** célja, hogy növelje a fenntartható, alacsony és nulla szén-dioxid-kibocsátású alternatív üzemanyagok részarányát a nemzetközi tengeri közlekedés tüzelőanyag-szerkezetében, beleértve a következőket: folyékony bioüzemanyagok, e-folyadékok, dekarbonizált gáz (beleértve a bio-LNG-t és az e-gázt), dekarbonizált hidrogén és dekarbonizált hidrogénalapú üzemanyagok (beleértve a metánt és az ammóniát is). Az üzemanyagok és az energiatechnológiák fókuszba helyezése várhatóan lehetővé teszi, hogy a meglévő technológiák és infrastruktúrák teljes mértékű kihasználásával, valamint az előterjesztésre váró egyéb intézkedések biztosította ösztönzők igénybevételével a kibocsátás jelentős és gyors csökkentését tudjuk megvalósítani. A javaslat emellett a teljes tengeri klaszter számára megkönnyíti a dekarbonizációs pályamodellek meghatározását.

A **„ReFuelEU” légiközlekedési kezdeményezésre irányuló javaslat** a fenntartható légijármű-üzemanyagokban rejlő azon, még nagyrészt kiaknázatlan lehetőségeket hivatott előmozdítani, amelyek révén csökkenthető a légi közlekedés okozta ÜHG-kibocsátás. Kibocsátásainak jelentős csökkentése érdekében a légiközlekedési ágazatnak mérsékelnie kell a fosszilis légijármű-üzemanyagoktól való jelenlegi függőségét, és az elkövetkező években egyre nagyobb mértékben kell támaszkodnia a fenntartható légijármű-üzemanyagok használatára. A javaslat értelmében a légijármű-üzembentartók rendelkezésére bocsátott légijármű-üzemanyagoknak legalább 0,7 %-os részarányban kell tartalmazniuk „szintetikus légijármű-üzemanyagokat”; a „szintetikus légijármű-üzemanyagok” alatt pedig a megújulóenergia-irányelvben meghatározottak szerinti nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok értendők.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• Jogalap

E kezdeményezés célkitűzései tagállami szinten nem érhetők el. E kezdeményezés tervezett intézkedései az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 194. cikkében meghatározott négy célkitűzés előmozdítását célozzák, ugyanakkor hozzájárulnak az EU gazdaságának dekarbonizációjához. A tervezett intézkedéseket az EUMSZ 194. cikkének (2) bekezdése és az EUMSZ 114. cikkének (1) bekezdése alapján kell elfogadni. Az energiaügy területén az EU az EUMSZ 4. cikke (2) bekezdésének i) pontja értelmében megosztott hatáskörrel rendelkezik.

A jelen kezdeményezés egyszersmind egy sor olyan, egymással összefüggő jogalkotási aktusra is épít, amelyeket az utóbbi két évtized során fogadtak el, illetve aktualizáltak. Az EU a belső energiapiac megteremtése érdekében 1996 és 2019 között négy egymást követő jogalkotási csomagot is elfogadott, amelyek átfogó célja a piacok integrálása, valamint a nemzeti villamosenergia- és gázpiacok liberalizációja volt. Ezek a rendelkezések számos szempontra kiterjednek, köztük a piacra jutásra, az átláthatóságra, a fogyasztói jogokra, a gázpiacok fokozott likviditására és a szabályozó hatóságok függetlenségére.

• Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)

Jelenleg nincsenek olyan uniós szintű szabályok, amelyek kifejezetten a külön hidrogénhálózatokat és -piacokat, illetve az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogént és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású tüzelőanyagokat szabályoznák. Tekintettel a megújuló hidrogénnek, mint a fosszilis tüzelőanyagok alternatívájának a használatát előmozdítani célzó jelenlegi uniós és tagállami szintű erőfeszítésekre, a javaslat értelmében a tagállamokat ösztönöznék arra, hogy nemzeti szinten szabályokat fogadjanak el a kifejezetten a hidrogén szállítására létrehozott infrastruktúrákra vonatkozóan. Ez azzal a kockázattal jár, hogy Unió-szerte szétfűrt szabályozási környezet alakul ki, ami akadályozhatja a nemzeti hidrogénhálózatok és -piacok integrációját, és ezáltal megakadályozza vagy visszatartja a hidrogén határokon átnyúló kereskedelmét.

Ha a hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó szabályok harmonizációját későbbre (azaz a nemzeti jogszabályok életbe lépése utánra) halasztjuk, az növelné a tagállamok adminisztratív terheit, a vállalkozások szempontjából pedig magasabb szabályozási költségeket és bizonytalanságot eredményezne, különösen a hidrogéntermelésbe és a szállítási infrastruktúrába történő hosszú távú beruházások esetében.

A külön hidrogénhálózatok és -piacok uniós szintű szabályozási keretének létrehozása elősegítené a nemzeti hidrogénpiacok és -hálózatok integrációját és összekapcsolását. Az ilyen külön hidrogénhálózatok megtervezésére, finanszírozására és működtetésére vonatkozó uniós szintű szabályok az ilyen típusú hosszú távú infrastruktúrák potenciális beruházói számára tartós kiszámíthatóságot teremtenének, különösen a határkeresztező rendszerösszekötők esetében (amelyekre e szabályok hiányában különféle és potenciálisan eltérő nemzeti jogszabályok vonatkozhatnak).

Ami a biometánt illeti, uniós szintű kezdeményezés hiányában valószínű, hogy a nagykereskedelmi piacokhoz való hozzáférés, a kapcsolódási kötelezettségek, valamint a szállításirendszer-üzemeltetők (TSO) és az elosztórendszer-üzemeltetők (DSO) közötti koordinációs intézkedések tekintetében 2030-ra sem szűnnének meg a szabályozásbeli különbségek. Hasonlóképpen, uniós szintű harmonizáció nélkül a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelőinek Unió-szerte jelentősen eltérő kapcsolódási és beviteli költségekkel kell majd szembenéznük, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket eredményez.

További uniós szintű jogszabályok hiányában a tagállamok továbbra is eltérő gázminőségi szabványokat és szabályokat alkalmaznának a hidrogéntáplálási szintekre vonatkozóan, ami a korlátozott határokon átnyúló áramlás és a piaci szegmentáció kockázatával járna. A gázminőségi szabványokat továbbra is elsősorban a földgáz minőségi paraméterei határoznák meg, ami korlátozná a megújuló gázok hálózati integrációját.

Mindezen szempontok valószínűleg visszafogják a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokkal való határokon átnyúló kereskedelmet, amelyet adott esetben nagyobb volumenű földgázimport ellensúlyozhat. Az LNG-terminálok használata és az import változatlanul a földgázra korlátozódhat annak ellenére, hogy a nem uniós forrásokból származó versenyképes biometán vagy szintetikus metán fogadására az LNG-terminálok átalakítás nélkül is alkalmasak lennének.

A nemzeti hálózattervezést csak azokban a tagállamokban kell továbbfejleszteni, amelyekben tanúsított független átvitelirendszer-üzemeltetők (ITO) és független rendszerüzemeltetők (ISO) működnek. Bár a legtöbb tagállam rendelkezik önálló nemzeti gázfejlesztési tervvel, amelynek keretében a gázpiaci üzemeltetők együttműködnek, az ágazatközi együttműködés továbbra is korlátozott.

A jelenlegi gázágazatra vonatkozó összehangolt uniós vészhelyzeti felkészültség bizonyítottan hatékonyabb, mint a kizárólag nemzeti szintű fellépés.

- **Az arányosság elve**

A kezdeményezés megfelel az arányosság elvének. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 194. cikkének hatálya alá esik. A szakpolitikai beavatkozás arányos a meghatározott problémák léptékével és jellegével, valamint a kitűzött célok elérésével.

A javaslat nem lépi túl az általános célkitűzés eléréséhez – azaz a gáznemű tüzelőanyagok dekarbonizációjának versenyképes, a lehető legkisebb gazdasági ráfordítással járó előmozdításához, és ezzel párhuzamosan az energiabiztonság és a fogyasztóközpontú energiapiacok szavatolásához – szükséges mértéket. Az előnyben részesített alternatívák arányosnak tekinthetők, és a lehetőségekhez mérten a meglévő megközelítésekre épülnek. A klímasemlegesség 2050-re előírt elérésének összefüggésében a kötelezettségek, valamint a tagállamok és a magánszervezetek eltérő cselekvési képességeinek mérlegelése megfelelőnek tekinthető egyensúlyt teremt.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A gázpiac jelenlegi szabályozási keretének átfogó értékeléséből kiindulva a kiválasztott eszköz a 2009/73/EK irányelv átdolgozásáról szóló irányelv és a 715/2009/EK rendelet átdolgozásáról szóló rendelet. E meglévő jogi aktusok átdolgozása javítani fogja a jogi egyértelműséget. Módosító jogi aktus elfogadása kevésbé lett volna alkalmas a számos új rendelkezés bevezetésére. Mivel az átdolgozásra esett a választás, ez azzal jár, hogy a fent vázolt fejlemények nyomán bizonyos már elfogadott és végrehajtott szabályokat felül kell vizsgálni – ez megfelel a hatályos jogszabályok természetes „életútjának”. A földgázrendelet révén további jogi aktusokat is módosítani kell, köztük a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló (EU) 2017/1938 rendeletet, az (EU) 2019/942 ACER-rendeletet és a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló 1227/2011/EU rendeletet.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

• A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata

A harmadik energiaügyi csomag hatálybalépése pozitívan járult hozzá a belső energiapiacokon tapasztalható versenyhez és e piacok teljesítményéhez. Mindazonáltal a gázra vonatkozó jelenlegi szabályozási keret a fosszilis alapú földgázra összpontosít, és nem veszi kellő mértékben figyelembe a metángázok (köztük a földgáz és a biometán) alternatíváinak, például a hidrogénnek a megjelenését.

A jelenlegi gázpiaci szabályozási keret felülvizsgálatra szorul, amint azt az Európai Bizottság a „Hidrogénstratégia a klímasemleges Európáért” című közleményében már korábban bejelentette. Tekintettel arra, hogy az uniós tagállamok eltérő kapacitással rendelkeznek a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítására, egy megfelelő piaci keret megkönnyíthetné a hidrogén energiahordozóként való hasznosítását és az energiarendszer integrációjában betöltött szerepének megerősítését.

Ennek alapján négy fő problémaforrást azonosítottak a vonatkozó hatásvizsgálat I. problémakörén belül: i. a dekarbonizáció egy olyan európai hidrogénértéklánc kialakulását fogja eredményezni, amely a határokon átnyúló hidrogénpiacra támaszkodik; ii. a hidrogéninfrastruktúrába történő beruházások hiánya hátráltatja a piac fejlődését; iii. a hidrogéninfrastruktúra valószínűleg természetes monopóliumot képez, amelynek következtében nem alakulnak ki versenypiaci struktúrák; iv. a hidrogén minőségére vonatkozó eltérő szabályok akadályozhatják a határokon átnyúló áramlásokat, és többletköltségekkel járhatnak.

A főként az EU-n kívülről importált fosszilis alapú földgázra összpontosító jelenlegi gázszabályozás nem foglalkozik a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok Unión belüli decentralizált előállításának sajátosságaival. Emellett a biometán, a hidrogén és az LNG növekvő mennyisége befolyásolja a gáz minőségét, és ezáltal a gázinfrastruktúra és a végfelhasználói berendezések kialakítását is. A hatásvizsgálat az alábbi öt fő problémaforrást emelte ki e problémakörhöz kapcsolódóan: i. az elosztóhálózatokhoz csatlakozó helyi biometán-termelők korlátozott piaci és hálózati hozzáférése, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra érvényes hálózati csatlakozási kötelezettségre és költségekre vonatkozó eltérő szabályok, valamint az EU-n belüli betáplálási/kiadási díjak akadályozzák a teljes mértékben integrált, likvid és interoperábilis uniós belső gázpiac kialakulását; ii. a gázminőség és a hidrogéntáplálási szintek közötti különbségek kedvezőtlenül érinthetik a határokon átnyúló áramlásokat és a végfelhasználókat, míg a jelenlegi gázminőségi szabályok nem alkalmasak a jövőbeli fejlemények kezelésére; iii. az LNG-terminálok kialakításuknál fogva elsősorban földgáz fogadására alkalmasak, új gázokat csak korlátozott mértékben tudnak fogadni; iv. a kibocsátáscsökkentés nélküli földgázra vonatkozó hosszú távú ellátási szerződések megszilárdíthatják a földgáz szerepét és 2050-ig akadályozhatják a megújuló gázok rendelkezésre állását; v. a jelenlegi energiabiztonsági intézkedések csak a földgázellátással kapcsolatos kockázatokat kezelik, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok elérhetőségével kapcsolatosakat nem.

Ami a hálózattervezést illeti, a TSO-k és a szabályozó hatóságok közötti együttműködést szorosabbra kell fűzni. Az ingadozó teljesítményű megújuló energiaforrások egyre növekvő térnyerése nyomán egy holisztikusabb és inkluzívabb megközelítés alapján a teljes energiarendszernek integráltabbá, az infrastruktúrának pedig összekapcsoltabbá kell válnia. A hatásvizsgálat három fő problémaforrást vázolt fel e problémakörhöz kapcsolódóan: i. a

hálózattervezés tagállamonként és szállításirendszer-üzemeltetőnként eltérő, a villamos energia és a gáz tervezése elkülönül; ii. a meglévő infrastruktúrák átalakításában vagy felszámolásában rejlő potenciál nem kellően átlátható; iii. a TSO-k tervezéskor nem veszik kifejezetten figyelembe a DSO-kat. Ezenkívül egy összehangoltabb rendszerfejlesztési stratégia tovább növelné a villamosenergia- és a gázrendszerek – beleértve a hidrogént is – közötti összeköttetéseket.

Az értékelés rámutatott, hogy fokozottabb versenyre van szükség annak biztosítása érdekében, hogy a piaci integráció előnyei teljes mértékben érvényesüljenek az uniós fogyasztók körében. Emellett a fogyasztók továbbra sem rendelkeznek az aktív piaci részvételükhöz szükséges eszközökkel. Az elemzett jogszabályok fogyasztóvédelmi rendelkezései csak részben felelnek meg e célnak. A kiszolgáltatatott helyzetben lévő felhasználók védelme még mindig kifejezetten egyenlőtlen a tagállamok között, és az energiaszegénység továbbra is jelentős az EU-ban. Ezzel összefüggésben a IV. problémakörön belül három fő problémaforrást azonosítottak: i. a kiskereskedelmi piacokon kiaknázatlan a versenypotenciál; ii. a szolgáltatóváltás, az ár-összehasonlító eszközök, a számlázási információk, az energiaközösségek és az adatokhoz való hozzáférés tekintetében a fogyasztói magatartás nem kellően tudatos; és iii. nem megfelelő a fogyasztóvédelem, különösen a kiszolgáltatatott helyzetben lévők és az energiaszegények esetében.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció**

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban a Bizottság egy különféle konzultációs módszereket és eszközöket alkalmazó konzultációs stratégia alapján átfogó és széleskörű konzultációt folytatott. E stratégia célja az volt, hogy minden releváns bizonyítékot figyelembe vegyenek, ideértve a költségekre, a társadalmi hatásokra, valamint a kezdeményezés előnyeire vonatkozó adatokat is. A konzultáció során a következő eszközöket vették igénybe: konzultáció a bevezető hatásvizsgálatról (ütemterv), kérdőíven alapuló nyilvános online konzultáció, a Bizottság előadása és az érdekelt felek – többek között a Gázszabályozási Fórum – visszajelzései, a tagállamokkal, az Európai Parlament képviselőivel és a nemzeti szabályozó hatóságokkal folytatott megbeszélések, valamint az érdekelt felekkel egy nagyszabású munkaértekezlet keretében folytatott megbeszélések.

A Bizottság 263 választ kapott a nyilvános konzultációra. A válaszadók általánosságban megerősítették, hogy a dekarbonizációs célkitűzések elérésének elősegítése érdekében szükségesnek tartják a földgázirányelv és a földgázrendelet felülvizsgálatát. Emellett a válaszadók több mint 60 %-a szerint a gázpiac dekarbonizációjához szükséges technológiai és szabályozási változások 2030-ra új munkahelyeket teremthetnek.

Ami a **hidrogéninfrastruktúra és -piacok fejlesztését** illeti, a jól működő és versenyképes hidrogénpiac és -infrastruktúra előmozdítása érdekében a válaszadók többsége támogatja a szabályozás korai szakaszban történő bevezetését. A válaszadók egy olyan uniós jogalkotási keret mellett érveltek, amely meghatározza az alapvető szabályozási elveket, és lépcsőzetes megközelítést alkalmaz. Nagy többség támogatja például a harmadik felek hozzáférését, a hidrogénvezetékekhez, az importterminálokhoz és a tároláshoz való hozzáférés szabályait, és előnyben részesíti a hálózati tevékenységek szétválasztását. A legtöbb válaszadó fontosnak tartotta a magánfelek szerepének korai meghatározását a hidrogéninfrastruktúra fejlesztésében. A válaszadók nagy többsége úgy véli, hogy a meglévő és a jövőbeli magánhálózatok (ideiglenesen) mentesülhetnének bizonyos szabályozási követelmények alól, ugyanakkor biztosítani kell az egységes szabályozási kerettel való konvergenciát. A válaszadók túlnyomó többsége azt az álláspontot képviseli, hogy az új hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó jogoknak és engedélyezési követelményeknek hasonlóknak kell lenniük a metángázvezetékekre jelenleg alkalmazottakhoz.

A **megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok meglévő gázpiacra és -infrastruktúrába való bejutásának előmozdítását** illetően az érdekelt felek egyetértenek abban, hogy a dekarbonizációs célkitűzések elérésének elősegítése érdekében felül kell vizsgálni a jelenlegi szabályozási keretet. Az érdekelt felek többsége fontosnak tartja a teljes piaci hozzáférés biztosítását, valamint a megújuló energiaforrásokból előállított és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok gázhálózatba való bevitelének megkönnyítését. Számos válaszadó azt javasolja, hogy a hálózatüzemeltetőknek legyen kötelező a hálózathoz csatlakoztatni a megújuló energiaforrásokból előállított és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelőit, és hogy vezessenek be kedvezményes beviteli díjakat. A válaszadók többsége ezenfelül támogatja az LNG-terminálokra vonatkozó átláthatósági keret javítását is. Határozottan támogatják továbbá a gázminőségi szabványok EU-szerte történő harmonizált alkalmazását, a megerősített határokon átnyúló koordinációt és a fokozott átláthatóságot. A válaszadók nem képviselnek egységes álláspontot a hidrogéntáplálással kapcsolatban, de a többség egyetért azzal, hogy az a magas műszaki költségek ellenére költséghatékony és gyors első lépést jelenthet az energiarendszer dekarbonizációjához. Kevés érdekelt fél támogatja az Unión belüli, határokon átnyúló díjak eltörlését. A válaszadók többsége fontosnak tartja a gázspecifikus biztonsági kihívásokat és a kiberbiztonsági intézkedéseket.

Az **integrált hálózattervezést** illetően az érdekelt felek többsége támogatja a hálózatfejlesztési terv időzítésének a tízéves hálózatfejlesztési tervvel való összehangolását, és a választott szétválasztási modelltől függetlenül egy egységes gázterv kidolgozását. A válaszadók többsége még erőteljesebben támogatta a közös villamosenergia- és gázforgatókönyvet. Az érdekelt felek jelentős arányban kérik, hogy a hidrogénprojektek a hálózatfejlesztési terv részét képezzék. A legtöbb érdekelt fél egyetért a DSO-k tájékoztatásban és információmegosztásban betöltött szerepét illetően, és több válaszadó is támogatja, hogy a DSO-k saját tervet nyújtsanak be, amely a különböző ágazatokra vonatkozóan foglalkozik a rendszeroptimalizálással is. A válaszadók ezenfelül a külön tervek tartalmazó közös forgatókönyvekkel szemben előnyben részesítették a közös gáz- és villamosenergia-tervet. Több érdekelt fél rámutatott arra, hogy az előnyben részesítendő alternatívát egy külön villamosenergia-tervet tartalmazó közös metán- és hidrogénterv testesíti meg.

Ami a **fogyasztóknak a zöld gáz kiskereskedelmi piacán való szerepvállalását és védelmét** illeti, az érdekelt felek többsége a polgárokkal/fogyasztókkal kapcsolatos rendelkezések tekintetében ambiciózusabb, a villamosenergia-piacot jellemzőkhöz hasonló törekvéseket szorgalmazott. Az energiaszegénységre vonatkozó rendelkezéseknek továbbá elő kell segíteniük, hogy ne a fogyasztókra terheljék a tisztagáz-alapú megoldásokra való átállás költségeit. A magánszektor képviselői támogatják a szabályozott árak fokozatos megszüntetésére irányuló terveket, míg néhány fogyasztóvédelmi szervezet szívesebben megtartaná azokat az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelme érdekében. A válaszadók csaknem fele szeretne szigorúbb rendelkezéseket az ajánlatok összehasonlíthatóságára, az adatok hozzáférhetőségére, az átláthatóságra, az intelligens mérési rendszerekre és a szolgáltatóváltásra vonatkozóan. Egyetlen válaszadó sem támogatta a nem szabályozási jellegű megközelítést.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

A javasolt kezdeményezés és az azt alátámasztó hatásvizsgálat az érdekelt felek által e tekintetben folytatott széles körű konzultációkhoz nyújtott információkra, valamint szakirodalmi áttekintésre és modellezésre támaszkodik. A szakirodalom áttekintése magában foglalta az olyan kulcsfontosságú elemekre – például a dekarbonizáltgáz- és hidrogéninfrastruktúrára, -piacra és -termelésre a szerepére – vonatkozó aktuális tanulmányok eredményeit, amelyeket a hatásvizsgálat céljából végeztek el, illetve amelyek

hozzájárultak a hatásvizsgálat hatóköréhez, valamint az egyéb vonatkozó bizottsági kezdeményezések keretében végzett értékelések eredményeit. Az elemzés során figyelembe vették az érdekelt felek különböző fórumai – elsősorban a gázszabályozás témájában szervezett Madridi Fórum, és a villamosenergia-szabályozással foglalkozó Firenzei Fórum – keretében elfogadott következtetéseket is. A tagállamokkal, az európai parlamenti képviselőkkel, a nemzeti szabályozó hatóságokkal, az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségével (ACER) és a többi érdekelt féllel folytatott megbeszéléseket szintén mérlegelték.

- **Hatásvizsgálat**

A Bizottság a minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásoknak megfelelően több szakpolitikai alternatívát felölelő hatásvizsgálatot végzett. Ezt a munkát a Bizottságon belül egy szolgálatközi irányítócsoporthoz keresztül folytatott konzultáció segítette.

A hatásvizsgálatot a Bizottság ismertette és megvitatta Szabályozói Ellenőrzési Testülettel. A Szabályozói Ellenőrzési Testület fenntartások mellett kedvező véleményt fogalmazott meg. E fenntartások figyelembevétele érdekében a Bizottság: i. az értékelés következtetéseit belefoglalta a problémameghatározásba; ii. a kezdeményezés szerepének meghatározásakor rögzítette, hogy a kezdeményezés az „Írány az 55%!” intézkedéscsomag támogató keretének része; iii. a szakpolitikai alternatívák hatása tekintetében tisztázta, hogy mi az alapforgatókönyv; iv. jobban érzékeltette a különböző szereplők – különösen a földgáz- és hidrogéntermelők és a fogyasztók – közötti különbségeket; v. értékelte, hogy a kezdeményezés milyen hatást gyakorolhat a kkv-kra más (nagyobb) vállalatokhoz képest; vi. a jelentés egészében hangsúlyosabban érzékeltette a kisebbségi vagy különvéleményeket, beleértve a problémameghatározást, az alternatívák kialakítását, a hatások elemzését és az előnyben részesített alternatíva kiválasztását; vii. javított a jelentés megszövegezésén; és viii. megfelelő formátumba rendezte a költség-haszon táblázatokat.

A hatásvizsgálati munka során az azonosított problémák és problémaforrások kezelése végett négy problémakörben számos intézkedést mérlegeltek a kezdeményezés célkitűzéseinek elérése érdekében. Eredményességük, hatékonyságuk, következetességük és arányosságuk értékelését követően a Bizottság az előnyben részesített alternatívák egy csomagját találta a legalkalmasabb eszköznek a kitűzött célok eléréséhez.

I. problémakör: Hidrogéninfrastruktúra és hidrogénpiacok

Az I. problémakör kapcsán a következő szakpolitikai alternatívákat mérlegelték: a hidrogénhálózat üzemeltetésére vonatkozó jogok pályázati úton való odaítélése (1. alternatíva); a földgázpiacra jelenleg alkalmazandókhoz hasonló, de a hidrogénpiacok fejlettségi szintjéhez igazított fő szabályozási elvek bevezetése (2. alternatíva); a hidrogén teljeskörűen kidolgozott szabályozási rendszerének létrehozása (hasonlóan a földgázágazatra jelenleg alkalmazandó szabályozáshoz) anélkül, hogy a kiforrottabb hidrogénpiac esetében később átállásra lenne szükség (3. alternatíva). Az előnyben részesített alternatíva az alapvető szabályozási elvek bevezetése a kezdetektől fogva, a végleges (jövőbeli) szabályozási rendszer egyértelmű felvázolása mellett. (2b. alternatíva – „Főbb szabályozási elvek jövőképpel”). Ezen alternatíva fő előnye, hogy elősegíti a piaci integrációt, egyértelműséget biztosít a beruházók számára, segít elkerülni a versenyt mellőző piaci struktúrák megjelenését, segít megelőzni a kiforrott piac kialakulását követően a szabályok utólagos kiigazításából adódó költségeket, ugyanakkor rugalmasságot biztosít ahhoz, hogy a szabályozás igazodjon a fokozatosan kialakuló hidrogénágazathoz.

II. problémakör: Megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok a meglévő gázinfrastruktúrában és -piacokon, energiabiztonság

A II. problémakör olyan alternatívákat vesz fontolóra, amelyek elősegítik a megújuló energiaforrásokból előállított és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázoknak a meglévő gázpiacra jutását és a meglévő gázinfrastruktúrába való bevitelét. Valamennyi alternatíva magában foglalja az energiabiztonsági aggályok kezelését célzó, fokozatos beavatkozást – nevezetesen a meglévő eszközök, szabványok és eljárások kiterjesztését a megújuló energiaforrásokból előállított és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra –, a működőképes szolidaritást és a gázágazat kiberbiztonságához kapcsolódó kockázatok kezelését. A II. problémakör esetében a 3. alternatíva, azaz „A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok teljes körű piacra jutásának engedélyezése és előmozdítása” az előnyben részesített alternatíva. Ez az alternatíva olyan intézkedéseket tartalmaz, amelyek támogatják a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok nagykereskedelmi piacra jutását, valamint az LNG-terminálokba és a szállítópályákba való bevitelét (a csatlakozás helyétől függetlenül), ideértve a hálózati bevitelre és a határokon átnyúló szállításra vonatkozó díjkezelési intézkedéseket is. A gázminőséget a határkeresztező rendszerösszekötési pontokra vonatkozó harmonizált uniós megközelítés szabályozná, amely egyúttal rugalmasságot is biztosítana a tagállamok számára. A hidrogéntáplálás megengedett felső határa 5 % valamennyi határkeresztező pont esetében, ami az átalakítási és kibocsátáscsökkentési költségek tekintetében költséghatékonynak minősül.

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok teljes körű piacának engedélyezése és előmozdítása: A tervezett intézkedések összhangban vannak az éghajlatváltozás elleni küzdelemre irányuló uniós erőfeszítésekkel, és szükségesek az európai zöld megállapodás célkitűzéseinek eléréséhez. Az intézkedések fő előnye, hogy csökkentik a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelőinél felmerülő előállítási költségeket, növelik a versenyt, a likviditást és a megújuló gázok kereskedelmét, miközben ösztönzik az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentését. Ily módon a fogyasztók és az adófizetők számára előnyös lesz a támogatás csökkentése. Az alternatíva emellett mérsékli az energiabiztonsággal kapcsolatos kockázatokat, időt és erőforrásokat segít megtakarítani, csökkenti a bizonytalanságokat, javítja a szükséghelyzeti intézkedések hatékonyságát, és megerősíti a gázipari vállalatokra vonatkozó biztonsági követelményeket.

III. problémakör: Hálózattervezés

A III. problémakör az integrált hálózattervezéssel kapcsolatos alternatívákat vizsgálja. A III. problémakör esetében az előnyben részesített alternatíva a 2. alternatíva, azaz az „Európai forgatókönyveken alapuló nemzeti tervezés”. Ez az alternatíva lehetővé teszi a nemzeti szintű tervezést, ám annak a gázra és a villamos energiára vonatkozó közös forgatókönyveken kell alapulnia, összhangban kell állnia a tízéves hálózatfejlesztési tervvel, és kapcsolódnia kell a vonatkozó integrált nemzeti energia- és klímatervhez. Az alternatíva kiterjed az összes érintett szereplőre (DSO-kra), és lehetővé teszi a hidrogén (H₂) szállítására átalakítható metánvezetékek olyan részletességgel való azonosítását, amely európai szinten nehezebben volna megvalósítható.

Európai forgatókönyveken alapuló nemzeti tervezés: Az alternatíva kínálja legfőbb előny, hogy kiküszöböli annak a kockázatát, hogy a villamos energia és gáz TSO-k egymással összeegyeztethetetlen feltételezések alapján tervezzék meg rendszerük fejlesztését. Amellett teszi lehetővé az ágazati integrációt és a koncepcionális rendszertervet, hogy közben megőrzi a részletesebb ágazatspecifikus hálózatfejlesztési tervek előnyeit. Biztosítja, hogy az érdekelt felek közös jövőképpel rendelkezzenek, ami azt jelenti, hogy a hálózattervezéskor figyelembe veszik a nemzeti és uniós szintű dekarbonizációs stratégiákat, és ezáltal csökken a potenciális függőségek és az eszközök meg nem térülésének kockázata.

IV. problémakör: A fogyasztók alacsony mértékű részvétele és nem kellő védelme a zöld gáz kiskereskedelmi piacon

A IV. problémakörhöz fűződő alternatívák között vannak olyanok, amelyek a verseny és a fogyasztók szerepvállalásának kezelése terén a nem szabályozási jellegű megközelítést helyezik előtérbe, illetve olyanok, amelyek a problémaforrásokat új, elsősorban a villamosenergia-ágazatban már kialakultakat tükröző jogszabályok révén kívánják kezelni. Az elemzés fényében a 2. alternatíva, azaz a „Rugalmas szabályozás” az előnyben részesített alternatíva, amely tükrözi a villamosenergia-piacon alkalmazott, a fogyasztóvédelemre és a tudatos fogyasztói magatartás kialakítására vonatkozó rendelkezéseket. Feltehetőleg ez az alternatíva biztosítja a legeredményesebb, a leghatékonyabb és a többi problémakörrel legkonzisztensebb fellépést.

Fő előnye, hogy jelentős megtakarítási potenciált kínál, segíti az új beszállítókat és szolgáltatókat a piacra lépésben, és előmozdítja az innovatív termékek fejlesztését, ami kiélezettebb versenyt, fokozott fogyasztói szerepvállalást és gazdasági előnyöket eredményez. Egyúttal lehetővé tenné a polgárok és a közösségek számára, hogy növeljék a társadalmi elfogadottságot, magántőkét mozgósítsanak, és megkönnyítsék a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású gázok elterjedését. A túlzott beruházások kockázatának csökkentése kedvező hatással lesz a környezetre.

• Célravezető szabályozás és egyszerűsítés

A hatályos jogszabályok módosítására irányuló javaslatokat a hatásvizsgálatban tüzetesen megvizsgált legköltséghatékonyabb szakpolitikai alternatívákkal összhangban dolgozták ki. Az előnyben részesített alternatívák némelyike várhatóan növeli a szabályozó szervek és a piaci szereplők adminisztratív és végrehajtási és érvényre juttatási költségeit. A javasolt intézkedések nyomán például bővíthet a nemzeti szabályozó hatóságok és a földgázszállítók közötti adminisztratív tevékenységek köre, továbbá fokozott erőfeszítésekre lehet szükség a DSO-k és a TSO-k közötti koordináció, valamint a tagállamok és a nemzeti hatóságok szabályozási és végrehajtási feladatai terén. A módosított keretnek köszönhetően ugyanakkor alacsonyabb és hatékonyabb szabályozási költségek várhatók.

A hatásvizsgálat továbbá azt mutatja, hogy a javasolt intézkedések kínálják a legköltséghatékonyabb szabályozási alternatívákat a kezdeményezés átfogó célkitűzésének eléréséhez, amely nem más, mint a metán és a hidrogéngázok szállítására, elosztására, ellátására és tárolására vonatkozó olyan szabályok megállapítása, amelyek képesek támogatni az energiarendszer dekarbonizációját, és közben gondoskodnak a biztonságos és megfizethető energiáról is.

Az egyes előnyben részesített intézkedésekhez kapcsolódó rövid távú szabályozási költségeket azon költségek és erőfeszítések fényében kell értékelni, amelyek az energiarendszer késői integrációja és dekarbonizációja nyomán hosszú távon merülnének fel. Az alternatíváknak köszönhetően a megújuló energiaforrások támogatása, az energiarendszer integrációja, a fogyasztóvédelem és az energiabiztonság terén várhatóan jelentkező előnyök nagymértékben meghaladják a kezdetben felmerülő adminisztratív és végrehajtási költségeket.

A javaslat továbbá hozzájárul a jelenlegi szabályozási keret egyszerűsítéséhez azáltal, hogy a gázinfrastruktúrára és -piacra vonatkozó rendelkezéseket harmonizálja a tiszta energiáról szóló csomag révén a villamosenergia-ágazatra kidolgozott új szabályozási struktúrával. Az ágazatok közötti nagyobb mértékű összehangoltság várhatóan számos szabályozási terület – így a tudatos fogyasztói magatartás kialakítása és a fogyasztóvédelem, az irányítás és a szabályozási felügyeletet – javát szolgálja majd. Várhatóan hasonló előnyökkel jár a

hidrogéninfrastruktúrákra és -piacokra vonatkozó szabályozási keret korai bevezetése is. Míg ezek a szabályok valószínűleg növelik a nemzeti hatóságok és a piaci szereplők kezdetben felmerülő adminisztratív költségeit és szabályozási terheit, a hidrogénre vonatkozó szabályozási elvek korai harmonizációja várhatóan számottevően csökkenti a jövőbeli megfelelési költségeket, és megelőzi a jelentős szabályozási eltérések és végrehajtási költségek kockázatát.

- **Alapjogok**

A folyamatosan alakuló zöld és digitális energetikai környezetben kiemelkedő fontosságú az uniós értékek, valamint a polgárok alapvető jogainak és biztonságának védelme. Ezt szem előtt tartva dolgozták ki az adatkezelésre vonatkozóan javasolt szakpolitikai intézkedéseket, amelyek célja a digitális technológiákhoz és az adatvezérelt szolgáltatásokhoz való széles körű hozzáférés és azok használatának biztosítása, és ezzel egyidőben az Európai Unió Alapjogi Chartájának 7. és 8. cikkében, valamint az általános adatvédelmi rendeletben rögzített, a magánélethez és a személyes adatok védelméhez való jog magas szintjének garantálása.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az e csomaghoz tartozó javaslat uniós költségvetésre gyakorolt költségvetési hatása az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségének (ACER) és az Európai Bizottság Energiaügyi Főigazgatóságának emberi erőforrásait érinti, amelyeket a [földgázrendelet] átdolgozására irányuló bizottsági javaslatot kísérő pénzügyi kimutatás tartalmaz. Az ACER által elvégzendő, különösen a versenyképes hidrogénágazat kialakítását elősegítő szabályok jelentette új feladatoknak betudhatóan, valamint a földgázpiacoknak a földgáztól eltérő gázok növekvő részaránya miatti növekvő összetettsége miatt az ACER-ben 2023-tól kezdődően további 21 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatárs fokozatos felvételére van szükség. Az új és növekvő ágazatra vonatkozó javasolt új szabályok végrehajtása, az új típusú gázoknak a gázpiacba és -infrastruktúrába történő integrálása, valamint a megerősített fogyasztóvédelmi rendelkezések érvényesítése érdekében az Energiaügyi Főigazgatóság emberi erőforrásait további 5 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatárssal kell megerősíteni.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az előrehaladás nyomon követésére az ACER éves jelentéstételének kétlépcsős megközelítése és a Bizottság által végzett értékelés szolgál majd.

Az ACER-nek változatlanul nyomon kell követnie a piaci teljesítményt, amelyet bele kell foglalnia az éves piacmonitoring jelentésébe (a 715/2009/EK rendeletben előírt kötelezettségnek megfelelően), ám e feladatok hatóköre ettől kezdve a hidrogénre is kiterjed. A Bizottság a javaslatok elfogadásától számított egy éven belül felkéri az ACER-t, hogy (az érintett érdekelt felek bevonásával) vizsgálja felül és frissítse jelenlegi monitoringmutatóit annak biztosítása érdekében, hogy azok az e javaslatok alapjául szolgáló célkitűzések megvalósítása terén elért eredmények nyomon követése szempontjából továbbra is relevánsak legyenek. Az ACER továbbra is támaszkodni fog a piacmonitoring jelentés elkészítéséhez használt, a hidrogénre vonatkozó releváns adatokkal kiegészített, már meglévő adatforrásokra.

Az ACER éves jelentése felváltja a Bizottságnak a földgázirányelv alapján jelenleg is fennálló jelentéstételi kötelezettségeit. A részletes javaslatok biztosítják, hogy az ACER

monitoringtevékenysége az átfedéseket elkerülve egészítse ki az egyéb monitoringtevékenységeket (különösen az energiaunió és az éghajlat-politika irányítása keretében végzetteket).

Az elfogadott intézkedések hatálybalépését követő meghatározott határidőn belül (indikatív jelleggel öt éven belül) a Bizottság teljes körűen értékeli a javasolt kezdeményezések hatását, beleértve a javaslatok eredményességét, hatékonyságát, folyamatos koherenciáját és relevanciáját. A Bizottság 2030. december 31-ig felülvizsgálja ezt az irányelvet és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Az Európai Bíróság által a Bizottság kontra Belgium ügyben (C-543/17. sz. ügy) hozott ítéletet követően a tagállamoknak a tagállami átültető intézkedésekről szóló értesítéseikhez kellően egyértelmű és pontos információkat kell mellékelniük, megjelölve, hogy az irányelv egyes rendelkezéseit a nemzeti jog mely rendelkezései ültetik át. Ezt minden kötelezettség esetében biztosítani kell, nem csak a „cikkék szintjén”. Amennyiben a tagállamok eleget tesznek ennek a kötelezettségnek, akkor elvileg nem kell az átültetésről magyarázó dokumentumokat küldeniük a Bizottság számára.

A rendeletet a tagállamok közvetlenül és egységesen hajtják végre, ezért nincs szükség magyarázó dokumentumra.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

A javasolt **felülvizsgált irányelv** tíz fejezetből áll, amelyek 90 cikket foglalnak magukban.

1. fejezet – Tárgy, hatály és foglalommeghatározások

Ez a fejezet meghatározza a földgázrendszer használatával történő gázszállításra, -elosztásra, -ellátásra és -tárolásra vonatkozó szabályok tárgyát és hatályát, valamint a hidrogénnek a hidrogénrendszeren keresztül történő szállítására, ellátására és tárolására vonatkozó szabályokat. Emellett meghatározza az irányelvjavaslatban használt főbb fogalmakat is.

2. fejezet – A piacok szervezésére vonatkozó általános szabályok

Ez a fejezet megállapítja a versenyképes, fogyasztóközpontú, rugalmas és megkülönböztetésmentes gázpiacokat biztosító szabályokat. Olyan rendelkezéseket tartalmaz a piacra jutásról, mint a szolgáltató szabad megválasztása, a piaci alapú ellátási árak, a közszolgáltatási kötelezettségek, a fenntarthatóság, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok tanúsítása, a regionális együttműködés előmozdítása, valamint a műszaki szabályok.

3. fejezet – A tudatos fogyasztói magatartás kialakítása, fogyasztóvédelem és kiskereskedelmi piacok

Ez a fejezet különösen a következő fogyasztói jogokat határozza meg: Kidolgozza az alapvető szerződéses jogokat, a szolgáltatóváltási jogokat és díjakat, valamint az összehasonlító eszközökre, az aktív fogyasztókra és a helyi energiaközösségekre vonatkozó szabályokat. Emellett rendelkezéseket tartalmaz a számlázásra, az intelligens és hagyományos fogyasztásmérésre, valamint az adatkezelésre vonatkozóan.

Rendelkezéseket tartalmaz továbbá az egyablakos ügyintézési pontokról, a peren kívüli vitarendezéshez való jogról, a kiszolgáltató helyzetben lévő felhasználókról és a kiskereskedelmi piacokról.

4. fejezet – Harmadik felek hozzáférése az infrastruktúrához

Ez a fejezet három szakaszból áll, amelyek a következő kérdésekkel foglalkoznak: a földgáz-infrastruktúrához való hozzáférés, a hidrogéninfrastruktúrához való hozzáférés, valamint a hozzáférés és a csatlakozás megtagadása.

5. fejezet – A földgáz szállításirendszer-üzemeltetőire, tárolólétesítmény-üzemeltetőire és rendszerüzemeltetőire vonatkozó szabályok

Ez a fejezet a szállításirendszer-üzemeltetőknek, a tárolólétesítmény-üzemeltetőknek és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőinek a feladataival, a titoktartással és a döntéshozatali jogkörökkel foglalkozik.

6. fejezet – Földgázelosztórendszer-üzemeltetők

Ez a fejezet meghatározza az elosztórendszer-üzemeltetők kijelölését, feladatait, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok új termelőlétesítményeinek az elosztórendszerhez való csatlakozására vonatkozó döntéshozatali jogkört, az elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztását, az elosztórendszer-üzemeltetők titoktartási kötelezettségeit, a zárt elosztórendszerekre vonatkozó rendelkezéseket és a kombinált üzemeltetőt.

7. fejezet – A külön hidrogénhálózatokra vonatkozó szabályok

Ez a fejezet elsősorban a hidrogénhálózat-üzemeltetők, a hidrogéntárolásirendszer-üzemeltetők és a hidrogénterminál-üzemeltetők feladataival, továbbá a meglévő hidrogénhálózatokra, a földrajzilag behatárolt hidrogénhálózatokra, a harmadik országokkal közös rendszerösszekötőkre, valamint az üzemeltetőket érintő titoktartásra vonatkozó rendelkezésekkel foglalkozik.

8. fejezet – Integrált hálózattervezés

Ez a fejezet a hálózatfejlesztésre, a beruházási döntéseket érintő hatáskörökre, a hidrogénhálózat fejlesztéséről készítendő jelentésekre, valamint a határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúra finanszírozására összpontosít.

9. fejezet – A szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása

Ez a fejezet hat szakaszból áll, amelyek a következő kérdésekkel foglalkoznak: tulajdonjog-szétválasztás, független rendszerüzemeltetők, független átvitelirendszer-üzemeltetők, a külön hidrogénhálózat-üzemeltetők szétválasztása, a földgáz- és hidrogénrendszer-üzemeltetők kijelölése és tanúsítása, valamint az elszámolások szétválasztása és átláthatósága.

10. fejezet – Szabályozó hatóságok

Ez a fejezet a szabályozó hatóságok kijelölésére és függetlenségére, a szabályozó hatóság általános célkitűzéseire, feladataira és hatásköreire, a határokon átnyúló ügyek szabályozási rendszerére, az üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak, illetve az iránymutatásoknak való megfelelésre és a nyilvántartásvezetésre összpontosít.

11. fejezet – Záró rendelkezések

Az utolsó fejezet a záró rendelkezésekre összpontosít; cikkei különösen a védintézkedésekkel, az egyenlő versenyfeltételekkel, a technikai megállapodásokkal, az eltérésekkel, a felhatalmazási eljárással, a felhatalmazás gyakorlásával, a bizottsági eljárással, a jelentéstétellel, a hatályon kívül helyezéssel, az átültetéssel, a hatálybalépéssel és a címzettekkel foglalkoznak.

Az 1. melléklet a számlázásra és számlázási információkra vonatkozó minimumkövetelményekről szól.

A 2. melléklet a földgáz intelligens mérésével foglalkozik.

A 3. melléklet megfelelési táblázatot tartalmaz.

A javasolt **felülvizsgált rendelet** öt fejezetből áll, amelyek 69 cikket foglalnak magukban.

1. fejezet – Tárgy, hatály és fogalommeghatározások

Ez a fejezet meghatározza az energiaunió célkitűzéseire, az éghajlat- és energiapolitikai keretre, valamint a fogyasztókra vonatkozó szabályok tárgyát és hatályát. Emellett meghatározza a rendeletjavaslatban használt főbb fogalmakat is.

2. fejezet – A piacok szervezésére és az infrastruktúrához való hozzáférésre vonatkozó általános szabályok

Ez a fejezet meghatározza az általános elveket, a szabályozott eszközalapok szétválasztását, a harmadik fél hozzáféréseivel kapcsolatos szolgáltatásokat, a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacértékelését, valamint a kapacitásallokációs mechanizmusokra és a szűkületkezelési eljárásra vonatkozó elveket, a kapacitásjogok kereskedelmét, az egyensúlyozásra vonatkozó szabályokat és az egyensúlyozási díjakat, a tanúsítást és a szállítási rendszer-üzemeltetők közötti együttműködést.

3. fejezet – Hálózati hozzáférés

Ez a fejezet a hálózati hozzáférés díjait és a díjkedvezményeket tárgyalja.

4. fejezet – A szállítórendszer, a tárolási rendszer, az LNG-rendszer és a hidrogénterminál-rendszer üzemeltetése

Ez a fejezet a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok nem megszakítható kapacitására, a gázminőség határokon átnyúló összehangolására, a hidrogéntáplálásra, a földgázpiaci szállítási rendszer-üzemeltetők európai hálózatára, az ACER által végzett monitoringtevékenységre, a szabályozó hatóságokra, a konzultációkra, a költségekre, a regionális együttműködésre, a tízéves hálózatfejlesztési tervre, az átláthatósági követelményekre és a nyilvántartásvezetésre vonatkozóan tartalmaz rendelkezéseket.

5. fejezet – Elosztórendszer-üzemeltetés

Ez a fejezet meghatározza a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok nem megszakítható kapacitására, a DSO-k és a TSO-k közötti együttműködésre, az átláthatósági követelményre, valamint az elosztórendszer-üzemeltetők európai szervezetére vonatkozó szabályokat. A fejezet kitér az eljárásokra és a feladatokra is.

6. fejezet – A külön hidrogénhálózatokhoz való hozzáférés

Ez a fejezet a hidrogén minőségével kapcsolatos határokon átnyúló koordinációra, a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatára, e hálózat feladataira, a hidrogénre vonatkozó tízéves hálózatfejlesztési tervre, a költségekre és a konzultációra, az ACER által végzett monitoringtevékenységre, a regionális együttműködésre és az átláthatósági követelményekre összpontosít.

7. fejezet – Üzemi és kereskedelmi szabályzatok, valamint iránymutatások

Ez a fejezet az üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások elfogadására, az üzemi és kereskedelmi szabályzatok kialakítására és módosítására, az iránymutatásokra, a tagállamok részletesebb intézkedések meghozatalára vonatkozó jogára, a tájékoztatásra és a titoktartásra, valamint a szankciókra vonatkozóan állapít meg rendelkezéseket. Mindhárom szabály a hidrogénhez igazodik.

8. fejezet – Záró rendelkezések

Ez a fejezet a záró rendelkezésekre összpontosít, cikkei elsősorban az új földgáz- és hidrogéninfrastruktúráról, a bizottsági eljárásról, a mentességekről, az eltérésekről, a felhatalmazás gyakorlásáról, a szabályozások módosításairól, a gázellátás biztonságáról szóló rendeletnek a megújuló energiaforrásokból előállított és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra való kiterjesztéséről, valamint a kiberbiztonságra, a szolidaritásra, a tárolásra, a hatályon kívül helyezésre és a hatálybalépésre vonatkozó intézkedések beillesztéséről rendelkeznek.

Az 1. melléklet iránymutatásokat tartalmaz.

A 2. melléklet megfelelési táblázatot tartalmaz.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE

a megújuló gázok és a földgáz, valamint a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról (átdolgozás)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az ~~Európai Közösséget létrehozó~~ ☒ az Európai Unió működéséről szóló ☒ szerződésre és különösen annak ~~47. cikke (2) bekezdésére, 55. és 194. cikkére~~ ☒ 194. cikke (2) bekezdésére ☒,

tekintettel a Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

↓ új szöveg

- (1) A 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁴ több alkalommal jelentősen módosították⁵. Mivel további módosítások szükségesek, az irányelvet az áttekinthetőség érdekében célszerű átdolgozni.

↓ 2009/72/EK, (1) preambulumbekkezdés (kiigazított szöveg)

- (2) Az ~~Közösségben~~ ☒ Unióban ☒ 1999 óta fokozatosan megvalósuló belső földgázpiac célja, hogy az Európai Unió valamennyi fogyasztója, azaz a lakosság vagy

² HL [...], [...], [...] o.

³ HL [...], [...], [...] o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 2009/73/EK irányelve (2009. július 13.) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/55/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14., 94. o.).

⁵ Lásd a III. melléklet A. részét.

a vállalkozások számára valós választási lehetőséget teremtsen, új üzleti lehetőségeket nyisson és bővítse a határokon keresztül történő kereskedelmet, és ezáltal hatékonyságjavulást, versenyképes árakat és magasabb szintű szolgáltatásokat teremtsen, továbbá hozzájáruljon az ellátás biztonságához és fenntarthatóságához.

↓ 2009/73/EK, (2)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (3) A ~~földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2003. június 26-i~~ 2003/55/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ ~~és a 2009/73/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv~~ ~~jelentős mértékben hozzájárult a földgáz belső piacának kialakításához.~~

↓ új szöveg

- (4) A Bizottság által 2016. november 30-án előterjesztett „Tiszta energia minden európainak” csomag részeként az (EU) 2019/943 rendelet⁷ és az (EU) 2019/944 irányelv⁸ további lépést tett a villamos energia belső piacának fejlesztése terén azáltal, hogy a polgárokat állította annak középpontjába, és hozzájárult a tiszta energiarendszerre való átállást és az üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentését célzó uniós célkitűzésekhez. A földgáz belső piacának ugyanezen elvekre kell épülnie, és különösen az a célja, hogy egyenlő szintű fogyasztóvédelmet biztosítson.
- (5) Az Unió célja az üvegházhatást okozó gázok kibocsátásának csökkentése. Ezért egy sor kezdeményezést fogadott el e cél elérése érdekében, beleértve a Bizottság által 2020 júliusában közzétett, az energiarendszer integrációjára vonatkozó stratégiát és hidrogénstratégiát, amelyek meghatározzák az energiapiacok aktualizálásának módját – ideértve a gázpiacok dekarbonizációját is –, valamint az (EU) 2018/1999 rendeletet és az (EU) 2021/1119 rendeletet. Ennek az irányelvnek hozzá kell járulnia e célok eléréséhez, biztosítva az ellátás biztonságát és a gázok – többek között a hidrogén – belső piacának megfelelő működését.
- (6) Ezen irányelv célja, hogy megkönnyítse a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok elterjedését az energiarendszerben, elősegítve a fosszilis gázzal való átállást, és lehetővé tegye, hogy ezek az új gázok fontos szerepet játsszanak az EU 2030-ra vonatkozó éghajlat-politikai célkitűzéseinek és 2050-ig megvalósítandó klímasegítségének elérésében. Az irányelv célja továbbá egy olyan szabályozási keret létrehozása, amely az összes piaci szereplő számára lehetőséget és ösztönzőket kínál arra, hogy tevékenységeik tervezése során vegyék figyelembe a fosszilis gáz átmeneti szerepét a bezáródási hatások elkerülése, valamint a fosszilis gáz fokozatos és időben történő megszüntetésének biztosítása érdekében, különösen az érintett ipari ágazatok összességében és a fűtés tekintetében.

⁶ ~~HL L 176, 2003.7.15., 57. o.~~

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.).

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

- (7) Az EU hidrogénstratégiája rámutat, hogy az uniós tagállamok eltérő lehetőségekkel rendelkeznek a megújuló hidrogén előállítása terén, ezért a nyitott, versenyképes és akadálytalan határokon átnyúló kereskedelem jellemezte uniós piac jelentős előnyökkel jár a verseny, a megfizethetőség és az ellátásbiztonság szempontjából. Hangsúlyozza továbbá, hogy a hidrogén-árkereskedelmet folytató likvid piac felé történő elmozdulás megkönnyítené az új termelők piacra lépését, és egyúttal elősegítené a más energiahordozókkal való szorosabb integrációt is. Ezenfelül egyértelmű árjelzésekkel szolgálna a beruházások és az operatív döntések számára. Az ezen irányelvben megállapított szabályoknak elő kell segíteniük tehát a hidrogénpiacok, az árualapú hidrogénkereskedelem és a likvid kereskedési központok kialakulását, a tagállamoknak pedig el kell hárítaniuk az ezzel kapcsolatos indokolatlan akadályokat. Az eredendő különbségek elismerése mellett a villamosenergia- és gázpiacok számára kialakított, a hatékony kereskedelmi műveleteket és kereskedelmet lehetővé tevő, már meglévő szabályokat a kellő mértékben és megfelelő időn belül az uniós hidrogénpiacokra is alkalmazni kell.
- (8) Az uniós hidrogénstratégiával összhangban a megújuló hidrogént 2030-tól várhatóan széles körben alkalmazzák majd bizonyos ágazatok dekarbonizációja céljából, a légi közlekedéstől és a hajózástól kezdve a nehezen dekarbonizálható ipari ágazatokig. A hidrogénrendszerekhez csatlakozó valamennyi végső felhasználót ugyanazok az alapvető fogyasztói jogok fogják megilletni, mint a földgázrendszerhez csatlakozó végső felhasználókat, például a szolgáltatóváltás joga és a pontos számlainformációk. Azokban az esetekben, amikor maguk a felhasználók kapcsolódnak a hidrogénhálózathoz, pl. az ipari felhasználók esetében, a földgázfogyasztókra vonatkozó fogyasztóvédelmi jogokkal azonos jogok illetik meg őket. A háztartások piaci részvételét ösztönző fogyasztói rendelkezések, például az ár-összehasonlító eszközök, az aktív felhasználóvá válás és a helyi energiaközösségek kialakításának lehetősége azonban nem terjed ki a hidrogénrendszerre.
- (9) Az uniós hidrogénstratégiával összhangban az EU prioritása a főként szél- és napenergia felhasználásával előállított megújuló hidrogén fejlesztése. Hosszú távon a megújuló hidrogén az az alternatíva, amely a legjobban összeegyeztethető az EU klímasemlegességi és szennyezőanyag-mentességi célkitűzésével, és leginkább koherens az integrált energiarendszerrel. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok, például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén azonban rövid és középtávon is szerepet játszhatnak az energetikai átállásban, a meglévő üzemanyagokból származó kibocsátások gyors csökkentése és a megújuló üzemanyagok, például a megújuló hidrogén terjedésének támogatása révén. Az átállás támogatása érdekében meg kell határozni egy, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű üzemanyagok üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentésére vonatkozó küszöbértéket. Ezt a küszöbértéket szigorítani kell a 2031. január 1-jétől működésbe lépő létesítményekben előállított hidrogén esetében, hogy figyelembe lehessen venni a technológiai fejlődést, valamint hatékonyabban ösztönözni lehessen a hidrogéntermelésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás csökkentésére irányuló dinamikus előrelépést. Az energiarendszer integrációjára vonatkozó uniós stratégia kiemelte, hogy be kell vezetni egy olyan, Unió-szerte alkalmazandó tanúsítási rendszert, amely az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokra is kiterjed, annak érdekében, hogy a tagállamok ez utóbbiakat összehasonlíthassák más dekarbonizációs lehetőségekkel, és energiamixükben életképes megoldásként kezelhessék. Annak biztosítása érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok ugyanolyan dekarbonizációs hatással bírjanak, mint más megújuló alternatívák, fontos, hogy ezeket hasonló módszertani

megközelítés alkalmazásával tanúsítsák, a teljes életciklusra vonatkozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásuk alapján. Ez lehetővé tenné egy átfogó, uniós szintű, az Unió teljes energiamixét lefedő tanúsítási rendszer bevezetését. Figyelembe véve, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén nem megújuló üzemanyagok, fogalommeghatározásaikat és tanúsításukat nem lehetett befoglalni az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁹ felülvizsgálatára irányuló javaslatba. Ezért ezen irányelvbe való felvételük pótolja ezt a hiányosságot.

↓ 2009/73/EK, (3)
preambulumbekezdés

- (10) Az uniós polgárok számára a Szerződésben biztosított alapvető szabadságok – többek között az áruk szabad mozgása, a letelepedés szabadsága és a szolgáltatások nyújtásának szabadsága – csak teljesen nyitott piacon valósulhatnak meg, amely minden fogyasztó számára lehetővé teszi a szabad megválasztását, és a szolgáltatók számára is biztosítja felhasználóik szabad ellátásának lehetőségét.

↓ 2009/73/EK, (4)
preambulumbekezdés

- ~~(4) Jelenleg azonban a Közösségben a földgáz egyenlő feltételekkel és megkülönböztetés vagy hátrányok nélkül történő értékesítése akadályokba ütközik. Különösen a hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés és az egységesen hatékony szabályozói felügyelet az, amely nem létezik minden egyes tagállamban.~~

↓ 2009/73/EK, (5)
preambulumbekezdés

- ~~(5) A Bizottság 2007. január 10-i „Európai energiapolitika” című közleménye kiemelte annak fontosságát, hogy megvalósuljon a földgáz belső piaca, és hogy a Közösségben székhellyel rendelkező valamennyi földgázipari vállalkozás számára egyenlő feltételeket teremtsenek. A Bizottság 2007. január 10-i „A földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeni lehetőségeiről” című, és a „Vizsgálat az 1/2003/EK rendelet 17. cikke értelmében az európai gáz és villamosenergia-ágazatról (zárójelentés)” című közleményei kimutatták, hogy a jelenlegi szabályok és intézkedések nem biztosítják a szükséges keretet a jól működő belső piac megvalósításának.~~

⁹

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).

↓ 2009/73/EK, (48)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (11) Az irányelv középpontjában a fogyasztók érdekeinek kell állniuk, a szolgáltatás minőségének pedig a földgázvállalatok feladatainak központi elemét kell képeznie. A fogyasztók már meglévő jogait, ⇒ valamint a szociális jogok európai pilléréről szóló közleményben foglaltak szerint az alapvető szolgáltatásokhoz, köztük az energiához és az energiaszegénységgel szembeni védelemhez való jogot ⇐ erősíteni és garantálni kell, és e jogoknak nagyobb átláthatóságot kell biztosítaniuk. A fogyasztóvédelemnek biztosítania kell, hogy a ~~tágabbkörűen~~ értelemben vett ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ fogyasztó részesüljön a versenyen alapuló ☒ gázpiac ☒ ~~piac~~ előnyeiből. A fogyasztók jogait a tagállamoknak vagy – amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett – a szabályozó hatóságoknak kell betartatniuk.

↓ új szöveg

- (12) A szociális jogok európai pillére az energiát azon alapvető szolgáltatások közé sorolja, amelyeket mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, és támogató intézkedéseket szorgalmaz a rászorulóknak tekintetében (20. alapelv). Az ENSZ 7. fenntartható fejlesztési célja is azt szorgalmazza, hogy mindenki számára biztosítani kell a megfizethető, megbízható, fenntartható és modern energiához való hozzáférést.

↓ 2009/73/EK, (47)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (13) A közszolgáltatási kötelezettségeket és a belőlük eredő közös minimális normákat tovább kell szilárdítani, hogy minden fogyasztó – különösen a védelemre szorulóknak – biztosan részesüljön a verseny előnyeiből és a tisztességes árakból. A közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti alapon, a nemzeti körülmények figyelembevételével kell meghatározni; a tagállamoknak azonban tiszteletben kell tartaniuk az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ jogot. ~~Az európai uniós polgárok és amennyiben a tagállamok ezt szükségesnek tartják – a kisvállalkozások számára közszolgáltatási kötelezettségeket kell biztosítani, különösen az ellátás biztonsága és az ésszerű díjak tekintetében.~~

↓ új szöveg

- (14) A tagállamok számára széles körű mérlegelési jogkört kell biztosítani arra vonatkozóan, hogy általános gazdasági érdekű célkitűzéseket szem előtt tartva közszolgáltatási kötelezettségeket rójanak a gázipari vállalkozásokra. Mindazonáltal a földgázellátás árának szabályozása formájában jelentkező közszolgáltatási kötelezettségek alapvetően torzító hatású intézkedések, amelyek következtében gyakran díjdeficitek halmozódnak fel, korlátozódik a fogyasztók választási lehetősége, kevesebb az ösztönző az energiamegtakarítási és energiahatékonysági

beruházásokhoz, csökken a szolgáltatás színvonala, csökken a fogyasztók szerepvállalásának és elégedettségének mértéke, korlátozódik a verseny, és a piacon kevesebb innovatív termék és szolgáltatás áll rendelkezésre. Következésképpen a tagállamoknak más szakpolitikai eszközök – elsősorban célzott szociálpolitikai intézkedések – révén kell biztosítaniuk polgáraik számára a földgázellátás megfizethetőségét. A földgázellátás árképzésébe csak a közszolgáltatási kötelezettségekkel összefüggésben és különös feltételek mellett lehet állami szinten beavatkozni. A teljes mértékben liberalizált, jól működő kiskereskedelmi gázpiac ösztönözné az árversenyt és a nem árjellegű versenyt a meglévő ellátók között, valamint ösztönzőleg hatna a piacra belépő új szereplők számára, ezáltal pedig javítaná a fogyasztók választási lehetőségeit és megelégedettségét.

- (15) A földgázellátás árának szabályozása formájában jelentkező közszolgáltatási kötelezettségeket a nyitott piacok elvét tiszteletben tartva, a körülményeket és a kedvezményezettek körét egyértelműen meghatározva kell alkalmazni, időtartamukat pedig korlátozni kell. A közszolgáltatási kötelezettségek által a földgázellátás árképzésére gyakorolt torzító hatások mérséklése érdekében, az ilyen beavatkozást alkalmazó tagállamoknak kiegészítő intézkedéseket kell bevezetniük, ideértve a nagykereskedelmi árképzést érintő torzulások megelőzését szolgáló intézkedéseket is. A tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szabályozott árak valamennyi kedvezményezettje teljeskörűen élhessen a versenypiaci ajánlatokkal, ha úgy kívánja. E célból közvetlenül és rendszeresen tájékoztatniuk kell a kedvezményezetteket a versenypiacon kínált ajánlatokról és megtakarítási lehetőségekről, továbbá segítséget kell nyújtaniuk nekik abban, hogy élhessenek a piaci alapú ajánlatokkal és kiaknázhassák azok előnyeit.

- (16) A földgázellátás árának szabályozása terén alkalmazott állami beavatkozások nem vezethetnek a különböző felhasználókat kategóriák közötti közvetlen keresztfinanszírozáshoz. Ennek az elvnek megfelelően az árrendszerek nem alakíthatók kifejezetten úgy, hogy bizonyos felhasználókat kategóriákra hárítsák a felhasználók egyéb kategóriáit érintő árbeavatkozások költségét.

↓ 2009/73/EK, (49)
preambulumbekzdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (17) A fogyasztóknak világos és érthető információkkal kell rendelkezniük az energiaszektorra vonatkozó jogaikról. Az érintett felekkel, köztük a tagállamokkal, a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságokkal, a fogyasztói szervezetekkel és földgázipari vállalkozásokkal folytatott konzultációt követően a Bizottságnak létre kell hoznia egy közérthető, felhasználóbarát energiafogyasztói ellenőrzőlistát ☒ hozott létre ☒ , amely gyakorlati tájékoztatást nyújt a fogyasztók jogairól. Az energiafogyasztói ellenőrzőlistát ⇒ naprakészen kell tartani, ⇐ valamennyi fogyasztóhoz el kell juttatni és a nyilvánosság számára elérhetővé kell tenni.

↕ új szöveg

- (18) A tagállamoknak figyelembe kell venniük, hogy a sikeres átálláshoz fokozott mértékben be kell ruházni a gáziparban dolgozó munkavállalók oktatásába és

készségfejlesztésébe, többek között az infrastruktúra fejlesztésével kapcsolatban. Ez összhangban lenne az energiahatékonysági irányelv felülvizsgálatára irányuló javaslattal (2021/0203 (COD) is.

- (19) A piaci szabályoknak védeniük kell a fogyasztókat, és annak érdekében, hogy az új megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok teljes mértékben beépüljenek az energetikai átállásba, lehetővé kell tenniük számukra, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátású termékeket választhassanak.
- (20) A földgáz továbbra is kulcsszerepet játszik az energiaellátásban, mivel a háztartások földgázból származó energiafogyasztása még mindig magasabb, mint a villamos energiából származó. Bár a villamosítás a zöld átállás kulcsfontosságú eleme, a jövőben még mindig jellemző lesz a háztartási földgázfogyasztás, amely azonban egyre növekvő mértékben megújuló gázokat is magában fog foglalni.
- (21) Mivel a földgázágazat – beleértve a földgáz kiskereskedelmi piacát is – nem szerepelt a „Tiszta energia minden európainak” csomagban, a fogyasztók szerepvállalásáról és védelméről szóló kapcsolódó rendelkezéseket nem igazították hozzá az energetikai átállás szükségleteihez, ezért azok inkább annak a helyzetnek felelnek meg, amely a harmadik energiacsomag elfogadásakor, azaz több mint egy évtizeddel ezelőtt állt fenn.
- (22) A földgázpiacra csekély mértékű fogyasztói elégedettség és részvétel, valamint az új megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok lassú terjedése jellemző, ami azt tükrözi, hogy számos tagállamban korlátozott a verseny. A nagykereskedelmi árak csökkenésével szemben a háztartási felhasználók esetében az elmúlt évtizedben emelkedtek a földgázárak, aminek eredményeként a háztartási fogyasztók akár kétszer-háromszor annyit fizetnek a földgázfogyasztásukért, mint az ipari fogyasztók.
- (23) A villamosenergia-ágazathoz hasonlóan a földgázágazatban is elengedhetetlen a piac rugalmassága és a megfelelő uniós fogyasztói jogi keret annak biztosítása érdekében, hogy a fogyasztók részt vehessenek az energetikai átállásban, és élvezhessék a megfizethető árak, a jó szolgáltatási színvonal és a technológiai fejlődést tükröző ajánlatok közötti valódi választási lehetőség előnyeit.
- (24) A fosszilis gázzal a megújuló alternatívákra való átállás akkor valósul meg, ha a megújuló forrásokból előállított energia – valóban átlátható információk alapján – vonzó, megkülönböztetésmentes választási lehetőséggé válik a fogyasztók számára, és ha az átállási költségek méltányosan oszlanak meg a fogyasztók és a piaci szereplők különböző csoportjai között.
- (25) A kiskereskedelmi gázpiac jelenlegi hiányosságainak kezelése érdekében el kell hárítani azokat a jelenleg fennálló, versennyel kapcsolatos és technikai akadályokat, amelyek gátolják az új szolgáltatások megjelenését, a szolgáltatások színvonalának javítását és az alacsonyabb fogyasztói árakat, ugyanakkor pedig biztosítani kell az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő fogyasztók védelmét.
- (26) A magas szintű fogyasztóvédelem és a tudatos fogyasztói magatartás energiaágazatokon belüli következetes biztosítása érdekében a dekarbonizált gázpiacra vonatkozó jogszabályi keretnek tükröznie kell a villamosenergia-piaci fogyasztók védelmére és adott esetben a tudatos fogyasztói magatartásukra vonatkozó rendelkezéseket.
- (27) A következetesség és a hatékonyság érdekében ennek a tükröző megközelítésnek magában kell foglalnia a fogyasztóvédelemre és a tudatos fogyasztói magatartásra vonatkozó összes rendelkezést, amennyiben ez megvalósítható és a gázpiac

sajátosságaihoz hozzáigazítható. Ennek az alapvető szerződéses jogoktól kezdve ki kell terjednie a számlainformációkra, az energiaszolgáltató-váltásra, a megbízható összehasonlító eszközök rendelkezésre állására, a kiszolgáltatott helyzetben lévő és energiaszegény fogyasztók védelmére, az intelligens fogyasztásmérőkkel és az adatkezeléssel kapcsolatos megfelelő adatvédelemre, valamint a hatékony alternatív vitarendezésre vonatkozó szabályokra.

- (28) A rendelkezések ágazatok közötti konzisztenciájának biztosítása érdekében a nemzeti közigazgatások és vállalkozások terheit korlátozni kell, és azoknak arányosaknak kell lenniük, a „Tiszta energia minden európainak” csomag tapasztalatait is figyelembe véve.
- (29) A gázágazat korszerűsítése várhatóan jelentős gazdasági előnyökkel jár majd mind a hatékonyabb kiskereskedelmi verseny, mind annak társadalmi és elosztási előnyei, valamint a fogyasztók pozíciójának megerősítése tekintetében, ideértve a megerősített szerződéses jogokat, valamint a fogyasztásról és az energiaforrásokról rendelkezésre álló jobb tájékoztatást, ami környezetbarátabb döntésekhez vezet. A megújuló gáz elterjedéséhez minden bizonnyal az energia-érdekközösségek is hozzá fognak járulni.
- (30) A szolgáltatóváltás fontos mutatója a fogyasztói szerepvállalásnak, valamint fontos eszköz a földgázpiaci verseny fellendítéséhez mind a földgáz-, mind a hidrogénpiacok tekintetében. A szolgáltatóváltási arányok továbbra is eltérő mértékűek az egyes tagállamokban, és a fogyasztókat a kilépési és szerződszűntetési díjak visszatartják a szolgáltatóváltástól. Jóllehet az ilyen díjak megszüntetése korlátozhatja a fogyasztók választási lehetőségét azáltal, hogy a fogyasztói hűség díjazásaként nyújtott termékeket szüntet meg, alkalmazásuk korlátozása tovább javítaná a fogyasztók jólétét, a fogyasztók szerepvállalását, valamint a piaci versenyt.
- (31) A váltás időtartamának lerövidítése valószínűleg arra ösztönözi a fogyasztókat, hogy előnyösebb energiaszolgáltatási ajánlatot keressenek és ellátót váltsanak. Az információs technológiák térnyerésének eredményeként 2026-ban megvalósulhat, hogy a szolgáltatóváltás során a fogyasztásmérési hely új ellátójának a piacüzemeltetőnél történő regisztrálására szolgáló technikai folyamat bármely munkanapon jellemzően 24 órán belül lebonyolítható legyen. Annak biztosítása, hogy az említett határidőtől kezdve a szolgáltatóváltás technikai folyamata 24 órán belül lebonyolódjon, a minimálisra fogja csökkenteni az ellátóváltás időtartamát, ami hozzájárulhat a fogyasztói szerepvállalás és a kiskereskedelmi verseny fokozásához.
- (32) Számos tényező akadályozza, hogy a fogyasztók hozzáférjenek a rendelkezésükre álló piaci információk különféle forrásaikhoz, megértsék ezeket az információkat és azok alapján cselekedjenek. Ebből következik, hogy összehasonlíthatóbbá kell tenni az ajánlatokat, a váltás akadályait pedig a gyakorlatban a lehető legkisebbre kell csökkenteni a fogyasztók választásának indokolatlan korlátozása nélkül.
- (33) A független összehasonlító eszközök – ideértve a weboldalakokat is – hatékony eszközt biztosítanak a kisebb felhasználók számára a piacon elérhető különböző energiaajánlatok érdemi értékeléséhez. Az ilyen eszközöknek a rendelkezésre álló ajánlatok lehető legszélesebb körére kell kiterjedniük, és a lehető legjobban le kell fedniük a piacot, hogy a felhasználók reprezentatív áttekintést kaphassanak. Kulcsfontosságú, hogy a kisebb felhasználók legalább egy összehasonlító eszközhöz hozzáférhessenek, és hogy az ilyen eszközök révén nyújtott tájékoztatás megbízható, pártatlan és átlátható legyen. A tagállamok e célból összehasonlító eszközről gondoskodhatnak, amelyet valamely nemzeti hatóság vagy magánjogi jogalany működtet.

- (34) A végső felhasználók számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy saját termelésű megújuló gázt használjanak, tároljanak és értékesítsenek, valamint a rendszert kiegészítő szolgáltatások nyújtásával, például energiatárolással, részt vegyenek valamennyi földgázpiacon. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy a nemzeti jogukban eltérő rendelkezéseket állapítsanak meg az egyénileg és az együttesen eljáró aktív felhasználókra kivetett adókra és illetékekre vonatkozóan.
- (35) A polgári energetikai kezdeményezések egyes kategóriáit – elismerve az energiarendszer szén-dioxid-mentesítésében játszott szerepüket – uniós szinten „helyi energiaközösségeként” kell elismerni a földgázpiacon. Ezek a közösségek megkönnyíteni hivatottak a megújuló gáz használatát a földgázrendszerben. Annak érdekében, hogy támogató keretet biztosítsanak számukra, tisztességes bánásmódot, egyenlő versenyfeltételeket, valamint a jogok és kötelezettségek jól meghatározott katalógusát kell meghatározni, általánosságban tükrözve a helyi energiaközösségeknek az (EU) 2019/944 irányelvben megállapított tagsági struktúráját, irányítási követelményeit és célját.
- (36) A helyi energiaközösségekre vonatkozó rendelkezések nem zárják ki az egyéb polgári kezdeményezések meglétét, mint például az (EU) 2018/2001 irányelvben szereplő, megújulóenergia-közösségeket vagy a magánjogi megállapodások alapján létrejött polgári kezdeményezéseket. A helyi energiaközösségi tagság nyitva áll a jogalanyok minden kategóriája előtt. Ugyanakkor a helyi energiaközösségen belül a döntéshozatali jogköröket azokra a tagokra vagy részvényesekre kell korlátozni, akik, illetve amelyek nem folytatnak kiterjedt kereskedelmi tevékenységet és akik, illetve amelyek fő gazdasági tevékenységüket nem az energiaágazatban folytatják. Ez azt jelenti, hogy a helyi energiaközösségeknek és az egyéni tagoknak vagy részvényeseknek pénzügyi és gazdasági szempontból függetlennek kell lenniük az ilyen tevékenységekben részt vevő szervezetektől, függetlenül attól a lehetőségtől, hogy a helyi energiaközösségek átruházhatják a tevékenységeikhez, többek között a telepítéshez, üzemeltetéshez, adatkezeléshez és karbantartáshoz szükséges létesítmények irányítását.
- (37) A számlák és a számlainformációk fontos eszközei a végső felhasználók tájékoztatásának és pozíciójuk megerősítésének. A fogyasztókat továbbra is leginkább az energiaszámlák foglalkoztatják, amelyek egyben a fogyasztói panaszok leggyakoribb forrásai is, hozzájárulva a fogyasztók tartósan alacsony elégedettségi szintjéhez és az energiaágazatban való mérsékelt részvételéhez. A gázágazatban a számlainformációkra vonatkozó rendelkezések ugyancsak elmaradnak a villamosenergia-ágazatban a fogyasztóknak biztosított jogoktól. Ezért ezeket össze kell hangolni, és minimumkövetelményeket kell meghatározni a gázágazatban a számlákra és a számlainformációkra vonatkozóan, hogy a fogyasztók átlátható és könnyen érthető információkhoz férhessenek hozzá. A számláknak tájékoztatniuk kell a végső felhasználókat fogyasztásukról és költségeikről – megkönnyítve ezáltal az ajánlatok összehasonlítását és a szolgáltatóváltást –, továbbá fogyasztói jogaikról (például az alternatív vitarendezésről). Emellett a számlákat ahhoz is célszerű lenne felhasználni, hogy a fogyasztókat aktív piaci szerepvállalásra ösztönözzék annak érdekében, hogy kezelni tudják fogyasztási szokásaikat, és környezetbarátabb döntéseket hozhassanak.
- (38) A tényleges fogyasztáson alapuló, az intelligens fogyasztásmérésnek köszönhetően pontos számlainformációk rendszeres közzélése nélkülözhetetlen segítséget jelent a felhasználóknak ahhoz, hogy ellenőrzés alatt tartsák gázfogyasztásukat és annak

költségeit. Ugyanakkor a felhasználók – különösen a háztartási felhasználók – számára a számlák tényleges kifizetésére rugalmas feltételeket kell biztosítani.

↓ 2009/73/EK, (47)
preambulumbekzdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (39) A felhasználók ellátásában alapvető fontosságú az objektív és átlátható fogyasztási adatokhoz való hozzáférés. Ennek megfelelően a fogyasztók számára biztosítani kell a fogyasztási adataikhoz, a kapcsolódó árakhoz és szolgáltatási költségekhez való hozzáférést annak érdekében, hogy felkérhessék a versengő vállalkozásokat ~~az ezen adatokon~~ ☒ a fenti információkon ☒ alapuló ajánlattételre. A fogyasztóknak jogot kell biztosítani arra, hogy kellően tájékozódhassanak energiafogyasztásukról. Az előrefizetésnek tükröznie kell ~~a várható földgázfogyasztást, és~~ ⇒ nem hozhatja a felhasználót aránytalanul hátrányos helyzetbe ⇐ a különféle fizetési rendszereknek pedig megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az energiaköltségekről a fogyasztóknak nyújtott kellő gyakoriságú tájékoztatásnak energiamegtakarításra ☒ kell ☒ ösztönöznie, mivel a felhasználók ezáltal közvetlen visszacsatolást kapnak az energiahatékonysági beruházások hatásairól és a fogyasztási magatartás változásáról.

↓ 2009/73/EK, (52)
preambulumbekzdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (40) ⇒ A földgáz intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetéséről szóló nemzeti szintű döntéshozatalkor ⇐ lehetővé kell tenni, hogy ☒ ez a döntés ☒ ~~az intelligens mérési rendszerek bevezetése~~ gazdasági értékelésen alapuljon. ⇒ A gazdasági értékelés során az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetésének a fogyasztókat szolgáló, hosszú távú előnyeit a teljes ellátási láncra vonatkoztatva kell figyelembe venni. ⇐ Amennyiben az értékelés arra a következtetésre jut, hogy az ilyen mérési rendszerek bevezetése csak bizonyos ⇒ föld ⇐ gázfogyasztású fogyasztók számára indokolt gazdaságilag és költséghatékonyság tekintetében, akkor a tagállamoknak ~~az intelligens mérési rendszerek bevezetésekor~~ ☒ a bevezetéskor ☒ ezt figyelembe kell venniük vehetik. ⇒ Az ilyen értékeléseket azonban a főbb feltételezésekben bekövetkező jelentős változásokra, valamint és a gyors technológiai fejleményekre reagálva rendszeresen, de legalább négyévente felül kell vizsgálni. ⇐

↓ új szöveg

- (41) A végső felhasználók aktív piaci részvételének támogatása céljából a bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszereknek kellő figyelmet kell fordítaniuk a rendelkezésre álló releváns – többek között az adatmodell és az alkalmazási réteg szintjén történő interoperabilitást lehetővé tevő – szabványok alkalmazására, a bevált gyakorlatokra, az adatcsere fejlesztésének fontosságára, valamint a jövőbeli és

innovatív energiaszolgáltatásokra. A bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszerek ezenkívül nem képezheti a földgázfelhasználók szolgáltatóváltásának akadályát, valamint olyan, célnak megfelelő funkciókkal kell ellátni, amelyek révén a végső felhasználók időben hozzáférhetnek fogyasztási adataikhoz, módosíthatják energiafelhasználási szokásaikat, ezért ellentételezésben részesülhetnek, valamint energiaszámlájukon megtakarításokat érhetnek el.

(42) Azoknak a tagállamoknak, amelyek nem vezetnek be szisztematikusan az intelligens fogyasztásmérést a földgázrendszerben, kérésre, valamint tisztességes és észszerű feltételek mellett, továbbá az összes vonatkozó információ rendelkezésre bocsátásával lehetővé kell tenniük a fogyasztók számára az intelligens fogyasztásmérő telepítését.

(43) Az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését követően különböző adatgazdálkodási modelleket dolgoztak ki vagy dolgoznak ki jelenleg a tagállamokban. Az adatgazdálkodási modelltől függetlenül fontos, hogy a tagállamok átlátható szabályokat vezessenek be az adatokhoz való megkülönböztetésmentes hozzáféréssel, továbbá a kiberbiztonság és adatvédelem legmagasabb fokának és az adatkezelők pártatlanságának biztosításával kapcsolatban.

↓ 2009/73/EK, (51)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

(44) A minden fogyasztó számára hozzáférhető hatékony vitarendezési mechanizmusok biztosítják az erősebb fogyasztóvédelmet. A tagállamoknak a panaszok gyors és hatékony rendezését biztosító eljárásokat kell bevezetniük ☒ biztosítaniuk ☒.

↓ 2009/73/EK, (50)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

~~(50) Az energiahiány növekvő probléma a Közösségen belül. A jelenség által érintett tagállamoknak ezért, amennyiben ezt még nem tették meg, nemzeti eszelektívési terveket vagy egyéb e célra alkalmas keretet kell kidolgozniuk az energiahiány megelőzésére abból a célból, hogy minél kevesebb ember kerüljön ilyen helyzetbe. A tagállamoknak minden esetben biztosítaniuk kell a védelemre szoruló felhasználók szükséges energiaellátását. Ennek során – például a szociálpolitika keretében – integrált megközelítést kell alkalmazni, amelynek szociálpolitikai vagy az épületekre vonatkozó energiahatékonysági intézkedéseket kell tartalmaznia. Ezen irányelvnek meg kell engednie a védelemre szoruló felhasználók kedvezményezését célzó nemzeti szintű politikákat.~~

↓ új szöveg

(45) A tagállamoknak az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹⁰ 3. cikke (3) bekezdésének d) pontja értelmében felismert energiaszegénység kezelése céljából –

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi

a szegénység tágabb összefüggéseit is figyelembe véve – meg kell tenniük a szükséges intézkedéseket, például társadalombiztosítási rendszerükön keresztül előnyöket kell nyújtaniuk a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók szükséges energiaellátása érdekében, vagy támogatniuk kell az energiahatékony fejlesztéseket. Ezek az intézkedések különbözőek lehetnek a kérdéses tagállamokban fennálló sajátos körülményeknek megfelelően, és tartalmazhatnak a gázszámlák fizetési feltételeire, a lakóépületek energiahatékonyágát célzó beruházásokra vagy fogyasztóvédelmi intézkedésekre – mint például a lekapcsolással összefüggő biztosítékokra – vonatkozó szociál- vagy energiapolitikai intézkedéseket.

- (46) Az (EU) 2018/1999 rendelet és az (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹¹ alapján a Bizottság indikatív iránymutatást¹² adott az energiaszegénység felméréséhez használandó megfelelő mutatókról, és meghatározta az „energiaszegénységben élő háztartások jelentős számának” fogalmát.
- (47) Az adminisztratív engedélyezési eljárások egyszerűsítésének és észszerűsítésének, valamint az engedély kiadásában illetékes hatóságok által meghozandó határozatokra vonatkozó egyértelmű határidőknek biztosítaniuk kell, hogy a hidrogéntermelő létesítmények és a hidrogénrendszer infrastruktúrája megfelelő ütemben valósulhasson meg. A tagállamokat fel kell kérni, hogy számoljanak be az elért eredményekről. A földgázvezetékek és egyéb hálózati eszközök építésére és a meglévők üzemeltetésére vonatkozóan a nemzeti jog alapján kiadott engedélyk (például licenciák, engedélyk, koncessziók vagy jóváhagyások) tekintetében lehetővé kell tenni a jogok átöröklését, amint a gázvezetékben már nem gáz-halmazállapotú energiahordozót, vagyis földgázt szállítanak, hanem (tiszt) hidrogént. Ezzel várhatóan megelőzhető a meglévő földgázvezetékek és más hálózati eszközök hidrogénszállításra való átalakításának indokolatlan késedelve. El kell kerülni, hogy a hidrogénrendszer infrastruktúrájával kapcsolatos engedélyk megadásának feltételei lényegesen eltérőek legyenek, kivéve, ha ez kellően indokolt. Műszaki biztonsági megfontolások indokolhatják eltérő megközelítés alkalmazását a meglévő engedélyk átöröklését, illetve az új engedélyk kiadását illetően. Az engedélyezési eljárásokra vonatkozó rendelkezések a nemzetközi és az uniós jog, többek között a környezet és az emberi egészség védelmére vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül alkalmazandók. Amennyiben rendkívüli körülmények alapján megfelelően indokolt, lehetővé kell tenni az engedélyezési eljárások határidejeinek legfeljebb egy évvel történő meghosszabbítását.
- (48) Az, hogy a közigazgatási engedélykérelmezési és engedélyezési eljárás során a kérelmezők mindvégig iránymutatást kapnak egy hivatali ügyintézési ponton keresztül, arra szolgál, hogy a projektgazda számára egyszerűsítsék az eljárást, valamint növeljék a hatékonyságot és az átláthatóságot. A hatékonysághoz hozzájárulhatna, ha a kérelmezők digitális formában is benyújthatnák a releváns dokumentumokat, valamint rendelkezésre állna egy, a kérelmezőknek szánt eljárási kézikönyv. A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az engedélyezési eljárásokat végrehajtó hatóságok aktívan részt vegyenek a még fennálló akadályok elhárításában, ideértve az olyan nem pénzügyi akadályokat is, mint például a kellő ismeretek hiánya,

rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályaon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

¹² A Bizottság ajánlása az energiaszegénységről, 2020. október 14., C(2020) 9600 final.

valamint a digitális és emberi erőforrások elégtelen volta, ami akadályozza az egyre növekvő számú engedélyezési eljárás feldolgozását.

↓ 2009/73/EK, (6)
preambulumbekezdés

- (49) Ha a hálózatok nem különülnek el ténylegesen a termelési és ellátási tevékenységektől (tényleges szétválasztás), az nemcsak a hálózat üzemeltetése terén jár a hátrányos megkülönböztetés kockázatával, hanem a vertikálisan integrált vállalkozásoknak saját hálózataikba történő megfelelő szintű beruházásra való ösztönzése terén is.

↓ 2009/73/EK, (7)
preambulumbekezdés

- (50) A 2003/55/EK rendeletben előírt, jelenleg hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok azonban nem vezettek a szállításirendszer-üzemeltetők tényleges szétválasztásához. Az Európai Tanács a 2007. március 8-án és 9-én tartott ülésén ezért felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat az „ellátási és termelési tevékenységeknek a hálózatüzemeltetéstől való tényleges elkülönítéséről”.

↓ 2009/73/EK, (8)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (51) Tényleges szétválasztás csak úgy érhető el, ha megszűnik a vertikálisan integrált vállalkozások törekvése a versenytársak hálózati hozzáféréssel és beruházásokkal kapcsolatos megkülönböztetésére. A belső érdekellentét feloldására és az ellátás biztonságának megvalósítására egyértelműen eredményes és szilárd módszer a tulajdonjogi szétválasztása, amelynek során a hálózat tulajdonosát jelölik ki ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltetőnek. Ezért az Európai Parlament a földgáz és a villamos energia belső piacának jövőbeli lehetőségeiről szóló, 2007. július 10-i állásfoglalásában¹³ a szállítási szinten megvalósított tulajdonjogi szétválasztást nevezte a legalkalmasabb eszköznek arra, hogy az infrastrukturális beruházásokat megkülönböztetéstől mentesen ösztönözzék, az új belépőknek tisztességes hálózati hozzáférést biztosítsanak és a piacot átláthatóvá tegyék. A tulajdonjogi szétválasztás értelmében ezért a tagállamoktól meg kell követelni annak biztosítását, hogy ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak egy termelési vagy ellátásitermelő vagy ellátó vállalkozás irányításában való részvételre, és ezzel egy időben egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer irányítására vagy azokra vonatkozó bármely jog gyakorlására. Fordított viszonylatban is, egy szállítási rendszer vagy szállításirendszer-üzemeltető irányításában való részvételnek eleve ki kell zárnia a termelési vagy ellátásitermelő vagy ellátó vállalkozás irányításának vagy az azokra vonatkozó jog gyakorlásának a lehetőségét. Ezekben a korlátokon belül termelési vagy ellátási termelő vagy ellátó vállalkozás részére lehetővé kell tenni, hogy egy szállításirendszer-üzemeltetőben vagy a szállítási rendszerben kisebbségi részvénytulajdonnal rendelkezzen.

¹³ HL L 175 E, 2008.7.10, 206. o.

↓	2009/73/EK,	(9)
preambulumbekezdés		

- (52) A szétválasztásra irányuló rendszereknek hatékonyan meg kell szüntetniük az érdekellentéteket a termelők, az ellátók és a szállításrendszer-üzemeltetők között annak érdekében, hogy ösztönzőket hozzanak létre a szükséges beruházásokhoz és biztosítsák a piacra lépő új szereplők hozzáférését egy átlátható és hatékony szabályozási rendszer keretében, valamint nem hozhatnak létre túlságosan nehézkes szabályozási rendszert a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok számára.

↓	2009/73/EK,	(10)
preambulumbekezdés		

- (53) Az „irányítás” kifejezés fogalommeghatározása a vállalkozások közötti összefonódások ellenőrzéséről (az EK összefonódás-ellenőrzési rendelete)¹⁴ szóló, 2004. január 20-i 139/2004/EK tanácsi rendeletből származik.

↓	2009/73/EK,	(11)
preambulumbekezdés		

- (54) ~~Mivel a tulajdonjogi szétválasztáshoz egyes esetekben a vállalkozások szerkezetátalakítása szükséges, a vonatkozó rendelkezések alkalmazására többletidőt kell engedélyezni azon tagállamok részére, amelyek a tulajdonjogi szétválasztás végrehajtása mellett döntenek.~~ A villamosenergia- és a földgázszektor közötti vertikális kapcsolatok miatt a szétválasztási rendelkezéseket mind a két szektorban alkalmazni kell.

↓ új szöveg

- (55) Ezzel szemben a hidrogénágazat tekintetében a vertikálisan integrált vállalkozások megjelenését meg lehetne előzni egyértelmű előzetes szabályok megállapításával. Ez előnyösebb a költséges utólagos szétválasztási követelményekkel szemben, amelyek végrehajtása időbe telne.

↓	2009/73/EK,	(12)
preambulumbekezdés		

- (56) A tulajdonjogi szétválasztás értelmében a hálózatüzemeltetés ellátási és termelési érdekektől való teljes függetlenségének biztosítása, valamint a bizalmas információk átadásának megakadályozása érdekében ugyanazon személy nem lehet tag szállításrendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer és termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás ügyvezető testületében sem. Ugyanezen okból ugyanazon személy nem lehet egyszerre jogosult szállításrendszer-üzemeltető vagy szállítási

¹⁴ HL L 24., 2004.1.29., 1. o.

rendszer ügyvezető testülete tagjainak kinevezésére és ~~termelési vagy ellátási~~ termelő vagy ellátó vállalkozás irányításában való részvételre vagy az azokra vonatkozó bármilyen jog gyakorlására.

↓ 2009/73/EK, (13)
preambulumbekezdés

- (57) Az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításirendszer-üzemeltető létrehozásának lehetővé kell tennie, hogy a vertikálisan integrált vállalkozások az érdekek tényleges elkülönítése mellett megtarthassák a hálózati vagyonban meglévő tulajdonukat, miközben biztosítja azt, hogy az ilyen független rendszerüzemeltető vagy az ilyen független szállításirendszer-üzemeltető minden rendszerüzemeltetői feladatot ellát és működése részletes szabályoknak, valamint széles körű szabályozói ellenőrzési mechanizmusoknak van alávetve.
-

↓ 2009/73/EK, (14)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (58) Ha 2009. szeptember 3-án a vállalkozás, amely a szállítási rendszer tulajdonosa, egy vertikálisan integrált vállalkozás részét ~~képezi~~ ☒ képezte ☐, a tagállamoknak lehetőséget kell adni a tulajdonjogi szétválasztás, valamint az ellátási és termelési érdekektől független rendszerüzemeltető vagy szállításirendszer-üzemeltető létrehozása közötti választásra.
-

↓ 2009/73/EK, (15)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (59) A vertikálisan integrált vállalkozások részvényeseinek ☒ ☐ teljes körű érdekvédelme céljából a tagállamok választására kell bízni, hogy a tulajdonjogi szétválasztást közvetlen elidegenítéssel vagy az integrált vállalkozás részvényeinek a hálózati vállalkozás részvényeire és a fennmaradó ellátási és termelési vállalkozás részvényeire való bontással valósítják-e meg, feltéve, hogy teljesülnek a tulajdonjogi szétválasztásból eredő követelmények.
-

↓ 2009/73/EK, (16)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (60) A független rendszerüzemeltetői vagy független szállításirendszer-üzemeltetői megoldások teljes körű eredményességét meghatározott kiegészítő szabályokkal kell biztosítani. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségével kapcsolatos szabályok megfelelő szabályozási keretet nyújtanak a tisztességes verseny, az elégséges beruházások, az új piaci szereplők hozzáféréseinek és a földgázpiacok integrációjának biztosításához. A szállításirendszer-üzemeltetők függetlenségéről szóló rendelkezések

révén történő tényleges szétválasztás egyrészt egy, szervezési intézkedésekből és a szállításrendszer-üzemeltetők irányításával kapcsolatos intézkedésekből álló pilléren, másrészt egy olyan beruházási intézkedésekből álló pilléren nyugszik, amelyek az új termelési kapacitásokat regionális együttműködés útján kötik a hálózati és piaci integrációhoz. A szállításrendszer-üzemeltető függetlenségét többek közt ún. „türelmi időszak” révén is biztosítani kell, amely alatt a vertikálisan integrált vállalkozásban nem gyakorolnak olyan vezetői vagy más hasonló tevékenységet, amely során ugyanahhoz az információhoz lehet hozzájutni, mint a vezetői beosztásokban. ~~A tényleges szétválasztás független szállításrendszer-üzemeltetőkön alapuló modellje összhangban van az Európai Tanács 2007. március 8-9-én tartott ülésén megállapított követelményekkel.~~

↓ 2009/73/EK, (17)
preambulumbekezdés
⇒ új szöveg

- (61) A belső gázpiacon a verseny javítása érdekében a nagy, nem háztartási ⇒ – nagyszabású kereskedelmi tevékenységet folytató – ⇐ nagyfogyasztók felhasználók számára lehetővé kell tenni az ellátó megválasztását, valamint hogy gázszükségleteik biztosítására több ellátóval is szerződést kössenek. Ezeket a felhasználókat meg kell védeni a kizárólagossági záradékokkal szemben, amelyek kizárják a versenyző és/vagy kiegészítő ajánlatokat.

↓ 2009/73/EK, (18)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (62) A tagállamoknak ☒ jogot kell biztosítani ☒ ~~jogukban áll~~ arra, hogy a területükön a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett ~~döntésnek~~ amennyiben egy tagállam élt ezzel a joggal, egy vállalkozásnak nem áll ☒ állhat ☒ jogában független rendszerüzemeltetőt vagy független szállításrendszer-üzemeltetőt létrehozni. Ezenkívül a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozások nem lehetnek abban a helyzetben, hogy akár közvetve, akár közvetlenül irányítást vagy bármilyen jogot gyakoroljanak azon tagállamok szétválasztott szállításrendszer-üzemeltetői fölött, amelyek a teljes tulajdonjogi szétválasztás mellett döntöttek.

↓ 2009/73/EK, (19)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (63) ~~Ezen irányelv alapján a~~ A piacszervezés különböző típusai ~~fognak létezni~~ léteznek a földgáz belső piacán. Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében hozhatnak meg, alapvető közérdekű követelményeken kell alapulniuk. Konzultációt kell folytatni a Bizottsággal az intézkedéseknek az Szerződéssel ☒ EUMSZ-szel ☒ és az közösségi ☒ uniós ☒ joggal való összeegyeztethetőségéről.

- (64) A tényleges szétválasztás végrehajtása során be kell tartani a köz- és a magánszektor közötti megkülönböztetés tilalmának elvét. E célból ugyanazon személy – sem egyedül, sem mással közösen – nem gyakorolhat a tulajdonjogi szétválasztás szabályaival vagy a független rendszerüzemeltetői megoldással ellentétes irányítást és semmilyen jogot sem a szállításirendszer-üzemeltetők vagy szállítási rendszerek, sem az ~~ellátási vagy termelési~~ termelő vagy ellátó vállalkozások testületeinek összetétele, szavazása vagy döntése felett. A tulajdonjogi szétválasztás és a független rendszerüzemeltetői megoldás tekintetében, amennyiben az adott tagállam bizonyítani tudja e követelmény betartását, úgy két különálló közjogi szerv végezheti egyfelől a termelési és ellátási tevékenységek, másfelől a szállítási tevékenységek irányítását.
-

- (65) A hálózati tevékenységeknek az ellátási és termelési tevékenységektől való teljes mértékű tényleges elkülönítését az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ egészében meg kell valósítani, az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ és ~~nem közösségi~~ ☒ nem uniós ☒ vállalkozások vonatkozásában egyaránt. Annak biztosítására, hogy a hálózati tevékenységek, valamint az ellátási és termelési tevékenységek az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ egészében egymástól függetlenek maradjanak, a szabályozó hatóságokat fel kell jogosítani arra, hogy megtagadják a szétválasztási szabályokat be nem tartó szállításirendszer-üzemeltetők tanúsítását. E szabályoknak az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ egészében való következetes alkalmazásának biztosítása érdekében a szabályozó hatóságoknak a tanúsításra vonatkozó döntéseik meghozatalakor a legmesszemenőbben figyelembe kell venniük a Bizottság véleményét. Az ~~Közösségi~~ ☒ Unió ☒ nemzetközi kötelezettségei betartásának biztosítása és az ~~Közösségen~~ ☒ Unió ☒ belüli szolidaritás és energiabiztonság érdekében emellett a Bizottságnak jogot kell biztosítani arra, hogy harmadik országból vagy országokból származó személy vagy személyek irányítása alatt álló szállításirendszer-tulajdonos vagy szállításirendszer-üzemeltető vonatkozásában véleményezze a tanúsításokat.
-

- (66) A hidrogénszállításhoz használt csővezeték-hálózatoknak a hidrogén hatékony és fenntartható szárazföldi és tengeri szállításának fontos eszközét kell képezniük. Az építésükhöz szükséges magas beruházási kiadások következtében a hidrogénszállításhoz használt csővezeték-hálózatok természetes monopóliumot képezhetnek. A földgázpiacok szabályozásával kapcsolatos tapasztalatok megmutatták, hogy az árupiacokon folyó verseny védelme érdekében fontos nyílt és megkülönböztetésmentes hozzáférést biztosítani a csővezeték-hálózatokhoz. Ezért az Unión belüli szárazföldi és tengeri hidrogénhálózatokra alkalmazni kell a hálózatüzemeltetés jól bevált elveit, például a harmadik felek hozzáférését.

- (67) A hidrogénhálózatok üzemeltetését el kell különíteni az energiatermelési és -ellátási tevékenységektől, hogy elkerülhető legyen az összeférhetlenség kockázata a hálózatüzemeltetők részéről. A hidrogénhálózatok tulajdonjogának az energiatermelésben és -ellátásban való részvételtől való strukturális szétválasztása garantálja az ilyen összeférhetlenségek elkerülését. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy 2030-ig az „integrált hidrogénhálózat-üzemeltető” alternatív szétválasztási modelljét alkalmazzák annak érdekében, hogy átmeneti időszakot biztosítsanak a meglévő vertikálisan integrált hidrogénhálózatok számára. A tagállamok számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy engedélyezzék a „független hidrogénhálózat-üzemeltető” modell használatát annak érdekében, hogy a hidrogénhálózatok vertikálisan integrált tulajdonosai megtarthassák hálózatuk tulajdonjogát, és hogy 2030 után is biztosítsák az ilyen hálózatok megkülönböztetésmentes üzemeltetését.
- (68) Míg a hidrogénhálózatok és a gáz- vagy villamosenergia-hálózatok közös üzemeltetése sinergiákat teremthet, ezért lehetővé kell tenni, a hidrogénhálózat üzemeltetését viszont a finanszírozás és a hozzáférési díjak alkalmazásának átláthatósága érdekében külön jogi személy révén kell megszervezni.
- (69) A hidrogénhálózatok üzemeltetését el kell különíteni az energiatermelési és -ellátási tevékenységektől, hogy a hálózatüzemeltetők ne legyenek kitéve az összeférhetlenség kockázatának. A hidrogénhálózatok tulajdonjogának és az energiatermelésben és -ellátásban való részvételnek a strukturális szétválasztásával az ilyen összeférhetlenségeknek garantáltan elkerülhetőeknek kell lenniük. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy 2030-ig az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető alternatív szétválasztási modelljét alkalmazzák annak érdekében, hogy átmeneti időszakot biztosítsanak a meglévő vertikálisan integrált hidrogénhálózatok számára. A tagállamok számára lehetővé kell tenni továbbá, hogy felkínálják a „független hidrogénhálózat-üzemeltető” modell használatát annak érdekében, hogy a hidrogénhálózatok vertikálisan integrált tulajdonosai megtarthassák hálózatuk tulajdonjogát, és hogy 2030 után is biztosítsák az ilyen hálózatok megkülönböztetésmentes üzemeltetését.
- (70) A szabályozott tevékenységek költségeivel és finanszírozásával kapcsolatos átláthatóság biztosítása érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltetési tevékenységeket el kell különíteni a többi energiahordozóra vonatkozó egyéb hálózatüzemeltetési tevékenységektől, legalább a hálózatüzemeltetők jogi formájával és számvitelével kapcsolatban.
- (71) A hidrogénellátás piacán a verseny és az egyenlő versenyfeltételek biztosítása érdekében a hidrogénhálózatokat hozzáférhetővé kell tenni harmadik felek számára. Hosszú távon alapértelmezett szabállyá kell tenni a harmadik felek szabályozott hozzáférési díjak alapján történő szabályozott hozzáférését. Az üzemeltetők számára szükséges rugalmasság biztosítása és a hidrogénpiac felfutási szakaszában az adminisztratív költségek csökkentése érdekében a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy 2030-ig engedélyezzék a harmadik felek tárgyalásos hozzáférését.
- (72) A nagy kiterjedésű föld alatti hidrogéntároló létesítmények korlátozott számban állnak rendelkezésre és egyenlőtlenül oszlanak meg a tagállamok között. Tekintettel ezeknek a tárolóknak a hidrogénszállítás és -piacok működésére gyakorolt potenciálisan kedvező szerepére, az ilyen nagy kiterjedésű föld alatti tárolókhoz való hozzáférést szabályozni kell a harmadik felek számára, hogy a piaci szereplők egyenlő versenyfeltételeket élvezzenek.

- (73) A folyékony hidrogén vagy a folyékony ammónia gáz-halmazállapotú hidrogénné történő átalakítására szolgáló terminálok a hidrogénimport egyik eszközét jelentik, de versenyeznek a hidrogénszállítás más eszközeivel. Miközben biztosítani kell a harmadik felek ilyen terminálokhoz való hozzáférését, a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy tárgyalásos hozzáférési rendszert alkalmazzanak a harmadik felekkel szemben az üzemeltetők és a szabályozó hatóságok adminisztratív költségeinek csökkentése érdekében.
- (74) A meglévő vertikálisan integrált hidrogénhálózatokat egy átmeneti időszakot követően integrálni kell a szabályozási keretbe.
- (75) A helyi hidrogénklaszterek minden bizonnyal az európai hidrogéngazdaság fontos építőkövét fogják alkotni. Az ilyen klaszterek számára előnyös lehet az egyszerűsített szabályozási követelmények alkalmazása a hidrogénpiac felfutási szakaszában.
- (76) A harmadik országokhoz kapcsolódó csővezeték-rendszerösszekötők szállítási eszközként szolgálhatnak a hidrogén behozatalához vagy kiviteléhez. A harmadik országokhoz kapcsolódó ilyen hidrogénrendszer-összekötőkre vonatkozó üzemeltetési szabályokat, valamint a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén tanúsítására vonatkozó szabályokat kormányközi megállapodásba kell foglalni annak érdekében, hogy a szabályozási keret koherens legyen, és a teljes infrastruktúrát érintően következetesen alkalmazzák.
- (77) Az európai hidrogénhálózatok hatékony működésének biztosítása és többek között az energiarendszer integrációjának megkönnyítése érdekében a hidrogénhálózat-üzemeltetőknek más hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel és más olyan rendszerüzemeltetőkkel, amelyekhez a hálózatuk kapcsolódik vagy kapcsolódhat, szoros együttműködésben kell felelősséget vállalniuk a hidrogénszállítási hálózat üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért.
- (78) A hidrogénhálózat-üzemeltetőket meg kell bízni azzal, hogy kellő határkeresztező kapacitást építsenek ki a hidrogén szállítására, kielégítve az ilyen kapacitás iránti gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető igényeket, ezáltal elősegítve a piaci integrációt.
- (79) Egyes esetekben – többek között a hidrogénhálózatok topográfiájától és a hidrogénhálózatokhoz csatlakozó végső felhasználók populációjától függően – szükségessé válhat a hidrogénhálózat-üzemeltetők általi hidrogénminőség-irányítás (pl. tisztítás). Ezért a szabályozó hatóságok megbízhatják a hidrogénhálózat-üzemeltetőket azzal, hogy hálózataikban biztosítsanak hatékony hidrogénminőség-irányítást, amennyiben ez a rendszerirányításhoz szükséges. Az ilyen tevékenységek végzésekor a hidrogénhálózat-üzemeltetőknek meg kell felelniük az alkalmazandó hidrogénminőségi előírásoknak.
- (80) Amennyiben a földgáz- vagy hidrogénhálózat-üzemeltetők rendszerüzemeltetői kapacitáshiány miatt elutasítják a hozzáférés vagy csatlakozás iránti kérelmet, az elutasítást kellően indokolniuk kell, és az üzemeltetők számára elő kell írni a rendszerbővítést annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a kért csatlakozásokat vagy hozzáférést, amennyiben az gazdaságilag megvalósítható.

↓ (EU) 2019/692, (3)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (81) ~~Ezen irányelv célja, hogy felszámolja~~ ☒ Fel kell számolni ☒ a földgáz belső piacának teljes kiépítését akadályozó azon tényezőket is, amelyek a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetésekre vonatkozó uniós piaci szabályok alkalmazásának elmulasztásából származnak. ~~Az ezen irányelvvel bevezetett módosítások~~ ☒ Biztosítani kell ☒ ~~célja~~, hogy az Unión belül a két vagy több tagállamot összekötő földgázszállító vezetésekre vonatkozó szabályok alkalmazandók legyenek a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetésekre is. Ez ~~meg fogja~~ ☒ várhatóan meg fogja ☒ teremteni az Unión belüli jogi keretrendszer összhangját, továbbá segít elkerülni az Unió belső energiapiacán zajló verseny torzulását és az ellátás biztonságára irányuló negatív hatásokat. Az irányelv módosításának egyúttal ~~fokozza~~ ☒ fokoznia kell ☒ az átláthatóságot, és jogbiztonságot kell teremtenie a piaci szereplők – különösen a földgáz-infrastruktúrába beruházó szereplők és a rendszerhasználók – számára az alkalmazandó jogi szabályozás tekintetében.

↓ új szöveg

- (82) A tagállamoknak és az Energiaközösséget létrehozó szerződés¹⁵ szerződő feleinek szorosan együtt kell működniük az integrált földgázpiac kialakításával és annak dekarbonizációjával kapcsolatos valamennyi kérdés tekintetében, és nem hozhatnak olyan intézkedéseket, amelyek veszélyeztetik a földgázpiacok integrációjának elmélyítését vagy a tagállamok és szerződő felek energiaellátásának biztonságát. Ez magában foglalhatja a tárolási kapacitásokkal kapcsolatos együttműködést és szakértők meghívását az érintett regionális földgázcockázati csoportokba.

↓ (EU) 2019/692, (5)
preambulumbekezdés

- (83) Az olyan csővezetéseket, amelyek egy harmadik országbeli kőolajtermelő vagy gázkitermelő létesítményt egy tagállambeli feldolgozóüzemmel vagy tengerparti átféjtőállomással kötnek össze, upstream csővezeték-hálózatoknak kell tekinteni. Az olyan csővezetékek, amelyek egy tagállambeli kőolajtermelő vagy gázkitermelő létesítményt egy harmadik országbeli feldolgozóüzemmel vagy tengerparti átféjtőállomással kötnek össze, ezen irányelv alkalmazásában nem tekintendők upstream csővezeték-hálózatnak, mivel az ilyen vezetéseknél valószínűsíthetően nincs jelentős hatása a belső energiapiacra.

¹⁵

HL L 198., 2006.7.20., 18. o.

↓	(EU)	2019/692,	(6)
preambulumbekezdés			

- (84) A szállításirendszer-üzemeltetők számára lehetővé kell tenni, hogy szabadon kössenek a szállítási rendszerek üzemeltetésével és összekapcsolásával összefüggő kérdésekre vonatkozó műszaki megállapodásokat harmadik országbeli szállításirendszer-üzemeltetőkkel vagy egyéb jogalanyokkal, amennyiben e megállapodások tartalma összeegyeztethető az uniós joggal.

↓	(EU)	2019/692,	(7)
preambulumbekezdés			

- (85) A szállításirendszer-üzemeltetők vagy egyéb jogalanyok közötti, a szállítóvezetékek üzemeltetésére vonatkozó műszaki megállapodásoknak hatályban kell maradniuk, feltéve, hogy azok összeegyeztethetők az uniós joggal, valamint a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság vonatkozó határozataival.

↓	(EU)	2019/692,	(8)
preambulumbekezdés			

- (86) Amennyiben ilyen műszaki megállapodások vannak hatályban, az érintett földgázszállító vezeték üzemeltetésére vonatkozó, egy tagállam és egy harmadik ország közötti nemzetközi megállapodás, vagy az Unió és egy harmadik ország közötti megállapodás megkötését ez az irányelv nem írja elő.

↓	(EU)	2019/692,	(9)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)			

- (87) ~~A 2009/73/EK irányelv~~ ☒ Ezen irányelv ☒ alkalmazásának a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgázszállító vezetékek vonatkozásában ~~továbbra is csak~~ a tagállamok területére ☒ kell korlátozódnia ☒. Ami a tenger alatti földgázszállító vezetékeket illeti, ~~a 2009/73/EK irányelv~~ ☒ ezen irányelv ☒ alkalmazandó azon tagállam parti tengerére, amelyben a vezeték először kapcsolódik a tagállami hálózathoz.

↓	(EU)	2019/692,	(10)
preambulumbekezdés			

- (88) A valamely tagállam és egy harmadik ország között létrejött, a szállítóvezetékek üzemeltetéséről szóló hatályos megállapodások számára lehetővé kell tenni, hogy ezen irányelvvel összhangban hatályban maradjanak.

↓ (EU) 2019/692, (11) preambulumbekezdés

- (89) A harmadik országokkal megkötött azon megállapodásokat vagy a megállapodások azon részeit illetően, amelyek hatással lehetnek az Unió közös szabályaira, koherens és átlátható eljárást kell létrehozni, amely révén – saját kérésére – felhatalmazható egy tagállam arra, hogy egy harmadik országgal az adott tagállam és egy harmadik ország közötti szállítóvezeték vagy upstream csővezeték-hálózat üzemeltetésével kapcsolatban megállapodást kössön, módosítson, meghosszabbítson, kiigazítson vagy megújítson. Ez az eljárás nem késleltetheti ezen irányelv végrehajtását, továbbá nem sértheti az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztást, és a meglévő és az új megállapodásokra egyaránt alkalmazandó.

↓ (EU) 2019/692, (12) preambulumbekezdés

- (90) Amennyiben nyilvánvaló, hogy egy megállapodás tárgya részben az Unió, részben pedig egy tagállam hatáskörébe tartozik, elengedhetetlen biztosítani a szoros együttműködést e tagállam és az uniós intézmények között.

↓ (EU) 2019/692, (14) preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)
--

- (91) ☒ Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni ~~☐ Annak érdekében~~, hogy olyan határozatokat fogadjon el, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, vagy a tagállamtól megtagadja az arra vonatkozó felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal megállapodást kössön, módosítson, meghosszabbítson, kiigazítson vagy megújítson ~~– a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni~~. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹⁶ megfelelően kell gyakorolni.

↓ 2009/73/EK, (22) preambulumbekezdés (kiigazított szöveg) ⇒ új szöveg
--

- (92) Az energiaellátás biztonsága a közbiztonság alapvető eleme, ezért elválaszthatatlanul kötődik a belső gázpiac hatékony működéséhez és a tagállamok elszigetelt gázpiacainak integrációjához. A földgáz csak a hálózaton keresztül juthat el az Unió

¹⁶ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

polgáraihoz. A működő, nyílt földgázpiacok, főként a hálózatok és a földgázellátáshoz kapcsolódó egyéb eszközök elengedhetetlenek a közbiztonság, a gazdaság versenyképessége és az Unió polgárainak jóléte szempontjából. Harmadik országokból származó személyek számára ezért csak akkor lehet engedélyezni valamely szállítási rendszer vagy szállításrendszer-üzemeltető irányítását, ha megfelelnek a tényleges elkülönítés ~~Közösségen~~ ☒ Unió ☒ belül alkalmazandó követelményeinek. Az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ nemzetközi kötelezettségeinek sérelme nélkül, az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ úgy ítéli meg, hogy a földgázszállítási rendszerek ágazata igen fontos az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ számára, és ezért az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ energiaellátása biztonságának megőrzése szempontjából kiegészítő biztosítékokra van szükség az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ közrendje és közbiztonsága, valamint az Unió polgárainak jóléte elleni fenyegetések elkerülése érdekében. Az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ energiaellátásának biztonságához értékelni kell mindenekelőtt a hálózat működésének függetlenségét, az ~~Közösségnek~~ ☒ Uniónak ☒ és az egyes tagállamoknak a harmadik országokból származó energiaellátástól való függése mértékét, valamint egy adott harmadik országban a belföldi és nemzetközi energiakereskedelem és energiaügyi beruházások kezelését. Az ellátás biztonságát ezért minden egyes eset tényleges körülményei, valamint a nemzetközi jogból – különösen a ~~Közösség~~ ☒ az Unió ☒ és az érintett harmadik ország közötti nemzetközi megállapodásokból – eredő jogok és kötelezettségek alapján kell értékelni. A Bizottságnak adott esetben ~~nyújtson be~~ ajánlásokat ☒ kell benyújtania ☒ az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ energiaellátásának biztonságával foglalkozó, harmadik országokkal kötendő megállapodásokról szóló tárgyalásokra vagy a megtárgyalandó kérdéseknek az ezen harmadik államokkal folytatott más tárgyalások keretében történő megvitatására.

↓ 2009/73/EK, (23)
preambulumbekezdés

- (93) További intézkedéseket kell hozni annak biztosítása érdekében, hogy a szállításhoz való hozzáférés díjai ~~tarifái~~ átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek. Ezeket a díjakat minden felhasználóra nézve megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni. Ahol a tárolólétesítmény, a vezetékkészlet vagy a kiegészítő szolgáltatások kellően versenyképes piacon működnek, a hozzáférést átlátható és megkülönböztetéstől mentes, piaci alapú mechanizmusok révén kell biztosítani.

↓ 2009/73/EK, (24)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (94) Biztosítani kell a tárolásrendszer-üzemeltetők függetlenségét annak érdekében, hogy javuljon a harmadik felek hozzáférése azon tárolási létesítményekhez, amelyek műszaki ~~és~~ vagy gazdasági szempontból szükségesek a felhasználók ellátása érdekében a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez. Célszerű ezért, hogy a tárolási létesítményeket olyan különálló jogalanyok üzemeltessék, amelyek a tárolási létesítmények fenntartásához, üzemeltetéséhez és fejlesztéséhez szükséges eszközök fölött tényleges döntéshozatali joggal rendelkeznek. Szükséges továbbá az átláthatóság növelése a harmadik feleknek nyújtott tárolókapacitások tekintetében, ezért a tagállamokat kötelezni kell egy olyan, megkülönböztetéstől mentes, világos keret

kidolgozására és közzétételére, amely meghatározza a tárolási létesítményekre alkalmazandó megfelelő szabályozási rendszert. E kötelezettség nem kívánja meg a hozzáférés rendszerére vonatkozó újabb döntést, ugyanakkor javítania kell a tárolókhoz való hozzáférés rendszerének átláthatóságán. Az üzleti szempontból érzékeny információkra vonatkozó titoktartási követelmények különösen fontosak akkor, ha stratégiai természetű adatokról van szó, vagy ha egy tárolási létesítménynek csak egyetlen használója van.

↓ 2009/73/EK, (25)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (95) Az elosztási hálózathoz való megkülönböztetésmentes hozzáférés meghatározza a felhasználók kiskereskedelmi szintű hozzáférését. A harmadik felek hozzáférésére és beruházására vonatkozó megkülönböztetés lehetősége az elosztói szinten azonban nem annyira jelentős, mint szállítási szinten, mivel itt a ~~szűk keresztmetszetek szűkületek~~ és a termelési érdekek általában kisebb hatásúak, mint elosztói szinten. ~~Ezenkívül az elosztórendszer-üzemeltetők jogi és funkcionális szétválasztása a 2003/55/EK irányelvvel összhangban csak 2007. július 1-jétől vált kötelezővé, és annak a földgáz belső piacára gyakorolt hatásait még értékelni kell. A hatályos jogi és funkcionális szétválasztási szabályok egyértelműbb megfogalmazás, helyes végrehajtás és szoros felügyelet mellett elvezethetnek a tényleges szétválasztás megvalósításához. A lakossági piaci egyenlő feltételek megteremtése ☒ meghatározása ☒ érdekében az elosztórendszer-üzemeltetők tevékenységét úgy kell felügyelni, hogy azok vertikális integrációjuk révén ne juthassanak piaci versenyelőnyhöz, különös tekintettel a háztartási felhasználókra és a nem háztartási kifelhasználókra.~~

↓ 2009/73/EK, (26)
preambulumbekezdés

- (96) A tagállamoknak konkrét intézkedéseket kell tenniük a biogáz és a biomasszából származó gáz szélesebb körű használatának elősegítésére, mely gázoknak megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatónak kell lenniük a gázhálózatba, amennyiben a betáplálás folyamatosan megfelel a vonatkozó műszaki szabályoknak és a biztonsági előírásoknak.

↓ új szöveg

- (97) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok termelői gyakran kapcsolódnak az elosztóhálózathoz. Terjeszkedésük és piaci integrációjuk megkönnyítése érdekében elengedhetetlen, hogy akadálytalanul hozzáférjenek a nagykereskedelmi piachoz és az érintett virtuális kereskedési pontokhoz. A nagykereskedelmi piacon való részvételt a betáplálási-kiadási rendszerek definíciója határozza meg. Számos tagállamban az elosztóhálózathoz csatlakozó termelők nem részei a betáplálási-kiadási rendszernek. Ezért meg kell könnyíteni a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok nagykereskedelmi piacra jutását a betáplálási-kiadási rendszer meghatározásával, és végső soron annak biztosításával, hogy az

elosztórendszerhez kapcsolódó termelőlétesítmények annak részét képezzék. Emellett a [COM(2021)xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] rendelet előírja, hogy az elosztórendszer-üzemeltetőknek és a szállításirendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az elosztási hálózathoz a szállítási hálózatba irányuló ellentétes irányú áramlásokat vagy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piaci integrációját elősegítő alternatív eszközöket.

↓ 2009/73/EK, (27)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (98) Annak elkerülése érdekében, hogy a kis elosztórendszer-üzemeltetőkre aránytalan pénzügyi és közigazgatási terheket rójanak, a tagállamok szükség esetén felmenthetik az érintett vállalkozásokat az ~~az elosztásra vonatkozó~~ jogi szétválasztási kötelezettségek alól.

↓ 2009/73/EK, (28)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (99) Abban az esetben, ha egy zárt elosztó rendszert egy sajátos üzemeltetési normákat igénylő integrált energiaellátás optimális hatékonyságának biztosítására használnak vagy ha egy zárt elosztórendszer elsősorban a rendszer tulajdonosa általi felhasználásra tartanak fenn, lehetővé kell tenni, hogy az elosztórendszer-üzemeltető mentesülhessen a szükségtelen adminisztrációs terheket róó kötelezettségek alól, az elosztórendszer-üzemeltető és a rendszer felhasználói közötti kapcsolat sajátos természetére tekintettel. Az ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltatási helyszínek – például vasútállomások épületei, repülőterek, kórházak, integrált létesítményekkel rendelkező nagy kempingek vagy vegyipari telephelyek – üzemeltetésük speciális jellegére tekintettel rendelkezhetnek ☒ ☒ zárt elosztó rendszerrel.

↓ új szöveg

- (100) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyre növekvő mennyiségének a földgázrendszerbe történő integrálásával meg fog változni az Európában szállított és felhasznált gázok minősége. A földgázrendszer hatékony működésének biztosítása érdekében a szállításirendszer-üzemeltetőknek felelősséget kell vállalniuk létesítményeikben a gázminőség-irányításért. Amennyiben a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok betáplálása elosztási szinten történik, és amennyiben ez a gáz minőségére gyakorolt hatásuk kezeléséhez szükséges, a szabályozó hatóságok megbízhatják az elosztórendszer-üzemeltetőket azzal, hogy létesítményeikben biztosítsák a hatékony gázminőség-irányítást. A gázminőség-irányítási feladatok ellátása során a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőknek meg kell felelniük az alkalmazandó gázminőségi előírásoknak.

↓ 2009/73/EK, (29)
preambulumbekzdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

~~(29) A 2003/55/EK irányelv a tagállamok számára előírta, hogy hozzanak létre különös hatáskörű szabályozókat. A gyakorlat azonban azt mutatta, hogy az eredményes szabályozást gyakran hátráltatja a szabályozók kormányzattól való függése, valamint a kellő hatáskör és a mérlegelési jog hiánya. Az Európai Tanács ezért 2007. március 8-9-i ülésén felkérte a Bizottságot, hogy dolgozzon ki jogalkotási javaslatokat a nemzeti energiaszabályozók hatáskörének további harmonizációjáról és függetlenségének növeléséről. Lehetővé kell tenni, hogy ezen nemzeti szabályozó hatóságok hatásköre kiterjedjen mind a villamosenergia, mind a gázágazatra.~~

↓ 2009/73/EK, (30)
preambulumbekzdés

(101) Az energiaszabályozóknak képesnek kell lenniük a döntéshozatalra minden lényeges szabályozási kérdésben a földgáz belső piacának megfelelő működése céljából, továbbá teljesen függetlennek kell lenniük minden egyéb köz- vagy magánérdektől. ~~Ez nem zárja ki sem a bírósági felülvizsgálatot, sem a parlament általi felügyeletet a tagállamok alkotmányjoga alapján. Ezen kívül, a szabályozó költségvetésének a nemzeti jogalkotó általi jóváhagyása nem minősül a költségvetési önállóság akadályozásának.~~ A szabályozó hatóságoknak az előirányzott költségvetés végrehajtásában való önállóságukra vonatkozó rendelkezéseket a nemzeti költségvetési törvények és szabályok által meghatározott keretekben kell megvalósítani. A tagállamoknak – amelyek megfelelő rotációs rendszer révén hozzájárulnak a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság bármely politikai vagy gazdasági érdektől való függetlenségéhez – meg kell engedni, hogy kellően figyelembe vehessék a rendelkezésre álló emberi erőforrásokat vagy az irányító testület méretét is.

↓ 2009/73/EK, (31)
preambulumbekzdés

(102) Minden piaci szereplő, köztük az új belépők eredményes piacra lépésének biztosítása érdekében megkülönböztetéstől mentes, költségalapú kiegyenlítő mechanizmusokra van szükség. Ezt a kiegyenlítési szükségletek keretén belül a földgázellátásra és -beszerzésre vonatkozó átlátható, piaci alapú mechanizmusok felállításával kell elérni. A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságoknak aktív szerepet kell játszaniuk abban, hogy a kiegyenlítő ~~árakdíjak~~ megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek. Ugyanakkor megfelelő ösztönzőkre van szükség azért, hogy egyensúly legyen a betáplált és a vételezett gáz mennyisége között, és hogy a rendszer működése ne kerüljön veszélybe.

↓	2009/73/EK,	(32)
	preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)	

- (103) A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok számára lehetővé kell tenni, hogy képes legyen a díjak vagy a számításukhoz alkalmazandó módszerek meghatározására, illetve jóváhagyására a szállítási- vagy az elosztórendszer-üzemeltető(k) javaslata vagy a cseppfolyósított földgáz-létesítmények rendszerüzemeltetője javaslata, illetve a rendszerüzemeltető(k) és a hálózathasználók által kölcsönösen jóváhagyott javaslat alapján. Ezeknek a feladatoknak a megvalósítása során a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási és elosztási díjak megkülönböztetéstől mentesek és költségalapúak legyenek, figyelembe véve a keresletoldali szabályozási intézkedésnek köszönhetően elkerült, hosszú távú, hálózati határkötségeket is.

↓ új szöveg

- (104) A szabályozó hatóságoknak a 942/2019/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹⁷ létrehozott Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségével (ACER) szoros együttműködésben elő kell mozdítaniuk a hidrogén nyitott, versenyképes, biztonságos és környezeti szempontból fenntartható belső piacát, amelyen akadálytalan a határon átnyúló áramlás. Ahhoz, hogy a hidrogén belső piaca megfelelően működhessen, a szabályozó hatóságokat döntéshozatali hatáskörrel kell felruházni minden lényeges szabályozási kérdésben.

↓	2009/73/EK,	(33)
	preambulumbekezdés	
⇒	új szöveg	

- (105) Az energiaszabályozóknak hatáskörrel kell rendelkezniük a földgázipari ⇒ vagy hidrogénipari ⇐ vállalkozásokra vonatkozó kötelező határozatok kibocsátására, valamint a kötelezettségeiket nem teljesítő földgázipari ⇒ vagy hidrogénipari ⇐ vállalkozásokkal szembeni hatékony, arányos és elrettentő szankciók kiszabására, vagy arra, hogy ilyen szankciók kiszabását javasolják a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak. Az energiaszabályozókat hatáskörrel kell felruházni a tekintetben is, hogy a versenyszabályok alkalmazásától függetlenül a földgáz ⇒ és a hidrogén ⇐ belső piacának megfelelő működése szempontjából szükséges tényleges verseny ösztönzésével a felhasználók javát szolgáló célszerű intézkedéseket hozhassanak. A gázkészlet-értékesítési programok létrehozása az egyik olyan lehetséges intézkedés, amely a hatékony verseny előmozdítására és a piac megfelelő működésének biztosítására szolgál.

¹⁷ Lásd ennek a Hivatalos Lapnak az 1. oldalát.

↓	2009/73/EK,	(33)
	preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)	

- (106) Az energiaszabályozókat fel kellene továbbá ruházni az ahhoz szükséges hatáskörrel, hogy a piacnyitáshoz alkalmazkodva hozzájárulhassanak a közszolgáltatások magas színvonalának, a védelemre szoruló felhasználók védelmének, továbbá a fogyasztóvédelmi intézkedések teljes körű eredményességének biztosításához. E rendelkezések nem sérthetik sem a Bizottságnak a versenyszabályok alkalmazására vonatkozó hatáskörét – beleértve a közösségi ☒ az uniós ☒ szintű összefonódások vizsgálatát –, sem a belső piacra vonatkozó szabályokat, például a tőke szabad mozgását. Az a független szerv, amelyhez a nemzeti szabályozó hatóság döntése által hátrányosan érintett fél jogorvoslatért fordulhat, lehet bíróság vagy más, jogi felülvizsgálat végzésére hatáskörrel rendelkező törvényszék.

↓	2009/73/EK,	(34)
	preambulumbekezdés	

- (107) A nemzeti szabályozó hatóságok hatásköreinek bármilyen harmonizációja olyan hatáskörökre is ki kell, hogy terjedjen, mint a lehetséges ösztönzők nyújtása földgázipari vállalkozások számára, valamint a földgázipari vállalkozásokkal szemben kiszabható hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók, vagy arra, hogy a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak ilyen szankciók kiszabását javasolják. Ezen túlmenően a szabályozó hatóságoknak megfelelő hatáskörrel kell rendelkezniük a releváns információk földgázipari vállalkozásoktól való megszerzésére, a megfelelő és elegendő vizsgálat elvégzésére, valamint a vitarendezésre.

↕ új szöveg

- (108) A szabályozó hatóságoknak és az ACER-nek az átláthatóság biztosítása érdekében tájékoztatást kell nyújtaniuk a hidrogénpiacról, ideértve az olyan szempontokat is, mint a kereslet és kínálat, a szállítási infrastruktúra, a szolgáltatás minősége, a határokon átnyúló kereskedelem, a beruházások, a fogyasztói árak, a piaci likviditás.
- (109) A szállításirendszer-üzemeltetők fontos szerepet játszanak a gázhálózatokba történő költséghatékony beruházások biztosításában. Az energiahordozók közötti optimalizált tervezés, valamint a különböző nemzeti és uniós szintű hálózattervezési megközelítések közötti szakadék áthidalása érdekében további követelmények kerülnek bevezetésre a következetes tervezésre vonatkozóan. A hálózattervezés során figyelembe kell venni a földgáz és a villamos energia, valamint a hidrogén közötti fokozott összefonódásokat is.

- (110) A hálózatfejlesztési terv kidolgozásakor fontos, hogy az infrastruktúra-üzemeltetők figyelembe vegyék az energiahatékonyság elsődlegességének elvét¹⁸, különösen a közös forgatókönyv kidolgozásához használt várható fogyasztást.
- (111) Az energiarendszer integrációjára vonatkozó stratégia rámutat arra, hogy a dekarbonizációs célkitűzések eléréséhez fontos az energiarendszer összehangolt tervezése és működése. Ezért egy ágazatközi alapon kidolgozott közös forgatókönyvre épülő hálózatfejlesztési tervet kell kidolgozni. A különálló ágazati tervek fenntartása ellenére az infrastruktúra-üzemeltetőknek magasabb szintű integrációra kell törekedniük, figyelembe véve az egyes energiahordozókon túlmutató rendszerigényeket.
- (112) A hálózatfejlesztési tervek fontos szerepet játszanak az infrastruktúra hiányosságainak azonosításában és az olyan infrastruktúrákkal kapcsolatos információk feltárásában, amelyeket vagy meg kell építeni, vagy le lehet szerelni, és amelyeket más célokra, például hidrogénszállításra is fel lehet használni. Ez a hálózatüzemeltetők tekintetében választott szétválasztási modelltől függetlenül érvényes.
- (113) A hálózatfejlesztési terven belül az üzemen kívül helyezhető infrastruktúrára vonatkozó információszolgáltatás jelentheti az infrastruktúra használaton kívül helyezését, szétszerelését vagy más célokra, például hidrogénszállításra történő felhasználását. Az infrastruktúrával kapcsolatos fokozott átláthatóság célkitűzése figyelembe veszi, hogy a más célra átalakított infrastruktúra olcsóbb, mint az újonnan épített infrastruktúra, és így költséghatékony átmenetet tesz lehetővé.
- (114) Azokban a tagállamokban, ahol hidrogénhálózatot fognak kifejleszteni, a hidrogén-infrastruktúra kialakításáról szóló jelentéstételnek biztosítania kell, hogy a hidrogénrendszer kiépítése reális és előretekintő keresleti előrejelzéseken alapuljon, beleértve a villamosenergia-rendszer szempontjából felmerülő potenciális igényeket is. Ha a tagállamok úgy döntenek, hogy az új hidrogén-infrastruktúra társfinanszírozásának eszközeként engedélyezik a külön díjtételeket, a jelentésnek támogatnia kell a szabályozó hatóságot abban, hogy e díjtételeket értékelni tudja. A jelentést a szabályozó hatóság által meghatározott rendszeres időközönként kell benyújtani a szabályozó hatóságnak. Mivel azonban a hidrogénpiac felfutó szakaszban tart, el kell kerülni a jelentéstételi kötelezettség aránytalan mértékű, illetve folyamatos ütemezését.
- (115) A hálózatfejlesztési tervben az ezen irányelv 51. cikkében említett, szabályozott eszközalapot érintő tervezéssel és leszereléssel kapcsolatban megadott információknak lehetővé kell tenniük a díjakra gyakorolt hatások előrejelzését.
- (116) A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az egyes tagállamok szintjén benyújtandó nemzeti hálózatfejlesztési tervek helyett – az önkéntes regionális gázpiaci integrációval összhangban – regionális szintű, több tagállamra kiterjedő hálózatfejlesztési tervet dolgozzanak ki.
- (117) A villamos energiával ellentétben a földgáz szerepe várhatóan csökkenni fog, ami az infrastrukturális beruházások iránti igényt is befolyásolja. A hálózatfejlesztési tervnek ezért figyelembe kell vennie a versenyjogi aggályokat, és el kell kerülnie a meg nem térülő eszközöket. Következésképpen a tulajdonjogi szétválasztás által érintett

¹⁸ A Bizottság ajánlása (2021. szeptember 28.) az energiahatékonyság elsődlegességéről: az elvektől a gyakorlatig. Iránymutatások és példák az energiaágazatban és azon túl történő döntéshozatalban való végrehajtáshoz, C(2021) 7014 final.

szállítási rendszer-üzemeltetők nem tartozhatnak az 51. cikk (7) bekezdésének hatálya alá.

↓ 2009/73/EK, (35)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (118) Erősen támogatni kell a jelentős új infrastrukturális beruházásokat, ugyanakkor biztosítani kell a ~~⇒ gázok ⇐ földgáz~~ belső piacának megfelelő működését. A mentesített infrastruktúra-projektek által a versenyre és az ellátás biztonságára gyakorolt pozitív hatás növelése érdekében a projektek tervezési szakaszában fel kell mérni a piaci érdeklődést és alkalmazni kell a ~~szűk keresztmetszetek~~ ~~szűkület~~ kezelésére vonatkozó szabályokat. Ha egy infrastruktúra egynél több tagállam területén helyezkedik el, a határokon átnyúló vonatkozások jobb figyelembevétele és az ügyvitel megkönnyítése érdekében a mentesítési kérelmet végső esetben az ACER-nek kell kezelnie. Ezenfelül a jelentősebb mentesített infrastruktúra-projektek kivitelezésének a szokásostól eltérő kockázati profilja miatt lehetővé kell tenni, hogy az ellátási és termelési érdekeltségekkel rendelkező vállalkozások az érintett projektek tekintetében ideiglenesen részben ~~⇒ vagy egészében ⇐~~ eltérjenek a szétválasztási szabályoktól. Az ellátás biztonságával kapcsolatos okokból ez ~~a Közösségen~~ ~~☒~~ az Unió ~~☒~~ belüli, különösen harmadik országokból ~~a Közösségbe~~ ~~☒~~ az Unióba ~~☒~~ gázt szállító új csővezetékekre alkalmazandó. ~~Az 55/2003/EK 2003/55/EK irányelv~~ ~~⇒~~ és a módosított 2009/73/EK irányelv ~~⇐~~ értelmében adott mentességeket ~~⇒~~ és eltéréseket ~~⇐~~ a mentesség ~~⇒~~ vagy eltérés ~~⇐~~ megadásáról szóló határozatban szereplő lejárati dátumig továbbra is alkalmazandóknak ~~☒~~ kell ~~☒~~ .

↓ új szöveg

- (119) Előrelépésre van szükség az összekapcsolt uniós hidrogénpiacok felé, és ezáltal elő kell segíteni a határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúrába irányuló beruházásokat. 2020. december 31-e után, amikor is valamennyi tagállam átfogóan alkalmazza a harmadik felek hozzáférésére vonatkozó szabályozott rendszert, valamint határokon átnyúló szállítási díjak hiányában egy pénzügyi ellentételezési rendszernek kell pénzügyi ösztönzőket biztosítania a piaci szereplők számára a határokon átnyúló rendszerösszekötők kifejlesztésére.

↓ 2009/73/EK, (36)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (120) ~~A földgáz belső piaca a likviditás és az átláthatóság hiányában szenved, ami gátolja az erőforrások hatékony elosztását, a kockázatok fedezését és a piacra lépést.~~ Növelni kell a piac iránti bizalmat, a piaci likviditást és a piaci szereplők számát, ennél fogva növelni kell a gázellátásban tevékenykedő vállalkozások feletti szabályozói felügyeletet. Az ilyen célú követelmények nem sérthetik a pénzügyi piacokra vonatkozó hatályos ~~közösségi~~ ~~☒~~ uniós ~~☒~~ jogszabályokat, azokkal

összeegyeztethetőnek kell lenniük. Az energiaszabályozóknak és a pénzügyi szabályozóknak együtt kell működniük, hogy lehetővé tegyék egymás számára a szóban forgó piacok áttekintését.

↓ 2009/73/EK, (37)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (121) A földgázot főként és egyre inkább harmadik országokból importálják az ~~Közösségbe~~ ☒ Unióba ☒. Az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ szabályozásnak figyelembe kell vennie a földgázpiac sajátosságait, például az ellátók összefonódásából, a hosszú távú szerződésekből, valamint az értéklánc következő szintjein fennálló likviditási hiányból fakadó szerkezeti merevséget. Ezért nagyobb átláthatóságra van szükség, többek között az árképzés terén is.

↓ 2009/73/EK, (38)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (122) Mielőtt a Bizottság elfogadná a nyilvántartási követelményeket részletező iránymutatásokat, azok tartalmával kapcsolatban az ~~Ügynökségnek~~ ☒ ACER-nek ☒ és a 2009/77/EK bizottsági határozattal¹⁹ létrehozott Európai Értékpapír-piaci Szabályozók Bizottságának (a CESR) tárgyalnia kellene és a Bizottság számára arra vonatkozóan tanácsot kellene adnia. Az ~~Ügynökségnek~~ ☒ ACER-nek ☒ és a CESR-nek a célból is együtt kell működnie, hogy további kutatásokat folytassanak és tanácsokat adjanak a tekintetben, hogy a gázellátási szerződésekre és a gázderivatívákra vonatkozó ügyleteket alá kell-e vetni kereskedés előtti és/vagy utáni átláthatósági követelményeknek, és ha igen, mi legyen azok tartalma.

↓ 2009/73/EK, (39)
preambulumbekezdés

- (123) A tagállamoknak – vagy amennyiben egy tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóságnak – ösztönözniük kell a megszakítható ellátási szerződések fejlesztését.

↓ 2009/73/EK, (40)
preambulumbekezdés

- ~~(40) Az ellátás biztonsága érdekében a kínálat/kereslet egyensúlyát az egyes tagállamokban folyamatosan ellenőrizni kell, és ennek eredményeként közösségi szintű, az ellátás biztonságára vonatkozó helyzetjelentést kell készíteni, amelyben figyelembe kell venni a területek közötti rendszerösszekötő kapacitásokat is. Az ellenőrzést kellő időben kell elvégezni, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen hozni, amennyiben az ellátás biztonsága veszélybe kerülne. A szükséges hálózati infrastruktúra a~~

¹⁹ HL L 25., 2009.1.29., 18. o.

~~rendszerösszekötő kapacitásokat is beleértve – kiépítésével és karbantartásával elő kell segíteni a stabil földgázellátást.~~

↓ 2009/73/EK, (41)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (124) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a szükséges minőségi követelmények figyelembevétele mellett a biogáz és a biomasszából származó gázfajták, valamint egyéb gázfajták megkülönböztetéstől mentesen betáplálhatók legyenek a gázhálózatbarendszerbe, a ~~☒ ☒~~ vonatkozó műszaki szabályok és a biztonsági szabványok követelményeinek betartása mellett. Ezek a szabályok és szabványok biztosítják, hogy ezeket a gázfajtákat műszakilag megfelelő módon és biztonságosan juttathassák be a földgázhálózatbarendszerbe és szállíthassák a hálózatonrendszeren keresztül, továbbá foglalkozniuk kell azok kémiai jellemzőivel is.
-

↓ 2009/73/EK, (42)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (125) A hosszú távú szerződések a tagállamok gázellátásának ~~továbbra is igen~~ ☒ ☒ fontos részét képezik ~~ma is~~ ⇒ . Nem akadályozhatják azonban a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra lépését, ezért a fosszilis gáz szállítására vonatkozó szerződéseknek legkésőbb 2049-ben le kell járniuk. Az ilyen szerződéseknek mindig összhangban kell lenniük ~~☐ és a gázellátó vállalkozások számára lehetőségként fenn kell tartani azokat, amennyiben nem állnak alá~~ ennek az irányelvnek a célkitűzéseivel és összeegyeztethetőnek kell lenniük a Szerződéssel ☒ az EUMSZ-szel ☒, beleértve az abban megállapított versenyszabályokat is. ~~Ezért a földgázipari~~ Ellátási és szállítási kapacitásainak megtervezésekor figyelembe kell venni a hosszú távú szerződéseket figyelembe kell venni.
-

↓ 2009/73/EK, (43)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

- (126) Annak érdekében, hogy az ☒ Unióban ~~☒ Közösségben~~ biztosítani lehessen a közszolgáltatás magas színvonalának fenntartását, a tagállamok által az ezen irányelv célkitűzéseinek elérése érdekében hozott minden intézkedésről rendszeresen értesíteni kell a Bizottságot. A Bizottság rendszeresen közzétesz egy jelentést, amelyben elemzi a nemzeti szinten, a közszolgáltatási célok elérése érdekében hozott intézkedéseket, és összehasonlítja azok eredményességét annak érdekében, hogy ajánlásokat lehessen megfogalmazni a magas szintű közszolgáltatás megvalósítására hozandó, nemzeti szintű intézkedésekre vonatkozóan.

↓	2009/73/EK,	(44)
	preambulumbekezdés	(kiigazított szöveg)

- (127) A közszolgáltatási kötelezettségek tiszteletben tartása ennek az irányelvnek az egyik alapvető követelménye, és fontos, hogy ez az irányelv megállapítsa azokat a minden tagállam által tiszteletben tartandó közös minimális normákat, amelyek tekintetbe veszik a fogyasztóvédelmi célokat, az ellátás biztonságát, a környezetvédelmet és a verseny azonos szintjét minden tagállamban. Fontos, hogy a közszolgáltatási kötelezettségeket nemzeti szinten lehessen értelmezni az adott országokra jellemző körülmények és az ~~az közösségi~~ ☒ uniós ☒ jog tekintetbevételével.

↓	2009/73/EK,	(45)
	preambulumbekezdés	(kiigazított szöveg)

- (128) A tagállamoknak a társadalmi és gazdasági kohézió célkitűzéseinek elérése érdekében tett intézkedései közé tartozhatnak különösképpen a megfelelő gazdasági ösztönzők, amelyek adott esetben minden meglévő, nemzeti és ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ eszközt felhasználhatnak. Az ilyen eszközök tartalmazhatnak felelősségre vonatkozó előírásokat a szükséges befektetések garantálása érdekében.

↓	2009/73/EK,	(46)
	preambulumbekezdés	(kiigazított szöveg)

- (129) Amennyiben a tagállamok által a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése érdekében alkalmazott intézkedések a Szerződés ~~87.~~ ☒ 107. ☒ cikkének (1) bekezdése szerinti állami támogatásnak minősülnek, a Szerződés ~~88.~~ ☒ 108. ☒ cikkének (3) bekezdése szerint erről a Bizottságot értesíteni kell.

↓	2009/73/EK,	(53)
	preambulumbekezdés	

- (130) A piaci áraknak megfelelő ösztönzőket kell biztosítaniuk a hálózat fejlesztésére.

↓	2009/73/EK,	(54)
	preambulumbekezdés	
	⇒ új szöveg	

- (131) Annak érdekében, hogy a fogyasztók teljes mértékben kihasználhassák a földgáz ☒ gázok ☒ liberalizált belső piacában rejlő lehetőségeket, a tagállamoknak alapvető jelentőséget kell tulajdonítaniuk annak, hogy a különböző ellátók számára tisztességes versenyt és könnyű piaci hozzáférést biztosítsanak.

↓	2009/73/EK,	(55)
preambulumbekezdés		

- (132) Annak érdekében, hogy – különösen egy energiaellátási válság idején – a tagállamok közötti szolidaritást megőrizve lehessen fenntartani az ellátás biztonságát, a szolidaritás jegyében fontos ~~létrehozni~~ rendelkezni egy regionális együttműködési keretrendszer~~ről~~. Az ilyen együttműködés – ha a tagállamok úgy határoznak – főként és elsősorban piaci alapú mechanizmusokra támaszkodhat. A regionális és kétoldali szolidaritás előmozdítása érdekében történő együttműködés nem róhat aránytalan terheket a piaci szereplőkre, illetve nem tehet közöttük különbséget.

↓	2009/73/EK,	(56)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)		

- (133) A földgáz belső piacának kialakítása céljából a tagállamoknak nemzeti piacaik integrációjára, valamint a rendszerüzemeltetők ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ és regionális szintű együttműködésére kell törekedniük, amely az ~~Közösségben~~ ☒ Unióban ☒ jelenleg is létező, elszigetelt gázpiacokat alkotó különálló hálózatokra is kiterjed.

↓ új szöveg

- (134) Az önkéntes regionális piaci integráció, különösen a piaci összefonódások, a piacok sajátosságaitól függően számos előnnyel járhatnak. A piaci integráció lehetőséget kínálhat az infrastruktúra lehető legjobb kihasználására, feltéve, hogy nem gyakorol negatív hatást a szomszédos piacokra, például a határokon átnyúló díjak megemelésé révén. Lehetőség arra is, hogy a régió végső felhasználóinak javára fokozza a versenyt, növelje a likviditást és a kereskedelmet azáltal, hogy olyan beszállítókat vonz, amelyek egyébként a piac kis mérete miatt nem jönnének. A piaci integráció azt is lehetővé teszi, hogy több ellátási forráshoz hozzáférő, nagyobb övezetek jöjjenek létre. Az ilyen diverzifikáció a források közötti fokozott versenynek köszönhetően hatással lehet a nagykereskedelmi piaci árakra, de az ellátás biztonságát is javíthatja, ha az új egyesített övezetben nem marad fenn belső szűkület. A piaci integráció alapul szolgálhat a földgázpiac átalakulásának további támogatásához, ideértve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok bevezetését is. A tagállamoknak, a szabályozó hatóságoknak és a szállításrendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük a regionális integráció elősegítése érdekében.

↓	2009/73/EK,	(57)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)		

- (135) Ezen irányelv egyik fő célja a földgáz valódi belső piacának egy összekapcsolt ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ hálózat révén történő létrehozása, ennél fogva – az ☒ ACER-rel ☒ Ügynökséggel vagy adott esetben a szabályozó hatóságokkal szorosan

együttműködve – legfontosabb feladatai közé tartoznak a határokon átvitelő kapcsolódásokkal és a regionális piacokkal kapcsolatos szabályozási kérdések.

↓ 2009/73/EK, (58)
preambulumbekezdés
⇒ új szöveg

- (136) Ezen irányelvnek a valódi belső piac közös szabályainak biztosítását és széles körű földgázellátás biztosítását is fő célul kell kitűznie. Ennek érdekében a torzítatlan piaci árak ösztönöznék a határokon átvitelő ~~⇒ kereskedelmet~~ ~~⇐ kapcsolódások kialakítását,~~ és egyúttal ~~hosszú távon~~ árkonvergenciát eredményezve.

↓ 2009/73/EK, (59)
preambulumbekezdés

- (137) A szabályozó hatóságoknak abból a célból is tájékoztatniuk kell a piacot, hogy lehetővé tegyék a Bizottság számára a földgáz belső piacával és annak rövid, közép- és hosszú távú fejlődésével kapcsolatos megfigyelő és figyelemmel kíséresi szerep betöltését, többek között a keresletet és a kínálatot, a szállítási és elosztási infrastruktúrát, a szolgáltatások minőségét, a határokon keresztül történő kereskedelmet, a ~~szűk keresztmetszetek szűkület=~~kezelését, a beruházásokat, a nagykereskedelmi és fogyasztói árakat, a piaci likviditást, valamint a környezetvédelem és a hatékonyság javítását illetően. A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok tájékoztatják a versenyhivatalokat és a Bizottságot arról, hogy az árak mely tagállamokban akadályozzák a piaci versenyt és a piac megfelelő működését.

↓ 2009/73/EK, (60)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- (138) Mivel ezen irányelv célját, nevezetesen egy ~~tökéletesen teljes mértékben~~ működő belső földgáz- ~~⇒ és hidrogén~~ ⇐piac megteremtését a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, ~~és ezért~~ ☒ azonban☒ ☒ az ilyen intézkedés terjedelme és hatásai miatt☒ az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ szinten jobban megvalósítható, az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ intézkedéseket hozhat az ☒ Európai Unióról szóló ☒ ~~s Szerződés~~ 5. cikkében foglalt szubszidiaritás elvének megfelelően. Az említett cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az e cél eléréséhez szükséges mértéket.

↓ 2009/73/EK, (61)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

- (139) A ~~földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről szóló, 2009. július 13-i~~²⁰ 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet²¹ értelmében a Bizottság iránymutatásokat ☒ vagy üzemi és kereskedelmi szabályzatokat ☒ fogadhat el a szükséges fokú harmonizáció elérése céljából. Az ilyen iránymutatások ☒ vagy üzemi és kereskedelmi szabályzatok ☒, amelyek ⇒ bizottsági rendeletek formájában elfogadott kötelező szabályokat ⇐ képeznek – ezen irányelv bizonyos rendelkezései tekintetében is – ~~kötelező végrehajtási intézkedések, olyan~~ hasznos eszközök, amelyeket szükség esetén gyorsan módosítani lehet.

↓ 2009/73/EK, (62)
preambulumbekezdés

~~Az irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal²² összhangban kell elfogadni.~~

↓ 2009/73/EK, (63)
preambulumbekezdés

- (140) A Bizottságot fel kell hatalmazni különösen arra, hogy elfogadja az ezen irányelv céljának eléréséhez megkívánt minimális szintű harmonizáció biztosításához szükséges iránymutatásokat. ~~Mivel ezek az intézkedések általános hatályúak és ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek új, nem alapvető fontosságú elemekkel történő kiegészítésére irányulnak, azokat az 1999/468/EK határozat 5a. cikkében meghatározott ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~

↓ 2009/73/EK, (64)
preambulumbekezdés (kiigazított
szöveg)

~~A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás²³ 34. pontjával összhangban a tagállamokat ösztönzik arra, hogy – a maguk számára, illetve a Közösség érdekében – készítsék el saját táblázataikat, amelyekben a lehető~~

²⁰ ~~Lásd a Hivatalos Lap 36. oldalát.~~

²¹ ~~Az Európai Parlament és a Tanács 715/2009/EK rendelete (2009. július 13.) a földgázszállító hálózatokhoz való hozzáférés feltételeiről és az 1775/2005/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 211., 2009.8.14. 36. o.).~~

²² ~~HL L 184., 1999.7.17., 23. o.~~

²³ ~~HL C 321., 2003.12.31., 1. o.~~

~~legpontosabban bemutatják az irányelv és az azt átültető intézkedések közötti megfelelést, és hogy e táblázatokat tegyék közzé.~~

- (141) ☒ A tagállamoknak és a Bizottságnak a magyarázó dokumentumokról szóló, 2011. szeptember 28-i együttes politikai nyilatkozatával összhangban a tagállamok vállalták, hogy az átültető intézkedéseikről szóló értesítéshez indokolt esetben egy vagy több olyan dokumentumot mellékelnek, amely megmagyarázza az irányelv elemei és az azt átültető nemzeti jogi eszközök megfelelő részei közötti kapcsolatot. Ezen irányelv tekintetében a jogalkotó úgy ítéli meg, hogy az ilyen dokumentumok továbbítása indokolt, különösen az Európai Bíróság által a Bizottság kontra Belgium ügyben (C-543/17. sz. ügy) hozott ítéletet követően. ☒

↓ 2009/73/EK, (65)
preambulumbekezdés (kiigazított szöveg)

- (65) ~~A 2003/55/EK irányelvhez ezen irányelvben tett módosítások mértékére tekintettel, az átláthatóság és ésszerűség érdekében kívánatos az érintett rendelkezéseket egy új irányelvben történő egységes szövegbe foglalással átdolgozni.~~

↓ 2009/73/EK
⇒ új szöveg

- (142) Ez az irányelv tiszteletben tartja az alapvető jogokat, és betartja különösen az Európai Unió alapjogi chartájában elismert elveket. ⇒ Ennek megfelelően ezt az irányelvet az említett jogokkal és elvekkel összhangban kell értelmezni és alkalmazni, különös tekintettel a Charta 8. cikkében biztosított, a személyes adatok védelméhez való jogra. Elengedhetetlen, hogy a személyes adatok ezen irányelv alkalmazása céljából történő bármilyen kezelése az (EU) 2016/679 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁴ megfelelően történjen. ⇐

↓ új szöveg

- (143) Az ezen irányelv céljának eléréséhez szükséges harmonizáció minimális szintjének biztosítása érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az EUMSZ 290. cikkének megfelelően jogi aktusokat fogadjon el bizonyos, ezen irányelv célkitűzéseinek elérése szempontjából kiemelten fontos területek nem alapvető elemei vonatkozásában. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak²⁵ megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság

²⁴ HL L 119., 2016.5.4., 1. o.

²⁵ HL L 123., 2016.5.12., 1. o.

felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

- (144) Ezen irányelv végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni, hogy interoperabilitási követelményeket, valamint megkülönböztetésmentes és átlátható adathozzáférési eljárásokat határozzon meg. Ezeket a hatásköröket a 182/2011/EU rendeletnek megfelelően kell gyakorolni.
- (145) Az ezen irányelv belső jogba történő átültetésére vonatkozó kötelezettség csak azokat a rendelkezéseket érinti, amelyek a korábbi irányelvhez képest jelentős mértékben módosultak. A változatlan rendelkezések átültetésére vonatkozó kötelezettség a korábbi irányelvből ered.
- (146) Az ezen irányelvben megállapított rendelkezések zökkenőmentes és hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság a technikai támogatási eszközön²⁶ keresztül támogatja a tagállamokat, testre szabott technikai szakértelmet biztosítva a reformok megtervezéséhez és végrehajtásához, beleértve a földgáz és a hidrogén versenyképes belső piacának előmozdítását, a megújuló energiaforrások és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok integrációját, valamint a szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetők közötti együttműködés és koordináció fokozását lehetővé tevő reformokat. A technikai támogatás például magában foglalja az igazgatási kapacitás megerősítését, a jogszabályi keretek összehangolását és a releváns bevált gyakorlatok megosztását.
- (147) Ez az irányelv nem érinti a III. melléklet B. részében meghatározott irányelveknek a nemzeti jogba történő átültetésére vonatkozó határidőkkel és az alkalmazásuk kezdőnapjaival kapcsolatos tagállami kötelezettségeket,

↓ 2009/73/EK
⇒ új szöveg

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Tárgy, hatály és fogalom meghatározások

1. cikk

Tárgy és hatály

- (1) Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a ⇒ 2. cikk 3. pontjában meghatározott földgázrendszert használó, az említett cikk 2. pontja szerinti gázok ⇐ földgáz szállítására, -elosztására, ~~-ellátásra~~ és -tárolására, valamint azok ~~ellátására~~ vonatkozóan. ~~Ez az irányelv m~~ Meghatározza az ~~földgázágazat szervezetével~~ szervezésével és működésével, a piacra jutással, valamint a ~~földgáz~~ ⇒ földgázrendszert használó gázok ⇐ ~~szállítására, elosztására, -ellátási és -tárolására, valamint az azokkal való ellátásra~~ vonatkozó engedélyek kiadásához

²⁶ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).

kapcsolódó vonatkozó eljárásokkal és a hálózatok üzemeltetésével összefüggő szabályokat.

- (2) ~~Az ezen irányelvben a földgázra megállapított szabályokat, beleértve a~~
~~esetpfolyósított földgázt (LNG) is, megkülönböztetéstől mentesen kell alkalmazni a~~
~~biogázból és a biomasszából származó gázok, valamint egyéb gázfajták esetében is,~~
~~amennyiben ezek a gázfajták műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a~~
~~földgázhálózatba juttathatók és azon keresztül szállíthatók.~~

↓ új szöveg

- (2) Ez az irányelv szabályokat állapít meg a földgázszállításra, -ellátásra és -tárolásra, valamint a földgázrendszer megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokon alapuló rendszerre való átállására vonatkozóan.
- (3) Ez az irányelv közös szabályokat állapít meg a hidrogénrendszer felhasználásával történő hidrogénszállításra, -ellátásra és -tárolásra vonatkozóan. Meghatározza az ezen ágazat szervezésével és működésével, a piacra jutással, a hidrogénhálózatokkal kapcsolatos, illetve a hidrogénellátási és -tárolási engedélyek megadására vonatkozó feltételekkel és eljárásokkal és a hálózatok üzemeltetésével kapcsolatos szabályokat.
- (4) Ez az irányelv szabályokat állapít meg egy uniós szintű összekapcsolt hidrogénrendszer fokozatos létrehozására vonatkozóan, amely hozzájárul a nehezen dekarbonizálható ágazatok nettó üvegházhatásúgáz-kibocsátásának csökkentéséhez, és ezáltal támogatja az EU energiarendszerének dekarbonizációját.

↓ 2009/73/EK

2. cikk

Fogalommeghatározások

Ezen irányelv alkalmazásában következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

↓ új szöveg

1. „földgáz”: minden olyan gáz, amely elsősorban metánból áll, beleértve a biogázt és a biomasszából származó gázt, különösen a biometánt vagy egyéb gázfajtákat, amelyek műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázrendszerbe juttathatók és azon keresztül szállíthatók;
2. „megújuló gáz”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 28. pontjában meghatározott biogáz, beleértve a biometánt is, valamint az említett irányelv 2. cikkének 36. pontjában meghatározott, nem biológiai eredetű, gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó üzemanyagok;
3. „gázok”: a földgáz és a hidrogén;
4. „földgázrendszer”: olyan infrastruktúra-rendszer – beleértve a csővezetéseket, LNG-terminálokat és tárolólétesítményeket –, amely gázokat szállít, elsősorban metánból áll, és magában foglalja a biogázt és a biomasszából származó gázt, különösen a

biometánt, vagy más olyan gázfajtákat, amelyek műszakilag megfelelő módon és biztonságosan a földgázrendszerbe juttathatók és azon keresztül szállíthatók;

5. „hidrogénrendszer”: olyan infrastruktúra-rendszer, beleértve a hidrogénhálózatokat, a hidrogéntárolást és a hidrogénterminálokat is, amely nagy tisztaságú hidrogént tartalmaz;
6. „hidrogéntároló létesítmény”: nagy tisztaságú hidrogén tárolására használt létesítmény:
 - a) ideértve a hidrogénterminál tárolásra használt részét, de kivéve a hidrogéntermelési műveletekhez használt részt, valamint a kizárólag a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára, feladataik ellátásához fenntartott létesítményeket;
 - b) ideértve a nagy kiterjedésű, különösen föld alatti hidrogéntárolást, de kizárva a könnyen felépíthető hidrogéntároló létesítményeket;
7. „hidrogén-vezetékkeszlet”: nagy tisztaságú hidrogén kompresszióval történő tárolása hidrogénhálózatokban, kivéve a hidrogénhálózat-üzemeltetők számára fenntartott létesítményeket;
8. „hidrogénterminál”: olyan létesítmény, amelyet a folyékony hidrogén vagy a folyékony ammónia gáz-halmazállapotú hidrogénné történő átalakításához használnak a hidrogénhálózatba történő betáplálás vagy a gáz-halmazállapotú hidrogén cseppfolyósítása céljából, ideértve az átalakítási folyamathoz, majd azt követően a hidrogénhálózatba történő betápláláshoz szükséges kiegészítő szolgáltatásokat és átmeneti tárolást, de nem ideértve a hidrogénterminál tárolásra használt részeit;
9. „hidrogénminőség”: a hidrogén tisztasága és szennyező anyagai a hidrogénrendszerre alkalmazandó hidrogénminőségi előírásoknak megfelelően;
10. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén”: olyan hidrogén, amelynek energiatartalma nem megújuló forrásokból származik, és amely eléri a 70 %-os üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési küszöbértéket;
11. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású gáz”: a gáz-halmazállapotú üzemanyagoknak az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkének 35. pontjában meghatározott, széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagban, alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénben és szintetikus gáznemű üzemanyagokban lévő azon része, amelynek energiatartalma alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénből származik, és amely megfelel a 70 %-os üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési küszöbértéknek;
12. „alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok”: az (EU) 2018/2001 irányelv 2. cikkében meghatározott, széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok, az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén és a szintetikus gáznemű és folyékony üzemanyagok, amelyek energiatartalma alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogénből származik, és amelyek megfelelnek a 70 %-os üvegházhatásúgáz-kibocsátás-csökkentési küszöbértéknek;
13. „hidrogénipari vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az alábbi feladatok közül legalább egyet betölt: hidrogéntermelés, -szállítás, -ellátás, -vásárlás vagy -tárolás, vagy hidrogénterminál üzemeltetése, és felelős az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem ideértve a végső felhasználókat;

144. „földgázipari vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely ~~az alábbi feladatok közül legalább egyet betölt~~: a földgáz – beleértve az LNG-t is – tekintetében termelést, szállítást, elosztást, ellátást, vásárlást vagy tárolást végez, és felelős az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki és/vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem tartoznak ide ☒ ideértve ☒ a végső felhasználókat;
152. „upstream csővezeték-hálózat”: csővezeték vagy csővezeték-hálózat, amely egy kőolaj- vagy földgázkitermelő létesítmény részeként üzemel és/vagy épült, vagy amelyet egy vagy több ilyen létesítménytől a földgáznak feldolgozóüzembe, terminálra vagy tengerparti átfejtőállomásra történő szállítására használnak;
163. „szállítás”: a földgáz hálózaton, túlnyomórészt nagynyomású csővezetéken, de nem termelési csővezeték-hálózaton és nem az elsődlegesen a helyi földgázelosztás keretében használt nagynyomású vezetékeken történő szállítása a felhasználókhoz történő eljuttatás céljából, kivéve a gázszolgáltatást;
174. „szállításrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a szállítás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület szállítóhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hálózatokkal; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgáz szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;
185. „elosztás”: a földgáz helyi, illetve regionális csővezeték-hálózatokon keresztül a felhasználókhoz történő szállítása, kivéve az ellátást;
196. „elosztórendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az elosztás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület elosztóhálózatának rendszerének üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hálózatokkal rendszerekkel; felelős továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a földgáz elosztásával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;

20. „hidrogénhálózat”: olyan csővezeték-hálózat, amelyet a nagy tisztaságú hidrogén felhasználókhoz való eljuttatása céljából történő szállításhoz használnak, kivéve az ellátást;
21. „hidrogénszállítás”: hidrogén szállítása hidrogénhálózaton keresztül a felhasználókhoz való eljuttatás céljából, kivéve az ellátást, függetlenül a nyomástól, a földrajzi lefedettségtől vagy a hálózatra kapcsolt fogyasztói csoporttól;
22. „hidrogénhálózat-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a hidrogénszállítás feladatát végzi, és aki/amely felelős egy adott terület hidrogénhálózatának üzemeltetéséért, karbantartásáért, valamint szükség esetén

annak fejlesztéséért, és ahol az alkalmazható, annak összekapcsolásáért más hidrogénhálózatokkal; továbbá azért, hogy a hálózat hosszú távon alkalmas legyen a hidrogén szállításával kapcsolatos indokolt igények kielégítésére;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

237. „ellátás”: a földgáz – beleértve a cseppfolyósított földgázt is – ~~ideértve a folyékony hidrogént is – ⇐~~ értékesítése a felhasználóknak, beleértve a viszonteladást is;
248. „ellátó vállalkozás”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely az ellátás feladatát végzi;
259. „földgáztároló”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő és/vagy általa üzemeltetett olyan létesítmény, amely földgáz tárolására szolgál, ideértve az LNG-létesítmények tárolásra szolgáló részét is, de a termelői tevékenységekhez használt rész, valamint azon létesítmények kivételével, amelyeket kizárólagosan a szállításrendszer-üzemeltetők számára tartanak fenn feladataik elvégzése érdekében;
2640. „tárolásrendszer-üzemeltető”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a tárolás feladatát ellátja és a földgáztároló üzemeltetéséért felelős;
2744. „LNG-létesítmény”: olyan terminál, amelyet földgáz cseppfolyósítására, illetve cseppfolyósított földgáz behozatalára, átféjtésére, valamint újragázosítására használnak, beleértve ☒ ☒ a kiegészítő szolgáltatásokat és az ideiglenes tárolást is, amelyekre az újragázosítási folyamatnál, illetve a szállítási rendszerre ezt követően történő átvitelhez van szükség, kivéve az LNG-terminálok tárolásra szolgáló részét;
2842. „LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője”: az a természetes vagy jogi személy, aki/amely a földgáz cseppfolyósításának, vagy az LNG behozatalának, átféjtésének és újragázosításának a feladatát végzi, valamint az LNG-létesítmény üzemeltetéséért felelős;
2943. „rendszer”: földgázipari vállalkozás tulajdonában lévő ~~és/vagy~~ általa üzemeltetett olyan szállítási hálózat, elosztóhálózat, LNG-létesítmény ~~és/vagy~~ földgáztároló, beleértve a vezetékkészletet és a kiegészítő szolgáltatásokat nyújtó létesítményeket és a kapcsolódó vállalkozásoknak azon létesítményeit, amelyek a szállításhoz, az elosztáshoz és az LNG-hez való hozzáféréshez szükségesek;
3044. „kiegészítő szolgáltatások”: minden olyan szolgáltatás, amely a szállítóhálózathoz, elosztóhálózathoz, LNG-létesítményhez ~~és/vagy~~ földgáztárolóhoz való hozzáféréshez és üzemeltetéshez szükséges, beleértve a terheléskiegyenlítő keverő- és inertgáz-betáplálóinjektáló létesítményeket is, kivéve a kizárólagosan a szállításrendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;
3145. „⇒ földgáz- ⇐ vezetékkészlet”: a földgázszállító és -elosztó hálózatokonrendszereken belül a ⇒ föld ⇐gáz kompressziójával történő tárolás, kivéve a szállításrendszer-üzemeltetők számára, feladataik végrehajtása céljára fenntartott létesítményeket;
3246. „összekapcsolt hálózat”: több, egymással összekötött hálózat;

↓ (EU) 2019/692 irányelv, 1. cikk, 1. pont

3347. „rendszerösszekötő”: egy olyan szállítóvezeték, amely az érintett tagállamok nemzeti szállítási rendszereinek összekapcsolása céljából keresztezi a tagállamok közötti határt vagy azon átnyúlik, vagy egy olyan szállítóvezeték, amely egy tagállam és egy harmadik ország között a tagállamok területéig vagy e tagállam parti tengeréig terjed;

↓ új szöveg

34. „hidrogén-rendszerösszekötő”: olyan hidrogénhálózat, amely keresztezi a tagállamok közötti határt vagy azon átnyúlik, vagy egy tagállam és egy harmadik ország között a tagállamok területéig vagy e tagállam parti tengeréig terjed;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

3548. „célvezeték”: az összekapcsolt hálózatot kiegészítő földgázvezeték;

3649. „integrált földgázipari vállalkozás”: vertikálisan vagy horizontálisan integrált vállalkozás;

3720. „vertikálisan integrált vállalkozás”: olyan földgázipari vállalkozás vagy olyan földgázipari vállalkozások csoportja ⇒ vagy olyan hidrogénipari vállalkozás vagy olyan hidrogénipari vállalkozások csoportja ⇐, amelyek irányítására közvetlenül vagy közvetve ugyanazon személy vagy személyek jogosultak, és ahol a vállalkozás vagy vállalkozáscsoport a szállítás, elosztás, ⇒ hidrogénszállítás, hidrogénterminál-üzemeltetés, ⇐ LNG- vagy ⇒ földgáz- vagy hidrogén ⇐tárolás közül legalább az egyik feladatot, és a földgáz- ⇒ vagy hidrogén ⇐termelés és -ellátás közül is legalább az egyik feladatot ellátja;

3824. „horizontálisan integrált vállalkozás”: olyan vállalkozás, amely a földgáztermelés, -szállítás, -elosztás, -ellátás vagy -tárolás közül legalább az egyik feladatot ellátja, valamint egyéb, nem ⇒ föld ⇐gázzal kapcsolatos tevékenységet is folytat;

3922. „kapcsolt vállalkozás”: ☒ a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁷ 2. cikkének 12. pontjában meghatározott ☒kapcsoltódó vállalkozás a Szerződés 44. cikke (2) bekezdésének g) pontja alapján²⁸ az összevont (konszolidált) éves beszámolóról²⁹ szóló, 1983. június 13-i 83/349/EGK hetedik tanácsi irányelv 41. cikke értelmében, és/vagy társult vállalkozás ugyanazon irányelv 33. cikke

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

²⁸ A 83/349/EGK irányelv címe az Amszterdami Szerződés 12. cikkével összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkei átszámozásának figyelembevételével módosult; az eredeti hivatkozás az 54. cikk (3) bekezdésének g) pontja volt.

²⁹ HL L 193., 1983.7.18., 1. o.

(1) bekezdésének értelmében , és/vagy olyan vállalkozások, amelyek ugyanazon részvényesekhez tartoznak ☒ tartozik ☒;

~~40.23.~~ „rendszerhasználók”: azok a természetes vagy jogi személyek, akik/amelyek a hálózatot ellátják, vagy akiket/amelyeket a hálózatról látnak el;

~~41.24.~~ „felhasználók”: a földgáz ⇒ gázok ⇐ nagykereskedelmi vagy végső felhasználói és olyan földgázipari ⇒ vagy hidrogénipari ⇐ vállalkozások, amelyek földgázt ⇒ gázokat ⇐ vásárolnak;

~~42.25.~~ „háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját háztartásuk fogyasztása céljából vásárolnak földgázt ⇒ gázokat ⇐;

~~43.26.~~ „nem háztartási felhasználók”: azok a felhasználók, akik nem saját háztartásuk fogyasztása céljára vásárolnak földgázt ⇒ gázokat ⇐;

~~44.27.~~ „végső felhasználók”: azok a felhasználók, akik saját felhasználásra vásárolnak földgázt ⇒ gázokat ⇐;

~~(28)~~ „feljogosított felhasználók”: az a felhasználó, aki szabadon, saját választása szerinti szolgáltatótól vásárolhat földgázt a 37. cikk értelmében;

~~45.29.~~ „nagykereskedelmi felhasználók”: azok a természetes és jogi személyek – a szállítási- és az elosztórendszer-üzemeltetőkön kívül –, akik/amelyek földgázt ⇒ gázokat ⇐ vásárolnak a letelepedésük helye szerinti hálózaton belül vagy azon kívül történő viszonteladás céljából;

↓ új szöveg

46. „mikrovállalkozás”: olyan vállalkozás, amely kevesebb mint 10 főt alkalmaz, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 2 millió EUR-t;

47. „kisvállalkozás”: olyan vállalkozás, amely kevesebb mint 50 főt alkalmaz, és amelynek éves árbevétele és/vagy éves mérlegfőösszege nem haladja meg a 10 millió EUR-t;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~30.~~ „hosszú távú tervezés”: a földgázipari vállalkozások ellátási és szállítási kapacitásainak hosszú távú tervezése a hálózat földgázigényének kielégítése, a források diverzifikálása és a felhasználók ellátásának biztonsága céljából;

~~31.~~ „kialakulóban lévő piac”: olyan tagállam, amelyben hosszú távú gázellátási szerződés alapján az első kereskedelmi gázellátás tíz évnél nem régebben történt;

~~48.32.~~ „biztonság”: egyrészt a földgázellátás biztonsága, másrészt a műszaki biztonság;

~~33.~~ „új infrastruktúra”: olyan infrastruktúra, amely 2003. augusztus 4-ig még nem készült el;

~~49.34.~~ „gázellátási szerződés”: földgáz=ellátásra vonatkozó szerződés, amely nem foglal magában gázderivatívákat;

~~5035.~~ „gázderivatíva”: ~~a pénzügyi eszközök piacairól szóló, 2004. április 21-i 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv I. melléklet C. részének~~ ☒ a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2014/65/EU irányelv³⁰ I. melléklete C. szakaszának ☒ 5., 6. vagy 7. pontja szerinti pénzügyi eszköz, amennyiben az eszköz ~~feldgázzal~~ kapcsolatos;

~~5136.~~ „irányítás”: jogok, szerződések vagy más eszközök, amelyek akár külön-külön, akár együttesen és a kapcsolódó jogi és ténybeli megfontolásokra tekintettel lehetőséget adnak egy vállalkozás feletti meghatározó befolyás gyakorlására, különösen:

a) a tulajdonlás vagy a vállalkozás vagyontárgyainak összességére vagy azok egy részére kiterjedő használati jog biztosításával;

b) olyan jogok vagy szerződések révén, amelyek meghatározó befolyást biztosítanak egy vállalkozás testületeinek összetétele, szavazása vagy döntései felett;

↓ új szöveg

52. „hosszú távú szerződés”: egy évet meghaladó ellátási szerződés.

53. „betáplálási-kiadási rendszer”: minden olyan szállítási és elosztórendszer összessége, amelyekre egy adott kiegyenlítési rendszer vonatkozik;

54. „kiegyenlítési zóna”: olyan betáplálási-kiadási rendszer, amelyre egyedi kiegyenlítési rendszer vonatkozik;

55. „virtuális kereskedelmi pont”: nem fizikai kereskedelmi pont egy betáplálási-kiadási rendszeren belül, amelyen keresztül az eladó és a vevő szállítási vagy elosztási kapacitás lekötése nélkül folytat gázkereskedelmet;

56. „betáplálási pont”: a betáplálási-kiadási rendszerhez hozzáférést biztosító pont, amelyhez a rendszerhasználóknak, illetve a termelőknek lekötési eljárások alapján van hozzáférésük;

57. „kiadási pont”: a betáplálási-kiadási rendszerből kilépő gázáramlást biztosító pont, amelyhez a rendszerhasználóknak, illetve a végső felhasználóknak lekötési eljárások alapján van hozzáférésük;

58. „rendszerösszekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert vagy egy betáplálási-kiadási rendszert és egy rendszerösszekötőt összekötő fizikai vagy virtuális pont, amennyiben ezen pontok kapacitását a rendszerhasználóknak le kell kötniük;

59. „virtuális rendszerösszekötési pont”: két szomszédos betáplálási-kiadási rendszert összekötő kettő vagy több rendszer-összekötési pont, melyek egyetlen kapacitásszolgáltatásban egyesülnek;

60. „piaci szereplő”: olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy vagy több gázpiacon – ideértve a kiegyenlítő piacokat is – gázokat vesz, ad el vagy állít elő, vagy tárolási szolgáltatások üzemeltetője, ideértve az említett tevékenységek folytatására kereskedési megbízásokat adó természetes vagy jogi személyt is;

³⁰ HL L ~~145., 2004.4.30., 1. o.~~ ☒ 173., 2014.6.12., 349. o. ☒.

61. „szerződésmegszüntetési díj”: az ellátók vagy piaci szereplők által a gázellátási vagy szolgáltatási szerződés megszüntetése esetén a felhasználókra kiszabott díj vagy szankció;
62. „a szolgáltatóváltással kapcsolatos díj”: az ellátók vagy a piaci szereplők vagy a rendszerüzemeltetők által ellátóváltás vagy a piaci szereplő váltása esetén közvetve vagy közvetlenül a felhasználókra kiszabott díj vagy szankció, ideértve a szerződésmegszüntetési díjakat is;
63. „számlainformáció”: a végső felhasználó számláján szereplő valamennyi információ, a fizetési felszólítás kivételével;
64. „hagyományos fogyasztásmérő”: olyan analóg vagy elektronikus fogyasztásmérő, amely nem képes az adatok együttes továbbítására és fogadására;
65. „intelligens fogyasztásmérő rendszer”: olyan elektronikus rendszer, amely képes a hálózatba táplált gáz vagy a hálózathoz csatlakoztatott gáz mennyiségét mérni, amely a hagyományos fogyasztásmérőnél több információt biztosít, és amely az elektronikus kommunikáció valamely formája révén képes adatokat továbbítani és fogadni tájékoztatás, nyomon követés és ellenőrzés céljából;
66. „interoperabilitás”: az intelligens fogyasztásmérés összefüggésében két vagy több energia- vagy kommunikációs hálózat, rendszer, eszköz, alkalmazás vagy alkotóelem képessége az együttműködésre az információcsere és -felhasználás érdekében az előírt funkciók ellátása céljából;
67. „legfrissebb rendelkezésre álló”: az intelligens fogyasztásmérési adatok összefüggésében azt jelenti, hogy azokat a nemzeti piacon a legrövidebb elszámolási időszaknak megfelelő időszakon belül szolgáltatják;
68. „elérhető legjobb technikák”: az intelligens fogyasztásmérési környezettel kapcsolatos adatvédelem és -biztonság összefüggésében azon leghatékonyabb, legelőrehaladottabb és a gyakorlatban legkönnyebben alkalmazható technikák, amelyek elméletben az alapját képezik az uniós adatvédelmi és biztonsági szabályoknak való megfelelésnek;
69. „energiaszegénység”: az (EU) 2021/0203 COD európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikkének 49. pontjában meghatározott energiaszegénység;
70. „helyi energiaközösség”: olyan jogalany:
- a) amely önkéntes és nyitott részvételen alapul, és amelyet ténylegesen a tagok vagy a részvényesek irányítanak, akik, illetve amelyek természetes személyek, helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat vagy a kisvállalkozásokat is;
 - b) amelynek elsődleges célja nem a pénzügyi haszonszerzés, hanem az, hogy környezeti, gazdasági és szociális szempontból tagjai vagy részvényesei, illetve helyi működési területének javát szolgálja; és
 - c) megújuló gáz előállításával, elosztásával, ellátásával, felhasználásával vagy tárolásával foglalkozik a földgázrendszerben, vagy energiahatékonysági szolgáltatásokat vagy karbantartási szolgáltatásokat nyújt tagjai vagy részvényesei számára;
71. „aktív felhasználó”: olyan végső földgázfelhasználó vagy együttesen tevékenykedő végső földgázfelhasználók csoportja, aki, illetve amely meghatározott területen lévő saját létesítményén belül, vagy amennyiben a tagállamok engedélyezik, más létesítményekben termelt megújuló gázt használ vagy tárol, vagy saját termelésű

megújuló gázt ad el a földgázrendszerben, vagy energiahatékonysági programokban vesz részt, feltéve, hogy nem e tevékenységek képezik elsődleges üzleti vagy szakmai tevékenységét.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

II. FEJEZET

Az ágazat ☒ piac ☒ szervezésére vonatkozó általános szabályok

~~337.~~ cikk

~~Piacnyitás és viszonyosság~~ ☒ Versenyképes, fogyasztóközpontú, rugalmas és megkülönböztetéstől mentes gázpiacok ☒

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy ~~a feljogosított felhasználók közé tartozzanak~~ ⇒ minden felhasználó szabadon vásárolhasson gázokat az általa választott ellátótól, és biztosítják, hogy minden fogyasztó egyidejűleg akár több földgáz- vagy hidrogénellátási szerződéssel is rendelkezhesen, feltéve, hogy a szükséges kapcsolódási és fogyasztásmérési pontokat kialakították. ⇐

↓ új szöveg

- (2) A tagállamok biztosítják, hogy nemzeti joguk ne akadályozza indokolatlanul a gázok határokon átnyúló kereskedelmét, a likvid gázkereskedelem működését és megjelenését, a fogyasztói részvételt, a különösen a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású gázokba irányuló beruházásokat vagy az energiatárolást a tagállamok között, továbbá biztosítják, hogy a gázárak a tényleges keresletet és kínálatot tükrözzék.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a belső gázpiacon ne álljanak fenn indokolatlan akadályok a piacra jutás és onnan való kilépés, a kereskedés és a működés tekintetében.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy az energiaipari vállalkozásokra a tagállamokban átlátható, arányos és megkülönböztetésmentes szabályok, díjak és bánásmód vonatkozzanak, különösen a nagykereskedelmi piacokra jutás, az adatokhoz való hozzáférés, a szolgáltatótáváltás, a számlázás és – adott esetben – a hasznosítás engedélyezése tekintetében.
- (5) A tagállamok biztosítják, hogy a belső gázpiacon működő harmadik országbeli piaci szereplők megfeleljenek az alkalmazandó uniós és nemzeti jognak.

- a) ~~2004. július 1-éig a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 1998. június 22-i 98/30/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv³¹ 18. cikkében meghatározott feljogosított felhasználók. A tagállamok minden év január 31-éig közzéteszik az ezen feljogosított felhasználók meghatározására vonatkozó szempontokat;~~
- b) ~~2004. július 1-jétől minden nem háztartási felhasználó;~~
- e) ~~2007. július 1-jétől minden felhasználó.~~

~~(2) A földgázpiacok megnyitása egyenlőtlenségeinek elkerülése érdekében:~~

- a) ~~nem tiltható meg ellátási szerződés megkötése egy másik tagállam hálózatában lévő feljogosított felhasználóval, ha a felhasználó mindkét érintett hálózatban feljogosított felhasználónak minősül; és~~
- b) ~~amikor egy, az a) pontban leírt ügyletet azért utasítanak el, mert a szóban forgó felhasználó csupán az egyik hálózatban minősül feljogosított felhasználónak, a Bizottság a piaci helyzet és a közérdek figyelembevételével kötelezheti a visszatartó felet arra, hogy megadja a kért ellátást azon tagállamok egyikének kérésére, amelyekben a két hálózat található.~~

4. cikk

Piaci alapú ellátási árak

- (1) Az ellátók szabadon határozhatják meg, hogy milyen áron kínálnak gázokat a felhasználók számára. A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak az ellátók közötti hatékony verseny biztosítására.
- (2) A tagállamok a 25. cikknek megfelelően biztosítják az energiaszegény és kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók védelmét szociálpolitikai vagy egyéb eszközökkel, a gázellátás árképzésébe való állami beavatkozás kivételével.
- (3) Az (1) és a (2) bekezdéstől eltérve a tagállamok élhetnek az állami beavatkozás eszközével az energiaszegény vagy kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartási felhasználók földgázellátásának árképzése tekintetében. Az ilyen állami beavatkozásokra a (4) és az (5) bekezdésben meghatározott feltételek vonatkoznak.
- (4) A földgáz árának meghatározásába történő állami beavatkozásoknak:
 - a) általános gazdasági érdeket kell szolgálniuk, és nem léphetik túl az annak eléréséhez szükséges mértéket;
 - b) egyértelműen meghatározottaknak, átláthatóknak, megkülönböztetésmenteseknek és ellenőrizhetőeknek kell lenniük;
 - c) az uniós földgázipari vállalatok számára garantálniuk kell a felhasználókhoz való egyenlő hozzáférést;

³¹ HL L 204., 1998.7.21., 1. o.

- d) időben korlátozottaknak, valamint kedvezményezettjeik tekintetében arányosaknak kell lenniük;
- e) nem eredményezhetnek megkülönböztető módon további költségeket a piaci szereplők számára.
- (5) Minden olyan tagállamnak, amely e cikk (3) bekezdésével összhangban a földgázszolgáltatás árképzése terén él az állami beavatkozás eszközével, meg kell felelnie az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikke (3) bekezdése d) pontjának, valamint 24. cikkének is, függetlenül attól, hogy az érintett tagállamban jelentős-e az energiaszegénységgel küzdő háztartások száma.
- (6) Az ellátók között a földgázellátási szerződések tekintetében zajló tényleges verseny kialakítását, illetve a gáz piaci alapú, teljes mértékben hatékony árképzésének (1) bekezdéssel összhangban történő megvalósítását lehetővé tevő átmeneti időszak alatt a tagállamok alkalmazhatnak állami beavatkozásokat a kiszolgáltatók helyzetben lévő háztartási felhasználók, valamint a (3) bekezdés szerinti állami beavatkozásokban nem részesülő mikrovállalkozások földgázellátását illető árképzés tekintetében.
- (7) A (6) bekezdés szerinti állami beavatkozásoknak eleget kell tenniük a (4) bekezdésben foglalt feltételeknek, és:
- a) a hatékony verseny eléréséhez szükséges intézkedéscsomaggal, valamint az ezen intézkedések terén elért haladás értékelésére szolgáló módszertannal kell kiegészíteni őket;
- b) olyan módszertan segítségével kell meghatározni őket, amely biztosítja az ellátók megkülönböztetésmentes kezelését;
- c) olyan áron kell meghatározni őket, amely meghaladja a költségeket, olyan szinten, ahol tényleges árversenyre kerülhet sor;
- d) úgy kell kialakítani őket, hogy a lehető legkisebb legyen a nagykereskedelmi földgázpiacot érő negatív hatás;
- e) biztosítaniuk kell, hogy az ilyen állami beavatkozás minden kedvezményezettjének lehetősége legyen versenypiaci ajánlatot választani, valamint hogy legalább negyedévente közvetlen tájékoztatást kapjon a versenypiaci ajánlatok és megtakarítások rendelkezésre állásáról, továbbá hogy segítséget kapjon a piaci alapú ajánlatra való váltáshoz;
- f) biztosítaniuk kell, hogy a 18. és a 19. cikk értelmében az ilyen állami beavatkozás minden kedvezményezettje jogosult legyen és ajánlatot kapjon arra, hogy intelligens fogyasztásmérőt szereljenek be nála a felhasználókra háruló kezdeti többletköltségek nélkül, valamint hogy közvetlen tájékoztatást kapjon az intelligens fogyasztásmérő beszerelésének lehetőségéről, és hogy megkapja a szükséges segítséget;
- g) nem vezethetnek közvetlen keresztfinanszírozáshoz a szabad piaci árakon ellátott felhasználók és a szabályozott árakon ellátott felhasználók között.
- (8) A tagállamok a (3) és a (6) bekezdéssel összhangban hozott intézkedéseket az elfogadásuktól számított egy hónapon belül bejelentik a Bizottságnak, és azokat azonnal alkalmazhatják. A bejelentéshez magyarázatot kell fűzni arról, hogy más eszközökkel miért nem lehetett kielégítően megvalósítani az elérni kívánt célt, hogyan biztosított a (4) és a (7) bekezdésben meghatározott követelmények

teljesülése, és milyen hatásai vannak a bejelentett intézkedéseknek a versenyre. Az értesítésben ismertetni kell a kedvezményezettek körét, az intézkedések időtartamát és az intézkedés által érintett háztartási felhasználók számát, valamint el kell magyarázni a szabályozott ár meghatározásának módját.

- (9) A tagállamok 2025. március 15-től és azt követően kétévente integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésük részeként jelentést nyújtanak be a Bizottságnak e cikk végrehajtásáról, az állami beavatkozás e cikk szerinti szükségességéről és arányosságáról, valamint értékelik az ellátók közötti hatékony verseny megvalósítása és a piaci alapú árakra való áttérés terén elért előrelépést. Azok a tagállamok, amelyek a (6) bekezdésnek megfelelően szabályozott árakat alkalmaznak, jelentést tesznek a (7) bekezdésben meghatározott feltételek teljesítéséről, beleértve az ilyen beavatkozások alkalmazására kötelezett ellátók megfelelését is, valamint a szabályozott áraknak ezen ellátók pénzügyeire gyakorolt hatását.
- (10) A Bizottság a gáz piaci alapú kiskereskedelmi árképzésének megvalósítása érdekében felülvizsgálja e cikk végrehajtását és jelentést készít az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, és adott esetben ezzel egyidőben vagy ezt követően jogalkotási javaslatot nyújt be. E jelentés összekapcsolható az (EU) 2019/944 irányelv 5. cikkének végrehajtásáról szóló jelentéssel. A fenti jogalkotási javaslat tartalmazhatja a szabályozott árak alkalmazásának záró időpontját is.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

53. cikk

Közzolgáltatási kötelezettségek és fogyasztóvédelem

- (1) A tagállamok, intézményi szervezetükre építve és a szubszidiaritás elvét figyelembe véve, gondoskodnak arról, hogy a földgázipari $\Rightarrow$ és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozásokat ennek az irányelvnek az elvei szerint működtessék a (2) bekezdés sérelme nélkül, azzal a céllal, hogy versengő, biztonságos és környezeti szempontból fenntartható földgázpiac $\Rightarrow \Leftarrow$ alakuljon ki, és nem alkalmaznak megkülönböztetést ezekkel a vállalkozásokkal szemben sem a jogok, sem a kötelezettségek tekintetében.
- (2) Az $\boxtimes$ EUMSZ $\boxtimes$ Szerződés vonatkozó rendelkezéseinek teljes tiszteletben tartásával – különös tekintettel ~~86. cikkére~~ $\boxtimes$ 106. cikkére $\boxtimes$ – a tagállamok a földgázágazatban működő $\Rightarrow$ földgázipari és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozások számára általános gazdasági érdekből előírhatnak olyan közzolgáltatási kötelezettségeket, amelyek a biztonságra, az ellátás biztonságát is beleértve, az ellátás folyamatosságára, $\boxtimes$ és $\boxtimes$ minőségére és árakra, valamint a környezetvédelemre – beleértve az energiahatékonyságot, a megújuló energiaforrásokból származó energiákat és az éghajlat védelmét – vonatkoznak. Ezeket a kötelezettségeket világosan meg kell határozni, azoknak átláthatóknak, megkülönböztetéstől mentesnek és ellenőrizhetőnek kell lenniük, és garantálniuk kell a nemzeti fogyasztókhoz való hozzáférés egyenlőségét az ~~Közösség~~ $\boxtimes$ Unió $\boxtimes$ földgázipari $\Rightarrow$ és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozásai számára. ~~Az ellátás biztonsága, az energiahatékonysági/keresletoldali szabályozás és a környezetvédelmi, valamint a~~

~~megújuló energiaforrásokból származó energiára irányuló célok teljesítése vonatkozásában – ahogy arra ez a bekezdés is hivatkozik – a tagállamok hosszú távú tervezést vezethetnek be, figyelembe véve annak lehetőségét, hogy harmadik fél is kérhet a hálózathoz való hozzáférést.~~

↴ új szöveg

- (3) A gázellátás biztonságával kapcsolatos közzolgáltatási kötelezettségek nem léphetik túl az (EU) 2017/1938 rendelet 6. cikke szerinti gázellátási előírásoknak való megfelelés biztosításához szükséges mértéket, és összhangban kell lenniük a 7. cikk (3) bekezdése szerint elvégzett nemzeti kockázatértékelések eredményeivel, az ugyanezen rendelet 9. cikke (1) bekezdésének c), d) és k) pontja alapján készített megelőzési cselekvési tervekben részletezettek szerint.
- (4) Amennyiben egy tagállam pénzügyi ellentételezést vagy egyéb ellentételezést nyújt az e cikkben meghatározott kötelezettségek teljesítéséért, ezt megkülönböztetéstől mentesen és átlátható módon kell tennie.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- (3) ~~A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső felhasználók védelmére és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a védelemre szoruló felhasználók védelmére. E tekintetben a tagállamok meghatározzák a védelemre szoruló felhasználó fogalmát, amely az energiaszegénységre és többek között az ellátásból való kizárás kritikus időszakban alkalmazott tilalmára vonatkozhat. A tagállamok biztosítják a védelemre szoruló felhasználókkal kapcsolatos jogok és kötelezettségek érvényesülését. A tagállamok megteszik különösen a szükséges intézkedéseket a távoli területeken található, a gázrendszerhez esatlakozó végső felhasználók védelmére. A tagállamok kijelölhetnek a gázhálózathoz esatlakozó felhasználók ellátására egy végső menedékes szolgáltatót. Magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel a szerződési feltételek átláthatóságára, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra. A tagállamok biztosítják, hogy a feljogosított felhasználó számára ténylegesen könnyű legyen a szolgáltatóváltás. Az említett intézkedések – legalább a háztartási felhasználók esetében – magukban foglalják az I. mellékletben megállapított intézkedéseket.~~
- (4) ~~A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, mint amilyenek az energiáról szóló nemzeti cselekvési tervek, társadalombiztosítási előnyök, a védelemre szoruló felhasználók szükséges gázellátásának vagy az energiahatékonyság támogatásának biztosítása érdekében a felismert energiaszegénység kezelése céljából, a szegénység szélesebb összefüggéseiben vizsgálva. Ezen intézkedések nem gátolhatják a 37. cikkben előírt tényleges piaennyitást és a piac működését, valamint e cikk (11) bekezdésének megfelelően adott esetben azokról értesítik a Bizottságot. Ez az értesítés nem foglalhat magába az általános társadalombiztosítási rendszeren belüli intézkedéseket.~~
- (5) ~~A tagállamok biztosítják, hogy minden földgázhálózathoz kapcsolódó felhasználó jogosult legyen a földgáz szolgáltatótól való beszerzésére, a szolgáltató egyetértése~~

~~mellett, függetlenül attól, hogy a szolgáltatót melyik tagállamban vették nyilvántartásba, amennyiben a szolgáltató betartja a hatályos kereskedelmi és kiegyenlítési szabályokat, valamint az ellátás biztonságára vonatkozó követelményeket. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges lépést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne jelentsenek akadályt azon ellátó vállalkozásoknak, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.~~

~~(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy:~~

~~a) amennyiben egy felhasználó a szerződésben előírt feltételek betartásával szolgáltatót kíván váltani, az érintett üzemeltetők három héten belül lebonyolítják a váltást, és~~

~~b) a felhasználóknak joguk van valamennyi releváns fogyasztási adatot megkapni.~~

~~A tagállamok biztosítják, hogy az első albekezdés a) és a b) pontokban említett jogok valamennyi felhasználót a költség, az erőfeszítések és az idő tekintetében megkülönböztetés nélkül megillessék.~~

~~(7) A tagállamok megteszik a megfelelő intézkedéseket a társadalmi és gazdasági kohézióval és a környezetvédelemmel, amelybe beletartozhat az éghajlatváltozás elleni küzdelem, és az ellátás biztonságával kapcsolatos célkitűzések elérése érdekében. Ezek az intézkedések különösen magukban foglalhatják megfelelő gazdasági ösztönzők nyújtását, felhasználva adott esetben az összes létező nemzeti és közösségi eszközt a szükséges hálózati infrastruktúra karbantartása és kiépítése érdekében, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.~~

~~(8) Az energiahatékonyság előmozdítása érdekében a tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóság – nyomatékosan ajánlják a földgázipari vállalkozásoknak, hogy optimalizálják a gázfelhasználást, például energiagazdálkodási szolgáltatások nyújtása, innovatív árképzési formulák kidolgozása vagy intelligens mérési rendszerek vagy adott esetben intelligens hálózatok bevezetése révén.~~

~~(9) A tagállamok biztosítják saját területükön egy egyablakos kapcsolattartó pontok létrehozását, amelynek köszönhetően a fogyasztók hozzáférhetnek a jogaikra, a hatályos jogszabályokra és a jogvita esetén rendelkezésükre álló vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó összes szükséges információhoz. Ezek a kapcsolattartó pontok az általános ügyfél-tájékoztató pontokon belül is kialakíthatók.~~

~~A tagállamok biztosítják, hogy független mechanizmusokat, például energiaügyi ombudsmani hivatalt vagy fogyasztói szervet hoznak létre a panaszok hatékony kezelése és a bíróságon kívüli vitarendezések céljából.~~

~~(10) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az elosztás vonatkozásában nem alkalmazzák a 4. cikk rendelkezéseit, amennyiben azok alkalmazása jogilag vagy ténylegesen akadályozná a földgázipari vállalkozásokra általános gazdasági érdekből előírt kötelezettségek teljesítését, és amennyiben azok a kereskedelem fejlődését nem befolyásolják olyan mértékben, ami ellentétes lenne a Közösség érdekeivel. A Közösség érdekei közé tartozik különösképpen, hogy ezen irányelvnek és a Szerződés 86. cikkének megfelelően a feljogosított felhasználók tekintetében verseny alakuljon ki.~~

~~(5)(11) A tagállamok – ezen irányelv végrehajtásakor – tájékoztatják a Bizottságot minden olyan intézkedésről, amelyet a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése érdekében~~

hozta – beleértve a fogyasztóvédelmet és a környezetvédelmet is –, valamint azok belföldi és nemzetközi versenyre gyakorolt lehetséges hatásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelv rendelkezéseitől való eltérésre. A tagállamok kéténként tájékoztatják a Bizottságot az említett intézkedések változásairól, függetlenül attól, hogy a szóban forgó intézkedések esetében szükség van-e az ezen irányelvtől való eltérésre.

(12) ~~Az érintett felekkel, köztük a tagállamokkal, a nemzeti szabályozó hatóságokkal, a fogyasztói szervezetekkel és a földgázipari vállalkozásokkal konzultálva a Bizottság létrehoz egy közérthető és tömör energiafogyasztói ellenőrzőlistát, amely gyakorlati tájékoztatást nyújt az energiafogyasztók jogairól. A tagállamok biztosítják, hogy a gázszolgáltatók vagy a szállításirendszer-üzemeltetők a szabályozó hatósággal együttműködve megtegyék a szükséges lépéseket ahhoz, hogy az energiafogyasztói ellenőrzőlista egy példánya valamennyi fogyasztóhoz eljusson, valamint biztosítsák, hogy az nyilvánosan hozzáférhető legyen.~~

67. cikk

A regionális együttműködés ☒ és integráció ☒ előmozdítása

- (1) A tagállamok és a szabályozó hatóságok együttműködnek nemzeti piacaik egy vagy több regionális szinten történő integrálása céljából, ~~ami~~ ⇒ és – amennyiben a tagállamok és a szabályozó hatóságok úgy határoznak – regionális piacok kialakítása, valamint ⇐ a teljesen liberalizált belső piac megteremtése céljából ~~felé vezető első lépés~~. A földgáz ⇒ gázok ⇐ versenyképes belső piacának kialakítása érdekében a szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok különösen elősegítik és megkönnyítik a ⇒ földgáz ⇐ szállításirendszer-üzemeltetők ⇒ és hidrogénhálózat-üzemeltetők ⇐ regionális együttműködését, ideértve a határokon átnyúló ügyeket is, továbbá összehangolják jogi, szabályozói és műszaki keretrendszereiket, valamint előmozdítják az ~~Közösségen~~ ☒ Unión ☒ belül továbbra is földgázszigeteket képező, elszigetelten működő rendszerek integrációját. Az e regionális együttműködéssel lefedett földrajzi térség magában foglalja ~~a/a/z~~ 715/2009/EK rendelet 2842. cikkének (3) bekezdése szerinti földrajzi térségekben folyó együttműködést. Ez az együttműködés egyéb földrajzi térségeket is magában foglalhat. ⇒ Amennyiben a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az uniós szintű szabályok relevánsak a gázpiacok regionális integrációja szempontjából, megfelelő iránymutatást nyújt, figyelembe véve e piacok sajátosságait és a szomszédos piacokra gyakorolt hatást. ⇐
- (2) Az ☒ Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (a továbbiakban: ACER) ☒ ~~Ügynökség~~ együttműködik a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságokkal és a szállításirendszer-üzemeltetőkkel a régiók között ⇒ és azokon belül ⇐ a szabályozási keretek kompatibilitásának biztosítása érdekében, a földgáz versenyképes belső ⇒ gáz ⇐ piac~~a~~ létrehozásának céljával. Amennyiben az ☒ ACER ☒ ~~Ügynökség~~ úgy véli, hogy az ilyen együttműködéshez kötelező érvényű szabályokra van szükség, megteszi a megfelelő ajánlásokat.
- (3) ~~A tagállamok ezen irányelv végrehajtásán keresztül biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők regionális szinten egy vagy több integrált rendszerrel rendelkezzenek, a kapacitáselosztás és a hálózat biztonságának ellenőrzése tekintetében kettő vagy annál több tagállamot lefedve.~~
- (3)(4) Ha vertikálisan integrált szállításirendszer-üzemeltetők vesznek részt az ilyen együttműködés végrehajtására létrehozott közös vállalkozásban, akkor a közös

vállalkozás megfeleléségi programot készít és hajt végre, amely meghatározza a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárását szolgáló intézkedéseket. Ez a megfeleléségi program meghatározza az alkalmazottaknak a megkülönböztető és versenyellenes magatartás kizárására vonatkozó célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot az ☒ ACER-nek ☒ Ügynek jónak kell hagynia. A programnak való megfelelés független figyelemmel kísérését a vertikálisan integrált szállítási rendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselői végzik.

74. cikk

Engedélyezési eljárás

- (1) Abban az esetben, ha a földgázipari létesítmények ☒, hidrogéntermelő létesítmények és hidrogénrendszer-infrastruktúra ☒ építéséhez, vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság engedélyezik az ilyen létesítmények, ☒infrastruktúra, ☒ csővezetékek és kapcsolódó létesítmények területükön történő építését és/vagy üzemeltetését a (2)–(114) bekezdésnek megfelelően. A tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság ugyanilyen alapon engedélyeket adhat ki földgázellátásra és a nagykereskedelmi felhasználóknak is.
- (2) Ha a tagállamokban engedélyezési eljárás működik, annak objektív és megkülönböztetéstől mentes feltételek alapján kell működnie, amelyeket bármely, földgázipari létesítmények, ☒ hidrogéntermelő létesítmények vagy hidrogénrendszer-infrastruktúrák gázokkal való ellátására vagy ilyen létesítmények ☒ építésére és/vagy üzemeltetésére ~~vagy földgázellátásra~~ szóló engedélyt kérelmező vállalkozásnak teljesítenie kell. Az engedélyezés megkülönböztetéstől mentes feltételeit és eljárását közzé kell tenni. A tagállamok biztosítják, hogy az ☒ ilyen ☒ létesítményekre, ☒ infrastruktúrára, ☒ vezetékekre és ezekhez kapcsolódó felszerelésekre vonatkozó engedélyezési eljárások során figyelembe veszik a projekt jelentőségét adott esetben a belső ~~föld~~ ☒ ☒ gázpiac szempontjából.

- (3) Az (1) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozó engedélyezési eljárások időtartama – beleértve az illetékes hatóságok valamennyi vonatkozó eljárását – nem haladhatja meg a két évet. Amennyiben különleges körülmények alapján megfelelően indokolt, az említett kétéves időszak legfeljebb egy évvel meghosszabbítható.
- (4) A tagállamok értékelik, hogy mely jogalkotási és nem jogalkotási intézkedésekre van szükség az engedélyezési eljárások egyszerűsítéséhez, beleértve a környezeti hatásvizsgálati eljárásokkal kapcsolatos eljárási lépéseket is. A tagállamok az említett értékelés eredményeiről az (EU) 2018/1999 rendelet 3. cikkében és 7–12. cikkében említett integrált nemzeti energia- és klímaterveik részeként és az azokban megállapított eljárásokkal összhangban, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 17. cikke szerinti integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentéseik részeként jelentést tesznek az Európai Bizottságnak.

- (5) A (3) bekezdésben meghatározott határidők az alkalmazandó uniós környezetvédelmi jogban foglalt kötelezettségek sérelme nélkül alkalmazandók a bírósági fellebbezési és egyéb jogorvoslati eljárásokra, és más, bíróság vagy törvényszék előtt folyamatban lévő eljárásokra, valamint alternatív vitarendezési mechanizmusokra, beleértve a panaszkezelési eljárásokat, a nem bírósági útra tartozó fellebbezéseket és jogorvoslatokat, és ezen eljárások időtartamával meghosszabbíthatók.
- (6) A tagállamok létrehozhatnak vagy kijelölnek egy vagy több ügyintézési pontot. Ezek az ügyintézési pontok a kérelmező kérésére térítésmentesen iránymutatást biztosítanak és elősegítik az (1) bekezdésben említett tevékenységekre vonatkozó teljes engedélyezési eljárást, egészen az eljárás végén a felelős hatóságok általi teljesítésig. Biztosítani kell, hogy a kérelmezőnek a teljes eljárás során végig csak egyetlen ügyintézési ponttal kelljen kapcsolatban lennie.
- (7) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázvezetékek és a földgáz szállítására használt egyéb hálózati eszközök építésére és üzemeltetésére vonatkozó, a nemzeti jog szerinti engedélyek a hidrogén szállítására szolgáló csővezetékekre és hálózati eszközökre is vonatkozzanak.
- (8) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázvezetékek és egyéb hálózati eszközök építésére és üzemeltetésére vonatkozó meglévő szerződéses földhasználati jogokat úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a hidrogén szállítására szolgáló csővezetékeket és egyéb hálózati eszközöket is.

↓ 2009/73/EK

⇒ új szöveg

- (9)(3) A tagállamok biztosítják, hogy valamely engedély megadásának visszautasítása esetén az indokok tárgyilagosak és megkülönböztetéstől mentesek legyenek, és azokról tájékoztatják a kérelmezőt. A visszautasítás indokait tájékoztatásul megküldik a Bizottságnak. A tagállamok olyan eljárást vezetnek be, amely lehetőséget ad a kérelmezőnek az ilyen visszautasítással szembeni jogorvoslatra.
- (10)(4) Az újonnan az ellátásba bevont területek fejlesztése és általában a hatékony üzemeltetés érdekében, valamint a ~~3038.~~ cikk sérelme nélkül, a tagállamok elutasíthatják egy további ⇒ földgáz ⇐ csővezeték-hálózat kiépítésére és üzemeltetésére vonatkozó kérelem engedélyezését egy adott területre, amennyiben ezen a területen ilyen csővezeték-hálózat építését már ⇒ engedélyezték vagy jelenleg engedélyezik ⇐ ~~kiépült vagy építése a tervezés szakaszában van,~~ és amennyiben a meglévő vagy tervezett kapacitás még nem telített.

↓ új szöveg

8. cikk

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok tanúsítása

- (1) A megújuló gázokat az (EU) 2018/2001 irányelv 29. és 30. cikkével összhangban kell tanúsítani.

- (2) Annak biztosítása érdekében, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén használatából származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarítás a 2. cikk 10. és 12. pontjában szereplő fogalommeghatározásoknak megfelelően legalább 70 % legyen, a tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára annak bizonyítását, hogy e küszöbértéknek és az e cikk (5) bekezdésében említett módszertanban megállapított követelményeknek megfeleltek. E célból előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az (EU) 2018/2001 irányelv 30. cikkének (1) és (2) bekezdésével összhangban tömegmérleg-rendszert alkalmazzanak.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a gazdasági szereplők megbízható információkat nyújtsanak be a (2) bekezdésben meghatározott 70 %-os üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarítási küszöbértéknek és az (5) bekezdésben említett üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarítási módszertannak való megfelelésről, és hogy a gazdasági szereplők kérésre az érintett tagállam rendelkezésére bocsássák az információk kidolgozásához felhasznált adatokat. A tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az általuk benyújtott információk tekintetében biztosítsanak megfelelő független auditot, és mellékeljenek bizonyítékot arról, hogy az audit megtörtént. Az audit során meg kell győződni arról, hogy a gazdasági szereplők által használt rendszerek pontosak, megbízhatóak és kizárják a csalás lehetőségét.
- (4) A (2) bekezdésben meghatározott kötelezettségek attól függetlenül alkalmazandók, hogy alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokat az Unióban állítják elő vagy importálják. Az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok vagy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén földrajzi származására és alapanyagfajtajára vonatkozó információkat üzemanyag-forgalmazónkénti bontásban a fogyasztók rendelkezésére kell bocsátani az üzemeltetők, a forgalmazók, illetve az érintett illetékes hatóságok honlapján, és azokat éves gyakorisággal frissíteni kell.
- (5) A Bizottság 2024. december 31-ig a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el, hogy kiegészítse ezt az irányelvet az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokkal elért üvegházhatásúgáz-kibocsátás-megtakarítás értékelésére szolgáló módszertan meghatározása révén. A módszertannak biztosítania kell, hogy ne számítsák be az olyan elkerült szén-dioxid-kibocsátást, amelynek megkötését más jogszabályi rendelkezések alapján egyszer már jóváírták szén-dioxid-kreditként.
- (6) A Bizottság határozhat úgy, hogy az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok vagy alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén előállítására vonatkozó szabványokat megállapító önkéntes nemzeti vagy nemzetközi rendszerek e cikk alkalmazásában pontos adatokat szolgáltatnak az üvegházhatásúgáz-kibocsátáscsökkentésről, és alkalmasak arra, hogy igazolják az e cikk (5) bekezdésében említett módszertannak való megfelelést.
- (7) Amennyiben egy gazdasági szereplő olyan bizonyítékokat vagy adatokat szolgáltat, amelyeket a (6) bekezdés szerinti elismerés tárgyát képező rendszernek megfelelően szerzett, a tagállam nem írhatja elő számára, hogy szolgáltatson további bizonyítékot a rendszer azon elemeinek való megfelelésről, amelyek tekintetében a Bizottság elismerte a rendszert.
- (8) A tagállamok illetékes hatóságai felügyelik a valamely önkéntes rendszer keretében független auditot végző tanúsító szervek működését. A tanúsító szervek az illetékes hatóságok kérésére benyújtják az audit elvégzéséhez szükséges összes releváns

információt, így például az auditok pontos dátumára és idejére, valamint helyszínére vonatkozó információkat. Amennyiben egy tagállam meg nem felelési problémákat fedez fel, arról haladéktalanul értesíti az önkéntes rendszer működtetőit.

- (9) Valamely tagállam kérésére – amely alapulhat egy gazdasági szereplő kérésén – a Bizottság az összes rendelkezésre álló bizonyíték alapján megvizsgálja, hogy eleget tettek-e az e cikkben meghatározott üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak, az e cikk (5) bekezdésével összhangban kidolgozott módszertannak, valamint a 2. cikk 9. és 10. pontjában meghatározott üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértékeknek. A Bizottság a kérelem kézhezvételétől számított hat hónapon belül határoz arról, hogy az érintett tagállam:
- a) elfogadhatja-e a már benyújtott bizonyítékokat az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokra vonatkozó üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak való megfelelés igazolására; vagy
 - b) a (7) bekezdéstől eltérve előírhatja-e az az adott forrásból származó alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok szállítói számára, hogy nyújtsanak be további bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy megfelelnek az üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak és a 70 %-os üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértéknek.
- (10) A tagállamok előírják továbbá az érintett gazdasági szereplők számára, hogy az (EU) 2018/2001 irányelv 28. cikkében meghatározott követelményekkel összhangban vezessék be az uniós adatbázisba az alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagokat érintő tranzakciókra és ezen üzemanyagok fenntarthatósági jellemzőire vonatkozó információkat.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

98. cikk

Műszaki szabályok

Amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, a szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok biztosítják, hogy a műszaki üzembiztonsági követelmények megállapításra kerülnek, valamint kidolgozzák és közzéteszik az LNG-létesítmények, földgáztárolók, más szállító- vagy elosztó ~~hálózatok~~ rendszerek, és a célvezetékek hálózathoz, ~~⇒~~ valamint a hidrogénrendszerhez ~~⇐~~ történő csatlakozásával szemben támasztott műszaki kivitelezési és üzemeltetési minimumkövetelményeket meghatározó műszaki szabályokat. Ezek az objektív és megkülönböztetéstől mentes műszaki szabályok biztosítják a hálózatok közötti együttműködést. Az ~~☒~~ ACER ~~☒~~ Ügynökség adott esetben megfelelő ajánlásokat tehet e szabályok összeegyeztethetőségének megvalósítása érdekében. Ezekről a szabályokról ~~a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról szóló, 1998.~~

↓ új szöveg

A tagállamok – adott esetben – előírják a területükön működő szállításrendszer-üzemeltetők, elosztórendszer-üzemeltetők és hidrogénhálózat-üzemeltetők számára a 9. cikk szerinti műszaki szabályok közzétételét, különösen a hálózathoz való csatlakozással kapcsolatos – a gáz minőségével, a gáz szagosításával és a nyomással kapcsolatos követelményeket is magukban foglaló – szabályokat. A tagállamok előírják a szállításrendszer-üzemeltetők és az elosztórendszer-üzemeltetők számára, hogy objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumok alapján tegyék közzé a megújuló forrásokból származó gáz csatlakoztatásának díjait.

III. FEJEZET

A FOGYASZTÓK POZÍCIÓJÁNAK ERŐSÍTÉSE, A FOGYASZTÓK VÉDELME ÉS A KISKERESKEDELMI PIACOK

10. cikk

Alapvető szerződéses jogok

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy minden végső felhasználó jogosult legyen gázok ellátótól való beszerzésére, az ellátó egyetértése mellett, függetlenül attól, hogy az ellátót melyik tagállamban vették nyilvántartásba, amennyiben az ellátó betartja a hatályos kereskedelmi és kiegyenlítési szabályokat. E vonatkozásban a tagállamok megtesznek minden szükséges intézkedést annak biztosítása érdekében, hogy az adminisztrációs eljárások ne alkalmazzanak hátrányos megkülönböztetést azon ellátókkal szemben, amelyeket egy másik tagállamban már nyilvántartásba vettek.
- (2) A fogyasztóvédelemre vonatkozó uniós jogszabályok, különösen a 2011/83/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint a 93/13/EGK tanácsi irányelv sérelme nélkül a tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók rendelkezzenek az e cikk (3)–(12) bekezdésében előírt jogokkal.
- (3) A végső felhasználóknak jogukban áll olyan szerződést kötni ellátójukkal, amely tartalmazza a következőket:
 - a) az ellátó neve és címe,
 - b) a nyújtott szolgáltatások, azok felajánlott minőségi színvonala, valamint az első csatlakozás időpontja;
 - c) a kínált karbantartási szolgáltatások fajtái;
 - d) azok az eszközök és módok, amelyek segítségével az érvényes díjakra, karbantartási díjakra, valamint az összekapcsolt termékekre és szolgáltatásokra vonatkozó aktuális információkhoz hozzá lehet jutni;

³² ~~HL L 204., 1998.7.21., 37. o.~~

³³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/1535 irányelve (2015. szeptember 9.) a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról (HL L 241., 2015.9.17., 1. o.).

- e) a szerződés időtartama, a szerződés, illetve a szolgáltatások megszüntetésének és meghosszabbításának feltételei – beleértve a velük összekapcsolt szolgáltatásokat és termékeket is –, valamint hogy engedélyezett-e a szerződés ingyenes megszüntetése;
- f) kártérítési vagy visszatérítési előírások, ha a szerződésben vállalt szolgáltatás minőségi színvonala nem megfelelő, ideértve a pontatlan és késedelmes számlázást is;
- g) a bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmus kezdeményezésének módja a 24. cikkel összhangban;
- h) tájékoztatás a fogyasztói jogokról, beleértve a vitarendezéssel kapcsolatos információt és az e bekezdésben említett összes információt, amelyeket egyértelműen közölni kell a számlákon, illetve a hidrogén- vagy földgázipari vállalkozások honlapjain.

A feltételeknek tisztességesnek kell lenniük, és előzetesen ismertetni kell azokat. Az információkat minden esetben a szerződés megkötése vagy visszaigazolása előtt meg kell adni. Ha a szerződést közvetítőkön keresztül kötik, az a)–f) pontban említett információkat még a szerződés megkötése előtt meg kell adni.

A kulcsfontosságú szerződéses feltételek összefoglalóját világos módon és lényegre törő, egyszerű nyelvezettel a végső felhasználók rendelkezésére kell bocsátani.

- (4) A végső felhasználókat kellő időben értesíteni kell, ha a szerződési feltételekben bármilyen módosítás várható, és az értesítéskor tájékoztatni kell őket a szerződés megszüntetésére vonatkozó jogokról. Az ellátók áttekinthető és érthető módon, közvetlenül tájékoztatják a végső felhasználókat az ellátási ár valamennyi kiigazításáról, valamint a kiigazítás okairól és előfeltételeiről, továbbá alkalmazási köréről legkésőbb két héttel, háztartási felhasználók esetében pedig legalább egy hónappal a kiigazítás hatálybelépése előtt. A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók szabadon megszüntethessék a szerződéseket, ha az ellátó által közölt új szerződéses feltételeket vagy az ellátási ár kiigazításait nem fogadják el.
- (5) Az ellátók áttekinthető információt nyújtanak a végső felhasználóknak az érvényes árakról és díjakról, valamint a gázellátáshoz való hozzáférés és a gázszolgáltatások használatának általános szerződési feltételeiről.
- (6) Az ellátók a fizetési módok széles körét kínálják a végső felhasználóknak. E fizetési módok nem tehetnek indokolatlanul különbséget a felhasználók között. A fizetési módokkal vagy az előrefizetési rendszerekkel kapcsolatos díjakban mutatkozó bármely különbségnek objektívnek, megkülönböztetésmentesnek és arányosnak kell lennie, és az nem lépheti túl a konkrét fizetési mód használatáért a kedvezményezett által viselt közvetlen költségeket, az (EU) 2015/2366 európai parlamenti és tanácsi irányelv³⁴ 62. cikkével összhangban.
- (7) Az előrefizetési rendszerekhez hozzáféréssel rendelkező háztartási felhasználók nem kerülhetnek hátrányos helyzetbe az előrefizetési rendszerek miatt.
- (8) Az ellátók a végső felhasználóknak tisztességes és átlátható általános szerződési feltételeket kínálnak, amelyek megfogalmazásának egyszerűnek és egyértelműnek

³⁴ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2015/2366 irányelve (2015. november 25.) a belső piaci pénzforgalmi szolgáltatásokról és a 2002/65/EK, a 2009/110/EK és a 2013/36/EU irányelv és az 1093/2010/EU rendelet módosításáról, valamint a 2007/64/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 337., 2015.12.23., 35. o.).

kell lennie, és azok nem tartalmazhatnak a felhasználói jogok gyakorlására vonatkozó nem szerződéses korlátokat, például túlságosan terjedelmes szerződési dokumentációt. A felhasználókat védeni kell a félrevezető vagy tisztességtelen értékesítési módszerekkel szemben.

- (9) A végső felhasználóknak joguk van magas színvonalú szolgáltatáshoz és az ellátójuk általi panaszkezeléshez. Az ellátóknak egyszerűen, tisztességesen és gyorsan kell kezelniük a panaszokat.
- (10) Az ellátók az ellátásból való tervezett kizárás előtt kellő időben tájékoztatják a földgáz háztartási felhasználóit az ennek alternatívájaként lehetséges intézkedésekről. Ezen alternatív intézkedések információt tartalmazhatnak az ellátásból való kizárás elkerülését szolgáló támogatási forrásokról, az előrefizetési rendszerekről, az energetikai auditokról, az energetikai tanácsadási szolgáltatásokról, az alternatív fizetési konstrukciókról, az adósságkezelő tanácsadásról vagy az ellátásból való kizárással kapcsolatos haladékokról, és nem okozhatnak többletköltséget az ellátásból való kizárás előtt álló felhasználók számára.
- (11) Az ellátók ellátóváltás esetén legkésőbb hat héttel a váltás megtörténtét követően záró elszámolást nyújtanak a végső felhasználóknak.

11. cikk

Az ellátóváltás joga és az ellátóváltással kapcsolatos díjakra vonatkozó szabályok

- (1) A fogyasztóknak jogukban áll gázellátót vagy piaci szereplőt váltani. A tagállamok biztosítják, hogy az a felhasználó, aki ellátót vagy piaci szereplőt kíván váltani, a szerződéses feltételek tiszteletben tartásával e váltásra a kérelem időpontjától legfeljebb három héten belül jogosult legyen. Legkésőbb 2026-ra el kell érni, hogy az ellátó vagy piaci szereplő váltásának technikai folyamata 24 óránál többet ne vegyen igénybe, és bármely munkanapon kivitelezhető legyen.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az ellátó- vagy piaciszereplő-váltás joga valamennyi felhasználót – a költségek, az erőfeszítések és az idő tekintetében – megkülönböztetésmentes módon megillessen.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a gázellátás terén legalább a háztartási felhasználókat és a kisvállalkozásokat semmilyen szolgáltatóváltással kapcsolatos díj ne terhelje. A tagállamok engedélyezhetik azonban az ellátóknak vagy a piaci szereplőknek, hogy szerződésmegszüntetési díjat számítsanak fel az ügyfeleknek abban az esetben, ha az említett felhasználók a határozott idejű, rögzített árú ellátási szerződéseket még azok lejárata előtt felmondják, feltéve, hogy:
 - a) ezek a díjak az ügyfél által önkéntesen kötött szerződés részét képezik; és
 - b) ezeket a díjakat a szerződés megkötése előtt egyértelműen közlik az ügyféllel.

Az ilyen díjaknak arányosaknak kell lenniük, és nem haladhatják meg az ellátó vagy a piaci szereplő számára a szerződés felhasználó általi felmondása által okozott közvetlen gazdasági veszteség mértékét, ideértve a felhasználó számára a szerződés részeként már biztosított kapcsolt beruházások vagy szolgáltatások költségeit is. A közvetlen gazdasági veszteség bizonyítása az ellátót vagy a piaci szereplőt terheli. A szerződésmegszüntetési díjak engedélyezhetőségét a szabályozó hatóság vagy más illetékes nemzeti hatóság ellenőrzi.

- (4) A háztartási felhasználóknak jogukban áll kollektív szolgáltatóváltási rendszerekben részt venni. A tagállamok felszámolják a kollektív szolgáltatóváltás előtt álló valamennyi szabályozási és adminisztratív akadályt, és olyan keretet biztosítanak, amely a lehető legmagasabb szintű fogyasztóvédelmet biztosítja a visszaélésszerű gyakorlatok elkerülése érdekében.

12. cikk

Összehasonlító eszközök

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy legalább a földgáz háztartási felhasználói és a mikrovállalkozások díjmentesen hozzáférjenek legalább egy olyan eszközhöz, amely összehasonlítja az ellátók ajánlatait, beleértve a kapcsolt ajánlatokat is. A felhasználókat számláikon vagy azok mellékleteként vagy más módon tájékoztatni kell ezen eszközök hozzáférhetőségéről. Az eszközöknek legalább a következő követelményeket kell teljesíteniük:

- a) a piaci szereplőktől függetleneknek kell lenniük, és biztosítaniuk kell, hogy a keresési eredményekben a földgázipari vállalkozások egyenlő bánásmódban részesüljenek;
- b) egyértelműen fel kell tüntetniük tulajdonosaikat és az eszközt üzemeltető és ellenőrző természetes vagy jogi személyt, valamint az eszköz finanszírozásának módjával kapcsolatos információkat;
- c) az összehasonlítás alapjául egyértelmű és objektív kritériumokat kell meghatározniuk, amelyek a szolgáltatásokra is kiterjednek, és ezeket fel kell tüntetniük;
- d) egyszerű és egyértelmű nyelvezetet kell használniuk;
- e) pontos és naprakész tájékoztatást kell nyújtaniuk, továbbá fel kell tüntetniük az információk legutóbbi naprakésszé tételének időpontját;
- f) hozzáférhetőnek kell lenniük a fogyatékossgal élők számára azáltal, hogy megfelelnek az észlelhetőség, a működtethetőség, az érthetőség és a megbízhatóság kritériumának;
- g) hatékony eljárást kell biztosítaniuk a közzétett ajánlatokra vonatkozó, nem valóságghű információk bejelentésére;
- h) az összehasonlítások során a kért személyes adatokat az összehasonlításhoz szigorúan szükséges adatokra kell korlátozniuk.

A tagállamok biztosítják, hogy legalább egy eszköz a földgázpiac egészére kiterjedjen. Amennyiben több eszköz is jelen van a piacon, az eszközöknek a lehető legszélesebb körű, a piac jelentős részét lefedő gázajánlatokat kell magukban foglalniuk, és amennyiben az említett eszközök nem fedik le teljes mértékben a piacot, azt az eredmények megjelenítése előtt egyértelműen jelezniük kell.

- (2) Az eszközöket bármilyen jogalany – így például magánjogi jogalany, valamint állami hatóság vagy szerv – működtetheti.

- (3) A tagállamok előírhatják, hogy az (1) bekezdésben említett összehasonlító eszközök az ellátók által kínált szolgáltatások jellegéhez kapcsolódó, összehasonlítható tényezőket is tartalmazzanak.

- (4) A tagállamok kijelölnék egy illetékes hatóságot, amely az (1) bekezdésben felsorolt követelményeknek megfelelő összehasonlító eszközök számára bizalmi jegyet állít ki, és biztosítja, hogy a bizalmi jeggyel rendelkező összehasonlító eszközök továbbra is eleget tegyenek az említett követelményeknek. Ennek a hatóságnak függetlennek kell lennie a piaci szereplőktől és az összehasonlító eszközök üzemeltetőitől.
- (5) A piaci szereplők ajánlatainak összehasonlítását szolgáló valamennyi eszköz esetében önkéntes és megkülönböztetésmentes módon lehet kérelmezni az e cikk szerinti bizalmi jegy kiállítását.
- (6) A (4) és az (5) bekezdéstől eltérve a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem írják elő az összehasonlító eszközökre vonatkozó bizalmi jegyek kiállítását, amennyiben valamely hatóság vagy szerv biztosít olyan összehasonlító eszközt, amely megfelel az (1) bekezdésben meghatározott követelményeknek.

13. cikk

Aktív felhasználók

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók jogosultak legyenek aktív felhasználóként eljárni anélkül, hogy aránytalan vagy megkülönböztető technikai és adminisztratív követelmények, eljárások és díjak, valamint a költségeket nem tükröző hálózati díjak vonatkoznának rájuk.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy az aktív felhasználók:
- a) jogosultak legyenek közvetlenül működni;
 - b) jogosultak legyenek arra, hogy a földgázrendszeren keresztül értékesítsék a saját termelésű megújuló földgázt;
 - c) jogosultak legyenek arra, hogy energiahatékonysági programokban vegyenek részt;
 - d) jogosultak legyenek arra, hogy harmadik félnek adják át a tevékenységeikhez szükséges létesítmények irányítását, beleértve a telepítést, az üzemeltetést, az adatkezelést és a karbantartást is, anélkül, hogy az említett harmadik felet aktív felhasználónak tekintenék;
 - e) esetében a költségeket tükröző, átlátható és megkülönböztetésmentes hálózati díjakat alkalmazzanak, biztosítva, hogy megfelelő és kiegyensúlyozott módon vegyék ki részüket a rendszer általános költségmegosztásából;
 - f) anyagi felelősséggel tartozzanak a földgázrendszerben az energiaegyensúlytól való általuk okozott eltérésekért, vagy a [COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 3. cikkének e) pontjával összhangban át kell ruházniuk kiegyenlítési feladatukat.
- (3) A tagállamok nemzeti jogukban az egyénileg vagy együttesen eljáró aktív felhasználókra alkalmazandóan eltérő rendelkezéseket állapíthatnak meg, amennyiben minden aktív felhasználó esetében alkalmazzák az e cikk szerinti minden jogot és kötelezettséget. A közösen eljáró aktív felhasználókkal szembeni minden eltérő bánásmódnak arányosnak és kellően indokoltnak kell lennie.
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy azok az aktív felhasználók, akik megújuló gázt tároló létesítmények tulajdonosai:

- a) észszerű időn belül jogosultak legyenek csatlakozni a hálózathoz ezirányú kérésüket követően, amennyiben minden szükséges feltétel – például a kiegyenlítési feladattal kapcsolatban – teljesül;
- b) ne essenek kettős díjazás – többek között hálózati díjak – hatálya alá a telephelyükön maradó tárolt megújuló gáz tekintetében;
- c) ne tartozzanak aránytalan engedélyeztetési előírások vagy díjak hatálya alá;
- d) jogosultak legyenek egyidejűleg több szolgáltatást nyújtani, ha ez technikailag kivitelezhető.

14. cikk

A helyi energiaközösségek

- (1) A tagállamok olyan támogató szabályozási keretet alakítanak ki a helyi energiaközösségek számára, amely biztosítja, hogy:
 - a) a helyi energiaközösségekben való részvétel nyitott és önkéntes legyen;
 - b) a helyi energiaközösség tagjai vagy részvényesei jogosultak legyenek elhagyni a közösséget; ilyen esetekben a 11. cikket kell alkalmazni;
 - c) a helyi energiaközösség tagjai vagy részvényesei ne veszítsék el a háztartási felhasználóként vagy aktív felhasználóként őket megillető jogokat és rájuk háruló kötelezettségeket;
 - d) a megújuló földgáz helyi energiaközösségeken belüli szállításának elősegítése érdekében a releváns elosztórendszer-üzemeltetők a szabályozó hatóság által megállapított méltányos díjazás ellenében működjenek együtt a helyi energiaközösségekkel;
 - e) a helyi energiaközösségek esetében megkülönböztetésmentes, méltányos, arányos és átlátható eljárásokat és díjakat – beleértve a hálózati csatlakozást, a nyilvántartásba vételt és az engedélyezést is –, valamint átlátható, megkülönböztetésmentes és a költségeket tükröző hálózati díjakat alkalmazzanak, biztosítva azt, hogy a közösségek megfelelő és kiegyensúlyozott módon vegyék ki a részüket a földgázrendszer általános költségmegosztásából.
- (2) A tagállamok a támogató szabályozási keretben rendelkezhetnek úgy, hogy a helyi energiaközösségek:
 - a) nyitottak legyenek a határokon átnyúló részvételre;
 - b) az e cikk (4) bekezdésében foglalt feltételek mellett jogosultak legyenek elosztóhálózatok birtoklására, létrehozására, megvásárlására vagy lízingjére, valamint azok autonóm irányítására;
 - c) élvezzék a 28. cikk (2) bekezdésében előírt mentességeket.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a helyi energiaközösségek:
 - a) megkülönböztetésmentes módon hozzáférhessenek valamennyi földgázpiachoz;
 - b) végső felhasználóként, termelőként, ellátóként, elosztórendszer-üzemeltetőként vagy piaci szereplőként tevékenységeik, jogaik és kötelezettségeik tekintetében megkülönböztetésmentes és arányos bánásmódban részesüljenek;

- c) anyagi felelősséggel tartozzanak a földgázrendszerben az energiaegyensúlytól való általuk okozott eltérésekért, vagy a [COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 3. cikkének e) pontjával összhangban át kell ruházniuk kiegyenlítési feladatukat.
- d) a 13. cikk (2) bekezdésének e) pontjával és (4) bekezdésének a), c) és d) pontjával összhangban aktív felhasználói bánásmódban részesüljenek;
- e) jogosultak legyenek megosztani a közösség tulajdonában álló termelési egységek által termelt megújuló gázt a helyi energiaközösségen belül, tiszteletben tartva az e cikkben meghatározott egyéb követelményeket és fenntartva a közösség tagjait végső felhasználóként megillető jogokat, illetve a rájuk végső felhasználóként háruló kötelezettségeket.

Az első albekezdés e) pontjának alkalmazásában a megújuló földgáz megosztása nem érintheti az alkalmazandó hálózati díjakat és illetékeket, összhangban az elosztott energiaforrásoknak az illetékes nemzeti hatóság által kidolgozott átlátható költség-haszon elemzésével.

- (4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy – a VI. fejezet, valamint az elosztórendszer-üzemeltetőkre vonatkozó egyéb szabályok és szabályozás sérelme nélkül – a helyi energiaközösségek számára biztosítják azt a jogot, hogy működési területükön irányíthassák az elosztóhálózatokat és létrehozassák a megfelelő eljárásokat.

E jogok megadása esetén a tagállamok biztosítják, hogy a helyi energiaközösségek:

- a) szállíthassanak nem megújuló gázt, amennyiben az olyan földgázfelhasználó számára történik, aki nem tagja a helyi energiaközösségnek, vagy amennyiben az a rendszer biztonságos üzemeltetéséhez szükséges;
- b) jogosultak legyenek arra, hogy hálózataik működtetésére vonatkozóan megállapodást kössenek azon releváns elosztórendszer-üzemeltetővel vagy szállítási rendszer-üzemeltetővel, akihez, illetve amelyhez a hálózatuk kapcsolódik;
- c) a hálózatuk és a helyi energiaközösségen kívüli elosztóhálózat közötti csatlakozási pontokon megfelelő hálózati díjak hatálya alá tartozzanak;
- d) ne tegyenek különbséget a továbbra is az elosztórendszerhez kapcsolódó felhasználók tekintetében, illetve az ilyen felhasználók ne szenvedjenek hátrányt.

15. cikk

Számlák és számlainformációk

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a számlák és a számlainformációk pontosak, könnyen érthetőek, egyértelműek, tömörek és felhasználóbarátak legyenek, és hogy azokat oly módon tüntessék fel, amely megkönnyíti a végső felhasználók általi összehasonlítást, valamint megfeleljenek az I. mellékletben meghatározott minimumkövetelményeknek. A végső felhasználók kérelmére világos és érthető magyarázatot kell adni a számlázott összeg kiszámításának módjáról, különösen ha a számla nem a tényleges fogyasztáson alapul.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók az összes számlájukat és számlainformációikat díjmentesen kapják kézhez.

- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználóknak felkínálják az elektronikus számla és számlainformációk lehetőségét, továbbá a számlák tényleges kifizetése vonatkozásában rugalmas feltételeket kapjanak.
- (4) Ha a szerződés rendelkezik egy termék vagy ár, illetve kedvezmény jövőbeli változásáról, azt a számlán a változás időpontjával együtt fel kell tüntetni.
- (5) A tagállamok fogyasztói szervezetekkel konzultálnak, amikor a számlák tartalmára vonatkozó követelményeket érintő változásokat tervezik.

16. cikk

Intelligens fogyasztásmérés a földgázrendszerben

- (1) Az energiahatékonyság előmozdítása és a végső felhasználók szerepének erősítése érdekében a tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a szabályozó hatóság – nyomatékosan javasolják a földgázipari vállalkozásoknak, hogy optimalizálják a földgázfelhasználást, többek között energiagazdálkodási szolgáltatások nyújtása és intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetése révén, amely utóbbi különösen a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerekkel és intelligens hálózatokkal interoperabilis, az Unió vonatkozó adatvédelmi jogának megfelelően.
- (2) A tagállamok biztosítják területükön az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését. Ez költség-haszon elemzéshez köthető, amelyet a II. mellékletben meghatározott elvekkel összhangban kell elvégezni.
- (3) Az intelligens fogyasztásmérő rendszereket bevezető tagállamok – a 18. cikkel és a II. melléklettel összhangban – elfogadják és közzéteszik a területükön bevezetendő intelligens fogyasztásmérő rendszerekre vonatkozó működési és műszaki minimumkövetelményeket. A tagállamok biztosítják ezen intelligens fogyasztásmérő rendszerek interoperabilitását és azt, hogy azok képesek legyenek adatokat szolgáltatni a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerek számára. Ezzel kapcsolatban a tagállamoknak kellő tekintettel kell lenniük a rendelkezésre álló releváns – többek között az interoperabilitást lehetővé tevő – szabványok és bevált módszerek alkalmazására, valamint az intelligens hálózatok fejlesztésének és a belső földgázpiac fejlesztésének fontosságára.
- (4) Az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését megkezdő tagállamok biztosítják, hogy a végső felhasználók átlátható és megkülönböztetésmentes módon járuljanak hozzá a bevezetéssel járó költségekhez, a teljes ellátási láncra vonatkozó hosszú távú előnyök figyelembevétele mellett. A tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a kijelölt illetékes hatóságok – rendszeresen figyelemmel kísérik területükön a rendszer bevezetését, hogy nyomon kövessék a fogyasztók előnyeinek biztosítását.
- (5) Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a (2) bekezdésben említett költség-haszon elemzés eredményeként kedvezőtlennek ítélik, a tagállamok biztosítják, hogy az értékelést – az annak alapjául szolgáló feltételezésekben bekövetkező jelentős változásokra, valamint a technológiai fejleményekre és a piaci fejleményekre reagálva – legalább négyévente felülvizsgálják. A tagállamok értesítik a Bizottságot naprakészre tett költség-haszon elemzés eredményéről, amint az rendelkezésre áll.

- (6) Az ezen irányelvben szereplő, az intelligens fogyasztásmérő rendszerekre vonatkozó rendelkezések a jövőbeli berendezésekre és a régebbi intelligens fogyasztásmérőket felváltó berendezésekre is vonatkoznak. Azok az intelligens fogyasztásmérő rendszerek, amelyeket már [a hatálybalépés időpontja] előtt telepítettek, vagy amelyek esetében a „munkálatok megkezdése” [a hatálybalépés időpontja] előtt megkezdődött, egész élettartamuk alatt üzemképesek maradhatnak. Azok az intelligens fogyasztásmérő rendszerek azonban, amelyek nem felelnek meg a 20. cikkben és a II. mellékletben foglalt követelményeknek, [12 évvel ezen irányelv hatálybalépését követően] után nem maradhatnak üzemben.
- (7) A (6) bekezdés alkalmazásában a „munkálatok megkezdése”: vagy a beruházás építési munkáinak kezdete, vagy az első határozott kötelezettségvállalás berendezések megrendelésére, vagy más olyan kötelezettségvállalás, amely a beruházást visszafordíthatatlanná teszi, attól függően, hogy melyikre kerül előbb sor. Nem tekintendő a munkálatok megkezdésének a földterület megvásárlása és az olyan előkészítő munka, mint az engedélyek beszerzése és az előzetes megvalósíthatósági tanulmányok készítése. Átvétel esetén a „munkálatok megkezdése” az átvett létesítményhez közvetlenül kapcsolódó eszközök átvételének időpontja.

17. cikk

Intelligens fogyasztásmérés a hidrogénrendszerben

- (1) A tagállamok biztosítják az olyan intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését, amelyek képesek pontosan mérni a fogyasztást, információt szolgáltatni a tényleges használati időről, és az elektronikus kommunikáció valamely formája révén tájékoztatás, nyomon követés és ellenőrzés céljából adatokat továbbítani és fogadni.
- (2) A tagállamok biztosítják a fogyasztásmérő rendszerek és a kapcsolódó adatközlés biztonságát, valamint a végső felhasználók magánéletének védelmét, összhangban az idevágó uniós adatvédelmi és a magánélet védelmére vonatkozó jogszabályokkal, és biztosítják továbbá a rendszerek interoperabilitását, figyelembe véve a megfelelő szabványok alkalmazását.
- (3) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok útján interoperabilitási követelményeket fogad el az intelligens fogyasztásmérésre vonatkozóan, valamint eljárásokat annak biztosítására, hogy a jogosultak hozzáférjenek az említett mérési rendszerekből származó adatokhoz. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

18. cikk

A földgázrendszerben alkalmazott intelligens fogyasztásmérő rendszerek funkciói

Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a 16. cikk (2) bekezdésében említett költség-haszon elemzés eredményeként pozitívan értékelik, vagy ha [a hatálybalépés dátuma]-t követően az intelligens fogyasztásmérő rendszereket szisztematikusan bevezetik, a tagállamoknak az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését az európai szabványokkal, a II. melléklettel, valamint az alábbi követelményekkel összhangban kell végrehajtaniuk:

- a) az intelligens fogyasztásmérő rendszereknek pontosan mérniük kell a tényleges földgázfogyasztást, és képeseknek kell lenniük arra, hogy a végső felhasználók számára kérésre és többletköltségek nélkül, könnyen és biztonságosan

hozzáférhetővé tegyék és megjelenítsék a használat tényleges idejére vonatkozó információkat, beleértve a hitelesített múltbeli fogyasztási adatokat, valamint a legfrissebb rendelkezésre álló, nem hitelesített fogyasztási adatokat, amelyeket – az automatizált energiahatékonysági programok és egyéb szolgáltatások támogatása érdekében – szabványosított interfészen vagy távoli hozzáféréseken keresztül szintén többletköltségek nélkül könnyen és biztonságosan hozzáférhetővé kell tenni a végső felhasználók számára;

- b) az intelligens fogyasztásmérő rendszerek és az adatközlés biztonsága megfelel az Unió vonatkozó biztonsági szabályainak, a kiberbiztonság legmagasabb szintű védelmének biztosítását szolgáló elérhető legjobb technológiák kellő figyelembevételével, egyúttal szem előtt tartva a költségeket és az arányosság elvét;
- c) a végső felhasználók magánéletének és adatainak védelme megfelel az adatvédelemre és a magánélet védelmére vonatkozó releváns uniós jogszabályoknak;
- d) a végső felhasználók kérésére, a földgázfogyasztásuk mennyiségére vonatkozó adatokat a 23. cikk szerint elfogadott végrehajtási aktusokkal összhangban számukra, illetve a nevükben eljáró harmadik fél számára rendelkezésre kell bocsátani, szabványosított kommunikációs interfészen vagy távolról történő hozzáféréseken keresztül, könnyen érthető formátumban, lehetővé téve számukra azt, hogy azonos elemek összevetése alapján összehasonlíthassák az ajánlatokat;
- e) megfelelő tanácsadást és tájékoztatást kell biztosítani a végső felhasználók számára az intelligens fogyasztásmérők telepítését megelőzően vagy azok telepítésekor, különösen azok teljes körű funkcióiról a fogyasztásmérők leolvasásának menete és az energiafogyasztás figyelemmel kísérése tekintetében, valamint a személyes adatok gyűjtéséről és kezeléséről az alkalmazandó uniós adatvédelmi joggal összhangban;
- f) az intelligens fogyasztásmérő rendszereknek lehetővé kell tennie, hogy a végső felhasználók fogyasztásának mérésére és elszámolására a nemzeti piacon alkalmazott legrövidebb elszámolási időszakkal azonos időszakban kerüljön sor.

Az első albekezdés d) pontjának alkalmazásában a végső felhasználók számára lehetővé kell tenni, hogy többletköltség nélkül és az adathordozhatóságához való, az uniós adatvédelmi szabályokban rögzített jogukkal összhangban lekérdezhessék fogyasztásmérési adataikat vagy más számára eljuttathassák.

19. cikk

Az intelligens földgázfogyasztás-mérőre való jogosultság

- (1) Amennyiben az intelligens fogyasztásmérő rendszerek bevezetését a 16. cikk (2) bekezdésében említett költség-haszon elemzés kedvezőtlennek ítéli, vagy az intelligens fogyasztásmérő rendszereket nem vezetik be szisztematikusan, a tagállamok biztosítják, hogy minden végső felhasználó kérelmére, valamint méltányos, észszerű és költséghatékony feltételek és a járulékos költségek viselése mellett jogosult legyen olyan intelligens fogyasztásmérő telepítésére vagy adott esetben korszerűsítésére, amely:
 - a) amennyiben technikailag megvalósítható, rendelkezik a 18. cikkben említett funkciókkal, vagy legalább a tagállamok által nemzeti szinten, a II. melléklettel összhangban meghatározandó és közzéteendő funkciókkal;
 - b) interoperábilis, és képes arra, hogy a kívánt módon összekapcsolja a fogyasztásmérő infrastruktúrát a fogyasztói energiagazdálkodási rendszerekkel.

- (2) Amennyiben egy felhasználó az (1) bekezdés alapján intelligens fogyasztásmérőt kérelmez, a tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok:
- a) biztosítják, hogy az intelligens fogyasztásmérőt kérelmező végső felhasználónak tett ajánlat kifejezetten és egyértelműen ismertesse:
 - i. az intelligens fogyasztásmérő által támogatott funkciókat és interoperabilitást, az elérhető szolgáltatásokat, valamint azt, hogy az adott időben milyen észszerűen feltételezhető előnyök várhatók el intelligens fogyasztásmérőtől;
 - ii. a végső felhasználót terhelő járulékos költségeket;
 - b) biztosítják, hogy az intelligens fogyasztásmérőt észszerű időn belül, és minden esetben legkésőbb a felhasználó kérelmétől számított négy hónapon belül telepítsék;
 - c) rendszeresen, de legalább kétévente felülvizsgálják és közzéteszik a járulékos költségeket, valamint nyomon követik ezen költségek alakulását a technológiai fejlődés eredményeként és a fogyasztásmérés esetleges korszerűsítésének fényében.

20. cikk

A földgáz hagyományos fogyasztásmérői

- (1) Amennyiben a végső földgázfelhasználók nem rendelkeznek intelligens fogyasztásmérővel, a tagállamok olyan egyéni hagyományos fogyasztásmérőt biztosítanak számukra, amely pontosan méri a tényleges fogyasztásukat.
- (2) A tagállamok biztosítják, hogy a végső földgázfelhasználók – közvetlenül, illetve online interfészen vagy más megfelelő interfészen keresztül – könnyen leolvashassák a hagyományos fogyasztásmérőiket.

21. cikk

Adatgazdálkodás

- (1) Az adatgazdálkodásra és az adatcserére vonatkozó szabályok megállapításakor a tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok meghatározzák azon szabályokat, amelyek értelmében a jogosult felek e cikkkel, valamint az alkalmazandó uniós jogi kerettel összhangban hozzáférhetnek a végső felhasználók adataihoz. Ezen irányelv alkalmazásában az adatok magukban foglalják a fogyasztásmérési és fogyasztási adatokat, valamint a felhasználó általi szolgáltatóváltáshoz és egyéb szolgáltatásokhoz szükséges adatokat.
- (2) A tagállamok a hatékony és biztonságos adathozzáférés és -csere, valamint az adatvédelem és az adatbiztonság biztosítása érdekében megszervezik az adatgazdálkodást.

Az egyes tagállamokban alkalmazott adatgazdálkodási modelltől függetlenül az adatgazdálkodásért felelős felek az (1) bekezdéssel összhangban bármely jogosult fél számára hozzáférést biztosítanak a végső felhasználó adataihoz. A jogosult felek számára megkülönböztetésmentes módon és egyidejűleg kell rendelkezésre bocsátani a kért adatokat. Az adatokhoz könnyű hozzáférést kell biztosítani, a hozzáférés megszerzésére vonatkozó eljárásokat pedig nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni.

- (3) Ezen irányelv alkalmazásában az adatokhoz való hozzáférésre és az adatok tárolására vonatkozó szabályoknak meg kell felelniük a vonatkozó uniós jognak.

A személyes adatoknak az ezen irányelv keretében történő kezelését az (EU) 2016/679 rendelettel összhangban kell végezni.

- (4) A tagállamok vagy – amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek – a kijelölt illetékes hatóságok felhatalmazzák és tanúsítják, illetve – adott esetben – felügyelik az adatgazdálkodásért felelős feleket, biztosítva ezzel, hogy a felek megfeleljenek az ezen irányelvben előírt követelményeknek.

Az adatvédelmi tisztviselők (EU) 2016/679 rendelet szerinti feladatainak sérelme nélkül a tagállamok dönthetnek úgy, hogy az adatgazdálkodást végző felek számára megfelelési vezetők kinevezését írják elő azzal a feladattal, hogy kísérik figyelemmel az említett felek által a megkülönböztetésmentes adathozzáférés és az ezen irányelv követelményeinek való megfelelés biztosítása céljából hozott intézkedések végrehajtását.

A tagállamok kinevezhetnek az ezen irányelv 44. cikke (2) bekezdésének d) pontjában említett kinevezett megfelelési vezetőket vagy szerveket arra, hogy tegyenek eleget az e bekezdésben foglalt kötelezettségeknek.

- (5) A végső felhasználókat az adataikhoz való hozzáférés vagy az adataik rendelkezésre bocsátása iránti kérelem tekintetében semmilyen további költség nem terheli.

A tagállamok feladata, hogy meghatározzák a jogosult felek adatokhoz való hozzáféréseinek releváns díjait.

A tagállamok – vagy amennyiben a tagállam úgy rendelkezett, a kijelölt illetékes hatóságok – biztosítják, hogy az adatszolgáltatást nyújtó szabályozott vállalkozások által felszámított díjak észszerűek és kellően indokoltak legyenek.

22. cikk

Interoperabilitási követelmények és az adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó eljárások

- (1) A kiskereskedelmi földgázpiacon zajló verseny előmozdítása, valamint a jogosult felekre háruló túlzott adminisztrációs költségek elkerülése érdekében a tagállamok segítik az Unión belüli energiaszolgáltatások teljes interoperabilitásának megvalósulását.
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktusok révén interoperabilitási követelményeket és a 21. cikk (1) bekezdésében említett adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában megkülönböztetésmentes és átlátható eljárásokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 182/2011/EU rendelet 4. cikkében említett tanácsadó-bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy a földgázipari vállalkozások alkalmazzák a (2) bekezdésben említett adatokhoz való hozzáférés vonatkozásában az interoperabilitási követelményeket és eljárásokat. Ezeket a követelményeket és eljárásokat a már meglévő nemzeti gyakorlatokra kell alapozni.

23. cikk

Egyablakos ügyintézési pontok

A tagállamok saját területükön biztosítják egyablakos ügyintézési pontok létrehozását, amelyeknek köszönhetően a felhasználók hozzáférhetnek a jogaikra, az alkalmazandó jogra és a jogvita esetén rendelkezésükre álló vitarendezési mechanizmusokra vonatkozó összes szükséges információhoz. Ezek az egyablakos ügyintézési pontok az általános fogyasztói információs pontok részét képezhetik, és ugyanazok a jogalanyok lehetnek, mint [a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló] (EU) 2019/944 irányelv 26. cikkében említett, a villamos energia tekintetében illetékes egyablakos kapcsolattartó pontok.

24. cikk

A bíróságon kívüli vitarendezéshez való jog

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy az ezen irányelv szerint meghatározott jogokkal és kötelezettségekkel kapcsolatban felmerülő viták rendezése céljából egy független mechanizmuson keresztül, például egy energiaügyi ombudsman, egy fogyasztóvédelmi testület vagy egy szabályozó hatóság révén, egyszerű, tisztességes, átlátható, független, hatékony és eredményes bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok álljanak a végső felhasználók rendelkezésére. Amennyiben a végső felhasználó a 2013/11/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁽²³⁾ értelmében vett fogyasztó, az ilyen bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusoknak eleget kell tenniük az említett irányelv minőségi követelményeinek, és indokolt esetben visszafizetési és/vagy kompenzációs rendszert kell biztosítaniuk.
- (2) A tagállamok szükség esetén biztosítják, hogy az alternatív vitarendezési fórumok együttműködjenek az egyszerű, tisztességes, átlátható, független, hatékony és eredményes, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusok biztosítása érdekében minden olyan vita esetén, amely az ezen irányelv hatálya alá tartozó bármely termékhez vagy szolgáltatáshoz köthető, vagy azokkal összefüggésben áll.
- (3) A gázipari vállalkozásoknak a háztartási felhasználókat érintő, bíróságon kívüli vitarendezési mechanizmusokban való részvételét kötelezővé kell tenni, kivéve, ha az érintett tagállam bizonyítja a Bizottságnak, hogy más mechanizmusok is ugyanolyan hatékonyak.

25. cikk

A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelme és a végső eszközként igénybe vehető ellátó

A tagállamok megfelelő intézkedéseket hoznak a végső felhasználók védelmére és különösen megfelelő biztosítékokat nyújtanak a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelmére. Ebben az összefüggésben minden tagállam meghatározza a kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználó fogalmát, amely utalhat az energiaszegénységre. A kiszolgáltatott helyzetben lévő felhasználók védelmét szolgáló intézkedések magukban foglalhatják többek között az ellátásból való kizárás kritikus időszak alatti tilalmát.

A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket azon végső felhasználók védelme érdekében, akik távoli területekről csatlakoznak a földgáz- vagy hidrogénrendszerhez. A tagállamok kijelölhetnek egy végső eszközként igénybe vehető ellátót a háztartási felhasználók, és amennyiben a tagállamok azt megfelelőnek ítélik, a földgáz- vagy hidrogénrendszerhez csatlakozó kisvállalkozások számára. Magas szintű fogyasztóvédelmet biztosítanak, különös tekintettel a szerződési feltételek átláthatóságára, az általános információkra és a vitarendezési eljárásokra.

~~45. cikk~~

~~Kiskereskedelmi piacok~~

~~A Közösségben a jól működő és átlátható kiskereskedelmi piacok kialakulásának elősegítése érdekében a tagállamok gondoskodnak azon feladat és felelősségi körök meghatározásáról, amelyekkel a szállítási rendszer üzemeltetők, az elosztórendszer üzemeltetők, az ellátó vállalkozások, a felhasználók, valamint szükség szerint más piaci szereplők a szerződéses feltételekkel, a felhasználókkal szembeni kötelezettségekkel, az adatesere és az elszámolási szabályokkal, az adatok tulajdonjogával és a mérési felelősséggel összefüggésben rendelkeznek.~~

~~Ezeket a szabályokat nyilvánosságra kell hozni, kidolgozásuk során a felhasználók és ellátók hálózathoz való hozzáféréseinek elősegítésére kell törekedni, és azokat a szabályozó hatóságok vagy más érintett nemzeti hatóságok felülvizsgálhatják.~~

↓ új szöveg

IV. fejezet

Harmadik felek hozzáférése az infrastruktúrához

I. SZAKASZ

HOZZÁFÉRÉS A FÖLDGÁZ-INFRASTRUKTÚRÁHOZ

26. cikk

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra jutása

A tagállamok lehetővé teszik a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok piacra és infrastruktúrába való bejutását, függetlenül attól, hogy a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító létesítmények kapcsolódnak-e elosztó- vagy szállítási hálózatokhoz.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~2732.~~ cikk

Harmadik fél hozzáférése ☒ a földgázelosztáshoz és -szállításhoz és az LNG-terminálokhoz ☒

- (1) A tagállamok olyan rendszert hoznak létre, amelyben harmadik felek szállító- és elosztó ~~hálózathoz rendszerhez~~, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférését nyilvános, minden ~~feljogosított~~ felhasználóra, beleértve az ellátó vállalkozásokat is,

vonatkozó díjak alapján teszik lehetővé, objektív kritériumok alapján, a rendszerhasználók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 70. cikkben~~39. cikk (1) bekezdésében~~ említett szabályozó hatóság azok 7241. cikkkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék. ⇒ Díjkedvezmények csak akkor adhatók, ha az uniós jogszabályok úgy rendelkeznek. ⇐

~~(2) A szállítási rendszer üzemeltetők számára, ha feladatuk ellátásához szükséges, beleértve a határokon keresztül történő szállítás feladatait is, biztosítani kell a hozzáférést más szállítási rendszer üzemeltetők hálózatahoz.~~

~~(2)(3)~~ Ezen irányelv rendelkezései ~~előírásai~~ nem akadályozzák meg a ⇒ megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokra vonatkozó ⇐ hosszú távú szerződések megkötését, amennyiben azok megfelelnek az közösségi ⇨ uniós ⇨ versenyszabályoknak ⇒ és hozzájárulnak a dekarbonizációhoz. A kibocsátáscsökkentés nélküli fosszilis gáz szállítására vonatkozóan a 2049. év végén túlmenően nem köthetők hosszú távú szerződések ⇐.

↓ új szöveg

(3) Ez a cikk az elosztóhálózatokat kezelő helyi energiaközösségekre is alkalmazandó.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

2834. cikk

Az upstream ⇨ földgáz- ⇨ csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférés

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók számára – székhelyüktől vagy lakóhelyüktől függetlenül – e cikknek megfelelően biztosítsák a lehetőséget az upstream csővezeték-hálózatokhoz való hozzáférésre, beleértve az ilyen hozzáféréssel járó műszaki szolgáltatások nyújtására alkalmas létesítményeket is, kivéve az ilyen hálózatok és létesítmények azon részeit, amelyek a földgázlelőhelyen a helyileg végzett termelési műveletekhez használatosak. Az intézkedésekről az 548. cikk rendelkezéseinek megfelelően értesíteni kell a Bizottságot.
- (2) Az (1) bekezdésben említett hozzáférést a tagállam által a vonatkozó jogi eszközökkel összhangban meghatározott módon kell biztosítani. A tagállamok tisztességes és nyílt hozzáférést biztosítanak, amellyel a földgáziparban versenypiacot alakítanak ki és elkerülik a piaci erőfölénnyel való visszaélést, figyelembe véve az ellátás biztonságát és rendszerességét, a rendelkezésre álló, illetve észszerű keretek között hozzáférhetővé tehető kapacitásokat, valamint a környezetvédelmi megfontolásokat. A következőket ⇨ szükségleteket ⇨ lehet figyelembe venni:

- a) a hozzáférést meg kell tagadni, ha a műszaki feltételek nem egyeztethetők össze, és nincs mód ennek ésszerű kereteken belüli leküzdésére;
 - b) a nehézségeket el kell kerülni, ha azok ésszerű keretek között nem leküzdhetők és sérthetik a szénhidrogének hatékony jelenlegi és jövőbeli kitermelését, beleértve a csekély gazdasági előnyt biztosító mezőket is;
 - c) az upstream csővezeték-hálózat tulajdonosának vagy rendszerüzemeltetőjének a gáz szállításával és feldolgozásával kapcsolatos és kellően megindokolt szükségletét tiszteletben kell tartani, akárcsak az upstream csővezeték-hálózat többi felhasználójának, vagy a hatáskörrel rendelkező feldolgozó- vagy kezelőlétesítmények érdekeit, akiket ez érinthet; és
 - d) a tagállamok jogszabályait és közigazgatási eljárásait ~~a közösségi~~ ☒ az uniós ☒ jogszabályokkal összhangban alkalmazva kell a termeléshez és az upstream fejlesztésekhez az engedélyeket megadni.
- (3) A tagállamok biztosítják, hogy meglegyenek a vitarendezési szabályok, beleértve egy, a felektől független hatóságot, amely hozzáfér valamennyi releváns információhoz, hogy képes legyen az upstream csővezeték-hálózathoz való hozzáféréssel kapcsolatos viták gyors rendezésére, tekintetbe véve a (2) bekezdés feltételeit és azoknak a feleknek a számát, amelyek az ilyen hálózatokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos tárgyalásokban érdekeltek.

↓ (EU) 2019/692 1. cikk, 4. pont

- (4) Határokon átnyúló viták esetén annak a tagállamnak a vitarendezési szabályait kell alkalmazni, amely joghatósággal rendelkezik a hozzáférést megtagadó upstream csővezeték-hálózat felett. Ha határokon átnyúló viták esetében a szóban forgó hálózat vonatkozásában több tagállam illetékes, az érintett tagállamok konzultálnak egymással, hogy az ezen irányelvben foglalt rendelkezéseket következetesen alkalmazzák. Abban az esetben, ha az upstream csővezeték-hálózat egy harmadik országból indul és legalább egy tagállamhoz kapcsolódik, az érintett tagállamok konzultálnak egymással, az a tagállam pedig, amelynek területén a szóban forgó hálózat első betáplálási pontja található a tagállami hálózathoz, konzultál azzal az érintett harmadik országgal, ahonnan az upstream csővezeték-hálózat kiindul, annak biztosítása érdekében, hogy az érintett hálózat tekintetében a tagállamok területén következetesen alkalmazzák ezt az irányelvet.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)

2933. cikk

☒ Földgáztárolókhoz ☒ Tárolókhoz való hozzáférés

- (1) A földgáztárolókhoz és a vezetékészlethez való hozzáférés megszervezéséhez, amikor műszaki ~~és~~ vagy gazdasági megfontolásokból a hálózathoz való hatékony hozzáférés a felhasználók ellátásának biztosítása érdekében ezt igényli, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezéséhez a tagállamok választhatnak a (3) vagy a (4) bekezdésben említett eljárások közül, vagy

választhatják mindkettőt. Ezek az eljárások objektív, átlátható és megkülönböztetéstől mentes kritériumok alapján folynak.

↓ új szöveg

Az e cikk szerinti, a tároláshoz való hozzáférésre vonatkozó eljárás kiválasztásakor a tagállamok figyelembe veszik az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke szerint elvégzett közös és nemzeti kockázatértékelések eredményeit.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)

~~Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeznek, A~~ szabályozó hatóságok, vagy a tagállamok megállapítják és közzéteszik azokat a követelményeket, amelyek alapján meg lehet határozni a földgáztárolókra és a vezetékkészletre alkalmazandó hozzáférési rendszert. A tagállamok, illetve szabályozó hatóságok közzéteszik, vagy a tárolási- és szállításirendszer-üzemeltetőket kötelezik annak közzétételére, hogy mely földgáztárolókat, vagy ezeknek mely részeit, és mely vezetékkészletet kínálják fel a (3) és (4) bekezdésben említett különböző eljárásokban.

~~A második albekezdés második mondata szerinti kötelezettség nem sérti a tagállamok számára az első albekezdés értelmében biztosított választási jogot.~~

- (2) Az (1) bekezdésben ~~foglalt rendelkezések~~ nem alkalmazhatók az LNG-létesítményekkel kapcsolatos kiegészítő szolgáltatásokra és ideiglenes tárolásra, amelyek az újragázosítási folyamathoz és azt követően a szállítórendszerhez történő szállításhoz szükségesek.
- (3) A tárgyalásos hálózati hozzáférés esetében ~~a tagállam, vagy ha a tagállamok úgy rendelkeztek,~~ a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók mind az összekapcsolt rendszer által lefedett területen, mind pedig azon kívül meg tudjanak állapodni a földgáztárolókhoz és vezetékkészlethez való hozzáférésről, ha az műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges a rendszerhez való hatékony hozzáférés, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés érdekében. A felek a tárolóhoz, vezetékkészlethez és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférésről jóhiszemű tárgyalásokat folytatnak.

A tárolás, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatás hozzáféréseivel kapcsolatos szerződések a hatáskörrel rendelkező tárolásirendszer-üzemeltetővel ~~vagy földgázipari vállalkozásokkal~~ kerülnek megtárgyalásra. ~~Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek, A~~ szabályozó hatóságok, ~~vagy a tagállamok~~ előírják a tárolásirendszer-üzemeltetőknek és a földgázipari vállalkozásoknak, hogy ~~2005. január 1-ig, és ezt követően~~ évente tegyék közzé a tárolói, vezetékkészlet és egyéb kiegészítő szolgáltatások igénybevételének főbb üzleti feltételeit.

☒ A fenti ☒ ~~E~~ feltételek kialakításakor a tárolásirendszer-üzemeltetők ~~és a földgázipari vállalkozások~~ konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal.

- (4) Szabályozott hozzáférés esetén ~~amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek,~~ a szabályozó hatóságok, ~~vagy a tagállamok~~ megteszik a szükséges intézkedéseket, hogy a földgázipari vállalkozások és a feljogosított felhasználók számára biztosítsák

a jogot az összekapcsolt rendszerek által lefedett területen kívül és belül egyaránt a tároláshoz és vezetékkészlethez, és egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz hozzáféréshez, a tárolásra vagy vezetékkészletre vonatkozó közzétett díjak, egyéb feltételek és kötelezettségek alapján, ha a hálózathoz való hatékony hozzáférés műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges, illetve a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezése érdekében. ~~Amennyiben a tagállamok úgy rendelkeztek, A~~ szabályozó hatóságok, illetve a tagállamok konzultációt folytatnak a rendszerhasználókkal e díjak vagy a számításukhoz alkalmazott módszerek kialakításakor. A feljogosított felhasználók e hozzáférési joga azáltal biztosítható, hogy lehetővé teszik számukra ellátási szerződések megkötését a hálózat tulajdonosán és/vagy rendszerüzemeltetőjén, illetve a kapcsolt vállalkozásokon kívül más versenytárs földgázipari vállalkozásokkal is.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

3038. cikk

⊠ Földgáz ⊠ ~~C~~élvezetékek

- (1) A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy lehetővé tegyék:
 - a) a területükön letelepedett ~~földgázipari~~ vállalkozások számára, hogy célvezetéken keresztül lássák el a feljogosított felhasználókat; és
 - b) a területükön található ~~feljogosított~~ felhasználók számára, hogy a földgázipari vállalkozások célvezetéken keresztül láthassák el őket.
- (2) Abban az esetben, ha célvezetékek építéséhez, vagy üzemeltetéséhez engedély (például licencia, engedély, koncesszió, hozzájárulás vagy jóváhagyás) szükséges, a tagállamok vagy az általuk kijelölt, hatáskörrel rendelkező hatóság határozza meg az ilyen célvezetékek területükön történő megépítéséhez és üzemeltetéséhez szükséges engedélyek kiadására vonatkozó feltételeket. A feltételeknek objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük.
- (3) A tagállamok engedélyt bocsáthatnak ki a célvezetékek létesítésére az esettől függően akár a ~~3435.~~ cikk alapján a hálózati hozzáférés megtagadása esetén, akár a ~~7341.~~ cikk szerinti vitarendezési eljárás megindítása esetén.

↓ új szöveg

II. SZAKASZ

A HIDROGÉN-INFRASTRUKTÚRÁHOZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

31. cikk

Harmadik felek hozzáférése a hidrogénhálózatokhoz

- (1) A tagállamok biztosítják a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését biztosító rendszer megvalósítását, amely nyilvánosan közzétett díjakon alapul, objektív és nem tesz különbséget a hidrogénhálózat-használók között.
- (1) A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a díjak számításához alkalmazott módszereket a 70. cikkben említett szabályozó hatóság azok 72. cikkkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja, és hogy ezeket a díjakat, és – amennyiben csak a módszerek kerültek jóváhagyásra – a módszereket hatálybalépésük előtt közzétegyék.
- (3) A hidrogénhálózat-üzemeltetők számára, ha feladataik ellátásához szükséges, ideértve a hidrogén határokon átnyúló hálózati szállításával kapcsolatos feladatokat is, hozzáférést kell biztosítani más hidrogénhálózat-üzemeltetők hálózatahoz.
- (4) 2030. december 31-ig a tagállamok dönthetnek úgy, hogy nem alkalmazzák az (1) bekezdést. Ebben az esetben a tagállam biztosítja a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való tárgyalásos hozzáféréseinek rendszerét objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes kritériumokkal összhangban. A szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hidrogénhálózat használói tárgyalásokat folytathassanak a hidrogénhálózatokhoz való hozzáférésről. A felek kötelesek jóhiszemű tárgyalásokat folytatni a hidrogénhálózatokhoz való hozzáférésről.
- (5) Amennyiben tárgyalásos hozzáférést alkalmaznak, a szabályozó hatóságoknak iránymutatást kell nyújtaniuk a hidrogénhálózat használói számára arról, hogy a harmadik felek szabályozott hozzáféréseinek bevezetése milyen hatással lesz a tárgyalt díjakra.

32. cikk

Harmadik felek hozzáférése a hidrogénterminálokhoz

- (1) A tagállamok biztosítják a harmadik feleknek a hidrogénterminálokhoz való, tárgyalásos hozzáféréseken alapuló, objektív, átlátható és megkülönböztetésmentes hozzáférési rendszerének megvalósítását, amelynek keretében a szabályozó hatóságok megteszik a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a hidrogénterminál-használók tárgyalásokat folytathassanak az ilyen terminálokhoz való hozzáférésről. A felek kötelesek jóhiszemű tárgyalásokat folytatni a hozzáférésről.
- (2) A szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik a harmadik felek hidrogénterminálokhoz való hozzáféréseinek feltételeit és azok hidrogénpiacokra gyakorolt hatását, és amennyiben a verseny védelme érdekében szükséges, intézkedéseket hoznak a hozzáférés javítására az (1) bekezdésben meghatározott kritériumokkal összhangban.

33. cikk

A hidrogéntárolóhoz való hozzáférés

A tagállamok biztosítják a harmadik felek hidrogéntároláshoz és vezetékkészlethez való szabályozott hozzáférését biztosító rendszer bevezetését, amennyiben az műszakilag és/vagy gazdaságilag szükséges a hálózathoz való hatékony hozzáférés biztosításához a fogyasztók

ellátása érdekében, valamint a kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés megszervezéséhez, nyilvános díjak alapján, objektív módon és a hidrogénrendszer-használók közötti megkülönböztetés nélkül. A tagállamok biztosítják, hogy ezeket a díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a szabályozó hatóság a 72. cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően jóváhagyja.

III. SZAKASZ

A HOZZÁFÉRÉS ÉS KAPCSOLÓDÁS MEGTAGADÁSA

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

3435. cikk

A hozzáférés ☒ és kapcsolódás ☒ megtagadása

- (1) A földgázipari ⇒ és hidrogénipari ⇐ vállalkozások kapacitáshiányra hivatkozva megtagadhatják a ⇒ földgáz- vagy hidrogénrendszerhez való ⇐ ~~hálózati~~ hozzáférést ⇒ vagy kapcsolódást ⇐ ~~megtagadhatják a kapacitáshiányra való hivatkozással~~ vagy akkor, ha a ~~hálózati hozzáférés megakadályozná őket a 3. cikk (2) bekezdésében említett és rájuk rótt közszolgáltatási kötelezettségeik teljesítésében, illetve súlyos gazdasági és pénzügyi nehézségekre való hivatkozással, amelyek a take-or-pay szerződéseikből erednek, tekintettel a 48. cikkben megállapított kritériumokra és eljárásokra, valamint a tagállam által az említett cikk (1) bekezdésének megfelelően választott alternatívára.~~ Az ilyen megtagadást kellőképpen meg kell indokolni.
- (2) A tagállamok ⇒ – a nemzeti és uniós dekarbonizációs célkitűzések figyelembevételével – ⇐ ~~megtehetik~~ ⇒ megfelelő ⇐ ~~a szükséges~~ intézkedéseket ⇒ hoznak ⇐ annak biztosítására, hogy a ⇒ földgáz- ⇐ ⇒ vagy hidrogénrendszerhez való ⇐ ~~hálózati~~ hozzáférést ⇒ vagy kapcsolódást ⇐ kapacitáshiányra vagy csatlakozó vezeték hiányára való hivatkozással megtagadó földgázipari ⇒ vagy hidrogénipari ⇐ vállalkozások elvégezzék a szükséges fejlesztéseket, amennyiben az gazdaságos, vagy ha azt egy lehetséges felhasználó kész megfizetni. ~~Abban az esetben, ha a tagállamok a 4. cikk (4) bekezdését alkalmazzák, kötelesek ilyen intézkedéseket tenni.~~

↓ új szöveg

- (3) A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok esetében a rendszerhez való hozzáférés csak [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 18. és 33. cikkének rendelkezéseire figyelemmel tagadható meg.

↓ 2009/73/EK

~~36. cikk~~

~~Új infrastruktúra~~

~~(1) A jelentősebb új gázipari infrastruktúra, azaz a rendszerösszekötők, az LNG-
létesítmények és a földgáztárolók kérelem alapján, a következő feltételek mellett
meghatározott ideig mentesülhetnek a 9., 32., 33. és 34. cikke valamint a 41. cikk (6), (8) és
(10) bekezdése rendelkezéseinek hatálya alól:~~

- ~~a) a beruházásnak a gázellátásban kialakuló versenyt és a gázellátás biztonságát
kell növelnie;~~
- ~~b) a beruházással kapcsolatos kockázatoknak olyan mértékűnek kell lenniük,
hogy a beruházás meg sem valósulna, ha a mentességet nem kapná meg;~~
- ~~c) az infrastruktúra tulajdonosa olyan természetes vagy jogi személy kell legyen,
aki/amely legalább társasági formáját tekintve elkülönül azoktól a
rendszerüzemeltetőktől, akiknek a rendszerébe az új infrastruktúra beépül;~~
- ~~d) az infrastruktúra használóira díjat kell kivetni; és~~

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk 5. a)
pont

- ~~e) a mentesség nem lehet hátrányos hatással a versenyre azokon a releváns
piacon, amelyeket valószínűsíthetően a beruházás érint, a földgáz belső piacának
hatékony működésére, az érintett szabályozott rendszerek hatékony működésére vagy
az Unión belüli földgázellátás biztonságára.~~

↓ 2009/73/EK

~~(2) Az (1) bekezdést kell alkalmazni a meglévő infrastruktúra kapacitásának jelentős
mértékű bővítésére is és az infrastruktúra olyan jellegű módosítására, amely lehetővé teszi új
gázellátási források bevonását.~~

↓ (EU) 2019/692 irányelv, 1. cikk
5. b) pont

~~(3) A VIII. fejezetben említett szabályozó hatóság eseti alapon dönthet az (1) és (2)
bekezdésben említett mentességről.~~

~~A mentességről szóló határozat meghozatala előtt a nemzeti szabályozó hatóságnak, vagy
adott esetben e tagállam másik illetékes hatóságának konzultálnia kell az alábbiakkal:~~

- ~~a) azon tagállamok nemzeti szabályozó hatóságai, amelynek piacait
valószínűsíthetően az új infrastruktúra érinteni fogja; és~~

b) a harmadik országok megfelelő hatóságai, amennyiben a szóban forgó infrastruktúra egy tagállam joghatósága alatt esatlakozik az uniós hálózatra és egy vagy több harmadik országból indul ki vagy ott ér véget.

Amennyiben az egyeztetésre felkért harmadik országbeli hatóságok észszerű időn vagy egy legfeljebb három hónapos, megadott határidőn belül nem válaszolnak a megkeresésre, az érintett nemzeti szabályozó hatóság meghozhatja a szükséges határozatot.

↓ 2009/73/EK

(4) Amennyiben a szóban forgó infrastruktúra egynél több tagállam területén található, az Ügynökség tanácsadói véleményt nyújthat be az érintett tagállamok szabályozó hatóságaihoz, amely határozatuk alapján szolgálhat az érintett szabályozó hatóságokhoz a legutoljára benyújtott mentességre irányuló kérelem időpontjától számított két hónapon belül.

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk 5. c) pont

Amennyiben valamennyi érintett szabályozó hatóság hat hónapon belül megállapodásra jutott a mentességről szóló határozatról, e határozatról tájékoztatják az Ügynökséget. Amennyiben a szóban forgó infrastruktúra egy tagállam és egy harmadik ország közötti szállítóvezeték, a tagállam nemzeti szabályozó hatósága, vagy adott esetben azon tagállam egy másik illetékes hatósága, amelynek területén az adott infrastruktúra először esatlakozik a tagállamok hálózatahoz, a mentességről szóló határozat meghozatala előtt konzultálhat ezen harmadik ország megfelelő hatóságával annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében a tagállam területén és adott esetben e tagállam parti tengerén ezt az irányelvet következetesen alkalmazzák. Amennyiben az egyeztetésre felkért harmadik országbeli hatóság észszerű időn vagy egy legfeljebb három hónapos, megadott határidőn belül nem válaszol a megkeresésre, az érintett nemzeti szabályozó hatóság meghozhatja a szükséges határozatot.

↓ 2009/73/EK

Az Ügynökség gyakorolja az e cikkben az érintett tagállamok szabályozó hatóságaira ruházott hatásköröket.

a) amennyiben az összes érintett szabályozó hatóság nem tudott megállapodásra jutni az attól az időponttól számított hat hónapos időszakon belül, amikor a mentességre irányuló kérelmet a szabályozó hatóságok közül az utolséhoz benyújtották; vagy

b) az érintett szabályozó hatóságok közös kérésére.

Valamennyi érintett szabályozó hatóság együttesen kérelmezheti, hogy a harmadik albekezdés a) pontjában említett időszakot legfeljebb három hónappal hosszabbítsák meg.

(5) Az Ügynökség döntésének meghozatala előtt konzultál az érintett szabályozó hatóságokkal és a kérelmezőkkel.

(6) A mentesség az új infrastruktúra vagy a már meglévő, de jelentős mértékben bővített kapacitású infrastruktúra teljes kapacitására vagy annak egy részére vonatkozhat.

~~A mentesség megadásával kapcsolatos döntés meghozatalakor eseti alapon megfontolás tárgyává kell tenni, hogy nincs-e szükség a mentesség időtartamára és az infrastruktúrához való megkülönböztetésmentes hozzáférésre vonatkozó feltételek kikötésére. Az említett feltételekre vonatkozó döntéskor különösen a megépítendő új kapacitásokat vagy a meglévő kapacitások módosítását, a projekt időbeli határait és a nemzeti sajátosságokat kell figyelembe venni.~~

~~A mentesség megadása előtt a szabályozó hatóságnak el kell döntenie, hogy milyen szabályok és mechanizmusok legyenek érvényesek a kapacitással való gazdálkodásra és a kapacitásallokációra. A szabályokat úgy kell kialakítani, hogy az infrastruktúra valamennyi potenciális használójának még az új infrastruktúra – akár saját felhasználásra történő – kapacitásallokációja előtt jeleznie kelljen a kapacitások lekötése iránti igényét. A szabályozó hatóságnak elő kell írnia, hogy a szűkületkezelési szabályok rendelkezzenek a fel nem használt kapacitás piaci felkínálásáról, valamint arról, hogy az infrastruktúra használói jogosultak legyenek szerződéses kapacitásaiknak a másodlagos piacon történő forgalmazására. Az (1) bekezdés a), b) és c) pontjában említett kritériumok értékelésekor a szabályozó hatóság figyelembe veszi a kapacitásallokációs eljárás eredményét.~~

~~A mentességről szóló határozatot az e bekezdés második albekezdésében említett feltételekkel együtt megfelelően meg kell indokolni, és nyilvánosságra kell hozni.~~

~~(7) A (3) bekezdés ellenére a tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy szabályozó hatóságuk vagy adott esetben az Ügynökség hivatalos határozat céljából terjessze a mentességi kérelemről alkotott véleményét a tagállam hatáskörrel rendelkező testülete elé. E véleményt a határozattal együtt közzé kell tenni.~~

~~(8) A szabályozó hatóság a mentesség iránti kérelem kézhezvétele után haladéktalanul eljuttatja annak másolatát a Bizottsághoz. A hatáskörrel rendelkező hatóság a határozatról az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt haladéktalanul értesíti a Bizottságot. Ezeket az információkat összesített formában is be lehet nyújtani a Bizottsághoz, lehetővé téve, hogy a Bizottság megalapozott határozatot hozhasson. Ez az információ különösen a következőkre terjed ki:~~

- ~~a) azok a részletes indokok, amelyek alapján a szabályozó hatóság vagy a tagállam megadta vagy megtagadta a mentességet, hivatkozva arra az (1) bekezdésre, az e bekezdés vonatkozó pontjára vagy pontjaira, amely alapján döntését meghozta, beleértve a mentességet igazoló pénzügyi információkat;~~
- ~~b) a versenyre és a földgáz belső piacának hatékony működésére gyakorolt hatás elemzése, amely a mentesség következtében várható;~~
- ~~c) a mentesség időtartamának és a gázinfrastruktúra összes kapacitása azon részének megindokolása, amelyre a mentességet megadják;~~
- ~~d) a rendszerösszekötővel kapcsolatos mentesség esetén az érintett szabályozó hatóságokkal folytatott konzultáció eredménye; és~~
- ~~e) az infrastruktúrának a gázellátás diverzifikációjára gyakorolt hatása.~~

~~(9) A Bizottság az értesítés kézhezvételének napját követő két hónapon belül úgy dönthet, hogy felszólítja a szabályozó hatóságot a mentességet megadó határozat módosítására vagy visszavonására. A két hónapos határidő további két hónappal meghosszabbítható, ha a Bizottság további információt kér. Ez a további időszak a hiánytalan információk kézhezvételét követő napon kezdődik. Az eredeti két hónapos időszak a Bizottság és a szabályozó hatóság hozzájárulásával is meghosszabbítható.~~

~~Ha a kért információkat a kérdésben meghatározott határidőn belül nem küldik meg, az értesítést visszavontnak kell tekinteni, kivéve ha a szóban forgó időszakot annak lejártá előtt a Bizottság és az érintett szabályozó hatóság hozzájárulásával meghosszabbították, vagy ha a szabályozó hatóság kellő indoklással ellátott nyilatkozatban arról tájékoztatja a Bizottságot, hogy az értesítést hiánytalannak tekinti.~~

~~A szabályozó hatóság egy hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a mentességről szóló határozat módosítására vagy visszavonására vonatkozó határozatát, és erről tájékoztatja a Bizottságot.~~

~~A Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.~~

~~A mentességet megadó határozat Bizottság általi jóváhagyása az elfogadását követően két év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az infrastruktúra megépítése eddig az időpontig nem kezdődött meg, illetőleg az elfogadását követően öt év elteltével hatályát veszti abban az esetben, ha az infrastruktúra eddig az időpontig nem állt üzembe, kivéve ha a Bizottság úgy határoz, hogy a késedelem a mentességet kapott személyen kívül álló jelentős akadályok következménye.~~

~~(10) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el az (1) bekezdésben említett feltételek alkalmazásáról, valamint az e cikk (3), (6), (8) és (9) bekezdésének alkalmazása céljából követendő eljárás meghatározásáról. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~

↓ új szöveg

V. fejezet

A földgáz szállítására, tárolására és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőire alkalmazandó szabályok

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

3543. cikk

A szállítási- és tárolásirendszer-üzemeltetők és/vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőinek feladatai

- (1) A szállítási- és tárolásirendszer-üzemeltető és/vagy LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője:
- a) a környezetvédelem ⇒ és az [(EU) 2022/ ... rendeletben (metánrendelet)] megállapított kötelezettségek ⇐ kellő figyelembevételével közgazdasági feltételek mellett biztonságos, megbízható és hatékony szállító-, tároló- és/vagy LNG-létesítményeket üzemeltet, tart karban és fejleszt a nyitott piac kialakítása érdekében, megfelelő eszközöket biztosít a szolgáltatási kötelezettségek teljesítéséhez;

- b) ~~tartozkodik~~ ☒ nem alkalmaz megkülönböztetést ☒ a rendszerhasználókkal vagy a rendszerhasználók csoportjaival szemben, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől;
- c) elegendő információval ☒ ☒ látja el az összes többi, a szállítási-, tárolási-, LNG-létesítmény- és/vagy elosztórendszer-üzemeltetőt annak érdekében, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen; és
- d) ellátja a rendszerhasználókat azokkal az információkkal, amelyekre azoknak szükségük van a rendszerhez történő hatékony hozzáférés érdekében.
- (2) Valamennyi szállításirendszer-üzemeltető elegendő határkeresztező kapacitást épít ki az európai szállítási infrastruktúrához való kapcsolódásához, amely minden gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető kapacitásigényt kielégít és figyelembe veszi a földgázellátás biztonságát.

↓ új szöveg

- (3) A szállításirendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük az elosztórendszer-üzemeltetőkkel annak biztosítása érdekében, hogy a hálózathoz kapcsolódott piaci szereplők hatékonyan részt vehessenek a kiskereskedelmi, a nagykereskedelmi és a kiegészítő piacon.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltetők hatékony gázminőség-irányítást biztosítanak létesítményeikben az alkalmazandó gázminőségi előírásokkal összhangban.

↓ 2009/73/EK

- ~~(5)(3)~~ A szállításirendszer-üzemeltetőnek a gázszállító hálózat egyensúlyozására hozott szabályai objektívek, átláthatóak és megkülönböztetéstől mentesek, beleértve a rendszerhasználókra az energiaegyensúlytól való eltérésért kiszabott díj szabályozását is. A szállításirendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a ~~7241.~~ cikk (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.
- ~~(6)(4)~~ A szabályozó hatóságok, amennyiben a tagállamok így rendelkeztek, vagy a tagállamok megkövetelhetik a szállításirendszer-üzemeltetőktől, hogy eleget tegyenek a szállítórendszer fejlesztésére és karbantartására vonatkozó minimumkövetelményeknek, beleértve a rendszerösszekötő kapacitást is.

↓ új szöveg

- (7) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy az (1) bekezdésben említett feladatkörök közül eggyel vagy többel a szállítási rendszer tulajdonosától – akire egyébként az érintett feladatkörök vonatkoznának – eltérő szállításirendszer-üzemeltetőt bízhatnak meg. A feladatokkal megbízott szállításirendszer-üzemeltetőnek a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint kell tanúsítotttnak lennie, és

meg kell felelnie az 54. cikkben előírt követelményeknek, de nem kell a felelőssége alá tartozó szállítási rendszer tulajdonosának lennie.

- (8) A szállításirendszer-üzemeltetőnek meg kell felelnie a IX. fejezetben előírt követelményeknek, és az 57. cikk szerint tanúsítottnak kell lennie. Ez nem sérti a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint tanúsított szállításirendszer-üzemeltetők azon lehetőségét, hogy saját kezdeményezésükre és saját felügyeletük alatt egyes feladatokat más olyan szállításirendszer-üzemeltetőkre ruházzanak át, amelyeket a tulajdonjogi szétválasztáson alapuló, a független rendszerüzemeltetőkön alapuló vagy a független szállításirendszer-üzemeltetőkön alapuló modell szerint tanúsítottak, amennyiben a feladatok átruházása nem veszélyezteti az átruházó szállításirendszer-üzemeltető tényleges és független döntéshozatali jogát.
- (9) Az LNG-létesítmények és a tárolási rendszerek üzemeltetői egy tagállamon belül és regionális szinten együttműködnek a létesítménykapacitások leghatékonyabb kihasználása és az e létesítmények közötti szinergiák biztosítása érdekében, a rendszer integritásának és működésének figyelembevételével.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)

- (10)(5) A szállításirendszer-üzemeltetők az általuk, feladatuk ellátása érdekében használt földgáz át látható, megkülönböztetéstől mentes és piaci alapú eljárások szerint szerzik be.

3646. cikk

A szállításirendszer-üzemeltetők és szállításirendszer-tulajdonosok titoktartási kötelezettsége

- (1) Minden szállításirendszer-üzemeltető, tárolásirendszer-üzemeltető és/vagy az LNG-létesítmény rendszerüzemeltetője, valamint valamennyi szállításirendszer-tulajdonos a ~~6830.~~ cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzi az olyan, üzleti szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez tevékenysége során hozzájut, és megakadályozza, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra. Különösen nem ad közre üzleti szempontból érzékeny információt a vállalkozás többi része számára, kivéve ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtása miatt szükséges. Az információk szétválasztására vonatkozó szabályok teljes körű betartatása érdekében a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy a szállításirendszer-tulajdonos – a kombináltrendszer-üzemeltetők esetében az elosztórendszer-üzemeltetőt is beleértve – és a vállalkozás többi része ne használjon közös szolgáltatásokat, például közös jogi szolgáltatásokat, kivéve a kizárólag adminisztratív vagy informatikai jellegű feladatok esetében.
- (2) A szállítási-, tárolásirendszer-üzemeltetők és/vagy az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetői a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az

arról való tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

- (3) A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sérti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

↓ új szöveg

37. cikk

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új termelőlétesítmények szállítási rendszerhez való csatlakoztatását érintő döntéshozatali hatáskörök

- (1) A szállítási rendszer-üzemeltetők átlátható és hatékony eljárásokat határoznak meg és tesznek közzé a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új termelőlétesítmények szállítási rendszerhez való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.
- (2) A szállítási rendszer-üzemeltetők nem utasíthatják el a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új termelőlétesítmény gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető csatlakozási kérelmeit.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~3823.~~ cikk

A ~~tárolási~~ létesítmények, az LNG-újrágázosító létesítmények és ipari felhasználók ~~szállítási~~ rendszerhez és a hidrogén hálózathoz való csatlakoztatását érintő döntéshozatali hatáskörök

- (1) A szállítási rendszer-üzemeltető ~~⇒~~ és a hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇒~~ köteles átlátható és hatékony eljárásokat és díjakat meghatározni és közzétenni a földgáz- és ~~⇒~~ hidrogén ~~⇒~~ tárolóknak, ~~az~~ LNG újrágázosítási létesítményeknek, ~~⇒~~ a hidrogéntermináloknak ~~⇒~~ és ~~az~~ ipari felhasználóknak a szállítási rendszerhez ~~⇒~~ és a hidrogénhálózathoz ~~⇒~~ való megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia.
- (2) A szállítási rendszer-üzemeltető ~~⇒~~ és a hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇒~~ nem jogosultak arra, hogy egy új földgáz- ~~⇒~~ vagy hidrogén ~~⇒~~ tároló, LNG újrágázosítási létesítmény, ~~⇒~~ hidrogénterminál ~~⇒~~ vagy ipari felhasználó csatlakoztatását a rendelkezésre álló hálózati kapacitások esetleges jövőbeni korlátaira vagy a szükséges kapacitásnöveléshez kapcsolódó járulékos költségekre hivatkozva visszautasítsák. A szállítási rendszer-üzemeltető ~~⇒~~ és a hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇒~~ köteles elegendő belépő és kilépő kapacitást biztosítani az új csatlakozáshoz.

~~Regionális szolidaritás~~

- ~~(1) A földgáz-belső piacon az ellátás biztonságának megőrzése céljából a tagállamok együttműködnek a regionális és a kétoldalú szolidaritás ösztönzése érdekében.~~
- ~~(2) Az ilyen együttműködés a tagállamokban rövid távon biztosan vagy valószínűleg súlyos ellátási zavarokat okozó helyzetekre terjed ki. A kérelem a következőket tartalmazza:~~
- ~~a) a földgázellátás biztonságának megőrzését szolgáló intézkedésekről szóló, 2004. április 26-i 2004/67/EK tanácsi irányelv³⁵ 8. cikkében említettek szerint a nemzeti válságkezelő intézkedések koordinációja;~~
 - ~~b) a villamosenergia- és földgáz-összeköttetések azonosítása, fejlesztése vagy korszerűsítése; és~~
 - ~~c) a kölcsönös segítségnyújtás feltételei és gyakorlata.~~
- ~~(3) Az ilyen együttműködésről a Bizottság és a többi tagállam tájékoztatást kap.~~
- ~~(4) A Bizottság a szolidaritás jegyében létrejövő regionális együttműködésről iránymutatásokat fogadhat el. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~

VI. FEJEZET

⊗ A földgáz-elosztórendszer üzemeltetése ⊗ ~~Elosztás és ellátás~~

3924. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért, elosztóhálózatban tulajdonnal rendelkező vagy azokért felelős vállalkozások a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólóan egy vagy több elosztórendszer-üzemeltetőt jelölnek ki, és gondoskodnak arról, hogy az elosztórendszer-üzemeltetők betartsák a 4025., a 4226. és a 4327. cikkben foglaltakat.

4025. cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők feladatai

- (1) Minden elosztórendszer-üzemeltető felelős annak biztosításáért, hogy a rendszer hosszú távon eleget tudjon tenni a gázelosztásra vonatkozó indokoltésszerű igényeknek, valamint saját területén felelős a biztonságos, megbízható és hatékony rendszerek gazdaságos feltételek közötti működtetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért a környezetvédelem $\Rightarrow$, az [(EU) 2022/ ... rendeletben (metánrendelet)] megállapított kötelezettségek $\Leftarrow$ és az energiahatékonyság kellő figyelembevételével.

³⁵

HL L 127., 2004.4.29., 92. o.

- (2) Amennyiben a szabályozó hatóságok úgy döntenek, adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetők felelősségi körébe tartozik, hogy létesítményeikben az alkalmazandó gázminőségi előírásokkal összhangban hatékony gázminőség-irányítást biztosítsanak, amennyiben ez a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok betáplálása miatt a rendszer irányításához szükséges.
-

- ~~(3)(2)~~ Az elosztórendszer-üzemeltető minden esetben tartózkodik a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai közötti, különösen a kapcsolt vállalkozások javára történő megkülönböztetéstől.
- ~~(4)(3)~~ Minden elosztórendszer-üzemeltető elegendő információval látja el az összes többi elosztó-, szállítási-, LNG-létesítmény- és/vagy a tárolásirendszer-üzemeltetőket annak biztosítására, hogy a földgáz szállítása és tárolása az egymással összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony működésével összhangban történjen.
- ~~(5)(4)~~ Az elosztórendszer-üzemeltető a rendszerhasználókat megfelelő módon tájékoztatja annak érdekében, hogy azok hatékonyan hozzáférhessenek a rendszerhez, annak használatát is beleértve.
- ~~(6)(5)~~ Ahol az elosztórendszer-üzemeltető felel az elosztó rendszer egyensúlyáért, az általa az egyensúly fenntartása érdekében elfogadott szabályoknak – beleértve az energiaegyensúlytól való eltérésért a rendszerhasználók részéről fizetendő díjakra vonatkozó szabályokat is – objektívnek, átláthatónak és megkülönböztetéstől mentesnek kell lenniük. Az elosztórendszer-üzemeltető által nyújtott ilyen jellegű szolgáltatások feltételeit, beleértve a szabályokat és a díjakat is, a ~~724.~~ cikk (7) bekezdésében foglaltaknak megfelelően megkülönböztetéstől mentes, költségeket tükröző módon kell kialakítani, és azokat közzé kell tenni.
-

- (7) Az elosztórendszer-üzemeltetőknek együtt kell működniük a szállításirendszer-üzemeltetőkkel annak érdekében, hogy a hálózatukhoz kapcsolódott piaci szereplők hatékonyan részt tudjanak venni azon betáplálási-kiadási rendszer kiskereskedelmi, nagykereskedelmi és kiegyenlítő energiapiacán, amelyhez az elosztórendszer tartozik.
- (8) Az elosztórendszer-üzemeltetők átlátható és hatékony eljárásokat hoznak létre és tesznek közzé a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új termelőlétesítmények megkülönböztetésmentes csatlakoztatása tekintetében. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.
- (9) Az elosztórendszer-üzemeltetők nem utasíthatják el a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új termelőlétesítmények gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető csatlakozási kérelmeit.

**A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat előállító új
termelőlétesítmények elosztórendszerhez való csatlakoztatását érintő döntéshozatali
hatáskörök**

A szabályozó hatóságok kötelezik az elosztórendszer-üzemeltetőt, hogy átlátható és hatékony eljárásokat tegyen közzé a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázokat termelő új létesítmények megkülönböztetésmentes csatlakoztatására vonatkozóan. Ezeket az eljárásokat a szabályozó hatóságoknak jóvá kell hagyniuk.

↓ 2009/73/EK (kiigazított
szöveg)
⇒ új szöveg

~~4226~~ cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, legalább társasági formájában, szervezeti, valamint döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos, további tevékenységektől. Ezek a szabályok nem keletkeztetnek kötelezettséget arra, hogy az elosztórendszer vagyontulajdonjogi szempontból elválasszák a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti követelményeken túlmenően, ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás része, szervezeti és döntéshozatali szempontból függetlennek kell lennie a nem az elosztással kapcsolatos további tevékenységektől. Ennek elérése érdekében a következő minimumkövetelményeket kell alkalmazni:
 - a) ~~az~~ az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a földgáztermelés, -szállítás vagy -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;
 - b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy az elosztórendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;
 - c) az elosztórendszer-üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali ~~jogkörrel~~ ☒ jogkörrel kell rendelkeznie ☒ a hálózat üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges ~~eszközöket vagyont~~ eszközöket illetően; ~~ez~~ ez feladatok teljesítése érdekében az elosztórendszer-üzemeltetőnek rendelkeznie kell az ehhez szükséges humán, műszaki, pénzügyi és tárgyi erőforrásokkal; ~~ez~~ ez nem akadályozhatja ☒ akadályozza ☒ azon megfelelő koordinációs mechanizmusokat, amelyek az anyavállalat gazdasági és ügyvezetési felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a ~~7241~~ 7241 cikk (7) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében; ~~az~~ az anyavállalat számára különösen lehetővé kell tenni, hogy jóváhagyja az elosztórendszer-üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy

bármely, ezzel egyenértékű dokumentumot, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan; ~~u~~Ugyanakkor nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatban, vagy az elosztóvezetékek építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű dokumentumban megszabott kereteket; ~~és~~

- d) az elosztórendszer-üzemeltetőnek megfelelőségi programot kell összeállítania, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítja, hogy a program végrehajtását megfelelő módon kísérik figyelemmel; ~~a~~A megfelelőségi program meghatározza az alkalmazottaknak a célkitűzés megvalósításához szükséges kötelezettségeit; ~~a~~A megfelelőségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület, az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője éves jelentést készít a megtett intézkedésekről, azt nyilvánosságra hozza, és benyújtja a ~~7039.~~ cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatósághoz; ~~a~~Az elosztórendszer-üzemeltető megfelelésért felelős tisztviselője teljesen független, és az elosztórendszer-üzemeltető és kapcsolt vállalkozásai valamennyi olyan információjához hozzáférhet, amely feladata teljesítéséhez szükséges.
- (3) Ha az elosztórendszer-üzemeltető egy vertikálisan integrált vállalkozás részét alkotja, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy tevékenységeit a szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező szervek figyelemmel kísérik azért, hogy az elosztórendszer-üzemeltető a vertikális integrációt ne használhassa a verseny torzítására. A vertikálisan integrált elosztórendszer-üzemeltetők kommunikációjukban és a márkaépítés során nem lehetnek összetéveszthetők a vertikálisan integrált vállalkozás ellátó ágának különállósága tekintetében.
- (4) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az (1), a (2) és a (3) bekezdés rendelkezéseit nem alkalmazzák az olyan integrált földgázipari vállalkozásokra, amelyek ~~100000~~100 000-nél kevesebb rácsatlakozott felhasználót szolgálnak ki.

~~4327.~~ cikk

Az elosztórendszer-üzemeltetők titoktartási kötelezettségei

- (1) Az elosztórendszer-üzemeltetők a ~~6830.~~ cikk vagy bármely egyéb, az információ közreadására vonatkozó jogi kötelezettség sérelme nélkül megőrzik azoknak a gazdasági szempontból érzékeny információknak a titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenységük során hozzájutnak; és megakadályozzák, hogy a saját tevékenységükkel kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra.
- (2) Az elosztórendszer-üzemeltetők a kapcsolt vállalkozások földgáz-értékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élnek vissza a harmadik féltől, a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.

~~4428.~~ cikk

Zárt földgázelosztó rendszerek

- (1) A tagállamok úgy rendelkezhetnek, hogy a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok vagy más hatáskörrel rendelkező hatóságok zárt elosztórendszernek minősítsék azokat a rendszereket, amelyek adott földrajzilag behatárolt ipari, kereskedelmi vagy megosztott szolgáltató helyszínek számára szolgálnak ⇒ föld ⇐gázt, és amelyek a (4) bekezdés sérelme nélkül nem szolgálnak ki háztartási felhasználókat, ha
- a) műszaki vagy biztonsági okokból az ~~ezen~~ rendszert használók tevékenységei vagy termelési folyamatai integráltak, vagy
 - b) a rendszer elsősorban a rendszer tulajdonosának vagy üzemeltetőjének vagy kapcsolt vállalkozásainak szolgálatat ⇒ föld ⇐gázt.
- (2) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok mentesítsék a zárt ⇒ földgáz ⇐elosztó rendszer üzemeltetőjét a ~~2732.~~ cikk (1) bekezdésében megállapított kötelezettség alól, amelynek értelmében a díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a ~~7241.~~ cikkel összhangban történő hatálybalépésüket megelőzően hagyják jóvá.
- (3) A (2) bekezdésben hivatkozott mentesség engedélyezése esetén az alkalmazandó díjakat vagy a számításukhoz alkalmazott módszereket a zárt ⇒ földgáz ⇐elosztó rendszer felhasználójának kérésére felül kell vizsgálni és a ~~7241.~~ cikkel összhangban kell jóváhagyni.
- (4) Nem zárja ki ~~ezen~~ mentességek engedélyezhetőségét az olyan csekély számú háztartás általi eseti használat, amely a zárt elosztórendszer által ellátott területen belül található és lakói az elosztó rendszer tulajdonosának alkalmazásában vagy hasonló kapcsolatban állnak.

↓ új szöveg

- (5) Ezen irányelv alkalmazásában a zárt elosztórendszerek elosztórendszernek tekintendők.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~4529.~~ cikk

Kombinált üzemeltetők

A ~~2644.~~ cikk (1) bekezdése nem zárja ki, hogy a szállítás, LNG, tárolás és elosztás tekintetében kombináltrendszer-üzemeltető működjön, ha ez az üzemeltető megfelel az ~~549.~~ cikk (1) bekezdése, vagy a ~~z 5514.~~ és a ~~z 5615.~~ cikk ☒ ☒, vagy a ~~IXIV.~~ fejezet rendelkezéseinek, ~~vagy a 4982. cikk (6) bekezdésének hatálya alá tartozik.~~

VII. fejezet

A külön hidrogénhálózatokra alkalmazandó szabályok

46. cikk

A hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetők feladatai

- (1) Minden hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltető felelős a következőkért:
 - a) biztonságos és megbízható hidrogénszállítási vagy -tárolási infrastruktúrát üzemeltet, tart karban és fejleszt gazdasági feltételek mellett a környezet kellő figyelembevételével, az összekapcsolt és a szomszédos hidrogénhálózatok üzemeltetőivel szoros együttműködésben;
 - b) biztosítja, hogy a hidrogénrendszer hosszú távon képes legyen kielégíteni a hidrogén szállításával és tárolásával kapcsolatos indokolt igényeket;
 - c) biztosítja a megfelelő eszközöket kötelezettségei teljesítése céljából;
 - d) elegendő információt nyújt azon hálózatok vagy rendszerek üzemeltetőjének, amelyekkel rendszere kapcsolatban van, az összekapcsolt rendszerek biztonságos és hatékony üzemeltetésének, összehangolt fejlesztésének és a rendszerek interoperabilitásának biztosítása céljából;
 - e) nem alkalmaz megkülönböztetést a rendszerhasználókkal vagy a rendszerhasználók csoportjaival szemben, különösen a kapcsolt vállalkozások javára; és
 - f) ellátja a rendszerhasználókat azokkal az információkkal, amelyekre szükségük van az infrastruktúrához történő hatékony hozzáférés érdekében;
 - g) minden rendelkezésre álló észszerű intézkedést megtesz az üzemeltetés során történő hidrogénkibocsátás megelőzése és minimalizálása érdekében, valamint rendszeres időközönként ellenőrzi és javítja az üzemeltetői felelősségi körébe tartozó valamennyi releváns alkatrész hidrogénszivárgását;
 - h) hidrogénszivárgás-ellenőrzési jelentést, és szükség esetén javításra vagy cserére irányuló programot nyújt be az illetékes hatóságokhoz.
- (2) Minden hidrogénhálózat-üzemeltetőnek kellő határkeresztező kapacitást kell kiépítenie az európai hidrogén-infrastruktúra integrálásához, kielégítve minden gazdaságilag indokolt és technikailag kivitelezhető kapacitásigényt és figyelembe véve a földgázellátás biztonságát.
- (3) Adott esetben a hidrogénhálózat üzemeltetőinek felelősségi körébe tartozhat, hogy hálózataikban gondoskodjanak az alkalmazandó hidrogénminőségi előírásokkal összhangban történő hatékony hidrogénminőség-irányításról, amennyiben ez a rendszerirányításhoz szükséges, és a szabályozó hatóság jóváhagyja.

47. cikk

Meglévő hidrogénhálózatok

- (1) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy eltérést engedélyeznek az ezen irányelv 31., 62., 63. és 64. cikkében, valamint [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 6. és 47. cikkében foglalt követelményektől azon hidrogénhálózatok számára, amelyek [hatálybalépés időpontja]-án/-én vertikálisan integrált vállalkozáshoz tartoztak. Az eltérés hatályát a [hatálybalépés időpontja]-án/-én működő hálózati kapacitásra kell korlátozni.
- (2) Az eltérés időben korlátozott, és hatályát veszti:
 - a) ha a vertikálisan integrált vállalkozás az eltérés megszüntetésére irányuló kérelmet nyújt be a szabályozó hatósághoz, és a kérelmet a szabályozó hatóság jóváhagyja;
 - b) ha az eltérésben részesülő hidrogénhálózat egy másik hidrogénhálózathoz kapcsolódik;
 - c) ha az eltérésben részesülő hidrogénhálózat vagy kapacitása bővül;
 - d) legkésőbb 2030. december 31-én.

48. cikk

Földrajzilag körülhatárolt hidrogénhálózatok

- (1) A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy a szabályozó hatóságok eltérést engedélyezhetnek a 62. cikktől olyan hidrogénhálózatok esetében, amelyek egy betáplálási pontról korlátozott számú kiadási pontra szállítanak hidrogént egy földrajzilag behatárolt ipari vagy kereskedelmi területen belül.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti eltérések legalább 2030. december 31-ig alkalmazandók. 2031. január 1-jétől az eltérés lejár az alábbi feltételek valamelyikének teljesülése esetén:
 - a) ha egy versenytárs megújulóhidrogén-termelő hozzáférést kíván szerezni a hálózathoz;
 - b) ha a mentesített hidrogénhálózat egy másik hidrogénhálózathoz csatlakozik.A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítására, hogy az e bekezdés a) pontjában említett hozzáférési kérelmeket bejelentsék a szabályozó hatóságnak.

49. cikk

Hidrogénrendszer-összekötők harmadik országokkal

- (1) A tagállamok és harmadik országok közötti hidrogénrendszer-összekötőkre az ezen irányelvben és [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] meghatározott, a hidrogénhálózatokra alkalmazandó szabályokat kell alkalmazni. A tagállamok biztosítják, hogy e szabályok érvényesítése során figyelembe vegyék azok hatékony alkalmazását az Unió területén, valamint a rendszerösszekötő integrált jellegét.
- (2) Az (1) bekezdésben meghatározott követelmények végrehajtása céljából az Unió minden hidrogénrendszer-összekötő tekintetében, annak üzemeltetése előtt

kormányközi megállapodást köt a kapcsolódó harmadik országgal vagy harmadik országokkal, amelyben meghatározza az érintett hidrogénrendszer-összekötő üzemeltetési szabályait, amennyiben a Bizottság megállapította, hogy az (1) bekezdésben említett szabályoknak való megfelelés biztosítása érdekében ilyen megállapodásra van szükség.

- (3) Az ilyen kormányközi megállapodás adott esetben tartalmazhat olyan szabályokat, amelyek meghatározzák a harmadik felek hozzáféréseire, a díjszabályozásra és a hidrogénrendszer-összekötő üzemeltetőjének szétválasztására vonatkozó követelmények végrehajtását, valamint a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén tanúsítására vonatkozó szabályokat, beleértve a szükséges adatok gyűjtését és a villamos energiából előállított hidrogén megújuló hidrogénként való elszámolására vonatkozó kritériumok alkalmazását biztosító szabályokat.

50. cikk

A hidrogénhálózatok, hidrogéntároló létesítmények és hidrogénterminálok üzemeltetőire vonatkozó titoktartás

- (1) Az információk nyilvánosságra hozatalára vonatkozó jogi kötelezettségek sérelme nélkül minden hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- vagy hidrogénterminál-üzemeltető és minden hidrogénhálózat-tulajdonos megőrzi az olyan, üzleti szempontból érzékeny információ titkosságát, amelyekhez üzleti tevékenysége során jut hozzá, és megakadályozza, hogy a saját tevékenységével kapcsolatos információ, amely üzleti szempontból előnyös lehet, megkülönböztető módon kerüljön nyilvánosságra. Ha a hidrogénhálózat, hidrogéntároló létesítmény vagy hidrogénterminál üzemeltetője vagy a hidrogénhálózat tulajdonosa egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a vállalkozás többi része számára nem közölhet üzleti szempontból érzékeny információkat, kivéve, ha ez egy üzleti tranzakció végrehajtásához szükséges.
- (2) A hidrogénhálózat, hidrogéntároló létesítmény vagy hidrogénterminál üzemeltetője a kapcsolt vállalkozások hidrogénértékesítései vagy -vásárlásai során semmilyen módon nem élhet vissza a hálózati hozzáférés biztosítása vagy az arról való tárgyalás során harmadik féltől szerzett, üzleti szempontból érzékeny információval.
- (3) A tényleges versenyhez és a piac hatékony működéséhez szükséges információkat közzé kell tenni. Ez a kötelezettség nem sérti az üzleti szempontból érzékeny információk védelmét.

VIII. fejezet

Integrált hálózattervezés

↓	2009/73/EK	(kiigazított szöveg)
⇒	új szöveg	

5122 cikk

A hálózatfejlesztés és a beruházási döntések meghozatalával kapcsolatos hatáskörök

- (1) ~~☒~~ Minden ~~☒~~ ~~A~~ szállításirendszer-üzemeltető – az érintett felekkel folytatott konzultációt követően – ~~⇒~~ legalább ~~⇐~~ ~~⇒~~ két évente ~~⇐~~ ~~minden évben~~ tízéves hálózatfejlesztési tervet nyújt be az ~~☒~~ illetékes ~~☒~~ szabályozó hatóságnak, a fennálló és az előre jelzett kínálat és kereslet alapján. ~~⇒~~ Tagállamonként legalább egy egységes hálózatfejlesztési tervet kell készíteni. Az infrastruktúra-üzemeltetők – ideértve az LNG-terminálok üzemeltetőit, a tárolásirendszer-üzemeltetőket, az elosztórendszer-üzemeltetőket, valamint a hidrogén-, távfűtési infrastruktúra- és villamosenergia-üzemeltetőket is – kötelesek a szállításirendszer-üzemeltetők rendelkezésére bocsátani és velük megosztani az egységes terv kidolgozásához szükséges valamennyi lényeges információt. ~~⇐~~ ~~Ez a~~ A hálózatfejlesztési tervnek hatékony intézkedéseket kell tartalmaznia a ~~⇒~~ földgáz ~~⇐~~ rendszer megfelelőségének, valamint az ellátás biztonságának szavatolása érdekében ~~⇒~~, különös tekintettel az (EU) 2017/1938 rendelet szerinti infrastrukturális előírásoknak való megfelelésre. A tízéves hálózatfejlesztési tervet közzé kell tenni és hozzáférhetővé kell tenni egy weboldalon. ~~⇐~~
- (2) A tízéves hálózatfejlesztési terv különösen:
- a) ~~jelzi a piaci résztvevők számára~~ ~~⇒~~ tartalmazza ~~⇐~~ azokat a főbb ~~szállítási~~ infrastruktúrákat, amelyeket a következő 10 évben meg kell építeni vagy fejleszteni kell;
 - b) tartalmazza az összes olyan beruházást, amelyről már döntés született, és meghatározza azokat az új beruházásokat, amelyeket a következő három évben kell megvalósítani; ~~és~~

↓ új szöveg

- c) információkat tartalmaz a leszerelhető vagy leszerelni tervezett infrastruktúráról; és

↓ 2009/73/EK
⇒ új szöveg

~~de~~ időkeretet ír elő valamennyi beruházási ~~⇒~~ és leszerelési ~~⇐~~ projekt tekintetében; ~~⇒~~

↓ új szöveg

- e) az érintett infrastruktúra-üzemeltetők – beleértve az érintett elosztórendszer-üzemeltetőket is legalább a gáz és a villamos energia tekintetében – által kidolgozott közös forgatókönyv-keretrendszeren alapul;
- f) összhangban van az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke szerinti közös és nemzeti kockázatértékelések eredményeivel;
- g) összhangban van az integrált nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésekkel, és támogatja az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzést.

- (3) A szállításrendszer-üzemeltető a tízéves hálózatfejlesztési terv kidolgozásakor ⇒ teljes mértékben figyelembe veszi a rendszerbővítés alternatíváinak lehetőségét, például a felhasználóoldali válasz alkalmazását, valamint az energiahatékonyság elsődlegességének elvének alkalmazását követően várható fogyasztást, a más országokkal folytatott kereskedelmet és az Unió egészére kiterjedő hálózatfejlesztési tervet. A szállításrendszer-üzemeltetőnek fel kell mérnie, hogy – amennyiben lehetséges – miként lehet kezelni a villamosenergia- és gázrendszerek igényeit, beleértve az energiatároló és a villamos energiát gázzá alakító létesítmények villamosenergia-ellátásának optimális helyére és méretére vonatkozó információkat is. ~~⇒ egyszerű feltételezéseket tesz a termelés, ellátás és fogyasztás, valamint a más országokkal folytatott cserék alakulásáról, figyelembe véve a regionális és a közösségi szintű hálózatokra, valamint a földgáztárolókra és LNG újragázosítási létesítményekre vonatkozó beruházási terveket.~~
- (4) A szabályozó hatóság a tízéves hálózatfejlesztési tervről nyílt és átlátható módon konzultál valamennyi tényleges vagy potenciális rendszerhasználóval. A magukat potenciális rendszerhasználónak valló személyektől vagy vállalkozásoktól megkövetelhetik ezen állításuk alátámasztását. A szabályozó hatóság közzéteszi a konzultációs folyamat eredményeit, különösen az esetleges beruházási igényeket.
- (5) A szabályozó hatóság megvizsgálja, hogy a tízéves hálózatfejlesztési terv felöleli-e a konzultációs folyamat során azonosított valamennyi beruházási igényt, valamint hogy a terv összhangban áll-e ⇒ az ENTSOG által – az (EU) 2017/1938 rendelet 7. cikke alapján végzett, a zavarokat leíró forgatókönyvek legfrissebb, az Unió egészére kiterjedő, a regionális és nemzeti kockázatértékeléssel és ~~⇒ a 715/2009/EK rendelet 8. cikkének (3) bekezdésének b) pontjában~~ az (EU) 2019/943 rendelet 30. cikke (1) bekezdésének b) pontjában említett, nem kötelező érvényű, az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ egészére kiterjedő, tízéves hálózatfejlesztési tervvel (az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ egészére kiterjedő hálózatfejlesztési terv). Amennyiben bármilyen kétség felmerül az ~~Közösségre~~ ☒ Unióra ☒ kiterjedő hálózatfejlesztési tervvel való összhanggal kapcsolatban, a szabályozó hatóság konzultál az ☒ ACER-rel ☒ ~~Ügynökséggel.~~ A szabályozó hatóság megkövetelheti a szállításrendszer-üzemeltetőtől tízéves hálózatfejlesztési tervének módosítását.

Az illetékes nemzeti hatóságok megvizsgálják, hogy a tízéves hálózatfejlesztési terv összhangban áll-e az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint az integrált nemzeti energia- és éghajlat-politikai eredményjelentésekkel.

- (6) A szabályozó hatóság figyelemmel kíséri és értékeli a 10 éves hálózatfejlesztési terv megvalósítását.
- (7) Abban az esetben, ha a ~~szállítási rendszer-üzemeltető~~ ⇒ független rendszerüzemeltető vagy szállítási rendszer-üzemeltető ⇐ nem hajt végre egy, a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben megvalósítandó beruházást, a tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a szabályozó hatóság – a szóban forgó beruházás megvalósítása érdekében, amennyiben a legutóbbi tízéves hálózatfejlesztési terv alapján az még indokolt – köteles legyen meghozni a következő intézkedések közül legalább egyet, kivéve, ha az ilyen beruházás végrehajtása az üzemeltetőn kívül álló, kényszerítő okok miatt hiúsul meg:
- a) a szóban forgó beruházások végrehajtásának megkövetelése a szállítási rendszer-üzemeltetőtől;
 - b) a szóban forgó beruházás tekintetében bármely beruházó előtt nyitva álló versenytárgyalási eljárás szervezése; ~~vagy~~
 - c) a szállítási rendszer-üzemeltető arra kötelezése, hogy fogadjon el tőkeemelést a szükséges beruházások finanszírozásához, valamint hogy engedélyezze független beruházók részvételét a tőkében.

Ha a szabályozó hatóság élt az első albekezdés b) pontja szerinti hatáskörével, a szállítási rendszer-üzemeltetőt kötelezheti arra, hogy az alábbiak közül egy vagy több intézkedést elfogadjon:

- a) harmadik fél általi finanszírozás;
- b) harmadik fél általi kivitelezés;
- c) az érintett új eszközök általa történő megépítése;
- d) az érintett vonatkozó új eszközök általa történő üzemeltetése.

A szállítási rendszer-üzemeltető biztosítja a beruházók számára a beruházás megvalósításához szükséges információkat, az új eszközöket hozzákapcsolja a szállítási hálózathoz, és – általánosságban – minden tőle telhető erőfeszítést megtesz a beruházási projekt végrehajtásának megkönnyítésére.

A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges.

- (8) Ha a szabályozó hatóság élt a (7) bekezdés ~~első albekezdése~~ szerinti hatáskörével, a szóban forgó beruházások költségeire a releváns díjszabályozások vonatkoznak.

- (1) A hidrogénhálózat-üzemeltetők a szabályozó hatóság által meghatározott rendszeres időközönként áttekintést nyújtanak be a szabályozó hatóságnak az általuk kifejleszteni kívánt hidrogénhálózati infrastruktúráról. Ez az áttekintés:
- a) tartalmazza a rendszerhasználók és a hidrogénhálózat-üzemeltetők által egyeztetett kapacitásigényekre vonatkozó információkat, mind a mennyiség, mind az időtartam tekintetében;
 - b) tájékoztatást tartalmaz arról, hogy az átalakított földgázvezetéseket milyen mértékben fogják hidrogén szállítására használni;
 - c) összhangban van az integrált nemzeti energia- és klímatervvvel és annak aktualizált változataival, valamint az (EU) 2018/1999 rendelettel összhangban benyújtott integrált nemzeti energia- és éghajlatpolitikai eredményjelentésekkel, és támogatja az (EU) 2021/1119 rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott klímasemlegességi célkitűzést.
- (2) A hidrogéntárolók és a -terminálok üzemeltetői az áttekintés kidolgozásához szükséges valamennyi releváns információt rendelkezésre bocsátják és megosztják a hidrogénhálózat üzemeltetőivel. A hidrogénhálózat-üzemeltetők az áttekintés kidolgozásához szükséges valamennyi releváns információt megosztják a többi hidrogénhálózat üzemeltetővel.
- (3) A szabályozó hatóság megvizsgálja az áttekintést. E vizsgálat során figyelembe kell venni a hidrogénhálózat általános energiagazdasági szükségességét, valamint az 51. cikk (2) bekezdésének e) pontja alapján kidolgozott közös forgatókönyv-keretrendszert.
- (4) A szabályozó hatóság a [COM(2021)xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyásakor figyelembe veszi az áttekintés vizsgálatát.
- (5) A hidrogénhálózat-üzemeltetők a szabályozó hatóságnak benyújtott áttekintés alapján rendszeresen közös jelentést tesznek közzé a hidrogénrendszer fejlesztéséről. Figyelembe veszik a szabályozó hatóság által végzett, a (3) bekezdés szerinti vizsgálatot.
- (6) A tagállamok dönthetnek úgy, hogy az 51. cikk szerinti követelményeket alkalmazzák a hidrogénhálózat-üzemeltetőkre.

53. cikk

A határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúra finanszírozása

- (1) Amennyiben a tagállamok a 31. cikk (1) bekezdése szerinti, a harmadik felek hidrogénhálózatokhoz való szabályozott hozzáférését biztosító rendszert alkalmaznak, és amennyiben egy hidrogénrendszer-összekötő projekt szerepel a [COM(2021)xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 29. vagy 43. cikkében említett, az EU egészére kiterjedő tízéves hálózatfejlesztési tervben, és nem minősül [a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról szóló xxx rendelet II. fejezetében és I. mellékletének 3. pontjában] említett közös érdekű projektnek, a szomszédos és érintett hidrogénhálózatok üzemeltetői projekttervet dolgoznak ki, amely magában foglalja a tagállamok közötti költségmegosztás iránti kérelmet is, és azt közösen nyújtják be az érintett szabályozó hatóságoknak közös jóváhagyásra.

- (2) A projekttervet és a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó kérelmet projektspecifikus költség-haszon elemzésnek kell kísérnie, amely figyelembe veszi az érintett tagállamok határain túlnyúló előnyöket, valamint a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti tervet, amely finanszírozási megoldást tartalmaz, és meghatározza, hogy az érintett hidrogénhálózat-üzemeltetők egyetértenek-e a tagállamok közötti költségmegosztásra vonatkozó megalapozott javaslattal.
- (3) Az érintett szabályozó hatóságok a hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel folytatott konzultációt követően összehangolt döntéseket hoznak a projekttel kapcsolatos beruházási költségeknek az egyes hálózatüzemeltetők közötti megosztásáról.
- (4) Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok hat hónapon belül nem tudnak megállapodásra jutni a kérelemről, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdése szerinti eljárást követően határozatot hoz.
- (5) 2030. december 31. után valamennyi érintett hidrogénhálózat-üzemeltetőnek tárgyalásokat kell folytatnia egy pénzügyi ellentételezési rendszerről a határokon átnyúló hidrogén-infrastruktúra finanszírozásának biztosítása érdekében. Ennek kidolgozása során a hidrogénhálózat-üzemeltetők széles körű konzultációt folytatnak valamennyi érintett piaci szereplő bevonásával.
- (6) Az érintett hidrogénhálózat-üzemeltetőknek 3 éven belül és 2033. december 31-ig meg kell állapodniuk a pénzügyi ellentételezés rendszeréről. Amennyiben ezen időszakon belül nem születik megállapodás, az érintett szabályozó hatóságok két éven belül együttesen határoznak. Amennyiben az érintett szabályozó hatóságok két éven belül nem tudnak közös megállapodásra jutni, az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikkének (10) bekezdése szerinti eljárást követően határozatot hoz.
- (7) A pénzügyi ellentételezés rendszerét a 72. cikk (1) bekezdésének b) pontjával összhangban kell végrehajtani.
- (8) A meglévő kapacitásszerződéseket a pénzügyi ellentételezési mechanizmusra való áttérés idején a nem érinti a létrehozott pénzügyi ellentételezési mechanizmus.
- (9) Az e cikkben meghatározott folyamat végrehajtásához szükséges további részleteket – beleértve a szükséges folyamatokat és időkereteket, az ellentételezési mechanizmus felülvizsgálatának és szükség esetén módosításának folyamatát, amely lehetővé teszi a díjak alakulásának és a hidrogénhálózatok fejlesztésének figyelembevételét – a [COM(2021)xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 54. cikke alapján kidolgozott üzemi és kereskedelmi szabályzatban kell meghatározni.

IX. fejezet

⊠ A szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása ⊠

1. SZAKASZ

⊠ TULAJDONJOGI SZÉTVÁLASZTÁS ⊠

549. cikk

A szállítási rendszerek és a szállításirendszer-üzemeltetők szétválasztása

- (1) A tagállamok ~~2012. március 3-tól~~ biztosítják, hogy:
- a) valamennyi vállalkozás, amely egy szállítási rendszer tulajdonosa, szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedjen;
 - b) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak:
 - i. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felett vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; vagy
 - ii. közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy egy szállítási rendszer felett, és emellett közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni;
 - c) ugyanazon személy vagy személyek ne legyenek jogosultak kinevezni egy szállításirendszer-üzemeltető vagy szállítási rendszer felügyelőbizottságának, ügyvezető testületének vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületének tagjait, és közvetlenül vagy közvetve irányítást gyakorolni egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásban vagy azzal kapcsolatban bármely jogot gyakorolni; ~~és~~
 - d) ugyanazon személy ne legyen jogosult egyfelől egy termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásnak, és másfelől egy szállításirendszer-üzemeltetőnek vagy szállítási rendszernek is a felügyelőbizottságában, ügyvezető testületében vagy a vállalkozást jogilag képviselő testületében való tagságra.
- (2) Az (1) bekezdés b) és c) pontjában említett jogok közé tartozik különösen:
- a) a szavazati jogok gyakorlására vonatkozó jogkör,
 - b) a felügyelőbizottság, az ügyvezető testület vagy a vállalkozást jogilag képviselő testület tagjainak kinevezésére vonatkozó jogkör; vagy

c) többségi részesedéssel való rendelkezés.

- (3) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában a „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” kifejezés ☒ fogalom ☒ magában foglalja ☒ úgy értendő, hogy magában foglalja ☒ az ~~villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló, 2009. július 13-i 2009/72/EK~~ ☒ (EU) 2019/944 ☒ európai parlamenti és tanácsi irányelv^{3637 38} szerinti „termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás” fogalmát, továbbá a „szállítási rendszer-üzemeltető” és a „szállítási rendszer” kifejezés fogalmak ☒ úgy értendők, hogy magukban foglalják ☒ ~~magában foglalja~~ az említett irányelv szerinti „átviteli rendszer-üzemeltető” és „átviteli rendszer” fogalmakat.
- ~~(4)~~ ~~A tagállamok 2013. március 3-ig eltérést engedélyezhetnek az (1) bekezdés b) és e) pontjától, feltéve hogy a szállítási rendszer-üzemeltetők nem tagjai egy vertikálisan integrált vállalkozásnak.~~
- ~~(5)~~(4) Az e cikk (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott kötelezettség teljesül abban az esetben, ha kettő vagy annál több, szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vállalkozás olyan közös vállalatot alapít, amely az érintett szállítási rendszerek tekintetében kettő vagy annál több tagállamban szállítási rendszer-üzemeltetőként tevékenykedik. A közös vállalatnak más vállalkozás nem lehet része, kivéve, ha a ~~5514.~~ cikk értelmében független rendszerüzemeltetőként vagy a ~~3. szakasz IV. fejezet~~ céljaira független szállítási rendszer-üzemeltetőként jóváhagyták.
- ~~(6)~~(5) E cikk végrehajtása céljából, amennyiben az (1) bekezdés b), c) és d) pontjában említett személy a tagállam vagy valamely más közjogi szerv, az egyrészt a szállítási rendszer-üzemeltető vagy a szállítási rendszer felett, másrészt a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozás felett irányítást gyakorló két külön közjogi szerv különböző személynek vagy személyeknek minősül.
- ~~(7)~~(6) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy sem az a ~~3616.~~ cikkben említett, üzleti szempontból érzékeny információ, amellyel egy korábban egy vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállítási rendszer-üzemeltető rendelkezik, sem pedig e szállítási rendszer-üzemeltető személyzete nem kerülnek átadásra, illetve átirányításra termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásokhoz.

↓ 2019/692, 1. cikk 2.a) pont

- ~~(8)~~(7) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést. Ami az egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést.

³⁶ ~~Lásd a Hivatalos Lap 55. oldalát.~~

³⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (HL L 158., 2019.6.14., 125. o.).

³⁸ ~~Az Európai Parlament és a Tanács 2009/72/EK irányelve (2009. július 13., hétfő) a földgáz belső piacára vonatkozó közös szabályokról (HL L 211., 2009.7.15., 55. o.).~~

Ilyen esetben az érintett tagállam:

- a) az ~~5514.~~ cikkel összhangban független rendszerüzemeltetőt jelöl ki, vagy
 - b) megfelel a 3. szakasz~~IV. fejezetben~~, fejezetben foglalt rendelkezéseknek.
-

- ~~(9)~~(8) Ha 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, és olyan szabályok vannak érvényben, amelyek a 3. szakasz~~IV. fejezet~~ rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza e cikk (1) bekezdését.

Ami egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része, és olyan szabályok vannak érvényben, amelyek a 3. szakasz~~3IV. fejezet~~ rendelkezéseinél nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak a szállításirendszer-üzemeltető számára, ez a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza e cikk (1) bekezdését.

- ~~(10)~~(9) Mielőtt valamely vállalkozást az e cikk (9) bekezdése szerint jóváhagynak és szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölnek ki, az ezen irányelv ~~6510.~~ cikkének (4), (5) és (6) bekezdésében és [a/az] 715/2009/EK rendelet 3. cikkében megállapított ☒ eljárásokkal összhangban ~~☒ eljárásnak megfelelően~~ tanúsítani kell, hogy megfelel a követelményeknek, ~~majd ezt ☒~~ Ezt ☒ követően a Bizottság ellenőrzi, hogy a hatályos szabályok a 3. szakasz~~IV. fejezet~~ rendelkezéseinél egyértelműen nagyobb tényleges függetlenséget biztosítanak-e a szállításirendszer-üzemeltető számára.
- ~~(11)~~(10) Semmilyen esetben nem szabad meggátolni, hogy a szállítási rendszerben tulajdonnal rendelkező vertikálisan integrált vállalkozások lépéseket tegyenek az (1) bekezdésének való megfelelés érdekében.
- ~~(12)~~(11) Az (1) bekezdést alkalmazó tagállamokban a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozások semmilyen esetben sem lehetnek abban a helyzetben, hogy a szétválasztott szállításirendszer-üzemeltetők fölött akár közvetve, akár közvetlenül átvegyék az irányítást, vagy felettük bármilyen jogot gyakoroljanak.

2. SZAKASZ

☒ FÜGGETLEN RENDSZERÜZEMELTETŐK ☒

~~5544.~~ cikk

Független rendszerüzemeltetők

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk, 3. pont
(kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- (1) Amennyiben 2009. szeptember 3-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az ~~569.~~ cikk (1) bekezdését, és hogy a szállítási rendszer tulajdonosának javaslatára független rendszerüzemeltetőt jelöl ki.

Ami egy tagállamot egy harmadik országgal összekötő szállítási rendszernek az adott tagállam határa és az adott tagállam hálózatának első rendszerösszekötési pontja közötti részét illeti, amennyiben 2019. május 23-án a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része ☒ volt ☒, ez a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az ~~599.~~ cikk (1) bekezdését, és hogy a szállítási rendszer tulajdonosának javaslatára egy független rendszerüzemeltetőt jelöl ki.

A független rendszerüzemeltető kijelölését a Bizottságnak jóvá kell hagynia.

- (2) A tagállamok csak akkor hagyhatnak jóvá és jelölhetnek ki független rendszerüzemeltetőt, ha:

- a) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy megfelel az ~~549.~~ cikk (1) bekezdése b), c) és d) pontjában foglalt követelményeknek;
- b) az üzemeltetőjelölt bizonyítja, hogy rendelkezik a ~~3543.~~ cikk szerinti feladatok végrehajtásához szükséges pénzügyi, műszaki, tárgyi és humán erőforrásokkal;
- c) az üzemeltetőjelölt kötelezettséget vállal arra, hogy megfelel a szabályozó hatóság által figyelemmel kísért, tízéves hálózatfejlesztési tervnek;
- d) a ~~szállítási rendszer-tulajdonos-üzemeltető~~ bizonyítja képességét az (5) bekezdés szerinti kötelezettségei teljesítésére, ~~amely~~ amely célból benyújtja a jelölt vállalkozással és minden más érintett jogalannyal kötendő szerződéses megállapodások tervezetét; ~~és~~
- e) az üzemeltetőjelölt bizonyítja képességét ~~[a/a:] 715/2009/EK rendelet ☒ [a~~ COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott fölgázrendelet] ☒ szerinti kötelezettségei teljesítésére, beleértve a szállítási rendszer-üzemeltetők európai és regionális szintű együttműködését.

- (3) A tagállamok jóváhagyják és független rendszerüzemeltetőnek jelölik ki azokat a vállalkozásokat, amelyekről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek a ~~6644.~~ cikk és a 14. cikk (2) bekezdése követelményeinek. A tanúsítás céljából az ezen irányelv ~~6510.~~ cikkében és ~~[a/a:] 715/2009/EK rendelet 3. cikkében~~ vagy az ezen irányelv ~~6644.~~ cikkében szereplő eljárás alkalmazandó.

- (4) Minden egyes független rendszerüzemeltető felelős a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, beleértve a hozzáférési díjak és a szűk

keresztmetszetek kezeléséért felszámított díjak beszedését is, továbbá felelős a szállítási rendszer üzemeltetéséért, karbantartásáért és fejlesztéséért, valamint annak biztosításáért, hogy a rendszer a beruházások tervezése révén hosszú távon képes legyen a kiszámítható kereslet kielégítésére. A szállítási rendszer fejlesztése során a független rendszerüzemeltető felelős az új infrastruktúra tervezéséért (beleértve az engedélyezési eljárást), építésért és beüzemeléséért. E célból a független rendszerüzemeltető szállításirendszer-üzemeltetőként tevékenykedik e fejezettel összhangban. A szállításirendszer-tulajdonos nem felelős sem a harmadik felek hozzáféréseinek engedélyezéséért és igazgatásáért, sem a beruházások megtervezéséért.

- (5) Ha a független rendszerüzemeltetőt jelöltek ki, a szállításirendszer-tulajdonos:
- a) minden lényeges együttműködést és támogatást megad a független rendszerüzemeltetőnek feladatai végrehajtásához, különös tekintettel minden lényegi információra;
 - b) finanszírozza a független rendszerüzemeltető által elhatározott és a szabályozó hatóság által jóváhagyott beruházásokat, vagy beleegyezik annak bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába. A vonatkozó pénzügyi megállapodásokhoz a szabályozó hatóság jóváhagyása szükséges. Az ilyen jóváhagyás előtt a szabályozó hatóság közös konzultációt folytat a szállításirendszer-tulajdonossal és a többi érdekelt féllel;
 - c) fedezetet biztosít a tulajdonában álló hálózati vagyonhoz kapcsolódó kötelezettségekre, kivéve a független rendszerüzemeltető feladataihoz kapcsolódó kötelezettségeket; és
 - d) a hálózatbővítések finanszírozásának megkönnyítése érdekében biztosítékot nyújt, kivéve azon beruházásokat, amelyek esetében a b) ponttal összhangban beleegyezését adta a beruházás bármely érdekelt fél – akár a független rendszerüzemeltető – általi finanszírozásába.
- (6) A szabályozó hatósággal szoros együttműködésben az érintett nemzeti versenyhivatalt minden lényegi hatáskörrel fel kell ruházni ahhoz, hogy eredményesen figyelemmel tudja kísérni a szállításirendszer-tulajdonosok (5) bekezdés szerinti kötelezettségeinek teljesítését.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

5645. cikk

A szállításirendszer-tulajdonos, és a tárolásirendszer-üzemeltető ☒ és a hidrogéntároló-üzemeltető ☒ szétválasztása

(+) A vertikálisan integrált vállalkozás részét képező szállításirendszer- ☒ és hidrogénhálózat ☒ tulajdonosnak ☒ – ha kijelölésre került egy független rendszerüzemeltetőt vagy ☒ független hidrogénhálózat-üzemeltetőt ☒ jelölnek ki – és a tárolásirendszer-üzemeltetőnek ☒ üzemeltetőknak ☒ ☒ vagy a hidrogéntároló létesítmény üzemeltetőinek ☒ legalább társasági formájukban, valamint szervezeti és

döntéshozatali szempontból függetlennek kell lenniük a ~~⇒ gázok ⇐~~ ~~⇒⇐szállításához,~~ elosztásához és tárolásához nem kapcsolódó egyéb tevékenységektől.

E cikk csak azokra a ~~⇒ ⇐~~ földgáztárolókra alkalmazandó, amelyek a ~~2933.~~ cikk értelmében műszaki és/vagy gazdasági megfontolásokból szükségesek a rendszerhez való hatékony hozzáféréshez a felhasználók ellátása érdekében.

~~(2)~~ Az (1) bekezdésben említett szállításirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogénhálózat-~~⇐~~tulajdonosok és tárolásirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltetők függetlenségének biztosításához~~re~~ a következő minimumkövetelményeknek kell eleget tenni:

- a) a szállításirendszer- ~~⇒~~ vagy hidrogénhálózat ~~⇐~~-tulajdonos és a tárolásirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltető irányításában részt vevő személyek nem vehetnek részt az integrált földgázipari vállalkozás olyan szervezetében, amely a földgáztermelés ~~⇒ ⇐~~ és -ellátás napi üzemviteléért közvetve vagy közvetlenül felelős;
- b) megfelelő intézkedéseket kell hozni annak érdekében, hogy a szállításirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogénhálózat-~~⇐~~tulajdonos és a tárolásirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltető irányításáért felelős személyek szakmai érdekeit olyan módon vegyék figyelembe, amely biztosítja számukra a független cselekvés lehetőségét;
- c) a ~~tárolási szállítási~~rendszer- ~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltetőnek tényleges, a vertikálisan integrált földgázipari vállalkozástól független döntéshozatali jogköre van a ~~tárolási létesítmény földgáztároló~~ üzemeltetéséhez, karbantartásához és fejlesztéséhez szükséges eszközöket illetően.~~Ez~~ nem zárja ki olyan megfelelő koordinációs mechanizmusok létét, amelyek az anyavállalat gazdasági és irányítási felügyeleti jogait biztosítják a leányvállalat befektetett eszközei – a ~~7241.~~ cikk (7) bekezdésének megfelelően közvetve szabályozott – megtérülésének védelme érdekében.~~Ez különösen~~ ~~☒~~; ez ~~☒ ☒~~ különösen ~~☒~~ az anyavállalat számára lehetővé teszi, hogy jóváhagyja a tárolásirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltető éves pénzügyi tervét, vagy bármely, ezzel egyenértékű eszközt, és hogy általános korlátokat szabjon a leányvállalat eladósodásának mértékére vonatkozóan. ~~Ugyanakkor a~~ Nem jogosítja fel az anyavállalatot, hogy a napi üzemvitellel kapcsolatos utasításokat adjon, vagy a tárolólétesítmények építésével, illetve felújításával kapcsolatos egyedi döntésekkel kapcsolatosan utasításokat adjon, ha azok nem haladják meg az engedélyezett pénzügyi tervben vagy bármely, azzal egyenértékű eszközben megszabott kereteket; ~~és~~
- d) a szállításirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogénhálózat-~~⇐~~ tulajdonos és a tárolásirendszer-~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltető megfelelő ségi programot állít össze, amelynek intézkedéseket ~~határoz meg~~ ~~☒~~ kell meghatároznia ~~☒~~ a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében és biztosítania kell, hogy a program végrehajtását megfelelő módon ellenőrizték. ~~A megfelelő ségi program~~ ~~☒~~ Meg kell ~~☒~~ ~~határoznia meghatározza~~ ~~☒~~ továbbá ~~☒~~ az alkalmazottaknak az e célok megvalósításához szükséges~~val~~ kapcsolatos kötelezettségeit. A megfelelő ségi program felügyeletéért felelős személy vagy testület a megtett intézkedésekről éves jelentést terjeszt a szabályozó hatóság elé, és ezt a jelentést nyilvánosságra kell hozni.

~~(3)~~ A Bizottság ~~⇒~~ felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikkel összhangban az ezen irányelvet kiegészítő felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy~~⇐~~ iránymutatásokat ~~⇒~~ határozzon meg, ~~⇐~~ ~~fogadhat el~~ amelyek biztosítják ~~annak biztosítása érdekében,~~ hogy a szállításirendszer- ~~⇒~~ vagy hidrogénhálózat-~~⇐~~tulajdonos és a tárolásirendszer- ~~⇒~~ vagy hidrogéntároló-~~⇐~~üzemeltető teljeskörűen és ténylegesen betartsa e

cikk (2) bekezdését. ~~Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~

IV. FEJEZET

3. SZAKASZ

FÜGGETLEN SZÁLLÍTÁSIRENDSZER-ÜZEMELTETŐ ☒ ÜZEMELTETŐK ☒

5747. cikk

Eszközök, berendezés, személyzet és különállóság

- (1) A szállításirendszer-üzemeltetőknek rendelkezniük kell minden olyan humán, műszaki, tárgyi és pénzügyi erőforrással, amely az ezen irányelv szerinti kötelezettségeik teljesítéséhez, valamint a gázszállítási tevékenység végzéséhez szükséges, különösen:
- a) a gázszállítási tevékenység végzéséhez szükséges eszközök, ideértve a szállítási rendszert is, a szállításirendszer-üzemeltető tulajdonát képezik;
 - b) a gázszállítási tevékenység végzéséhez – ideértve a vállalattal kapcsolatos valamennyi feladat ellátását – szükséges személyzetet a szállításirendszer-üzemeltető foglalkoztatja;
 - c) tilos a vertikálisan integrált vállalkozás bármely egyéb részébe vagy részéből munkaerőt kölcsönözni vagy szolgáltatást nyújtani. A szállításirendszer-üzemeltető azonban szolgáltatásokat nyújthat a vertikálisan integrált vállalkozásnak, ameddig:
 - i. ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtása nem tesz hátrányos megkülönböztetést a rendszerhasználók között, az valamennyi rendszerhasználó számára azonos feltételekkel áll rendelkezésre, és a termelés vagy ellátás terén nem korlátozza, torzítja vagy akadályozza a versenyt; ~~és~~
 - ii. az ezeknek a szolgáltatásoknak a nyújtására vonatkozó feltételeket a szabályozó hatóság jóváhagyta;
 - d) a ~~6029.~~ cikk szerinti felügyeleti szerv döntéseinek sérelme nélkül a jövőbeli beruházási projekteket ~~és~~ vagy a meglévő eszközök lecseréléséhez szükséges pénzügyi forrásokat a vertikálisan integrált vállalkozás a szállításirendszer-üzemeltető megfelelő kérelmét követően kellő időben rendelkezésre bocsátja.
- (2) A gázszállítási tevékenység a ~~3543.~~ cikkben felsoroltakon kívül magában foglalja legalább az alábbi feladatokat:
- a) a szállításirendszer-üzemeltető képviselte, valamint kapcsolattartás a harmadik felekkel és a szabályozó hatóságokkal;
 - b) a szállításirendszer-üzemeltető képviselte a földgázszállításirendszer-üzemeltetők európai hálózatán belül (földgáz-ENTSO);
 - c) megkülönböztetés-mentes hozzáférés engedélyezése és igazgatása harmadik felek részére, a rendszerhasználók vagy a rendszerhasználók csoportjai számára;

- d) a szállítási rendszerrel kapcsolatos valamennyi díj beszedése, ideértve a hozzáférési díjakat, a kiegészítő szolgáltatásokért, mint például a gázkezelésért, szolgáltatások vásárlásáért felszámolt kiegyenlítő díjakat (kiegyenlítő díjak, energiakompenzáció);
 - e) biztonságos, hatékony és gazdaságos szállítási rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése;
 - f) beruházástervezés, amely biztosítja, hogy a rendszer hosszú távon meg tudjon felelni az ésszerű keresletnek, és amely szavatolja az ellátás biztonságát;
 - g) megfelelő közös vállalkozások létrehozása, többek között egy vagy több szállításirendszer-üzemeltetővel, és más megfelelő szereplőkkel, gáz-tőzsdék létrehozása, regionális piacok kialakításának vagy a liberalizációs folyamat megkönnyítésének céljával; ~~és~~
 - h) valamennyi vállalati szolgáltatás, ideértve a jogi szolgáltatást, könyvelést és informatikai szolgáltatásokat.
- (3) A szállításirendszer-üzemeltetők a ~~68/151/EGK tanácsi irányelv~~³⁹ ~~1. cikkében~~ az (EU) 2017/1132 európai parlamenti és tanácsi irányelv II. mellékletében említett társasági formában alakulnak meg.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltető vállalati jogi személyiségében, kommunikációjában, márkajelzésében és telephelyein nem lehet összetéveszthető a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak valamely része különálló jogi személyisége tekintetében.
- (5) A szállításirendszer-üzemeltető az informatikai rendszereit vagy berendezéseit, fizikai létesítményeit és biztonságos hozzáférési rendszereit nem osztja meg a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen más tagjával sem, továbbá az informatikai rendszerekre vagy berendezésekre és a biztonságos hozzáférési rendszerekre vonatkozóan nem alkalmazhatja ugyanazokat a tanácsadókat vagy külső vállalkozókat.
- (6) A szállításirendszer-üzemeltető beszámolóit a vertikálisan integrált vállalkozás és annak bármely részének könyvvizsgálójától eltérő könyvvizsgálónak kell auditálnia.

5848. cikk

A szállításirendszer-üzemeltető függetlensége

- (1) A ~~6029.~~ cikk szerinti felügyeleti szerv határozatainak sérelme nélkül a szállításirendszer-üzemeltetőnek:
- a) az üzemeltetéshez, karbantartáshoz vagy a szállítási rendszer fejlesztéséhez szükséges eszközök tekintetében tényleges döntéshozatali jogokkal kell rendelkeznie, függetlenül a vertikálisan integrált vállalkozástól; ~~és~~
 - b) jogában áll, hogy a tőkepiacon – különösen hitelfelvétel és tőkeemelés révén – pénzeszközöket teremtsen.

³⁹

~~A Tanács első irányelve (1968. március 9.) az egész Közösségre kiterjedő egységes biztosítékok kialakítása érdekében a tagállamok által a társasági tagok és harmadik személyek érdekei védelmében a Szerződés 58. cikkének (2) bekezdése szerinti társaságoknak előírt biztosítékok összehangolásáról (HL L 65., 1968.3.14., 8. o.)~~

- (2) A szállításirendszer-üzemeltető mindenkor gondoskodik arról, hogy a szállítási tevékenység megfelelő és hatékony módon történő végzéséhez szükséges erőforrások a rendelkezésére álljanak, továbbá létrehoz egy hatékony, biztonságos és gazdaságos szállítási rendszert és karbantartja azt.
- (3) A vertikálisan integrált vállalkozás termelő vagy szolgáltató feladatot ellátó leányvállalatai nem rendelkeznek közvetlen vagy közvetett részesedéssel a szállításirendszer-üzemeltetőben. A szállításirendszer-üzemeltető sem közvetlen, sem közvetett módon nem rendelkezik részesedéssel a vertikálisan integrált vállalkozás termelési vagy ellátási feladatot végző leányvállalataiban, és nem részesedik az e leányvállalatoktól származó osztalékból vagy egyéb pénzügyi előnyből.
- (4) A szállításirendszer-üzemeltető általános ügyvezetési struktúrájának és vállalati alapító okiratainak biztosítania kell a szállításirendszer-üzemeltető tényleges függetlenségét e fejezetnek megfelelően. A vertikálisan integrált vállalkozás sem közvetlenül, sem közvetetten nem határozza meg a szállításirendszer-üzemeltető versenymagatartását a szállításirendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózatrányítással kapcsolatban, vagy a ~~5122.~~ cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatban.
- (5) A szállításirendszer-üzemeltetők az ezen irányelv ~~3543.~~ cikkében és az ~~5747.~~ cikkének (2) bekezdésében ☒ felsorolt ☒ ~~említett~~ feladataik, valamint ~~[a/a/]~~ ~~715/2009/EK~~ ~~rendelet~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] ☒ ~~1543.~~ cikkének (1) bekezdése, ~~544.~~ cikke (1) bekezdésének a) pontja, ~~946.~~ cikkének (2), (3) és (5) bekezdése, ~~3048.~~ cikkének (6) bekezdése és ~~1224.~~ cikkének (1) bekezdése szerinti kötelezettségeik teljesítése során nem alkalmaznak megkülönböztetést a különböző személyek vagy jogalanyok tekintetében, továbbá a termelés és az ellátás terén nem korlátozzák, torzítják vagy akadályozzák a versenyt.
- (6) A vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok, ideértve a szállításirendszer-üzemeltető által a vertikálisan integrált vállalkozás számára nyújtott kölcsönöket is, megfelelnek a piaci feltételeknek. A szállításirendszer-üzemeltető részletes nyilvántartást vezet e kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatokról és azokat kérésre a szabályozó hatóság rendelkezésére bocsátja.
- (7) A szállításirendszer-üzemeltető a vertikálisan integrált vállalkozással kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodást jóváhagyásra benyújt a szabályozó hatóságnak.
- (8) A szállításirendszer-üzemeltető tájékoztatja a szabályozó hatóságot az ~~5747.~~ cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett, a jövőbeli beruházási projektek ~~és~~ vagy a meglevő eszközök lecserélése céljára rendelkezésre álló pénzügyi forrásokról.
- (9) A vertikálisan integrált vállalkozás tartózkodik minden olyan tevékenységtől, amely a szállításirendszer-üzemeltetőt akadályozza vagy hátráltatja az e fejezetben említett kötelezettségeinek teljesítésében, és nem követeli meg a szállításirendszer-üzemeltetőtől, hogy e kötelezettségek teljesítése során engedélyt kérjen a vertikálisan integrált vállalkozástól.
- (10) Az érintett tagállamok jóváhagyják és független szállításirendszer-üzemeltetőnek jelölik ki azt a vállalkozást, amelyről a szabályozó hatóság tanúsítja, hogy megfelelnek e fejezet követelményeinek. A tanúsítási eljárásra az ezen irányelv

~~6540.~~ cikkében és a 715/2009/EK rendelet ~~133.~~ cikkében vagy az ezen irányelv ~~6641.~~ cikkében szereplő eljárás vonatkozik.

↓ új szöveg

- (11) A szállításrendszer-üzemeltető az (EU) 2015/703/EU rendelet 16. és 17. cikke alapján részletes információkat tesz közzé a hálózataiban szállított gázok minőségéről.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)

~~5949.~~ cikk

A szállításrendszer-üzemeltető személyzetének és ügyvezetésének függetlensége

- (1) A kinevezésekkel, meghosszabbításokkal és munkafeltételekkel – ideértve a szállításrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak javadalmazását és hivatali idejük megszűnését is – kapcsolatos határozatokat a szállításrendszer-üzemeltető ~~6020.~~ cikkel összhangban kijelölt felügyeleti szerve hozza.
- (2) A felügyeleti szerv által a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személlyé és/vagy igazgatási szerveinek tagjává való kinevezésre vagy e tisztségükben való meghosszabbításra jelölt személyek ~~személyéről~~ kilétéről, a hivatali idejüket szabályozó feltételekről, hivatali idejük tartamáról és megszűnéséről, valamint a hivatali idejük megszüntetésére vonatkozó bármely javasolt határozat indokairól értesíteni kell a szabályozó hatóságot. Ezek a feltételek és az (1) bekezdésben említett határozatok kizárólag akkor emelkednek kötelező erőre, ha a szabályozó hatóság az ☒ ☐ értesítést követő három héten belül nem emelt ellenük kifogást.
- A szabályozó hatóság kifogást emelhet az (1) bekezdésben említett határozatok ellen, ha:
- a) kétségei merülnek fel az ügyvezetésért felelős személlyé és/vagy az igazgatási szervek tagjává való kinevezésre jelölt személy szakmai függetlenségével kapcsolatban; vagy
- b) a megbízatás idő előtti megszűnése esetén kétség merül fel az idő előtti megszűnés indokolásával kapcsolatban.
- (3) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek és/vagy igazgatási szerveinek tagjai esetében, akikre ez a bekezdés vonatkozik, a kinevezést megelőző három éves időszakban a vertikálisan integrált vállalkozással vagy annak bármely részével vagy annak irányító részvényeseivel, a szállításrendszer-üzemeltetőn kívül, sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen szakmai beosztás vagy felelősség, érdek vagy üzleti kapcsolat nem állhat fenn.
- (4) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek és/vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak sem közvetve, sem közvetlenül semmilyen egyéb szakmai beosztásuk vagy felelősségük, érdekük vagy

üzleti kapcsolatuk nem lehet a vertikálisan integrált vállalkozás más részeivel vagy annak irányító részvényeseivel.

- (5) A szállításrendszer-üzemeltető irányításáért felelős személyeknek ~~és~~/vagy igazgatási szervei tagjainak, valamint alkalmazottainak a szállításrendszer-üzemeltetőn kívül sem közvetve, sem közvetlenül nem fűződhet érdeke a vertikálisan integrált vállalkozás egyetlen részéhez sem, és attól semmilyen pénzügyi előnyhöz nem juthat. Díjazásuk nem függhet a szállításrendszer-üzemeltetőtől különböző vertikálisan integrált vállalkozás tevékenységétől vagy eredményétől.
- (6) Garantált a szabályozó hatóság vagy egy bíróság előtti tényleges fellebbezési jog a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személy ~~és~~/vagy adminisztratív szervének tagjai megbízatásának idő előtti megszüntetése elleni minden panasza tekintetében.
- (7) A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyek ~~és~~/vagy igazgatási szerveinek tagjai hivatali idejük megszűnését követően legalább négy évig a szállításrendszer-üzemeltetőt kivéve nem kötődhetnek szakmai beosztással vagy felelősséggel, érdekléllyel vagy üzleti kapcsolattal a vertikálisan integrált vállalkozás semmilyen részéhez vagy annak irányító részvényeseihez.
- (8) A (3) bekezdés a szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős személyeknek ~~és~~/vagy igazgatási szervei tagjainak a többségére alkalmazandó.

A szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséért felelős azon személyek ~~és~~/vagy igazgatási szerveinek azon tagjai, akikre a (3) bekezdés nem vonatkozik, a kinevezésüket megelőző legalább hathónapos időszakban semmilyen ügyvezetői vagy más hasonló tevékenységet nem végezhetnek a vertikálisan integrált vállalkozásban.

E bekezdés első albekezdését és a (4)–(7) bekezdéseket az szállításrendszer-üzemeltető ügyvezetéséhez tartozó személyekre, és az e személyeknek közvetlenül beosztott, a hálózat üzemeltetésével, karbantartásával vagy fejlesztésével kapcsolatos feladatot ellátó valamennyi személyre alkalmazni kell.

6020. cikk

Felügyeleti szerv

- (1) A szállításrendszer-üzemeltető felügyeleti szervvel rendelkezik, amely felel a szállításrendszer-üzemeltető részvényesei vagyonának értékére esetlegesen jelentős hatást gyakorló határozatok, különösen az éves és a hosszabb távú pénzügyi tervek jóváhagyására, a szállításrendszer-üzemeltető eladósodási szintjére, valamint a részvényeseknek kifizetett osztalék összegére vonatkozó határozatok meghozataláért. Nem tartoznak a felügyeleti szerv hatáskörébe a szállításrendszer-üzemeltető napi tevékenységeivel és a hálózati irányítással, és a 5122. cikk szerint kidolgozott tízéves hálózatfejlesztési terv előkészítéséhez szükséges tevékenységekkel kapcsolatos határozatok.
- (2) A felügyeleti szerv a vertikálisan integrált vállalkozást képviselő tagokból, a harmadik személy részvényeseket képviselő tagokból, valamint amennyiben az érintett tagállam jogszabályai úgy rendelkeznek, az egyéb érdekelt feleket, például a szállításrendszer-üzemeltető alkalmazottait képviselő tagokból áll.

- (3) Az ~~5919~~19. cikk (2) bekezdésének első albekezdése, és az ~~5949~~ cikk (3)–(7) bekezdése legalább a felügyeleti szerv tagjainak felénél egy fővel kevesebb tagra alkalmazandó.

Az ~~5949~~ cikk (2) bekezdése második albekezdésének b) alpontja a felügyeleti szerv valamennyi tagjára alkalmazandó.

~~6124~~ cikk

Megfelelőségi program és megfelelésért felelős tisztviselő

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy a szállításirendszer-üzemeltetők olyan megfeleléségi programot állítsanak össze és hajtsanak végre, amely intézkedéseket határoz meg a megkülönböztető magatartás kizárása érdekében, és biztosítják, hogy a programnak való megfelelést megfelelő módon figyelemmel kísérik. A megfeleléségi program meghatározza az alkalmazottaknak az e célok megvalósításához szükséges kötelezettségeit. A programot a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. A nemzeti szabályozó hatáskörének sérelme nélkül a programnak való megfelelés független ellenőrzését a megfelelésért felelős tisztviselő végzi.
- (2) A megfelelésért felelős tisztviselőt a felügyeleti szerv nevezi ki, a szabályozó hatóság jóváhagyásával. A szabályozó hatóság a megfelelésért felelős tisztviselő kijelölésének jóváhagyását kizárólag a függetlenség vagy szakképzettség hiánya miatt utasíthatja el. A megfelelésért felelős tisztviselő természetes vagy jogi személy lehet. A megfelelésért felelős tisztviselőre az ~~5949~~ cikk (2)–(8) bekezdését kell alkalmazni.
- (3) A megfelelésért felelős tisztviselő feladatai:
- a) a megfeleléségi program végrehajtásának figyelemmel kísérése;
 - b) a megfeleléségi program végrehajtása érdekében hozott intézkedéseket tartalmazó éves jelentés készítése és a jelentés benyújtása a szabályozó hatósághoz;
 - c) beszámolás a felügyeleti testületnek és ajánlások kibocsátása a megfeleléségi programmal és annak végrehajtásával kapcsolatban;
 - d) a szabályozó hatóság értesítése a megfeleléségi program végrehajtása tekintetében tapasztalt jelentős hiányosságokról; ~~és~~
 - e) beszámolás a szabályozó hatóságnak a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításirendszer-üzemeltető által kötött minden kereskedelmi és pénzügyi megállapodásról.
- (4) A megfelelésért felelős tisztviselő a szabályozó hatóság részére benyújtja a beruházási tervre vagy a hálózatban megvalósítandó egyedi beruházásokra vonatkozó határozati javaslatokat. Ezt legkésőbb akkor kell megtennie, amikor a szállításirendszer-üzemeltető ügyvezető- ~~és~~ vagy hatáskörrel rendelkező igazgatási szerve benyújtja azokat a felügyeleti szervnek.
- (5) Amennyiben a vertikálisan integrált vállalkozás a közgyűlésen vagy az általa a felügyeleti szervbe kijelölt tagok szavazatán keresztül megakadályozta egy olyan határozat meghozatalát, amelyet a tízéves hálózatfejlesztési terv keretében a következő három évben hajtottak volna végre, és annak hatása hálózati beruházások megakadályozása vagy késleltetése, a megfelelésért felelős tisztviselő ezt jelenti a szabályozó hatóságnak, amely ezután az ~~5122~~ cikknek megfelelően jár el.

- (6) A megfelelésért felelős tisztviselő ☒ ☐ megbízatásának vagy alkalmazásának feltételeit, beleértve megbízatásának időtartamát, a szabályozó hatóságnak jóvá kell hagynia. ~~Ezen~~ feltételeknek biztosítani kell a megfelelésért felelős tisztviselő függetlenségét, beleértve a ☒ ☐ = feladatainak ellátásához szükséges valamennyi forrás rendelkezésére bocsátását. A megfelelésért felelős tisztviselő megbízatása alatt sem közvetve, sem közvetlenül nem kötődhet egyéb szakmai beosztással, felelősséggel vagy érdekléssel a vertikálisan integrált vállalkozás semmilyen részéhez vagy annak irányító részvényeseihez.
- (7) A megfelelésért felelős tisztviselő rendszeresen jelentést tesz, akár írásban, akár szóban, a szabályozó hatóságnak, és joga van ahhoz, hogy akár írásban, akár szóban rendszeresen jelentést tegyen a szállításirendszer-üzemeltető felügyeleti szervnek.
- (8) A megfelelésért felelős tisztviselő részt vehet a szállításirendszer-üzemeltető ügyvezető- vagy igazgatási szerveinek valamennyi ülésén, valamint a felügyeleti szerv és a közgyűlés ülésein is. A megfelelésért felelős tisztviselő részt vesz az alábbi témákkal foglalkozó valamennyi ülésen:
- a) a hálózati hozzáférés feltételei ~~[a/a] 715/2009/EK rendeletben~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott fölgázrendeletben] ☒ meghatározottak szerint, különös tekintettel a díjakra, a harmadik felek részére nyújtott hozzáférési szolgáltatásokra, a kapacitásallokációelosztásra, a ~~szűk keresztmetszetek~~ szűkület-kezelésére, az átláthatóságra, az ~~egyensúly fenntartására~~ kiegyenlítő és ~~a~~ másodlagos piacokra;
 - b) a szállítási hálózati rendszer üzemeltetése, karbantartása és fejlesztése érdekében vállalt projektek, ideértve az új közlekedési összeköttetésekkel, a kapacitás bővítésével és a meglévő kapacitás optimalizálásával kapcsolatos beruházásokat;
 - c) a szállítási rendszer üzemeltetéséhez szükséges energiavásárlás vagy -eladás.
- (9) A megfelelésért felelős tisztviselő figyelemmel kíséri, hogy a szállításirendszer-üzemeltető megfelel-e a 3646. cikknek.
- (10) A megfelelésért felelős tisztviselő hozzáférhet valamennyi releváns adathoz, valamint beléphet a szállításirendszer-üzemeltető irodáiba és a feladata elvégzéséhez szükséges valamennyi információhoz.
- (11) A szabályozó hatóság előzetes jóváhagyását követően a felügyeleti szerv felmentheti a megfelelésért felelős tisztviselőt. A szabályozó hatóság kérésére a felügyeleti szerv függetlenség vagy a szakmai képességek hiánya miatt felmenti a megfelelésért felelős tisztviselőt.
- (12) A megfelelésért felelős tisztviselő a szállításirendszer-üzemeltető irodáiba előzetes bejelentés nélkül léphet be.

4. SZAKASZ

A KÜLÖN HIDROGÉNHALÓZATOK ÜZEMELTETŐINEK SZÉTVALASZTÁSA

62. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők szétválasztása

- (1) A tagállamok biztosítják, hogy [az átültetési időszak vége + 1 év]-tól/-től a hidrogénhálózat-üzemeltetőket az 54. cikk (1)–(3) bekezdésében a földgázszállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozóan meghatározott szabályokkal összhangban szétválasztják.
- (2) E cikk, a 42. és 54. cikk, valamint az (EU) 2019/944 irányelv 35. és 43. cikke alkalmazásában a „termelés vagy ellátás” magában foglalja a hidrogénelőállítás és -ellátást, a „szállítás” pedig magában foglalja a hidrogénszállítást.
- (3) Amennyiben [a hatálybalépés időpontja]-án/-én a szállítási rendszer egy vertikálisan integrált vállalkozás része volt, a tagállam dönthet úgy, hogy nem alkalmazza az (1) bekezdést. Ebben az esetben az érintett tagállam – az 55. cikkben meghatározott, a független földgázrendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályokkal összhangban szétválasztott – független hidrogénhálózat-üzemeltetőt jelöl ki. Az 54. cikk (1) bekezdésével összhangban szétválasztott hidrogénhálózat-üzemeltetők és gázszállításirendszer-üzemeltetők független hidrogénhálózat-üzemeltetőként járhatnak el, a 63. cikk szerinti követelményekre is figyelemmel.
- (4) A tagállamok 2030. december 31-ig kijelölhetnek egy – a IX. fejezet 3. szakaszában meghatározott, a független földgázszállításirendszer-üzemeltetőre vonatkozó szabályokkal összhangban szétválasztott – integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőt. A kijelölés legkésőbb 2030. december 31-én lejár.
- (5) A 66. cikkben meghatározott, a szállításirendszer-üzemeltetőkre vonatkozó szabályoka hidrogénhálózat-üzemeltetőkre is alkalmazandók.

63. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők horizontális szétválasztása

Amennyiben a hidrogénhálózat-üzemeltető földgáz szállításával, elosztásával vagy villamos energia átvitelével vagy elosztásával foglalkozó vállalkozás része, legalább jogi formáját tekintve függetlennek kell lennie.

64. cikk

A hidrogénhálózat-üzemeltetők számvitelének szétválasztása

A tagállamok biztosítják, hogy a hidrogénhálózat-üzemeltetők számvitelét a 69. cikkel összhangban vezessék.

5. SZAKASZ

☒ A FÖLDGÁZ- ÉS HIDROGÉNHALÓZAT-ÜZEMELTETŐK KIJELÖLÉSE ÉS TANÚSÍTÁSA ☒

6549. cikk

A szállításirendszer-üzemeltetők ☒ és hidrogénhálózat-üzemeltetők ☒ kijelölése és tanúsítása

- (1) A vállalkozásoknak jóváhagyásukat és szállításirendszer-üzemeltetővé ⇒ vagy hidrogénhálózat-üzemeltetővé ⇐ való kijelölésüket megelőzően az e cikk (4), (5) és (6) bekezdésében és ~~[a/a] 715/2009/EK rendelet~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] ☒ rendelet 133. cikkében megállapított eljárások szerint tanúsítani kell.
- (2) A tagállamok jóváhagyják és szállításirendszer-üzemeltetőnek ⇒ vagy hidrogénhálózat-üzemeltetőnek ⇐ jelölik ki azokat a vállalkozásokat, ~~amelyek szállítási rendszert tulajdonolnak, és~~ amelyekről a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság ~~az alábbi~~ tanúsítási eljárásnak megfelelően tanúsítja, hogy teljesítik az 549. cikk ⇒ vagy a 62. cikk ⇐ követelményeit. A szállításirendszer-üzemeltetők ⇒ és hidrogénhálózat-üzemeltetők ⇐ kijelölését be kell jelenteni a Bizottságnak, és közzé kell tenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*.
- (3) A ~~szállításirendszer-üzemeltetők~~ ⇒ tanúsított vállalkozások ⇐ minden olyan tervezett ügyletet bejelentenek a szabályozó hatóságnak, amely miatt szükségessé válhat az 549. cikk ⇒ vagy a 62. cikk ⇐ követelményeinek való megfelelésük újraértékelése.
- (4) A szabályozó hatóságok figyelemmel kísérik, hogy a ~~szállításirendszer-üzemeltetők~~ ⇒ tanúsított vállalkozások ⇐ folyamatosan megfelelnek-e az 549. cikk ⇒ vagy a 62. cikk ⇐ követelményeinek. A megfelelés biztosítása érdekében tanúsítási eljárást indítanak:
 - a) a ~~szállításirendszer-üzemeltető~~ ⇒ tanúsított vállalkozás ⇐ (3) bekezdés szerinti bejelentésére;
 - b) saját kezdeményezésükre, amennyiben tudomásukra jut, hogy a ~~szállításirendszer-tulajdonosokkal — vagy szállításirendszer-üzemeltetőkkel~~ ⇒ tanúsított vállalkozásokkal vagy szállításirendszer-tulajdonosokkal ⇐ kapcsolatban gyakorolt jogok vagy befolyás tervezett változtatása az 549. cikk ⇒ vagy a 62. cikk ⇐ ~~a~~ megsértéséhez vezethet, vagy amennyiben okuk van feltételezni, hogy ilyen jogsértés előfordulhatott; vagy
 - c) a Bizottság indokolt kérésére.
- (5) A szabályozó hatóságok a ⇒ földgáz ⇐ szállításirendszer-üzemeltető ⇒ vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ bejelentésének keltétől vagy a Bizottság kérésének keltétől számított ~~négy hónapon~~ ⇒ 100 munkanapon ⇐ belül határozatot hoznak a

⇒ földgáz ⇐szállításirendszer-üzemeltető ⇐ vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ tanúsításának ügyében. A határidő lejártával a tanúsítást megadottnak kell tekinteni. A szabályozó hatóság kifejezett vagy hallgatólagos határozata csak a (6) bekezdésben meghatározott eljárás befejezése után lép hatályba.

- (6) A ~~szállításirendszer-üzemeltető~~ tanúsítására vonatkozó kifejezett vagy hallgatólagos határozatát a szabályozó hatóság haladéktalanul bejelenti a Bizottságnak, ~~minden~~ az arra a határozatra vonatkozó minden információval együtt. A Bizottság ~~[a/a]~~ ~~715/2009/EK rendelet~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] ☒ ~~133.~~ cikkében meghatározott eljárásnak megfelelően jár el.
- (7) A szabályozó hatóságok vagy a Bizottság kérheti a szállításirendszer-üzemeltetőktől, ⇒ a hidrogénhálózat-üzemeltetőktől ⇐ és a termelési vagy ellátási feladatot betöltő vállalkozásoktól, hogy adják meg az e cikk szerinti feladatok elvégzéséhez szükséges információkat.
- (8) A szabályozó hatóságok és a Bizottság megőrzi az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát.

~~6644.~~ cikk

A harmadik országokkal kapcsolatos tanúsítás

- (1) Ha olyan szállításirendszer-tulajdonos, ~~vagy~~ szállításirendszer-üzemeltető, ⇒ hidrogénhálózat-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-tulajdonos ⇐ kéri a tanúsítást, amely felett harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek gyakorolnak irányítást, a szabályozó hatóság tájékoztatja a Bizottságot.
- A szabályozó hatóság ugyancsak haladéktalanul tájékoztatja a Bizottságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznek az irányítást valamely a szállítási rendszer, ~~vagy valamely~~ szállításirendszer-üzemeltető ⇒ , hidrogénhálózat-üzemeltető vagy hidrogénhálózat-tulajdonos ⇐ felett.
- (2) A szállításirendszer-üzemeltető~~ék~~ ⇒ vagy hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐tájékoztatja~~ák~~ a szabályozó hatóságot minden olyan körülményről, amelynek következtében valamely harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek megszereznek az irányítást a szállítási rendszer vagy a szállításirendszer-üzemeltető felett.
- (3) A szabályozó hatóság a szállításirendszer-üzemeltető ⇒ vagy hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ bejelentésétől számított ~~négy hónapon~~ ⇒ 100 munkanapon ⇐ belül határozati javaslatot készít elő a szállításirendszer-üzemeltető tanúsításáról. A szabályozó hatóság megtagadja a tanúsítást, amennyiben nem bizonyították, hogy:
- a) az érintett jogalany megfelel az ~~549.~~ ⇒ vagy a 62. ⇐ cikk követelményeinek; és
 - b) a szabályozó hatóságnak vagy a tagállam által kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóságnak, hogy a tanúsítás megadása nem veszélyezteti a tagállam és az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒energiaellátásának biztonságát. A szabályozó hatóság vagy az erre kijelölt más hatáskörrel rendelkező hatóság e kérdés mérlegelésekor az alábbiakat veszi figyelembe:

i. az ~~Közösségnek~~ ☒ Uniónak ☒ a nemzetközi jogból – beleértve azokat az egy vagy több harmadik országgal kötött megállapodásokat, amelyeknek az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az ~~azon~~ adott harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei;

ii. a tagállamnak a harmadik országokkal kötött megállapodásaiból eredő, az ~~azon~~ adott harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei, amennyiben megfelelnek az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ jogoknak; és

iii. az ügyre és az érintett harmadik országra vonatkozó egyéb konkrét tények és körülmények.

(4) A szabályozó hatóság a határozatról, az adott határozatra vonatkozó összes információval együtt, haladéktalanul értesíti a Bizottságot.

(5) A tagállamok előírják a szabályozó hatóság és/vagy a (3) bekezdés b) pontjában említett, kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság számára, hogy a tanúsításról szóló határozatnak a szabályozó hatóság általi elfogadását megelőzően az alábbiakra vonatkozó véleményt kérjen be a Bizottságtól:

a) az érintett jogalany megfelel az 549. ☞ vagy a 62. ☞ cikk követelményeinek; és

b) a tanúsítás megadása nem veszélyezteti-e az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ energiaellátásának biztonságát.

(6) A Bizottság az (5) bekezdésben említett kérelmet annak kézhezvétele után azonnal megvizsgálja. A kérelem kézhezvételét követő ☞ 50 munkanapon ☞ ~~két hónapon~~ belül megküldi a véleményt a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság számára, illetve, amennyiben a kérelmet a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság nyújtotta be, ez utóbbi hatóság számára.

Véleményének elkészítésekor a Bizottság kikérheti az ☒ ACER ☒ Ügynökség, az érintett tagállam és az érintett felek véleményét. Abban az esetben, ha a Bizottság ilyen kérést tesz, az ~~kéthónapos~~ ☞ 50 munkanapos ☞ időszak ☞ további 50 munkanappal ☞ ~~két hónappal~~ meghosszabbodik.

Ha a Bizottság az első és a második albekezdésben említett időszakban nem nyilvánít véleményt, akkor úgy kell tekinteni, hogy nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben.

(7) Annak értékelése során, hogy egy harmadik országból vagy harmadik országokból származó személy vagy személyek általi irányítás veszélyezteti-e az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ energiaellátásának biztonságát, a Bizottság az alábbiakat veszi figyelembe:

a) az ügyre és az érintett harmadik országra vagy harmadik országokra vonatkozó konkrét tények; és

b) az ~~Közösségnek~~ ☒ Uniónak ☒ a nemzetközi jogból – beleértve azokat az ~~adott egy vagy több~~ harmadik országgal vagy harmadik országokkal kötött megállapodásokat, amelyeknek az ~~Közösség~~ ☒ Unió ☒ részes fele, és amelyek foglalkoznak az ellátásbiztonság kérdéseivel – eredő, az adott harmadik ország vagy harmadik országok tekintetében fennálló jogai és kötelezettségei.

- (8) A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság a (6) bekezdésben említett időszak lejártát követő $\Rightarrow$ 50 munkanapon $\Leftarrow$ ~~két hónapon~~ belül elfogadja a tanúsításra vonatkozó végleges határozatát. A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság a végleges határozat elfogadásakor a legteljesebb mértékben figyelembe veszi a Bizottság véleményét. A tagállamoknak mindenestre jogukban áll megtagadni a tanúsítást, ha a tanúsítás megadása veszélyezteti a Közösség energiaellátásának biztonságát vagy valamely másik tagállam energiaellátásának biztonságát. Ha valamely tagállam egy másik hatáskörrel rendelkező hatóságot jelölt ki a (3) bekezdés b) pontja szerinti értékelésre, előírhatja, hogy a ~~nemzeti~~ szabályozó hatóság ezen hatáskörrel rendelkező hatóság értékelésével összhangban fogadja el a végleges határozatát. A szabályozó hatóság végleges határozatát és a Bizottság véleményét együtt kell közzétenni. Amennyiben a végleges határozat eltér a Bizottság véleményétől, az érintett tagállam rendelkezésre bocsátja és nyilvánossá teszi határozatával együtt annak indoklását is.
- (9) E cikk egyetlen rendelkezése sem érinti a tagállamok azon jogát, hogy a közbiztonsághoz fűződő jogos érdekeik védelmében – az ~~közösségi~~ $\boxtimes$ uniós $\boxtimes$ joggal összhangban – nemzeti törvényes ellenőrzést gyakoroljanak.
- (10) A Bizottság ~~iránymutatásokat fogadhat el~~ $\Rightarrow$ felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el $\Leftarrow$ ~~, amelyek részletesen meghatározzák az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat részletesen meghatározó iránymutatás~~ $\Rightarrow$ biztosítása céljából $\Leftarrow$. ~~Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~
- (11) ~~E cikk, a (3) bekezdés a) pontjának kivételével azon tagállamokra is vonatkozik, amelyek a 49. cikknek megfelelően eltérést alkalmaznak.~~

6712. cikk

A $\boxtimes$ földgáz $\boxtimes$ tárolási ~~rendszer-üzemeltető~~ $\boxtimes$, hidrogéntárolási-, $\boxtimes$ és az LNG-létesítmények $\boxtimes$ és hidrogénterminálok $\boxtimes$ ~~rendszer-üzemeltetőinek~~ kijelölése

A tagállamok vagy az általuk erre felkért ~~földgázipari~~ vállalkozások, amelyek földgáztárolók $\Rightarrow$, hidrogéntárolók, $\Leftarrow$ vagy LNG-létesítmények $\Rightarrow$ vagy hidrogénterminálok $\Leftarrow$ tulajdonosai, a hatékonyság és a gazdasági egyensúly figyelembevételével, a tagállam által megállapított időtartamra szólnak egy vagy több ~~tárolási rendszer-üzemeltetőt és LNG-létesítmény rendszer-üzemeltetőt~~ jelölnek ki $\Rightarrow$ ezen infrastruktúrákhoz $\Leftarrow$.

VI. FEJEZET

6. SZAKASZ

A SZÁMVITEL SZÉTVALASZTÁSA ÉS ÁTLÁTHATÓSÁGA

6830. cikk

A számvitelbe való betekintés joga

- (1) A tagállamoknak vagy bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóságnak, beleértve a 7039. cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a

~~2434.~~ cikk (3) bekezdésében említett vitarendezési hatóságokat, a feladatuk ellátásához szükséges mértékben betekintési joguk van a földgázipari ⇨ és hidrogénipari ⇨ vállalkozások számvitelébe a ~~7131.~~ cikkben meghatározottak szerint.

- (2) A tagállamok és bármely, általuk kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság, beleértve a ~~7039.~~ cikk (1) bekezdésében említett szabályozó hatóságokat és a vitarendezési hatóságokat, megőrzik az üzleti szempontból érzékeny információk titkosságát. A tagállamok elrendelhetik ezeknek az információknak a felfedését, ha ez a hatáskörrel rendelkező hatóságok számára feladataik ellátásához szükséges.

~~6931.~~ cikk

Számviteli szétválasztás

- (1) A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy a földgázipari ⇨ és hidrogénipari ⇨ vállalkozások számvitelüket ~~az e cikk (2)–(5) bekezdésének megfelelően végezzék. Ha valamely földgázipari vállalkozás ez alól a kötelezettség alól a 49. cikk (2) és (4) bekezdése értelmében mentességet élvez, legalább saját belső számvitelét e cikknek megfelelően vezeti.~~

- (2) A földgázipari ⇨ és hidrogénipari ⇨ vállalkozások tulajdonosi szerkezetüktől és társasági formájuktól függetlenül a 2013/34/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv⁴⁰ ~~a Szerződés 44. cikke (2) bekezdésének g) pontja⁴¹ alapján meghatározott formájú társaságok éves beszámolójáról szóló, 1978. július 25-i 78/660/EGK negyedik tanácsi irányelv⁴² értelmében elfogadott, a korlátolt felelősségű társaságok éves beszámolójával kapcsolatos nemzeti jogszabályoknak megfelelően állítják össze, nyújtják be auditálásra és teszik közzé éves beszámolójukat.~~

Azok a vállalkozások, amelyeket jogszabály nem kötelez éves beszámolójuk közzétételére, beszámolójuk egy példányát székhelyükön a nyilvánosság rendelkezésére bocsátják.

- (3) A ~~földgázipari~~ vállalkozások belső számvitelükben külön elszámolást vezetnek a szállítási, elosztási, LNG-hez ⇨, hidrogénterminálhoz, földgáz- és hidrogéntároláshoz, ⇨ ~~és tárolási~~ ⇨ valamint hidrogénszállításhoz kapcsolódó ⇨ tevékenységeik mindegyikéről, mintha a szóban forgó tevékenységeket különálló vállalkozások végeznék, a hátrányos megkülönböztetés, a keresztf finanszírozás és a versenytorzulás elkerülése céljából. A vállalkozásoknak elszámolást kell készíteniük – amely lehet összevont is – a szállításhoz, elosztáshoz, LNG-hez, ⇨ hidrogénterminálhoz, földgáz- és hidrogéntároláshoz, ⇨ ~~és tároláshoz~~ ⇨ valamint hidrogénszállításhoz ⇨ nem kapcsolódó, egyéb ~~földgázipari~~ tevékenységeikről is. ~~2007. július 1-jeig külön elszámolást kell vezetniük a feljogosított, illetve a nem feljogosított felhasználóknak nyújtott ellátási tevékenységről. Az elszámolásokban részletezni kell a szállítási, az vagy elosztóhálózatban ⇨ vagy a hidrogénhálózatban ⇨ fennálló tulajdonból származó bevételeket. Adott esetben~~

⁴⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2013/34/EU irányelve (2013. június 26.) a meghatározott típusú vállalkozások éves pénzügyi kimutatásairól, összevont (konszolidált) éves pénzügyi kimutatásairól és a kapcsolódó beszámolókról, a 2006/43/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 78/660/EGK és a 83/349/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 182., 2013.6.29., 19. o.).

⁴¹ A 78/660/EGK irányelv címe az Amszterdami Szerződés 12. cikkével összhangban az Európai Közösséget létrehozó szerződés cikkei átszámolásának figyelembevételével módosult; az eredeti hivatkozás az 54. cikk (3) bekezdésének g) pontja volt.

⁴² HL L 222., 1978.8.14., 11. o.

összevont elszámolást kell vezetni az egyéb, nem földgázipari tevékenységekről is. A belső számvitelnek tartalmaznia kell minden egyes tevékenység mérlegét és eredménykimutatását.

- (4) A (2) bekezdésben említett könyvvizsgálatnak különösen ki kell térnie a (3) bekezdésben említett, a hátrányos megkülönböztetés és keresztfinanszírozás elkerülésének igazolására.
- (5) A vállalkozások belső számvitelükben meghatározzák ~~meg~~ az eszközök és források, a ráfordítások és bevételek, valamint az értékcsökkenési leírás megosztásának szabályait, a (3) bekezdésben említett külön elszámolások készítése során a nemzeti szinten alkalmazandó számviteli szabályok sérelme nélkül. Ezeket a belső szabályokat csak kivételes esetben lehet megváltoztatni. Az ilyen módosításokat jelenteni kell és kellő indoklással alá kell támasztani.
- (6) Az éves beszámoló mellékletében külön kell feltüntetni a meghatározott nagyságú, kapcsolt vállalkozásokkal folytatott ügyleteket.

VIII. fejezet

Nemzeti szabályozó hatóságok

7039. cikk

A szabályozó hatóságok kijelölése és függetlensége

- (1) Nemzeti szinten minden tagállam egy ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságot jelöl ki.
- (2) Az ~~e-cikk~~ (1) bekezdése nem érinti szabályozó hatóságok regionális szinten történő kijelölését egyes tagállamokban, feltéve, hogy az ~~az 713/2009/EK rendelet~~ ☒ (EU) 2019/942 rendelet ☒ ~~714. cikkének~~ (1) bekezdésével összhangban az ~~Ügynökségen~~ ☒ ACER-en ☒ belüli szabályozók tanácsában az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ szintű képviseletet és kapcsolattartást az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő látja el.
- (3) Az ~~e-cikk~~ (1) bekezdésétől eltérve a tagállam szabályozó hatóságokat jelölhet ki olyan, földrajzilag elszigetelt régiókban található kisebb rendszerek tekintetében, amelyeknek a 2008. évi fogyasztása kevesebb mint 3 %-át adja azon tagállam teljes fogyasztásának, amelynek a részét képezik. Ez az eltérés nem érinti azt a szabályt, hogy az ~~Ügynökségen~~ ☒ ACER-en ☒ belüli szabályozók tanácsába az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ szintű képviselet és kapcsolattartás ellátására az ~~713/2009/EK rendelet~~ ☒ (EU) 2019/942 rendelet ☒ ~~714. cikkének~~ (1) bekezdésével összhangban az adott tagállam részéről egyetlen rangidős képviselő nevezhető ki.
- (4) A tagállamok szavatolják a szabályozó hatóság függetlenségét, és biztosítják, hogy az részrehajlás nélkül és átlátható módon gyakorolja hatásköreit. E célból a tagállam biztosítja, hogy az ezen irányelv és a kapcsolódó jogszabályok által ráruházott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság:
 - a) jogilag elkülönüljön és funkcionálisan független legyen bármely más köz- vagy magánjogi jogalanytól;
 - b) biztosítja, hogy személyzete és az ügyvezetésért felelős személyek:
 - i. minden piaci érdektől függetlenül tevékenykedjenek; ~~és~~

ii. szabályozói feladataik végrehajtása során ne kérjenek vagy fogadjanak el közvetlen utasítást semmilyen kormánytól vagy egyéb köz- vagy magánjogi jogalanytól. Ez a követelmény nem érinti az adott esetben a többi érintett nemzeti hatósággal folytatott szoros együttműködést, illetve a kormány által kibocsátott általános szakpolitikai iránymutatásokat, ☒ amelyek ☒ ~~amennyiben azok~~ nem kapcsolódnak a 7241. cikk szerinti szabályozói hatáskörökhöz és feladatokhoz.

(5) A szabályozó hatóság függetlenségének védelme érdekében a tagállamok különösen ügyelnek arra, hogy:

a) a szabályozó hatóság bármely politikai szervtől függetlenül önálló döntéseket hozhasson, ~~külön éves költségvetési előirányzatokkal rendelkezzen és azt önállóan hajthassa végre, továbbá megfelelő humán és pénzügyi erőforrások álljanak rendelkezésre feladatai végrehajtásához; és~~

↓ új szöveg

b) a szabályozó hatóság rendelkezzen a feladatai és hatáskörei eredményes és hatékony ellátásához és gyakorlásához szükséges valamennyi emberi és pénzügyi erőforrással;

c) a szabályozó hatóság külön éves költségvetési előirányzattal rendelkezzen, és az előirányzott költségvetést önállóan hajthassa végre;

d) a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak vagy az igazgatótanács hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének kinevezése ötéves, de hét évet meg nem haladó, egyszer megújítható határozott időtartamra szóljon;

↓ 2009/73/EK

⇒ új szöveg

~~eb)~~ a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak, vagy az igazgatótanács hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének ~~kinevezése~~ ⇒ objektív, átlátható és közzétett szempontok alapján, olyan független és pártatlan eljárason keresztül nevezzék ki, amely biztosítja, hogy a pályázók rendelkezzenek a szabályozó hatóságban betöltendő álláshelyekhez szükséges készségekkel és tapasztalattal; ~~⇒ ötéves, de hét évet meg nem haladó, egyszer megújítható határozott időtartamra szóljon;~~

↓ új szöveg

f) legyenek érvényben összeférhetetlenségre vonatkozó rendelkezések, és a titoktartási kötelezettségek maradjanak érvényben akkor is, amikor a szabályozó hatóság igazgatótanácsa tagjainak vagy – igazgatótanács hiányában – a szabályozó hatóság felső vezetése tagjainak megbízatása véget ért;

g) a szabályozó hatóság igazgatótanácsának tagjai – vagy igazgatótanács hiányában – a szabályozó hatóság felső vezetésének tagjai csak a bevezetett átlátható szempontok alapján legyenek elbocsáthatók,

- h) a tagállamok elrendelhetik a szabályozó hatóságok éves beszámolójának független ellenőr általi utólagos ellenőrzését.

↓ 2009/73/EK

Az első albekezdés ~~b)~~ d) pontja tekintetében a tagállamok megfelelő rotációs rendszert biztosítanak az igazgatótanács vagy a felső vezetés számára. Az igazgatótanács vagy annak hiányában a szabályozó hatóság felső vezetésének tagjai csak akkor menthetők fel hivatalukból, ha már nem teljesítik az e cikkben meghatározott feltételeket vagy ha a nemzeti jog szerint kötelességszegést követnek el.

↓ új szöveg

- (6) A Bizottság 2022. július 5-ig, majd az követően négyévente jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak arról, hogy a nemzeti hatóságok milyen mértékben feleltek meg a függetlenség e cikkben meghatározott elvének.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

7140. cikk

A szabályozó hatóság általános célkitűzései

Az ezen irányelvben meghatározott szabályozói feladatok végrehajtása során a szabályozó hatóság a ~~7241.~~ cikkben megállapított feladatai és hatáskörei keretében minden indokolt lépést megtesz a következő célkitűzések megvalósítása érdekében, adott esetben intenzív konzultációt folytatva a megfelelő, érintett nemzeti hatóságokkal, ideértve a versenyhivatalokat ⇒ és szomszédos országbeli – köztük harmadik országbeli – hatóságokat ⇐ is, azok hatáskörének elvonása nélkül:

- a) a földgáz, ⇒ a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok és hidrogén ⇐ versenyképes, ⇒ rugalmas, ⇐ biztonságos és környezetileg fenntartható belső földgázpiacának elősegítése a ~~Közösségen~~ ⇐ az Unión ⇐ belül, szoros együttműködésben az ~~Ügynökséggel~~, más tagállamok szabályozó hatóságaival, és a Bizottsággal ⇐ és az ACER-rel ⇐, valamint a ~~Közösség valamennyi felhasználójára és ellátójára kiterjedő tényleges piacnyitás~~, valamint a ⇐ ⇐ földgáz-hálózatok ⇒ és hidrogénhálózatok ⇐ hatékony és megbízható működéséhez szükséges feltételek biztosítása, a hosszú távú célkitűzések szem előtt tartásával ⇒ „ezáltal hozzájárulva az uniós jog következetes, hatékony és eredményes alkalmazásához az Unió éghajlat- és energiapolitikai céljainak elérése érdekében ⇐ ;
- b) versenyképes és megfelelően működő regionális ⇐ határon átnyúló ⇐ piacok kialakítása az ~~Közösségen~~ ⇐ Unión ⇐ belül, az a) pontban említett célkitűzés megvalósítása céljából;

- c) a tagállamok közötti földgáz-⇒ és hidrogén ⇐kereskedelemre vonatkozó korlátozások eltörlése, beleértve ⇒ a gázok minőségbeli különbségeiből, a földgázrendszerbe kevert hidrogén mennyiségbeli különbségeiből vagy a hidrogénrendszerben található hidrogén minőségbeli különbségeiből fakadó korlátozások megszüntetését és ⇐ a megfelelő, határokon átnyúló szállítási ⇒ ⇐ kapacitásoknak a kereslet kielégítése és a nemzeti piacok integrációjának fokozása érdekében történő fejlesztését, ⇒ az összekapcsolt uniós földgázrendszer és hidrogénrendszer interoperabilitásának biztosításával, ⇐ ami ☒ Unió ☒-szerte megkönnyítheti a földgáz~~nak az egész Közösségben való~~ áramlását;
- d) hozzájárulás biztonságos, megbízható és hatékony, megkülönböztetésmentes, fogyasztóorientált rendszerek leginkább költséghatékony módon történő kiépítéséhez, valamint a rendszer-megfelelőség és – az általános energia- ⇒ és éghajlat- ⇐politikai ~~célkitűzéseknek – megfelelően~~ ☒ célkitűzésekkel összhangban ☒ – az energiahatékonyság előmozdítása, továbbá a megújuló ~~energia~~forrásokból származó gáz nagy és kis léptékű előállításának és a megosztott termelés integrációjának elősegítése a szállító és az elosztó hálózatokban egyaránt, ⇒ valamint más villamosenergia- és hőenergia-hálózatokkal kapcsolatban történő működésük megkönnyítése ⇐ ;
- e) az új termelőkapacitások hálózati hozzáféréseinek megkönnyítése, különösen az új piaci szereplők és a megújuló ~~energia~~forrásokból származó gáz ⇒ és hidrogén ⇐ piaci hozzáférést esetlegesen akadályozó tényezők felszámolása;
- f) annak biztosítása, hogy a rendszerüzemeltetők és a rendszerhasználók megfelelő – mind rövid, mind hosszú távú – ösztönzőket kapjanak a hálózati teljesítmény hatékonyságának ⇒ – különösen energiahatékonyságának – ⇐ növelésére és a piaci integráció elősegítésére;
- g) ~~annak biztosítása, hogy a felhasználók számára előnyös legyen használniuk biztosítása~~ a saját nemzeti piacuk hatékony működése, a tényleges verseny elősegítése és a fogyasztóvédelem biztosításának elősegítése ~~révén~~ ⇒ az illetékes fogyasztóvédelmi hatóságokkal szoros együttműködésben ⇐ ;
- h) a földgázellátás mint közszolgáltatás magas színvonalának elősegítése, hozzájárulva a rászoruló felhasználók védelméhez, valamint az adatcserére vonatkozó eljárások szolgáltatóváltás esetén szükséges kompatibilitásához.

7241. cikk

A szabályozó hatóság feladatai és hatáskörei

- (1) A szabályozó hatóság feladatai a következők:
- a) szállítási és elosztási díjak vagy az ezekre vonatkozó módszerek átlátható kritériumok alapján történő megállapítása vagy jóváhagyása⇒, vagy mindkettő ⇐ ;

⇓ új szöveg

- b) 2031. január 1-jétől vagy ezen irányelv 31. cikke (1) bekezdése alkalmazásának időpontjától átlátható kritériumok alapján a hidrogénhálózat-hozzáférés díjainak vagy módszereinek, vagy mindkettőnek a meghatározása vagy jóváhagyása;

- c) i. [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikkében említett külön díjtétel mértékének és időtartamának vagy módszereinek vagy mindkettőnek, ii. az átruházott eszközök értékének és az ennek eredményeként esetlegesen keletkező nyereség és veszteség rendeltetésének, valamint iii. a hozzájárulások külön díjtételhez való hozzárendelésének meghatározása vagy jóváhagyása átlátható kritériumokkal összhangban;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- d) annak biztosítása, hogy a szállítási- és rendszer-üzemeltetők és elosztórendszer-üzemeltetők, továbbá adott esetben a rendszertulajdonosok, a hidrogénhálózat-üzemeltetők, valamint a földgázipari és hidrogénipari vállalkozások és egyéb piaci szereplők – ideértve a helyi energiaközösségeket is – teljesítsék az e rendelet, [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet], az üzemi és kereskedelmi szabályzatok, a gázrendelet 52. és 53. cikke alapján elfogadott iránymutatások, az (EU) 2017/1938 rendelet és más releváns közösségi uniós jogszabályok szerinti kötelezettségeiket, beleértve a határokon átnyúló ügyekkel és az ACER határozataival kapcsolatos kötelezettségeket is;

↓ új szöveg

- e) a többi szabályozó hatósággal szoros együttműködésben annak biztosítása, hogy a földgázpiaci ENTSO, az EU DSO és az ENNOH megfeleljen az ezen irányelv [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet], az [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett, átdolgozott földgázrendelet] 52–56. cikke alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások, valamint az egyéb vonatkozó uniós jogszabályok szerinti kötelezettségeiknek, többek között a határokon átnyúló kérdések tekintetében, valamint az ACER határozatainak, közösen azonosítva a földgázpiaci ENTSO, az EU DSO és az ENNOH kötelezettségeinek való meg nem felelést; amennyiben a szabályozó hatóságok a meg nem felelés közös azonosítása céljából folytatott konzultációk megkezdését követő négy hónapon belül nem tudtak megállapodásra jutni, az ügyet az (EU) 2019/942 rendelet 6. cikke (10) bekezdésének megfelelően az ACER elé kell utalni határozathozatalra;
- f) a gázminőség alakulásának és a szállításirendszer-üzemeltetők és adott esetben az elosztórendszer-üzemeltetők által végzett gázminőség-irányításnak a nyomon követése, beleértve a rendszerüzemeltetők által végzett gázminőség-irányítással kapcsolatos költségek alakulásának, valamint a hidrogén földgázrendszerbe történő bekeverésével kapcsolatos fejleményeknek a figyelemmel kísérését.
- g) adott esetben a 46. cikkben említett hidrogénhálózat-üzemeltetők által végzett hidrogénminőség-fejlesztés és hidrogénminőség-irányítás nyomon követése,

beleértve a hidrogénminőség-irányítással kapcsolatos költségek alakulásának nyomon követését is;

- h) a hidrogénhálózat-üzemeltetők által az 52. cikkel összhangban benyújtott, a hidrogénszállítási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó áttekintés vizsgálata és értékelése, figyelembe véve e vizsgálat során a hidrogénhálózat általános energiagazdasági szükségességét, valamint a hálózatfejlesztési tervezésről szóló 51. cikk (2) bekezdésének e) pontja szerinti közös forgatókönyv-keretrendszert;
- i. a hidrogénszállítási infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó, a g) pontban kért áttekintés vizsgálatának és értékelésének figyelembevétele a [COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyásakor.

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk, 6. pont
(kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- j~~e~~) a határokon átnyúló ügyekben folytatott együttműködés az érintett tagállamok szabályozó hatóságával vagy szabályozó hatóságaival és az ~~Ügynökséggel~~ ~~☒~~ ACER-rel ~~☒~~, ⇒, különösen az ACER-en belüli szabályozók tanácsának munkájában való részvétel révén, az (EU) 2019/942 rendelet 21. cikke alapján ⇐. Egy harmadik országba irányuló, illetve onnan kiinduló infrastruktúrát illetően azon tagállam szabályozó hatósága, amelynek területén a szóban forgó infrastruktúra először csatlakozik tagállamok hálózatához, a többi érintett tagállam szabályozó hatóságaival – ideértve az Energiaközösség szerződő feleinek hatóságait is – folytatott konzultációt követően együttműködhet a harmadik ország megfelelő hatóságaival abból a célból, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében ezt az irányelvet a tagállamok területén következetesen alkalmazzák;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- k~~d~~) az ~~☒~~ ACER ~~☒~~ ~~Ügynökség~~ és a Bizottság minden vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatának betartása és végrehajtása;
- l~~e~~) éves jelentés készítése a tagállamok megfelelő hatóságai, az ~~☒~~ ACER ~~☒~~ ~~Ügynökség~~ és a Bizottság részére saját tevékenységéről és feladatai végrehajtásáról. Az ilyen jelentéseknek az e cikkben felsorolt minden egyes feladat tekintetében be kell számolniuk a megtett lépésekről és az elért eredményekről;
- m~~f~~) annak biztosítása, hogy a szállítási, az elosztási, a ⇐ hidrogénszállítási, földgáz- és hidrogén ⇐ tárolási, ~~valamint~~ az LNG- ⇐ és hidrogénterminálok, ⇐ ~~valamint~~ ⇐ földgáz- és hidrogén ⇐ ellátási tevékenységek között ne legyen keresztfinanszírozás;

- ~~ne~~) a szállítási rendszer-üzemeltetők beruházási terveinek figyelemmel kísérése, és azoknak az éves jelentésében való értékelése, ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 29. cikkének x) pontjában ☒ ~~[a/a] 715/2009/EK rendelet 8. cikke (3) bekezdésének b) pontjában~~ említett, az egész ~~Közösségre~~ ☒ Unióra ☒ kiterjedő, hálózatfejlesztési tervnek való megfelelés tekintetében; az értékelés tartalmazhat a beruházási tervek módosítására irányuló ajánlásokat;
- ~~oh~~) a hálózatbiztonsági és megbízhatósági követelményeknek való megfelelés felügyelete, a szolgáltatás és az ellátás minőségére vonatkozó szabványok és követelmények megállapítása vagy jóváhagyása, illetve e tevékenységek támogatása más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen;
- ~~pi~~) az átláthatóság – ideértve a nagykereskedelmi árak átláthatóságát – szintjének figyelemmel kísérése, és annak biztosítása, hogy a földgázipari ☒ és hidrogénipari ☒ vállalkozások megfeleljenek az átláthatósági kötelezettségeknek;
- ~~qj~~) nagy- és kiskereskedelmi szinten a piacnyitás szintjének és tényleges megvalósulásának, illetve a verseny figyelemmel kísérése – beleértve a földgáz- ☒ és hidrogén ☒ tözsdét, a háztartási felhasználókra vonatkozó árakat és előrefizetési rendszereket, a szolgáltatóváltás díjait, az ellátásból való kizárással kapcsolatos kikapcsolási díjakat, a karbantartási szolgáltatások díjait és a háztartási felhasználók panaszait –, valamint a verseny bármely torzulását vagy korlátozását, beleértve a vonatkozó tájékoztatás nyújtását, és a vonatkozó ügyeknek az érintett versenyhatóságok elé tárását;
- ~~rk~~) a korlátozó jellegű szerződéses gyakorlatok előfordulásának figyelemmel kísérése, beleértve a kizárólagossági záradékokat, amelyek akadályozhatják vagy korlátozhatják, hogy a nagy, nem lakossági nagyfogyasztók egyidejűleg több szolgáltatóval is szerződést kössenek; adott esetben a nemzeti szabályozó hatóságok tájékoztatják az ilyen gyakorlatról a nemzeti versenyfelügyeleti hatóságokat;
- ~~sl~~) a szerződéses szabadság tiszteletben tartása a ~~megszakítható ellátási szerződések tekintetében, illetve a~~ hosszú távú szerződések tekintetében abban az esetben, ha azok megfelelnek az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ jognak és összhangban állnak az ~~EU~~ ☒ uniós ☒ szakpolitikákkal ☒, és feltéve, hogy hozzájárulnak a dekarbonizációs célkitűzésekhez; a kibocsátáscsökkentés nélküli fosszilis gáz szállítására vonatkozóan a 2049. év végén túlmenően nem köthetők hosszú távú szerződések ☒
- ~~tm~~) annak figyelemmel kísérése, hogy a ☒ földgáz ☒ szállítási- és elosztórendszer-üzemeltetőknek ☒ vagy hidrogénrendszer-üzemeltetőknek ☒ mennyi időbe telik az összeköttetések kialakítása és a javítások elvégzése;
- ~~un~~) a tároláshoz, a vezetékkészlethez és az egyéb kiegészítő szolgáltatásokhoz való hozzáférés ~~2933.~~ cikk ☒ vagy a 33. cikk ☒ szerinti feltételeinek figyelemmel kísérése és felülvizsgálata. Abban az esetben, ha a ☒ földgáz ☒ tároláshoz való hozzáférés rendszerét a ~~2933.~~ cikk (3) bekezdésének megfelelően határozzák meg, akkor ez a feladat nem foglalja magában a díjak felülvizsgálatát.
- ~~ye~~) más hatáskörrel rendelkező hatóságokkal közösen hozzájárulás a fogyasztóvédelmi intézkedések, köztük az I. mellékletben szereplő intézkedések tényleges életbe léptetéséhez és betartatásához;

- ~~wp)~~ legalább évente ajánlások közzététele az ellátási díjszabások ~~63.~~ cikknek való megfelelésével kapcsolatban, és adott esetben ezek továbbítása a versenyhivataloknak;
- ~~xq)~~ a felhasználók fogyasztási adataihoz való ~~⇒ megkülönböztetésmentes ⇐~~ hozzáférés biztosítása, a fogyasztási adatokra vonatkozó, országos szinten egységesített – szabadon választhatóan alkalmazható – közérthető formátum és ~~⇒ a 22. és 23. cikke szerinti ⇐ az I. melléklet h) pontja alatti~~ adatokhoz való gyors hozzáférés biztosítása valamennyi felhasználó számára;
- ~~ye)~~ a ~~szállítási rendszer-üzemeltetők,~~ elosztórendszer-üzemeltetők, ~~⇒ hidrogénhálózat-üzemeltetők,~~ ⇐ az ellátók és felhasználók, valamint egyéb piaci szereplők szerepével és felelősségével kapcsolatos, ~~[a/az] 715/2009/EK rendelet~~ ~~☒~~ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] ~~☒~~ szerinti szabályok végrehajtásának figyelemmel kísérése;
- ~~zs)~~ azon követelmények helyes alkalmazásának figyelemmel kísérése, amelyek annak eldöntésére szolgálnak, hogy egy ~~⇒ ⇐~~ földgáztároló a ~~2933.~~ cikk (3) vagy (4) bekezdése alá tartozik-e; és és
- ~~aat)~~ a ~~7746.~~ cikkben említett biztonsági intézkedések végrehajtásának figyelemmel kísérése;
- ~~bbu)~~ hozzájárulás az adatcserére vonatkozó eljárások kompatibilitásához a legfontosabb regionális szintű piaci eljárások tekintetében;~~;~~

↕ új szöveg

- ~~cc)~~ az 52. cikk alapján elfogadott üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások nemzeti intézkedéseken vagy szükség esetén koordinált regionális és uniós szintű intézkedéseken keresztül történő végrehajtása;
- ~~dd)~~ átlátható és hatékony folyamat biztosítása a nemzeti hálózatfejlesztési terv kidolgozására az 51. és 52. cikkben meghatározott követelményekkel összhangban;
- ~~ee)~~ a hálózatfejlesztési terv jóváhagyása és módosítása;
- ~~ff)~~ a ~~szállítási rendszer-üzemeltetők,~~ az elosztórendszer-üzemeltetők, a tárolási rendszer-üzemeltetők és az LNG-létesítmények üzemeltetői által végzett gázminőség-ellenőrzés és -irányítás nyomon követése;
- ~~gg)~~ a vészhelyzetben hozott intézkedések végrehajtásának nyomon követése az (EU) 2017/1938 rendeletben előírtak és a nemzeti vészhelyzeti tervben meghatározottak szerint, ideértve a rendelet 13. cikke szerinti szolidaritási intézkedéseket is;
- ~~hh)~~ az összehasonlító weboldalak elérhetőségének nyomon követése, beleértve az 12. cikkben foglalt kritériumokat teljesítő összehasonlító eszközöket is;
- ~~ii.)~~ a saját termelésű megújulóföldgáz-fogyasztás és a helyi energiaközösségek útjában álló indokolatlan akadályok és korlátozások megszüntetésének figyelemmel kísérése.

- (2) Amennyiben valamely tagállam úgy rendelkezett, az (1) bekezdésben meghatározott figyelemmel kíséresi feladatokat a szabályozó hatóságoktól eltérő, más hatóság is elláthatja. Ez esetben az ilyen figyelemmel kísérésből származó információt a lehető leggyorsabban a szabályozó hatóság rendelkezésére kell bocsátani.

A szabályozó hatóság – függetlenségét megőrizve, saját különös hatásköreinek sérelme nélkül és a jobb szabályozás elveivel összhangban – az (1) bekezdésben meghatározott feladatai elvégzésekor szükség esetén konzultálhat a földgáz szállításirendszer- és hidrogénhálózat-üzemeltetőkkel, és adott esetben szorosan együttműködik a többi érintett országos hatósággal.

A szabályozó hatóság vagy az ~~Ügynökség~~ ACER által ezen irányelv értelmében adott jóváhagyások nem érintik azt, hogy a szabályozó hatóság a jövőben kellően indokolt esetekben éljen az e cikk szerinti hatásköreivel, valamint alkalmazza az egyéb érintett hatóságok vagy a Bizottság által kiszabott szankciókat.

- (3) Ha az ~~5544.~~ cikk ~~⇒~~ vagy a 62. cikk ~~⇔~~ értelmében független rendszerüzemeltetőt ~~⇒~~ vagy független hidrogénhálózat-üzemeltetőt ~~⇔~~ jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) bekezdése alapján ráruházott feladatok mellett az alábbiakat végzi:

- figyelemmel kíséri, hogy a szállítási rendszer tulajdonosa és a független rendszerüzemeltető ~~⇒~~ a hidrogénhálózat-tulajdonos és a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ teljesíti-e az e cikk szerinti kötelezettségeit, kötelezettségszegés esetén pedig a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankciókat szab ki;
- figyelemmel kíséri a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa ~~⇒~~ vagy a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ közötti kapcsolatokat és kommunikációt annak érdekében, hogy biztosítsa a független rendszerüzemeltető ~~⇒~~ vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ kötelezettségeinek teljesítését és különösen jóváhagyja a szerződéseket, és vitarendező hatósággént jár el a független rendszerüzemeltető és a szállítási rendszer tulajdonosa ~~⇒~~ vagy a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ közötti, a (11) bekezdés értelmében bármelyik fél által benyújtott panasz ügyében;
- a ~~z 5544.~~ cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti eljárás sérelme nélkül, az első tízéves hálózatfejlesztési terv esetében jóváhagyja a független rendszerüzemeltető ~~⇒~~ vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ által évente benyújtandó beruházási tervet és a többéves hálózatfejlesztési tervet
- biztosítja, hogy a független rendszerüzemeltető ~~⇒~~ vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető ~~⇔~~ által beszedett hálózathasználati díjak a hálózattulajdonost vagy hálózattulajdonosokat megillető bevételt is magukban foglalják, amely a hálózati eszközök és az abba eszközölt új beruházások megfelelő ellentételezését szolgálja, feltéve, hogy erre gazdaságos és hatékony módon kerül sor; ~~és~~

- e) jogosult – akár előzetes bejelentés nélkül is – ellenőrzést tartani a szállításirendszer-tulajdonos és a független rendszerüzemeltető, $\Rightarrow$ a hidrogénhálózat-tulajdonos vagy a független hidrogénhálózat-üzemeltető $\Leftarrow$ telephelyein;
- (4) A tagállamok biztosítják, hogy a szabályozó hatóságok az (1), (3) és (6) bekezdésben említett feladatok gyors és hatékony végrehajtását lehetővé tevő hatáskörrel rendelkezzenek. E célból a szabályozó hatóság hatásköre legalább a következőkre terjed ki:
- a) földgázipari $\Rightarrow$ és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozásokat kötelező határozatok kibocsátása;
- b) a földgázpiacok $\Rightarrow$ $\Leftarrow$ működésével kapcsolatos vizsgálatok elvégzése, továbbá döntés a valóságos verseny elősegítéséhez és a $\Rightarrow$ gáz $\Leftarrow$ piac megfelelő működéséhez szükséges és arányos intézkedésekről, és azok bevezetése $\boxtimes$ és $\boxtimes$, az versenyjoggal kapcsolatos vizsgálat lefolytatásakor, szükség esetén, a szabályozó hatóság jogosult a nemzeti versenyhatósággal és pénzügyi szabályozókkal vagy a Bizottsággal együttműködni;
- c) feladataik teljesítéséhez bármilyen szükséges tájékoztatás megkövetelése a földgázipari $\Rightarrow$ és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozásoktól, beleértve a harmadik fél hozzáféréseinek elutasítására vonatkozó indokokat, valamint a hálózat megerősítéséhez szükséges intézkedésekre vonatkozó bármilyen tájékoztatást;
- d) hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciók kiszabása azokra a földgázipari $\Rightarrow$ és hidrogénipari $\Leftarrow$ vállalkozásokra, amelyek nem teljesítik az ezen irányelv szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az $\boxtimes$ ACER $\boxtimes$ ~~Ügyműködés~~ vonatkozó, jogilag kötelező erejű határozatait, illetve ilyen szankciók kiszabására javaslattevő a hatáskörrel rendelkező bíróságoknak; ~~Ez magában foglalja~~ $\boxtimes$, ideértve $\boxtimes$ az ezen irányelv szerinti megfelelő kötelezettségeik be nem tartása esetére a szállításirendszer-üzemeltető $\Rightarrow$ vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető $\Leftarrow$ vonatkozásában a szállításirendszer-üzemeltető $\Rightarrow$ vagy a hidrogénhálózat-üzemeltető $\Leftarrow$ éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő, vagy adott esetben a vertikálisan integrált vállalkozás vonatkozásában a vertikálisan integrált vállalkozás éves forgalmának legfeljebb 10 %-áig terjedő szankciók kiszabására vonatkozó hatáskört, illetve ilyen szankció kiszabására irányuló javaslattevőt; ~~és~~
- e) megfelelő nyomozási jog és a vonatkozó utasítási hatáskör a (11) és a (12) bekezdés szerinti vitarendezés céljából.

$\Downarrow$ új szöveg

- (5) A földgázpiaci ENTSO, a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózata vagy az EU DSO székhelye szerinti tagállamban működő szabályozó hatóság hatáskörrel rendelkezik arra, hogy hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat szabjon ki az említett jogalanyokra, amennyiben azok nem teljesítik az ezen irányelv és [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] szerinti kötelezettségeiket vagy a szabályozó hatóság vagy az ACER jogilag kötelező erejű határozatát, illetve javaslatot tegyen ilyen szankciók kiszabására az illetékes bíróságok felé.

~~(6)(5)~~ Ha a ~~IX. fejezet~~~~IV. fejezet~~ 3. szakaszával összhangban ⇒ független ⇐ szállításrendszer-üzemeltetőt ⇒ vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőt ⇐ jelöltek ki, a szabályozó hatóság az e cikk (1) és a (4) bekezdése alapján ráruházott feladatok és hatáskörök mellett legalább a következő feladatokat látja el, és hatásköre legalább a következőkre terjed ki:

- a) a (4) bekezdés d) pontjával összhangban szankció kiszabása a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás esetén;
- b) a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ és a vertikálisan integrált vállalkozás közötti kommunikáció figyelemmel kísérése annak biztosítása érdekében, hogy a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ teljesítse kötelezettségeit;
- c) eljárás vitarendező hatósággént a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ között a (11) bekezdés értelmében benyújtott bármely panasz ügyében;
- d) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ közötti kereskedelmi és pénzügyi kapcsolatok figyelemmel kísérése, a kölcsönök területét is beleértve;
- e) a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ közötti valamennyi kereskedelmi és pénzügyi megállapodás jóváhagyása, feltéve, hogy ezek megfelelnek a piaci feltételeknek;
- f) a megfelelésért felelős tisztviselő általi, a ~~6421.~~ cikk (4) bekezdésének megfelelő értesítés esetén indokolás kérése a vertikálisan integrált vállalkozástól. ~~Az ilyen indokolásnak különösen arra vonatkozóan kell bizonyítékot tartalmaznia~~ ☒ bizonyítékkal ☒ szolgáltatani, hogy nem valósult meg a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartás;
- g) ellenőrzések – köztük előre be nem jelentett ellenőrzések – végzése a vertikálisan integrált vállalkozás és a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ telephelyein; és
- h) a szállításrendszer-üzemeltető ⇒ vagy az integrált hidrogénhálózat-üzemeltető ⇐ valamennyi feladatának vagy bizonyos feladatainak átruházása a ~~6414.~~ cikkel összhangban kinevezett független rendszerüzemeltetőre ⇒ vagy integrált hidrogénhálózat-üzemeltetőre ⇐, amennyiben a szállításrendszer-üzemeltető tartósan nem tesz eleget az ezen irányelv szerinti kötelezettségeinek, különösen akkor, ha ismételten a vertikálisan integrált vállalkozásnak kedvező megkülönböztető magatartást tanúsít.

~~(7)(6)~~ A szabályozó hatóságok felelősek legalább a következőkre vonatkozó feltételek kiszámításához vagy meghatározásához használt módszertanoknak – azok hatálybalépése előtt kellő időben történő – megállapításáért vagy jóváhagyásáért:

- a) a nemzeti földgáz hálózatokhoz való csatlakozás és a hálózati hozzáférés feltételei, beleértve a szállítási és elosztási díjakat is, valamint az LNG-létesítményekhez való hozzáférés feltételei és díjaitariffái, ahol Ezeket a díjakat vagy módszereket úgy kell meghatározni, hogy a hálózatok és LNG-létesítmények működőképességének biztosításához szükséges beruházásokat el lehessen elvégezni;

↓ új szöveg

- b) a nemzeti hidrogénhálózatokhoz való csatlakozás és hálózati hozzáférés feltételei, beleértve 2031. január 1-jétől a hidrogénhálózat díjait is, adott esetben, valamint a hidrogéntárolási létesítményekhez és hidrogénterminálokhoz való hozzáférés feltételei és díjai;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)

- ~~c)~~ kiegyenlítő szolgáltatások nyújtása tisztességes és megkülönböztetéstől mentes módon, tárgyilagos kritériumok alapján, amit a leggazdaságosabb módon kell végezni, és amelyeknek szolgáltatásoknak megfelelő módon ösztönözniük kell a hálózati rendszerhasználókat arra, hogy kiegyensúlyozzák az általuk betáplált és vételezett mennyiséget. A kiegyenlítő szolgáltatásokat tisztességes és megkülönböztetéstől mentes módon kell nyújtani, és tárgyilagos kritériumokon kell alapulniuk; és

↓ új szöveg

- d) [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendelet] 4. cikke szerinti külön díjtételek jóváhagyása és nyomon követése;

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

- e) a határon átnyúló infrastruktúrához való hozzáférés, ideértve a kapacitásallokálásra felosztásra és a szűk keresztmetszetek szűkület-kezelésére vonatkozó eljárásokat is.

~~(8)(7)~~ Az alkalmazott (7) bekezdésben említett módszertanokat vagy a (7) bekezdésben említett szerződési feltételeket nyilvánosságra kell hozni.

~~(9)(8)~~ A díjak vagy a módszerek és a kiegyenlítő szolgáltatások meghatározásakor vagy jóváhagyásakor a szabályozó hatóságok biztosítják, hogy a szállítási- vagy elosztórendszer-üzemeltetők és 2031. január 1-jétől a hidrogénhálózat-üzemeltetők rövid és hosszú távon egyaránt megfelelően ösztönözve legyenek a hatékonyság javítására, a piaci integrációnak és az ellátás biztonságának az elősegítésére, valamint a kapcsolódó kutatási tevékenységek támogatására.

~~(10)(9)~~ A szabályozó hatóságok felügyelik a ~~szűk keresztmetszetek~~ szűkület=kezelését a nemzeti földgázszállító-hálózatokon ⇨ és hidrogénhálózatokon ⇨ és rendszerösszekötőkön belül – ideértve a rendszerösszekötőket is –, valamint a ~~szűk keresztmetszetek~~ szűkület=kezelésére vonatkozó szabályok betartását. E célból a szállítási-rendszer-üzemeltetők ⇨, hidrogénhálózat-üzemeltetők ⇨ vagy piaci szereplők kötelesek benyújtani a nemzeti szabályozó hatóságoknak a ~~szűk keresztmetszetek~~ szűkület=kezelésére vonatkozó szabályaikat, ideértve a kapacitás felosztási szabályaikat is. A nemzeti szabályozó hatóságok kérhetik e szabályok módosítását.

73. cikk

⊠ Határozatok és panaszok ⊠

~~(1)(10)~~ A szabályozó hatóságok jogosultak szükség esetén megkövetelni a ⇨ földgáz ⇨szállítási-, a tárolási- és az elosztórendszer-üzemeltetőktől, továbbá az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőitől, ⇨ a hidrogéntárolók és -terminálok üzemeltetőitől és 2031. január 1-jétől a hidrogénhálózat-üzemeltetőktől⇨ az e cikkben említett feltételek – köztük a díjak és a módszerek – módosítását annak biztosítása érdekében, hogy azok arányosak és megkülönböztetéstől mentesen alkalmazhatók legyenek. Abban az esetben, ha a tárolókhoz való hozzáférést a ~~2933.~~ cikk (3) bekezdése szerint határozzák meg, ebbe a feladatkörbe a díjak módosítása nem tartozik bele. A ⇨ földgáz⇨szállítási és =elosztási díjak ⇨ és adott esetben hidrogénhálózat-díjak ⇨ megállapításának késedelme esetén a nemzeti szabályozó hatóságok jogosultak ideiglenes szállítási és elosztási díjakat vagy módszereket ⇨, illetve a hidrogénhálózattal kapcsolatos díjakat és módszereket ⇨ meghatározni és jóváhagyni, és határozatot hozni a megfelelő kiegyenlítő intézkedésekről, amennyiben a végleges díjak vagy módszerek az előzetesen megállapított díjaktól vagy módszerektől eltérnek.

~~(2)(11)~~ A ⇨ földgáz ⇨szállítási-, -tárolási- vagy -elosztórendszerek-üzemeltetőkkel, vagy az LNG-létesítmények, rendszerüzemeltetőivel ⇨ illetve a hidrogénhálózatok, -tárolók vagy -terminálok üzemeltetőivel ⇨ szemben az adott üzemeltető ezen irányelv szerinti kötelezettségeivel kapcsolatban panasszal élő fél panaszait a szabályozó hatósághoz nyújthatja be, amely az ügyben vitarendező hatóságként eljárva a panasz beérkezését követő két hónapon belül döntést hoz. Amennyiben a szabályozó hatóságoknak további információkra van szüksége, ez a határidő két hónappal meghosszabbítható. Ez a meghosszabbított határidő a panaszos beleegyezésével ismét meghosszabbítható. A szabályozó hatóság döntése kötelező erővel rendelkezik mindaddig, amíg azt jogorvoslat alapján meg nem változtatják.

~~(3)(12)~~ Bármely érintett fél, aki vagy amely jogosult panaszt emelni az e cikk szerinti, módszerekre vonatkozó döntéssel szemben, vagy ha a szabályozó hatóságnak a javasolt díjakra vagy módszerekre vonatkozóan konzultációs kötelezettsége van, a döntés vagy a döntési javaslat közzétételét követő két hónapon belül vagy – ha a tagállam úgy rendelkezik, rövidebb időn belül – a döntés felülvizsgálatát kérheti. Az ilyen panasznak nincs halasztó hatálya.

~~(4)(13)~~ A tagállamok megfelelő és hatékony szabályozási, ellenőrzési és átláthatóságot biztosító mechanizmusokat hoznak létre azért, hogy elkerülhető legyen bármilyen piaci erőfölénnyel való – különösen a fogyasztók sérelmére történő – visszaélés és ellenséges felvásárlásra irányuló magatartás. Ezeknél a mechanizmusoknál

figyelembe veszik az ~~Szerződés~~ ☒ EUMSZ ☒ és különösen ~~82~~ ☒ 102 ☒ cikkének rendelkezéseit.

- (5)(~~14~~) A tagállamok gondoskodnak a megfelelő intézkedések meghozataláról – beleértve a nemzeti jog szerint alkalmazandó közigazgatási intézkedéseket és büntetőjogi eljárásokat – azok ellen a felelős természetes vagy jogi személyek ellen, akik vagy amelyek ennek az irányelvnek a bizalmas információk kezelésére vonatkozó rendelkezéseit megsértik.
- (6)(~~15~~) A (211) és (312) bekezdésben említett panaszok nem sértik az ~~közösségi~~ ☒ uniós ☒ vagy nemzeti jog szerinti jogorvoslati jogok gyakorlását.
- (7)(~~16~~) A szabályozó hatóságok által hozott döntéseket a bírósági felülvizsgálat lehetővé tétele érdekében teljeskörűen meg kell indokolni és alá kell támasztani, továbbá a nyilvánosság számára közzé kell tenni az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas jellegének megóvása mellett.
- (8)(~~17~~) A tagállamok gondoskodnak egy olyan nemzeti szintű megfelelő mechanizmus létrehozásáról, amelynek alapján a szabályozó hatóság határozata által érintett fél a felektől és valamennyi kormánytól független testülethez fordulhat jogorvoslatért.

7442. cikk

A ☒ szabályozó hatóságok közötti regionális együttműködés ☒ határon átnyúló ügyeket illetően szabályozása

- (1) A szabályozó hatóságok szorosan konzultálnak és együttműködnek egymással ☒ és különösen az ACER-en belül ☒, továbbá az ezen irányelv szerinti feladataik teljesítéséhez szükséges valamennyi információval ellátják egymást és az ~~Ügynökséget~~ ☒ ACER-t ☒. Az információcsere tárgyát képező adat tekintetében az adatot átvevő hatóság ugyanolyan szintű titoktartást biztosít, mint amelyet az adatot továbbító hatóságtól megkövetelnek.
- (2) A szabályozó hatóságok legalább regionális szinten együttműködnek az alábbiak érdekében:
- olyan működési megállapodások létrehozása, amelyek biztosítják a hálózat optimális kezelését, előmozdítják a közös földgáz- ☒ és hidrogén ☒ tőzsdék kialakítását és a határkeresztező kapacitások allokációját felosztását, valamint biztosítják a régióon belüli és a régiók közötti tényleges verseny kialakulásához és az ellátás biztonságának fokozásához szükséges rendszerösszekötő kapacitás megfelelő szintjét, többek között új összekapcsolások révén, a különféle tagállamok ellátó- vállalkozásai közötti megkülönböztetés nélkül;
 - a szállítási rendszer-üzemeltetőkre ☒, hidrogénhálózat-üzemeltetőkre ☒ és egyéb piaci szereplőkre vonatkozó valamennyi hálózati üzemi és kereskedelmi szabályzat kidolgozásának koordinálása; és
 - a szűk keresztmetszetek szűkület kezelésére vonatkozó szabályok kidolgozásának összehangolása;

↓ új szöveg

- d) annak biztosítása, hogy a szállításrendszer-üzemeltetők és a hálózatüzemeltetők feladatait határokon átnyúló vagy regionális szinten ellátó jogalanyok megfeleljenek a jogszabályi rendelkezéseknek.
-

↓ 2009/73/EK

⇒ új szöveg

- (3) A ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságok a szabályozói együttműködés elősegítése érdekében egymással együttműködési megállapodásokat köthetnek.
- (4) A (2) bekezdésben említett intézkedéseket szükség esetén az egyéb érintett nemzeti hatóságokkal szoros konzultációt folytatva és azok saját hatáskörének sérelme nélkül kell végrehajtani.
- ~~(5) A Bizottság iránymutatásokat fogadhat el a szabályozó hatóságok egymással és az Ügynökséggel való együttműködési kötelezettségének mértékéről. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~
-

↓ új szöveg

- (5) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy kiegészítse ezt az irányelvet a szabályozó hatóságok egymással és az ACER-rel való együttműködési kötelezettségének mértékéről szóló iránymutatások kidolgozásával.
-

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk, 7. pont

⇒ új szöveg

- (6) A szabályozó hatóságok vagy adott esetben más illetékes hatóságok konzultációt folytathatnak és együttműködhetnek harmadik országok ⇒ – köztük az Energiaközösség szerződő feleinek – ⇐ megfelelő hatóságaival a harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló földgáz-⇒ és hidrogén ⇐ infrastruktúra üzemeltetésével kapcsolatban annak biztosítása érdekében, hogy a szóban forgó infrastruktúra tekintetében ezt az irányelvet egy tagállam területén és parti tengerén következetesen alkalmazzák.

7543. cikk

Megfelelés az ☒ üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és ☒ iránymutatásoknak

- (1) Bármely szabályozó hatóság és a Bizottság is az ~~Ügynökség~~ ☒ ACER ☒ véleményét kérheti abban az ügyben, hogy egy szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy ~~[a/az] 715/2009/EK rendeletben~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] ☒ említett ☒ üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és ☒ iránymutatásoknak.
- (2) Az ~~Ügynökség~~ ☒ ACER ☒ a kérelem kézhezvételétől számított három hónapon belül megküldi véleményét az azt benyújtó szabályozó hatóságnak, vagy értelemszerűen a Bizottságnak, továbbá a szóban forgó határozatot hozó szabályozó hatóságnak.
- (3) Ha a határozatot hozó szabályozó hatóság az e vélemény kézhezvételtől számított négy hónapon belül nem teljesíti az ☒ ACER ☒ ~~Ügynökség~~ véleményében foglaltakat, az ☒ ACER ☒ ~~Ügynökség~~ megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.
- (4) Bármely szabályozó hatóság a kérdéses határozat dátumától számított két hónapon belül tájékoztathatja a Bizottságot, amennyiben úgy véli, hogy egy másik szabályozó hatóságnak a határokon keresztül történő kereskedelemre vonatkozó határozata nem felel meg az ebben az irányelvben vagy ~~[a/az] 715/2009/EK rendeletben~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] ☒ említett ☒ üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és ☒ iránymutatásoknak.
- (5) Ha a Bizottság, két hónappal azt követően, hogy az ☒ ACER ☒ ~~Ügynökség~~ a (3) bekezdéssel összhangban vagy egy szabályozó hatóság a (4) bekezdéssel összhangban tájékoztatta – vagy saját kezdeményezésére a határozat dátumától számított három hónapon belül – megállapítja, hogy komoly kételyek merülnek fel azt illetően, hogy a szabályozó hatóság határozata megfelel-e az ebben az irányelvben vagy ~~[a/az] 715/2009/EK rendeletben~~ ☒ [a COM(2021) xxx dokumentumban előterjesztett átdolgozott földgázrendeletben] ☒ említett ☒ üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és ☒ iránymutatásoknak, az ügy további vizsgálása mellett dönthet. Ebben az esetben felkéri a szabályozó hatóságot és a szabályozási hatóság előtt folyó eljárás feleit, hogy nyújtsák be erre vonatkozó észrevételeiket.
- (6) Ha a Bizottság az ügy további vizsgálatáról hoz határozatot, az erre vonatkozó határozat keltétől számított legfeljebb négy hónapon belül végleges határozatot hoz, amelyben:
 - a) nem emel kifogást a szabályozó hatóság határozatával szemben; vagy
 - b) az érintett szabályozó hatóságot határozatának visszavonására kötelezi azon az alapon, hogy az nem felelt meg az ☒ üzemi és kereskedelmi szabályzatoknak és az ☒ iránymutatásnak.

- (7) Ha a Bizottság nem hoz határozatot az ügy további vizsgálatáról, vagy az (5), illetve (6) bekezdésben meghatározott határidőn belül nem hoz végleges határozatot, úgy kell tekinteni, hogy nem emelt kifogást a szabályozó hatóság határozata ellen.
- (8) A szabályozó hatóság két hónapon belül végrehajtja a Bizottságnak a határozat visszavonására vonatkozó határozatát, és erről megfelelően tájékoztatja a Bizottságot.
- (9) A Bizottság ~~iránymutatásokat fogadhat el, amelyek részletesen meghatározzák azt az eljárást, melyet a szabályozó hatóságoknak, az Ügynökségnek és a Bizottságnak kell követnie annak megállapítására, hogy a szabályozó hatóságok határozatai megfelelnek-e az e cikkben említett iránymutatásoknak. Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~ ☐ felhatalmazást kap arra, hogy a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el annak érdekében, hogy kiegészítse ezt az irányelvet az e cikk alkalmazásában követendő eljárásokat részletesen meghatározó iránymutatások kidolgozásával. ☐

7644. cikk

Nyilvántartás

- (1) A tagállamok megkövetelik az ellátó vállalkozásoktól, hogy a nemzeti hatóságok – beleértve a szabályozó hatóságot, a nemzeti versenyhatóságokat –, valamint a Bizottság rendelkezésére, feladataik teljesítése céljából legalább öt évig tartsák nyilván valamennyi, a nagykereskedelmi felhasználókkal, a szállításirendszer-üzemeltetőkkel, a tárolásirendszer-üzemeltetőkkel, valamint az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel, ☐ valamint a hidrogénhálózat-, hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetőkkel ☐ kötött, a ☐ föld ☐gáz₂ ☐ és hidrogén ☐ellátási szerződésekkel és a ☐ föld ☐gáz₂ ☐ és hidrogén ☐derivatívákkal kapcsolatos ügyletekre vonatkozó adatot.
- (2) Az adatok közé tartoznak az adott ügyletre jellegére vonatkozó részletek, például az időtartam, a szállítási és elszámolási szabályok, a mennyiség, a végrehajtás napja és ideje, valamint az ügyleti árak és az érintett nagykereskedelmi felhasználók azonosításának módja, továbbá a nem rendezett ☐ föld ☐gáz₂ ☐ és hidrogén ☐ellátási szerződések és ☐ föld ☐gáz₂ ☐ és hidrogén ☐derivatívák pontos részletei.
- (3) A szabályozó hatóság dönthet úgy is, hogy ezen információk egyes elemeit hozzáférhetővé teszi a piaci szereplők számára, feltéve hogy konkrét piaci szereplőre vagy konkrét ügyletre vonatkozó, üzleti szempontból érzékeny információt nem közölnek. E bekezdés nem alkalmazandó a ☒ 2014/65/EU ☒ 2004/39/EK irányelv hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökkel kapcsolatos információkra.
- (4) ~~E cikk egységes alkalmazása érdekében~~ A Bizottság ☒ felhatalmazást kap arra, hogy ☒ ☐ a 83. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el ezen irányelv kiegészítése céljából, olyan ☐ iránymutatásokat fogadhat el kidolgozása révén, amelyek megállapítják a nyilvántartás módszereit és szabályait, valamint a megőrzendő adatok formátumát és tartalmát. ~~Az ezen irányelv nem alapvető fontosságú elemeinek kiegészítéssel történő módosítására irányuló ezen~~

~~intézkedéseket az 51. cikk (3) bekezdésében említett ellenőrzéssel történő szabályozási bizottsági eljárással összhangban kell elfogadni.~~

- (5) Az ellátó vállalkozásoknak a nagykereskedelmi felhasználókkal, a ~~⇒ földgáz ⇐~~szállítási rendszer-üzemeltetőkkel, ~~továbbá~~ a tárolási rendszer-üzemeltetőkkel és az LNG-létesítmények rendszerüzemeltetőivel, ~~⇒~~ valamint a hidrogénhálózat-, a hidrogéntároló- és hidrogénterminál-üzemeltetőkkel ~~⇐~~ kötött, ~~⇒ föld ⇐~~gáz- ~~⇒~~ és hidrogén ~~⇐~~derivatívákkal kapcsolatos ügyletei tekintetében e cikk csak akkor alkalmazandó, ha a Bizottság elfogadta a (4) bekezdésben említett iránymutatásokat
- (6) E cikk rendelkezései a 2014/65/EU ~~2004/39/EC~~ irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok számára nem teremtenek újabb, az (1) bekezdésben említett hatóságokkal szembeni kötelezettségeket.
- (7) Abban az esetben, ha az (1) bekezdésben említett hatóságoknak szükségük van arra, hogy hozzáférjenek a 2014/65/EU~~2004/39/EK~~ irányelv hatálya alá tartozó jogalanyok által vezetett nyilvántartáshoz, az említett irányelv szerint felelős hatóságok ezen hatóságok rendelkezésére bocsátják a kért adatokat.

XI. fejezet

Záró rendelkezések

~~7746.~~ cikk

Védintézkedések

- (1) Az energiapiacra fellépő hirtelen válság esetén, vagy amikor személyek biztonsága és testi épsége, készülékek, berendezések biztonsága vagy a hálózat integritása kerül veszélybe, a tagállamok ~~ideiglenesen megtehetik a szükséges biztonsági intézkedéseket~~ ~~⇒~~ válsághelyzetet hirdetnek az (EU) 2017/1938 rendelet 11. cikke alapján, és meghozzák a nemzeti vészhelyzeti tervben szereplő intézkedéseket ~~⇐~~.
- ~~(2) Ezek az intézkedések csak a lehető legkisebb mértékben zavarhatják a belső piac működését, és nem haladhatják meg a hirtelen felmerült nehézségek orvoslásához elengedhetlenül szükséges mértéket.~~
- ~~(3) Az érintett tagállam haladéktalanul értesíti ezekről az intézkedésekről a többi tagállamot és a Bizottságot, amely dönthet úgy, hogy a tagállamnak módosítania kell vagy meg kell szüntetnie az ilyen intézkedéseket, amennyiben azok torzítják a versenyt és kedvezőtlenül, a közérdekkel ellentétes módon befolyásolják a kereskedelmet.~~

↓ 2009/73/EK (kiigazított
szöveg)

~~7847.~~ cikk

Egyenlő versenyfeltételek

- (1) Azoknak az intézkedéseknek, amelyeket a tagállamok ezen irányelv alapján hozhatnak az egyenlő versenyfeltételek megteremtése érdekében, összhangban kell állniuk az ~~☒~~ EUMSZ-szel ~~☒~~ Szerződéssel, nevezetesen ~~30~~ ~~☒~~ 36 ~~☒~~. cikkével, valamint az ~~közösségi~~ ~~☒~~ uniós ~~☒~~ jogszabályokkal.
- (2) Az (1) bekezdésben említett intézkedéseknek arányosnak, megkülönböztetéstől mentesnek és átláthatónak kell lenniük. Ezen intézkedések csak a Bizottság értesítése és az attól kapott jóváhagyás után léphetnek életbe.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítéstől számított 2 hónapon belül kell eljárnia. Ez az időszak a teljes körű tájékoztatás kézhezvételét követő napon kezdődik. Abban az esetben, ha a Bizottság e két hónapon belül nem lép fel, akkor úgy tekintendő, hogy nem emel kifogást a bejelentett intézkedésekkel szemben.

~~48. cikk~~

~~A take-or-pay kötelezettségekkel kapcsolatos eltérések~~

- (1) ~~Amennyiben egy földgázipari vállalkozás egy vagy több földgázellátási szerződésben rögzített take-or-pay kötelezettségeinek következtében súlyos pénzügyi, gazdasági nehézségekkel kerül szembe, vagy úgy véli, hogy ilyen nehézségekkel kerülhet szembe, kérelmet nyújthat be az érintett tagállamnak vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóságnak a 32. cikktől való átmeneti eltérésre vonatkozóan. A kérelmeket a tagállamok választásának megfelelően eseti alapon a rendszerhez való hozzáférés megtagadása előtt vagy azt követően kell benyújtani. A tagállamok meg is adhatják a lehetőséget az érintett földgázipari vállalkozásnak a választásra, hogy a rendszerhez való hozzáférés megtagadása előtt vagy után terjessze be kérelmét. Ha egy földgázipari vállalkozás megtagadta a hozzáférést, a kérelmet haladéktalanul be kell nyújtani. A kérelmekhez mellékelni kell a probléma mértékével és jellegével, valamint a földgázipari vállalkozásnak a probléma megoldására tett erőfeszítéseivel összefüggő összes információt.~~
~~Amennyiben nem áll rendelkezésre ésszerű alternatív megoldás, a tagállam vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság a (3) bekezdés figyelembevételével mellett megadhatja az eltérést.~~
- (2) ~~A tagállam vagy a kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság haladéktalanul értesíti a Bizottságot az eltérés megadására vonatkozó döntéséről és az azzal kapcsolatos releváns információkról. Ezeket az információkat a Bizottságnak összesített formában kell benyújtani, hogy lehetővé tegyék számára a kellően megalapozott döntés meghozatalát. A Bizottság az ezen értesítés kézhezvételét követő nyolc héten belül kérheti az érintett tagállamtól vagy hatáskörrel rendelkező hatóságtól, hogy az eltérés megadásával kapcsolatos döntését módosítsa vagy vonja vissza.~~
~~Amennyiben az érintett tagállam vagy a hatáskörrel rendelkező hatóság négy héten belül nem teljesíti e kérést, az 51. cikk (2) bekezdésében említett tanácsadói eljárásnak megfelelően haladéktalanul végleges döntést hoznak.~~
~~A Bizottság az üzleti szempontból érzékeny információt bizalmasan kezeli.~~
- (3) ~~Az (1) bekezdésben említett eltérésekkel kapcsolatos döntés meghozatalakor a tagállam vagy az általa kijelölt hatáskörrel rendelkező hatóság, valamint a Bizottság különösen a következő kritériumokat veszi figyelembe:~~
 - a) ~~a versenyképes földgázpiac kialakításának célja;~~

- b) ~~a közszolgáltatási kötelezettségek teljesítése és az ellátás biztonságának biztosítása;~~
- e) ~~a földgázipari vállalkozás helyzete a gázpiacon és a verseny pillanatnyi állása a nevezett piacon;~~
- d) ~~a földgázipari vállalkozások, szállítóvállalkozások vagy feljogosított felhasználók gazdasági és pénzügyi nehézségeinek súlyossága;~~
- e) ~~a szóban forgó szerződés vagy szerződések aláírásának időpontja és feltételei, beleértve azt is, hogy milyen mértékben veszik figyelembe a piac változásait;~~
- f) ~~a probléma megoldására tett erőfeszítések;~~
- g) ~~az a mérték, amennyire az illető vállalkozás ésszerű körülmények között előre láthatta volna a take-or-pay kötelezettségek elfogadásakor, hogy – tekintettel ezen irányelv előírásaira – azok komoly nehézségeket fognak eredményezni;~~
- h) ~~a rendszernek más rendszerekkel való összeköttetésének mértéke és ezen rendszerek közötti együttműködethez való mértéke; és~~
- i. ~~milyen hatással lehet az eltérés megadása ezen irányelv megfelelő alkalmazására a földgáz belsőpiacra zökkenőmentes működésének tekintetében.~~

~~A 2003. augusztus 4-ét megelőzően megkötött take-or-pay szerződésekkel kapcsolatos eltérés iránti kérelmekről hozott döntések nem vezethetnek olyan helyzethez, amelyben lehetetlen gazdaságilag életképes alternatív megoldásokat találni. A súlyos nehézségeket nem létezőnek kell tekinteni minden olyan esetben, amikor a földgáz értékesítés nem esik a gázellátási take-or-pay szerződésekben rögzített minimális átvételi mennyiség szintje alá, vagy, amennyiben az érintett földgázellátási take-or-pay szerződések módosíthatók, vagy a földgázipari vállalkozás értékesítési alternatívákat talált.~~

- (4) ~~Azok a földgázipari vállalkozások, amelyek nem kapták meg az e cikk (1) bekezdésében említett eltérést, nem tagadhatják meg, vagy a továbbiakban már nem tagadhatják meg a gázellátási szerződésben vállalt take-or-pay kötelezettségre való hivatkozással a hálózati hozzáférést. A tagállamok biztosítják, hogy a a 32–44. cikk rendelkezéseit betartják.~~
- (5) ~~A fenti rendelkezések értelmében megadott eltéréseket megfelelően indokolni kell. A Bizottság a döntést az Európai Unió Hivatalos Lapjában teszi közzé.~~
- (6) ~~A Bizottság 2008. augusztus 4-ig áttekintő jelentést nyújt be az e cikk alkalmazása során nyert tapasztalatokról, azért hogy az Európai Parlament és a Tanács időben megfontolhassa, szükség van-e e cikk kiigazítására.~~

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk, 8. pont
(kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~7948-a~~ cikk

A ~~szállítóvezetékek~~ ☒ földgáz-és hidrogénvezetékek ☒ üzemeltetésére vonatkozó
műszaki megállapodások harmadik országokkal

Ez az irányelv nem befolyásolja a szállításrendszer-üzemeltetők, $\Rightarrow$ hidrogénhálózat-üzemeltetők $\Leftarrow$ vagy egyéb gazdasági szereplők azon szabadságát, hogy a szállítóvezeték $\Rightarrow$ vezeték $\Leftarrow$ üzemeltetésére vonatkozó kérdésekről egy tagállam és egy harmadik ország között hatályban tartsák a meglévő műszaki megállapodásokat vagy ilyen megállapodásokat kössenek, amennyiben ezek a megállapodások összeegyeztethetők az uniós joggal és az érintett tagállamok ~~nemzeti~~ szabályozó hatóságainak vonatkozó határozataival. Az ilyen megállapodásokról értesíteni kell az érintett tagállamok szabályozó hatóságait.

↓ 2009/73/EK

~~49. cikk~~

Kialakulóban lévő és elszigetelt piacok

(1) ~~Más tagállam összekapcsolt hálózataihoz közvetlenül nem kapcsolódó tagállamok, amelyek csupán egyetlen külső főellátóval rendelkeznek, eltérhetnek a 4., 9., 37. és/vagy 38. cikktől. Azt az ellátó vállalkozást kell főellátónak tekinteni, amelynek piaci részesedése 75 % nál nagyobb. Bármely ilyen eltérés automatikusan megszűnik, amikor az ebben az albekezdésben említett feltételeknek legalább az egyike már nem teljesül. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.~~

~~Ciprus eltérhet a 4., 9., 37. és/vagy 38. cikktől. Az ilyen eltérés megszűnik abban az időpontban, amelytől kezdődően Ciprus nem tekinthető elszigetelt piacnak.~~

~~A 4., 9., 37. és/vagy 38. cikk nem alkalmazandó Észtországra, Lettországra és/vagy Finnországra addig az időpontig, amíg ezen országok bármelyike közvetlenül kapcsolódik valamely Észtországtól, Lettországtól, Litvániától és Finnországtól eltérő tagállam összekapcsolt hálózatához. Ez az albekezdés nem érinti az e bekezdés első albekezdése szerinti eltéréseket.~~

(2) ~~Kialakulóban lévő piacnak minősülő tagállam, amely ezen irányelv alkalmazása folytán lényeges problémákba ütközne, eltérhet a 4., 9. cikk, a 13. cikk (1) és (3) bekezdése, a 14., a 24. cikk, a 25. cikk (5) bekezdése, a 26., 31. és 32. cikke a 37. cikk (1) bekezdése és/vagy a 38. cikk alkalmazásától. Az ilyen eltérés automatikusan megszűnik abban a pillanatban, amikor a tagállam már nem minősül kialakulóban lévő piacnak. A Bizottságot értesíteni kell minden ilyen eltérésről.~~

~~Ciprus eltérhet a 4. és 9. cikktől, 13. cikk (1) és (3) bekezdésétől, a 14. és 24. cikktől, a 25. cikk (5) bekezdésétől, a 26., 31. és 32. cikktől, a 37. cikk (1) bekezdésétől és/vagy a 38. cikktől. Az ilyen eltérés megszűnik abban az időpontban, amelytől kezdődően Ciprus nem tekinthető kialakulóban lévő piacnak.~~

(3) ~~Abban az időpontban, amikor a (2) bekezdés első albekezdésében említett eltérés megszűnik, a feljogosított felhasználók meghatározása piaenyitást eredményez, amelynek mértéke a nemzeti gázpiac teljes éves gázfogyasztásának legalább 33 % a. Ezt követően két évvel a 37. cikk (1) bekezdésének b) pontját, és ezt követően három évvel pedig a 37. cikk (1) bekezdésének e) pontját kell alkalmazni. Amíg a 37. cikk (1) bekezdésének b) pontja alkalmazandó, az e cikk (2) bekezdésben említett tagállam dönthet úgy, hogy a kiegészítő szolgáltatások és az újragázosítási folyamatokhoz szükséges átmeneti tárolás, valamint azt követően a gáznak a szállításrendszerhez történő szállítása tekintetében nem alkalmazza a 32. cikk rendelkezéseit.~~

- (4) ~~Amennyiben ezen irányelv alkalmazása lényeges gondokat okozna valamely tagállam földrajzilag behatárolható területén, különösen a szállítási és fő elosztási infrastruktúra fejlesztése tekintetében, valamint a beruházások ösztönzése céljából a tagállam kérheti a Bizottságtól az említett területen végzett fejlesztések érdekében a 4. és 9. cikke a 13. cikk (1) és (3) bekezdése, a 14. és 24. cikke a 25. cikk (5) bekezdése, a 26., 31. és 32. cikke a 37. cikk (1) bekezdésének és/vagy a 38. cikk alkalmazásától való átmeneti eltérést.~~
- (5) ~~A Bizottság, különösen a következő feltételek figyelembevételével mellett, megadhatja a (4) bekezdésben említett eltérést:~~
- ~~a) olyan infrastrukturális beruházás iránti igény, amely versenypiaci körülmények között nem lenne gazdaságos;~~
 - ~~b) a szükséges beruházás mértéke és várható megtérülése;~~
 - ~~c) a gázhálózat méretei és kiépítettségének foka az érintett területen;~~
 - ~~d) az érintett gázpiac kilátásai;~~
 - ~~e) az érintett terület vagy régió földrajzi mérete és jellemzői, társadalmi-gazdasági és népesedési mutatói.~~

~~A nem elosztási célú gázinfrastruktúrára csak akkor adható eltérés, ha más gázinfrastruktúra még nem létesült a területen, vagy ha a gázinfrastruktúra tíz évnél nem régebben létesült. Az átmeneti eltérés nem haladhatja meg a terület első gázellátásától számított legfeljebb tíz évet.~~

~~Az elosztási infrastruktúrára adható eltérés időtartama nem haladhatja meg a területnek az említett infrastruktúrán keresztül első alkalommal történő gázellátásától számított húsz évet.~~

(6) ~~A 9. cikk nem alkalmazandó Ciprusra, Luxemburgia és/vagy Máltára.~~

(7) ~~A Bizottság a (4) bekezdés értelmében beadott kérelmekről az (5) bekezdés szerint meghozandó döntése előtt a szükséges titoktartás mellett értesíti a tagállamokat. Ezen döntést, valamint az (1) és (2) bekezdésben említett eltéréseket közzéteszik az Európai Unió Hivatalos Lapjában.~~

(8) ~~Görögország eltérhet ezen irányelv 4., 24., 25., 26., 32., 37. és/vagy 38. cikkétől az általa 2002. március 15-e előtt a 98/30/EK irányelvnek megfelelően kibocsátott engedélyekben meghatározott földrajzi területek és időtartamok esetében, bizonyos földrajzi területek elosztóhálózatainak fejlesztése és kizárólagos használata céljából.~~

↕ új szöveg

80. cikk

A földgázrendszerre vonatkozó eltérések

- (1) Azon tagállamok, amelyek közvetlen nem kapcsolódnak más tagállamok összekapcsolt hálózataihoz, eltérést kérelmezhetnek a Bizottságtól a 3., a 7., az 54. és/vagy a 27. cikket illetően. Az ilyen eltérések hatályukat veszítik, amint elkészült a tagállam első rendszerösszekötője.
- (2) A tagállamok eltérést kérelmezhetnek a Bizottságtól a 3., a 7., az 54. és/vagy a 27. cikknek az EUMSZ 349. cikke szerinti legkülső régiókra vagy más földrajzilag

elszigetelt területekre történő alkalmazására vonatkozóan. Az ilyen eltérések hatályukat veszítik, amint a régió vagy a térség kapcsolódott egy összekapcsolt rendszerrel rendelkező tagállammal.

- (3) A Bizottság a döntés meghozatala előtt tájékoztatja a tagállamokat az (1) és (2) bekezdésben említett eltérés iránti kérelmekről, figyelembe véve az üzleti szempontból érzékeny információk bizalmas kezelése iránti indokolt kérelmeket.
- (4) A Bizottság által engedélyezett eltéréseket időben korlátozni kell, és olyan feltételekhez kell kötni, amelyek célja a verseny fokozása és a belső piac integrációja, valamint annak biztosítása, hogy az eltérések ne akadályozzák a megújuló energiára való átállást vagy az (EU) 2018/1999 rendelet 2. cikkének 18. pontja szerinti „első az energiahatékonyság” elvének alkalmazását.
- (5) A 2009/73/EK irányelv szerinti, lejáratí idő nélküli eltérések 2025. december 31-én hatályukat veszítik. Azok a tagállamok, amelyek ezen irányelv hatálybalépésének időpontjában még részesülnek ezen eltérések előnyeiből, az e cikkben megállapított feltételekkel összhangban új eltérést kérelmezhetnek a Bizottságtól.
- (6) Az eltéréseket engedélyező határozatokat az Európai Unió Hivatalos Lapjában ki kell hirdetni.

↓ (EU) 2019/692, 1. cikk 9. pont
(kiigazított szöveg)
⇒ új szöveg

~~8149-a.~~ cikk

A harmadik országokba irányuló, illetve onnan kiinduló ☒ földgáz ☒ szállító- vezetékek tekintetében alkalmazható eltérések

- (1) Egy tagállam és egy harmadik ország közötti, 2019. május 23-át megelőzően kiépített szállítóvezetékek tekintetében azon tagállam, amelynek területén a szóban forgó szállítóvezeték először csatlakozik egy tagállami hálózathoz, határozhat úgy, hogy a területén és a parti tengerén található szóban forgó szállítóvezeték-szakaszok tekintetében objektív okokból, például a beruházás megtérülésének lehetővé tétele céljából, vagy ellátásbiztonsági okokból eltér a ~~549.~~, a ~~6540.~~, a ~~6641.~~ és a ~~2732.~~ cikktől, ~~valamint~~ a ~~7241~~ cikk ~~(6), (8) és (10)~~ ~~(7) és (9)~~ bekezdésétől, ~~valamint a~~ ~~73. cikk (1) bekezdésétől~~, ☒ ☒ amennyiben az eltérés nincs hátrányos hatással a versenyre vagy a földgáz belső piacának hatékony működésére vagy az Unión belüli ellátásbiztonságra.

Az eltérést időben korlátozni kell, objektív indokolás alapján legfeljebb 20 évre, amely indokolt esetben megújítható, és olyan feltételekhez lehet kötni, amelyek ~~a~~ ~~fenti~~ ☒ az első albekezdésben szereplő ☒ körülmények eléréséhez hozzájárulnak.

Az ilyen eltérések nem alkalmazhatók egy tagállam és egy olyan harmadik ország közötti szállítóvezetésekre, amely köteles ezt az irányelvet átültetni, és amely az Unióval kötött megállapodás értelmében ezt az irányelvet ténylegesen végre is hajtja.

- (2) Amennyiben az érintett szállítóvezeték több tagállam területére is kiterjed, az összes érintett tagállammal folytatott konzultációt követően az a tagállam, amelynek a területén a vezeték először csatlakozik a tagállamok hálózatához határoz arról, hogy az e szállítóvezetésekre vonatkozó eltérést megadja-e.

Az érintett tagállamok kérésére a Bizottság úgy dönthet, hogy megfigyelőként részt vesz abban a konzultációban, amelyet az a tagállam, amelynek a területén a vezeték először csatlakozik a tagállamok hálózatához, harmadik országgal folytat ezen irányelvnek az említett tagállam területén és parti tengerén való következetes alkalmazásával kapcsolatban, ideértve az ilyen szállítóvezetésekre vonatkozó eltérések megadását is.

- (3) Az (1) és (2) bekezdésnek megfelelő határozatokat 2020. május 24-ig meg kell hozni. A tagállamok az ilyen határozatokról értesítik a Bizottságot, és azokat közzéteszik.

~~8249b.~~ cikk

Felhatalmazási eljárás

- (1) Az uniós jog szerinti egyéb kötelezettségek, valamint az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül a valamely tagállam és egy harmadik ország között meglévő szállítóvezeték vagy upstream csővezeték-hálózat üzemeltetésére vonatkozó megállapodásokat mindaddig hatályban lehet tartani, amíg egy következő, az Unió és ugyanazon harmadik ország közötti megállapodás hatályba nem lép, vagy mindaddig, amíg az e cikk (2)–(15) bekezdése szerinti eljárást kell alkalmazni.

- (2) Az Unió, illetve a tagállamok közötti hatáskörmegosztás sérelme nélkül, amennyiben egy tagállam részben vagy egészben ezen irányelv hatálya alá tartozó kérdésekben egy harmadik országgal szállítóvezeték üzemeltetéséről szóló megállapodás módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása, megújítása vagy megkötése céljából tárgyalásokat szándékozik kezdeni, e szándékáról írásban értesíti a Bizottságot.

Az ilyen értesítésnek tartalmaznia kell a megfelelő dokumentációt, valamint a tárgyalások során megvitatandó vagy újratárgyalandó rendelkezések megjelölését, a tárgyalások célkitűzéseit és minden egyéb lényeges információt, és azt legalább öt hónappal a tárgyalások tervezett kezdetét megelőzően továbbítani kell a Bizottságnak.

- (3) A (2) bekezdés szerinti bármilyen értesítést követően a Bizottság felhatalmazza az érintett tagállamot, hogy hivatalos tárgyalásokat kezdjen egy harmadik országgal az Unió közös szabályait esetlegesen érintő részről, kivéve, ha úgy ítéli meg, hogy az ilyen tárgyalások megkezdése:

- a) az Unió és a tagállamok közötti hatáskörmegosztásból eredő összeegyeztethetlenségektől eltérő okokból ellentétes lenne az uniós joggal;
- b) valamely tagállamban vagy az Unióban hátrányosan érintené a földgáz belső piacának működését, a versenyt vagy az ellátás biztonságát;
- c) aláásná az Unió által valamely harmadik országgal kormányközi megállapodásra irányuló, folyamatban lévő tárgyalások célkitűzéseit;
- d) diszkriminatív lenne.

- (4) A (3) bekezdésben említett értékelés elvégzése során a Bizottság figyelembe veszi, hogy a tervezett megállapodás olyan szállítóvezetésekre vagy upstream csővezetésekre irányul-e, amely új földgázforrások révén hozzájárul a földgázellátás és a földgázszolgáltatások diverzifikálásához.

- (5) A Bizottság a (2) bekezdésben említett értesítés kézhezvételétől számított 90 napon belül határozatot hoz, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, vagy a tagállamtól megtagadja az arra vonatkozó felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében. Amennyiben a határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napos határidőt ezen további információ kézhezvételétől kezdődően kell számítani.
- (6) Amennyiben a Bizottság olyan határozatot fogad el, amelyben megtagadja azt a felhatalmazást, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében, ennek megfelelően erről tájékoztatja az érintett tagállamot, és megindokolja döntését.
- (7) Egy tagállamot arra felhatalmazó, vagy egy tagállam arra vonatkozó felhatalmazását megtagadó határozatokat, hogy egy harmadik országgal tárgyalásokat kezdjen egy megállapodás megkötése, módosítása, meghosszabbítása, kiigazítása vagy megújítása érdekében, végrehajtási jogi aktus révén, az ~~51~~ 83. cikk (2) bekezdésében említett eljárás keretében kell elfogadni.
- (8) Az uniós joggal való összhang biztosítása érdekében a Bizottság az ~~Európai Parlament és a Tanács~~ (EU) 2017/684 ~~európai parlamenti és tanácsi határozatával~~⁴³ összhangban iránymutatást adhat és kérheti bizonyos rendelkezések beillesztését a tervezett megállapodásba.
- (9) A Bizottságot egy megállapodás módosítására, meghosszabbítására, kiigazítására, megújítására vagy megkötésére irányuló tárgyalások különböző szakaszai során az (EU) 2017/684 határozattal összhangban folyamatosan tájékoztatni kell a tárgyalások állásáról és eredményeiről, és a Bizottság kezdeményezheti, hogy részt vehessen a tagállam és a harmadik ország között folyó ilyen tárgyalásokon.
- (10) A Bizottság az (5) bekezdésnek megfelelően hozott határozatokról tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (11) A harmadik országgal kötött megállapodás aláírása előtt az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a tárgyalások eredményéről, és megküldi a Bizottságnak a megtárgyalt megállapodás szövegét.
- (12) A (11) bekezdés szerinti értesítés alapján a Bizottság a (3) bekezdés szerint értékeli a megtárgyalt megállapodást. Ha a Bizottság megállapítja, hogy a tárgyalások eredményeképpen olyan megállapodás született, amely megfelel az (5) bekezdésnek, határozatot fogad el, amelyben felhatalmazza a tagállamot a megállapodás aláírására és megkötésére.
- (13) A Bizottság a (11) bekezdésben említett értesítés kézhezvételét követő 90 napon belül határozatot fogad el, amelyben a tagállamot felhatalmazza vagy a tagállamtól megtagadja a felhatalmazást, hogy a harmadik országgal a megállapodást aláírja és megkösse. Amennyiben a határozat meghozatalához további információra van szükség, a 90 napos határidőt ezen további információ kézhezvételétől kezdődően kell számítani.

⁴³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/684 határozata (2017. április 5.) a tagállamok és harmadik országok által kötött kormányközi energiaügyi megállapodásokra és nem kötelező erejű jogi eszközökre vonatkozó információcsere-mechanizmus létrehozásáról és a 994/2012/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 99., 2017.4.12., 1. o.).

- (14) Amennyiben a Bizottság (13) bekezdés szerint határozatot fogad el, amelyben egy tagállamot felhatalmaz arra, hogy harmadik országgal megállapodást írjon alá és kössön, az érintett tagállam értesíti a Bizottságot a megállapodás megkötéséről és hatálybalépéséről, valamint a megállapodást érintő valamennyi változásról.
- (15) Amennyiben a Bizottság olyan határozatot fogad el a (13) bekezdés szerint, amelyben a tagállamtól megtagadja a felhatalmazást, hogy a harmadik országgal a megállapodást aláírja és megkösse, erről megfelelően tájékoztatja az érintett tagállamot, és megindokolja döntését.

↓ 2009/73/EK

~~50. cikk~~

Felülvizsgálati eljárás

~~Abban az esetben, ha az 52. cikk (6) bekezdésében említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut – tekintettel egy tagállamban a hálózati hozzáférés megvalósításának hatékony módjára, amely teljes mértékben eredményes, megkülönböztetéstől mentes és akadálytalan hálózati hozzáférést tesz lehetővé –, hogy az ezen irányelv alapján a vállalkozások számára előírt bizonyos kötelezettségek (beleértve az elosztórendszer-üzemeltetőkre vonatkozó jogi szétválasztási kötelezettségeket) nem állnak arányban az elérni kívánt céllal, az adott tagállam kérelmet nyújthat be a Bizottsághoz a kérdéses követelmények alól való felmentés érdekében.~~

~~Az ilyen kérelmet a tagállam haladéktalanul benyújtja a Bizottsághoz, mellékelve minden releváns információt annak bizonyítására, hogy a jelentésben megállapított tényleges hálózati hozzáférés a jövőben is megmarad.~~

~~Az értesítés kézhezvételét követő három hónapon belül a Bizottság állást foglal a tagállam kérelmét illetően, és adott esetben javaslatot terjeszt be az Európai Parlamenthez és a Tanáshoz az ezen irányelv vonatkozó rendelkezéseinek módosítására. Az ezen irányelv módosítására tett javaslataiban a Bizottság javasolhatja a tagállam felmentését bizonyos követelmények alól, feltéve ha a tagállam adott esetben végrehajtja a szükséges, azonos hatású intézkedéseket.~~

~~51. cikk~~

Bizottság

- (1) ~~A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.~~
- (2) ~~Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 3. és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel 8. cikkének rendelkezéseire.~~
- (3) ~~Az e bekezdésre történő hivatkozás esetén az 1999/468/EK határozat 5a. cikkének (1)–(4) bekezdését és 7. cikkét kell alkalmazni, figyelemmel 8. cikkének rendelkezéseire is.~~

↓ (EU) 2018/1999, 51. cikk 2. pont

~~52. cikk~~

Jelentések

~~A Bizottság nyomon követi és felülvizsgálja ezen irányelv alkalmazását, és általános eredményjelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak az (EU) 2018/1999 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁴⁴ 35. cikkében említett, az energiaunió helyzetéről szóló jelentés mellékleteként.~~

↓ új szöveg

83. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 8., az 56., a 66., a 74., a 75. és a 76. cikkben említett felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazása határozatlan időre szól, [a hatálybalépés napja]-án/-én kezdődő hatállyal.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 8., az 56., a 66., a 74., a 75. és a 76. cikkekben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 8., 56., 66., 74., 75. és 76. cikkek értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem

⁴⁴ ~~Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).~~

fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

84. cikk

Bizottsági eljárásrend

- (1) A Bizottság munkáját egy bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottság.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

85. cikk

Felülvizsgálat és jelentéstétel

A Bizottság 2030. december 31-ig felülvizsgálja ezen irányelv végrehajtását, és jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak A felülvizsgálat során különösen a 8. cikk alkalmazását és a 2. cikk kapcsolódó fogalommeghatározásait kell megvizsgálni annak értékelése céljából, hogy a 2031. január 1-jén működésbe lépő létesítményeknek az említett cikk szerinti tanúsításhoz kell-e nagyobb mértékben csökkenteniük az üvegházhatású gázok kibocsátását alacsony szén-dioxid-kibocsátású üzemanyagok és alacsony szén-dioxid-kibocsátású hidrogén használata révén. .

86. cikk

A 2012/27/EU irányelv módosításai

A 2012/27/EU irányelv a következőképpen módosul:

1. A 9., a 10. és a 11. cikket el kell hagyni.
2. A VII. mellékletet el kell hagyni.

↓	2009/73/EK	(kiigazított szöveg)
⇒	új szöveg	

~~87~~⁵⁴. cikk

Átültetés

- (1) A tagállamok hatályba léptetik azokat a törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezéseket, amelyek szükségesek ahhoz, hogy ~~ennek az irányelvnek~~ ⇒ a 2–5. cikknek, a 7–25. cikknek, a 26., 27. és 29. cikknek, a 31–34. cikknek, a 35. cikk (1) bekezdése a) pontjának, (3), (4), (7), (8) és (9) bekezdésének, a 37. és 38. cikknek, a 40. cikk (1), (2), (7), (8) és (9) bekezdésének, a 41. cikknek, a 42. cikk (2) bekezdésének, a 46–53. cikknek, az 56. cikknek és az 58. cikk (11) bekezdésnek, a

62–69. cikknek, a 70. cikk (5) és (6) bekezdésének, a 71–73. cikknek, a 5. cikk (1), (5), (6) és (9) bekezdésének, a 76. és 77. cikknek, az I. mellékletnek és a II. mellékletnek ⇨ 2023. december 31-ig ⇨ ~~2011. március 3-ig~~ megfeleljenek. E ☒ = rendelkezések szövegét haladéktalanul közlik a Bizottsággal.

~~Ezeket a rendelkezéseket 2011. március 3-tól kell alkalmazni, a 11. cikk kivételével, amelyet 2013. március 3-tól kell alkalmazni.~~

~~Amennyiben~~ ☒ Amikor ☒ a tagállamok elfogadják ezeket az intézkedéseket, azokban hivatkozni kell erre az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás ☒ és a megfogalmazás módját ☒ módját a tagállamok határozzák meg.

- (2) A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azokat a főbb rendelkezéseit, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadnak el.

↓ 2009/73/EK (kiigazított szöveg)
⇨ új szöveg

8853. cikk

Hatályon kívül helyezésENER

A ~~2003/55/EK~~ ☒ a III. melléklet A. részében felsorolt aktusokkal módosított 2009/73/EK ☒ irányelv ~~2011. március 3-tól~~ ⇨ 2023. január 1-jétől ⇨ ☒ ~~kezdődő hatállyal~~ ☒ hatályát veszti az ~~említett irányelv~~ ☒ III. melléklet B. részben meghatározott irányelvek ☒ ☒ nemzeti jogba történő ☒ átültetésére vonatkozó ☒ határidőkkel ☒ és alkalmazásuk ~~ára~~ ~~vonatkozó~~ ☒ kezdőnapjával ☒ ~~határidővel~~ kapcsolatos tagállami kötelezettségeket ~~nem érintve~~ sérelme nélkül.

A hatályon kívül helyezett irányelvre történő hivatkozásokat erre az irányelvre történő hivatkozásként kell értelmezni a ~~IVH.~~ mellékletben szereplő megfelelési táblázattal összhangban.

↓ 2009/73/EK

8955. cikk

Hatálybalépés

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

9056. cikk

Címzettek

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

1.4.4. Teljesítménymutatók

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

1.5.2. Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

1.6. A javaslat/kezdemenyezés időtartama és pénzügyi hatása

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

2.2.3. A kontroll költség hatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

3.2. A javaslat előirányzatokra gyakorolt becsült pénzügyi hatása

3.2.1. Az operatív előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.2. Operatív előirányzatokból finanszírozott becsült kimenet

3.2.3. Az igazgatási előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS – „ÜGYNÖKSÉGEK”

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdeményezés címe

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a megújuló gázok, a földgáz és a hidrogén belső piacainak közös szabályairól (átdolgozás)

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács rendelete a megújuló gázok, a földgáz és a hidrogén belső piacaira vonatkozó feltételekről (átdolgozás)

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek)

Szakpolitikai terület: energiaügy

Tevékenység: európai zöld megállapodás

1.3. A javaslat a következőre irányul:

X új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés⁴⁵

☐ jelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása egy másik/új intézkedéssé

1.4. Célkitűzés(ek)

1.4.1. Általános célkitűzés(ek)

Az európai zöld megállapodás és az európai klímarendelet azt a célt tűzte ki, hogy az EU 2050-re klímasemleges legyen, és ezt az európai versenyképességhez, növekedéshez és munkahelyteremtéshez hozzájárulva érje el. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás 55 %-os csökkentésére vonatkozó célkitűzés várhatóan a megújuló energiaforrások 38–40 %-os arányát eredményezi. A gáznemű tüzelőanyagok energiaszerkezeten belüli aránya 2050-re változatlanul jelentős lesz, ami a gázágazat dekarbonizációját igényli a versenyképes dekarbonizált gázpiacok előrettekintő kialakítása révén. Ez a kezdeményezés az „Irány az 55%!” intézkedéscsomag részét képezi. Érinti a gázok, köztük a hidrogén piaci szerkezetét. Jóllehet a kezdeményezés egymagában nem alkalmas arra, hogy megvalósítsa a dekarbonizációt, megszünteti a meglévő szabályozási akadályokat, és megteremti a feltételeket ahhoz, hogy erre költségghatékony módon kerüljön sor.

1.4.2. Konkrét célkitűzés(ek)

Az alábbi konkrét célkitűzések azokra a rendelkezésekre összpontosítanak, amelyek esetében a célkitűzés eléréséhez az ACER-nek és az Energiaügyi Főigazgatóságnak kiegészítő forrásokra lesz szüksége.

1. sz. konkrét célkitűzés:

⁴⁵

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

Szabályozási keret létrehozása a hidrogénágazat és a hidrogénhálózatok piaci alapú fejlesztéséhez.

2. sz. konkrét célkitűzés:

A határokon átnyúló földgázkereskedelem feltételeinek javítása, figyelembe véve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyre növekvő szerepét, valamint a fogyasztók jogainak bővülését.

3. sz. konkrét célkitűzés:

Annak biztosítása, hogy a hálózatüzemeltetők páneurópai szervezetei megfeleljenek az uniós jogszabályoknak.

1.4.3. Várható eredmény(ek) és hatás(ok)

Tüntesse fel, milyen hatásokat gyakorolhat a javaslat/kezdemenyezés a kedvezményezettek/célcsoportokra.

A kiegészítő források lehetővé teszik az ACER és az Energiaügyi Főigazgatóság számára, hogy az e javaslatban foglalt követelményeknek megfelelően végezzék az uniós jogszabályok szerinti megbízatásuk teljesítéséhez szükséges feladatokat.

1.4.4. Teljesítménymutatók

Határozza meg az előrehaladás és az eredmények nyomon követésére szolgáló mutatókat.

1. sz. konkrét célkitűzés:

A hidrogéninfrastruktúra fejlesztése és a különböző piaci szereplők általi közös használata.

2. sz. konkrét célkitűzés:

A megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok kereskedelmi szintje és piacra jutása (pl. mennyiségek, a kereskedők száma, az LNG-terminálok kihasználtsági aránya és a szóban forgó gázok fogadott mennyisége).

3. sz. konkrét célkitűzés:

A Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatának időben történő létrehozása és a földgázzal foglalkozó elosztórendszer-üzemeltetők (DSO-k) időben történő bevonása az elosztórendszer-üzemeltetők európai szervezetébe (EU DSO).

1.5. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.5.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdemenyezés végrehajtásának részletes ütemtervével

Az alábbi értékelés ACER-t érintő vonatkozásai a jelenlegi feladatokhoz szükséges becsült forrásigényeket egy független tanácsadó által nemrégiben készített tanulmány alapján veszik figyelembe. E tanulmány a hasonló, ugyanakkor többletmunkaterhet jelentő feladatokhoz szükséges erőforrások megállapítása céljából készült. A túlbecslés elkerülése érdekében

kiigazítást alkalmaztak. A meglévő feladatokhoz rendelt jelzett teljes munkaidős egyenértékek a 2023-ban szükséges személyzetre vonatkozó kerekített becslések. Ezekre 20 %-os általános csökkentést alkalmaztak, figyelembe véve, hogy a tanácsadó által alkalmazott módszertan kedvezett a felülbecslésnek, amint azt az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynöksége 2022–2024 közötti időszakra vonatkozó tervezési dokumentumának tervezetéről és az ACER rendelkezésére álló pénzügyi és humán erőforrások elégséges voltáról szóló, 2021. október 5-i C(2021)7024 bizottsági vélemény kifejti. Ez a pénzügyi kimutatás ezért óvatosabb becslést alkalmaz a szükséges személyzetre vonatkozóan, mint a tanácsadó.

Az uniós fogyasztóknak biztosított földgáz mennyisége fokozatosan csökkenni fog, ám ez belátható időn belül nem fogja csökkenteni az ACER meglévő feladatai jelentette munkaterhét: Például a földgázra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok végrehajtása a hálózaton szállított mennyiségektől függetlenül folytatódik. A megújuló és az alacsony széndioxid-kibocsátású gázok betáplálásának növekvő szerepe miatt a helyzet az eddigieknél is komplexebb lesz. Ezenkívül a hidrogén hálózata és piaca révén az ACER feladatköre egy új ágazat szabályozásával bővül.

1. sz. konkrét célkitűzés: Szabályozási keret létrehozása a hidrogénágazat és a hidrogénhálózatok piaci alapú fejlesztéséhez

- Ami a villamos energiát és a földgázt illeti, a piaci alapú hidrogénágazat fejlesztéséhez **üzemi és kereskedelmi szabályzatok vagy iránymutatások** formájában részletesebb szabályokra van szükség. A javaslat 9 felhatalmazást tartalmaz a hidrogénnel kapcsolatos új üzemi és kereskedelmi szabályzatok vagy iránymutatások bizottsági rendeletek formájában történő elfogadására.

Ezidáig 6 üzemi és kereskedelmi szabályzatot, illetve iránymutatást fogadtak el; vagy a földgázról szóló 715/2009/EK rendelet alapján hozott bizottsági rendelet útján, vagy pedig az említett rendelet mellékleteként. A tanácsadó becslése szerint az ACER-nek 7 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra van szüksége ezek végrehajtásához. A földgázra vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások kidolgozása és végrehajtása alkalmával szerzett tapasztalatok felhasználhatók a hidrogénre vonatkozó hasonló üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások (pl. kapacitásallokáció, interoperabilitás) kidolgozása során.

Ezért a hidrogénnel kapcsolatos új üzemi és kereskedelmi szabályzatok és iránymutatások kidolgozásához, majd végrehajtásához a becslések szerint 5 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra van szükség. Tekintettel a hidrogénágazat fokozatos fejlődésére, az ezen felüli teljes munkaidős egyenértékeket képviselő munkatársakat fokozatosan kell felvenni: ez 2023-tól kezdődően évente 1 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársat jelent.

- Az ACER **határoz továbbá az új, határokon átnyúló hidrogéninfrastruktúra miatti, valamint a hidrogén vagy más gázok eltérő minősége miatti korlátokat felszámoló megoldások költségeinek elosztásáról**. A tanácsadó becslése szerint abban az esetben, ha a tagállamok szabályozó hatóságai nem tudnak megállapodni, az ACER-nek a költségek 347/2013/EU rendelet (a TEN-E rendelet) szerinti, határokon átnyúló megosztására vonatkozó döntéséhez körülbelül 3 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra van szüksége 6 hónapra, és ha határozat ellen fellebbezést nyújtanak be, további humán erőforrásokra van szükség. Feltételezve, hogy két évente egy döntés születik, ehhez további 1 teljes munkaidős egyenértéket képviselő munkatársra lenne szükség akkor, amikor a

hidrogén és a földgáztól eltérő más gázok növekvő jelentősége mellett e döntési jogkör gyakorlására várhatóan sor kerül (azaz 2026-ban).

- Az ACER **piacmonitoring jelentését** ki kell egészíteni egy **hidrogénre vonatkozó negyedik fejezettel** (a villamos energia nagykereskedelmével, a földgáz nagykereskedelmével, valamint a kiskereskedelemmel/fogyasztókkal foglalkozó fejezeteken felül), ezáltal kiterjesztve az ACER piacmonitoring tevékenységeinek körét. Jelenleg 7–8 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatárs dolgozik e három meglévő fejezeten. Mivel a hidrogén új terület lesz az ACER számára, amelyre vonatkozóan az ügynökségen belül szakértelmet kell kialakítani, a becslések szerint a javaslatok hatálybalépésétől kezdődően további 1 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra van szükség, és további 1 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra, amint a hidrogénágazat páneurópai piaccá fejlődése várhatóan megkezdődik (azaz 2027 körül).
- Tekintettel a hidrogén és a fosszilis gáztól eltérő egyéb gázok növekvő jelentőségére, a **nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló rendelet (REMIT) hatályát ki kell terjeszteni**. Ehhez összesen 5 további teljes munkaidős egyenértékre lesz szükség: 2024-től 2-re és amint megkezdődik a hidrogénpiac fejlődése, azaz 2027-től, további 3-ra. Ez az 5 teljes munkaidős egyenérték a díjakból finanszírozható.

2. sz. konkrét célkitűzés: A határokon átnyúló földgázkereskedelem feltételeinek javítása, figyelembe véve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyre növekvő szerepét, valamint a fogyasztók jogainak bővülését.

- A tervek szerint a Bizottság a villamosenergia-ágazatra vonatkozó rendelettel egyenértékű új **kiberbiztonsági** rendeletet fog elfogadni. A tapasztalatok azt mutatják, hogy az ACER-nek átlagosan 1 teljes munkaidős egyenértékre van szüksége üzemi és kereskedelmi szabályzatunként, illetve iránymutatásként, így a javaslat hatálybalépésétől kezdve a kiberbiztonsághoz további 1 teljes munkaidős egyenértékre lesz szükség.
- Új rendelkezést kell bevezetni, amely előírja a hálózatüzemeltetők számára, hogy a keresztfinanszírozás elkerülése érdekében külön szabályozói eszközalapokkal rendelkezzenek a földgáz-, a hidrogén- és/vagy a villamosenergia-hálózatok tekintetében. Az ACER feladata lesz, hogy **ajánlásokat adjon ki a hálózatüzemeltetőknek és a tagállamok szabályozó hatóságainak az eszközök értékének meghatározására és a rendszerhasználók díjainak kiszámítására** vonatkozóan, és azokat két évente frissítse. Az ACER feladata lesz továbbá, hogy négy évente **tanulmányt tegyen közzé, amelyben összehasonlítja az uniós szállítási rendszer-üzemeltetők költséghatékonyságát**. A villamos energiáról szóló (EU) 2019/943 rendelet 18. cikkének (9) bekezdése szerinti, átviteli és az elosztási díjakra vonatkozó legjobb gyakorlatokról szóló jelentés esetében a tanácsadó évi 0,4 teljes munkaidős egyenértéket becsült, ami valamivel több, mint a gázrendszer-összekötő pontok szűk keresztmetszeteiről szóló jelenlegi jelentés esetében. A javaslat értelmében ez utóbbi jelentést nem évente, hanem két évente kellene elkészíteni. Következésképpen 2024-től kezdődően további 0,5 teljes munkaidős egyenérték várhatóan elég lesz a két új jelentéstételi feladat ellátásához.
- Az átdolgozott (EU) 2019/944 villamosenergia-irányelv rendelkezéseit tükrözve ez a javaslat a **gázfogyasztókra** vonatkozó rendelkezéseket is meg fogja erősíteni. E rendelkezéseknek összhangban kell lenniük az ACER fogyasztói jogok és kiskereskedelmi

piacok nyomon követésére fordítható kapacitásával, ezért az ACER éves piacmonitoring jelentésén dolgozó csoportját 0,5 teljes munkaidős egyenértékkel kell megerősíteni attól az időponttól kezdve, amikor a rendelkezéseket a tagállamoknak át kell ültetniük (azaz 2024-től).

3. sz. konkrét célkitűzés: Annak biztosítása, hogy a hálózatüzemeltetők páneurópai szervezetei megfeleljenek az uniós jogszabályoknak

- A javaslat javítja a Földgázpiaci Szállítási rendszer-üzemeltetők Európai Hálózatának (földgázpiaci ENTSO) felügyeletét (a Villamosenergia-piaci Átvitelirendszer-üzemeltetők Európai Hálózatára, azaz az ENTSO-E-re vonatkozó rendelkezésekhez hasonlóan), kiterjeszti az EU DSO hatáskörét a földgázelosztórendszer-üzemeltetőkre, és létrehozza a Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatát.

A Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatának létrehozása és az EU DSO hatáskörének kiterjesztése a javaslat hatálybalépését követő első évben rendkívüli munkaterhet ró az ACER-re, amelyhez rendszeres nyomonkövetési feladatok és lehetséges, bár várhatóan ritka végrehajtási intézkedések társulnak. Várhatóan 1 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatárs elegendő lesz, aki az első év után az újonnan létrehozott Hidrogénhálózat-üzemeltetők Európai Hálózatának elsődleges nyomon követésén, azaz az Unió egészére kiterjedő új hálózatfejlesztési terv értékelésén is dolgozni fog.

A fent ismertetett további teljes munkaidős egyenértékek nem tartalmazzák az adminisztratív feladatokhoz kapcsolódó költségeket. Ha az adminisztratív feladatok ellátása tekintetében körülbelül 25 %-os (a jelenleginél kisebb) arányt alkalmazunk, az azt jelenti, hogy további 5 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársra van szükség. Az ACER tervezési dokumentumairól szóló korábbi bizottsági vélemények kifogásolták, hogy az ACER létszámterve nem rendelkezik irodai vagy titkársági feladatokat ellátó személyzetről, és az ACER valóban kölcsönmunkaerőre támaszkodik az ilyen feladatok elvégzéséhez. E helyzet orvoslása érdekében az adminisztratív feladatok végzéséhez rendelt szóban forgó teljes munkaidős egyenértékek alatt AST/SC besorolási fokozatú munkatársak értendők, és mivel ők a kölcsönmunkaerő helyébe lépnek, ez nem ró további terhet az uniós költségvetésre.

Az összesen 21 teljes munkaidős egyenértékből legfeljebb 7 finanszírozható a díjakból (2 AD besorolási fokozatú ideiglenes alkalmazott, 3 IV. besorolási csoportba tartozó szerződéses alkalmazott, valamint a két REMIT osztály vezetőinek titkársági feladatait ellátó 2 AST/SC besorolási fokozatú ideiglenes alkalmazott).

Míg az uniós szervek többletmunkaterhének nagy része az ACER-re hárul, a fokozatosan páneurópai piaccá fejlődő hidrogénágazat, valamint a fosszilis gáztól eltérő gázok növekvő kínálata miatt a földgázhálózat és a földgázpiac megnövekedett összetettsége az Energiaügyi Főigazgatóságra is fokozott munkaterhet fog róni. Óvatos becslés szerint további 1 teljes munkaidős egyenértékre van szükség a megerősített fogyasztóvédelmi rendelkezések megfelelő végrehajtásának biztosításához. Ami a nagykereskedelmet illeti, jelenleg 8 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatárs foglalkozik a gázpiacokkal (ideértve a

hálózattervezést és a gázminőséget is). A hidrogénnel kapcsolatos szabályok bevezetése és az egyre összetettebbé váló földgázágazat másfélszeres szorzóval bővített munkaerőt, azaz további 4 teljes munkaidős egyenértéknek megfelelő munkatársat igényel, ami a hidrogénágazat alakulásához és a fosszilis gáztól eltérő gázok növekvő piaci részesedéséhez igazodva szakaszos létszámemelést von maga után.

- 1.5.2. *Az Unió részvételéből származó hozzáadott érték (adódhat többek között a koordinációból eredő előnyökből, a jogbiztonságból, a fokozott hatékonyságból vagy a kiegészítő jellegből). E pontban „az Unió részvételéből származó hozzáadott érték” azt az uniós részvételből adódó értéket jelenti, amely többletként jelentkezik ahhoz az értékhez képest, amely a tagállamok egyedüli fellépése esetén jött volna létre.*

Jelenleg nincsenek uniós szintű szabályok, amelyek kifejezetten a külön hidrogénhálózatokat és -piacokat szabályoznák. Tekintettel a megújuló hidrogén fosszilis tüzelőanyagokat felváltó használatának előmozdítására irányuló jelenlegi uniós és tagállami szintű erőfeszítésekre, a javaslat értelmében a tagállamokat ösztönöznék arra, hogy nemzeti szintű szabályokat fogadjanak el a külön hidrogéninfrastruktúrára vonatkozóan. Ez azzal a kockázattal jár, hogy Unió-szerte széttöredezett szabályozási környezet alakul ki, ami akadályozhatja a nemzeti hidrogénhálózatok és -piacok integrációját, és ezáltal megakadályozza vagy visszatartja a hidrogén határokon átnyúló kereskedelmét.

A hidrogéninfrastruktúrára vonatkozó szabályok későbbre halasztott (azaz a nemzeti jogszabályok életbe lépését követő) harmonizációja növelné a tagállamok adminisztratív terheit, a vállalkozások szempontjából pedig magasabb szabályozási költségeket és bizonytalanságot eredményezne, különösen a hidrogéntermelésbe és a szállítási infrastruktúrába történő hosszú távú beruházások esetében.

A külön hidrogénhálózatok és -piacok uniós szintű szabályozási keretének létrehozása elősegítené a nemzeti hidrogénpiacok és -hálózatok integrációját és összekapcsolását. Az ilyen külön hidrogénhálózatok megtervezésére, finanszírozására és működtetésére vonatkozó uniós szintű szabályok az ilyen típusú hosszú távú infrastruktúrák potenciális beruházói számára tartós kiszámíthatóságot teremtenének, különösen a határkeresztező rendszerösszekötők esetében (amelyekre e szabályok hiányában különféle és potenciálisan eltérő nemzeti jogszabályok vonatkozhatnak).

Ami a biometánt illeti, uniós szintű kezdeményezés hiányában valószínű, hogy a nagykereskedelmi piacokhoz való hozzáférés, a kapcsolódási kötelezettségek, valamint a szállításirendszer-üzemeltetők (TSO) és az elosztórendszer-üzemeltetők (DSO) közötti koordinációs intézkedések tekintetében 2030-ra sem szűnnének meg a szabályozásbeli különbségek. Hasonlóképpen, uniós szintű harmonizáció nélkül a megújuló és alacsony széndioxid-kibocsátású gázok termelőinek Unió-szerte jelentősen eltérő kapcsolódási és beviteli költségekkel kell majd szembenéznük, ami egyenlőtlen versenyfeltételeket eredményez.

További uniós szintű jogszabályok hiányában a tagállamok továbbra is eltérő gázminőségi szabványokat és szabályokat alkalmaznának a hidrogéntáplálási szintekre vonatkozóan, ami a korlátozott határokon átnyúló áramlás és a piaci szegmentáció kockázatával járna. A gázminőségi szabványokat továbbra is elsősorban a földgáz minőségi paraméterei határoznák meg, ami korlátozná a megújuló gázok hálózati integrációját.

Mindezen szempontok valószínűleg visszafogják a megújuló gázokkal való határokon átnyúló kereskedelmet, amelyet adott esetben nagyobb mennyiségben importált fosszilis gáz

ellensúlyozhat. Az LNG-terminálok használata és az import változatlanul a fosszilis gázra korlátozódhat annak ellenére, hogy a nem uniós forrásokból származó versenyképes biometán vagy szintetikus metán fogadásához az LNG-terminálok nem szorulnak átalakítására.

1.5.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A korábbi jogalkotási javaslatokkal kapcsolatos tapasztalatok azt mutatják, hogy az ACER létszámigénye könnyen alábecsülhető. Ez különösen igaz akkor, ha a jogszabályok a villamos energiáról szóló (EU) 2019/943 rendelet szerinti üzemi és kereskedelmi szabályzatokhoz és iránymutatásokhoz hasonló részletesebb műszaki szabályok elfogadására vonatkozó felhatalmazási rendelkezéseket tartalmaznak. Annak érdekében, hogy elkerülhető legyen a 2009-es harmadik energiaügyi csomaghoz kapcsolódóan kialakult helyzet – amikor is a létszámigény alábecslése strukturális létszámhiányt eredményezett (amelyre csak a 2022. évi uniós költségvetés kínált átfogó megoldást) – e javaslat esetében a létszámigény becslése több évre előre szól, és figyelembe veszi az olyan várható jövőbeli fejleményeket, mint a felhatalmazások alkalmazása.

1.5.4. A többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség és egyéb megfelelő eszközökkel való lehetséges szinergiák

Ez a kezdeményezés az európai zöld megállapodás és az „Irány az 55%!” csomag részeként szerepel a Bizottság 2021. évi munkaprogramjában (COM(2020) 690 final), és hozzá fog járulni az európai klímarendelethez meghatározott, az 1990-es szinthez képest legalább 55 %-os, 2030-ig elérendő üvegházhatásúgázkibocsátás-csökkentési célokhoz, valamint a klímasemlegesség 2050-ig történő megvalósítására irányuló uniós célkitűzéshez.

1.5.5. A rendelkezésre álló különböző finanszírozási lehetőségek értékelése, ideértve az átcsoportosítási lehetőségeket is

A megadott teljes munkaidős egyenértéket képviselő munkatársakra az új feladatok ellátásához van szükség, míg a meglévő feladatok belátható időn belül nem fognak csökkenni: a hidrogénágazat a földgázrendszer folyamatos használatával párhuzamosan fejlődik, amely rendszer még összetettebbé válik a fosszilis gáztól eltérő metánforrások növekvő használata miatt. Ezért az átcsoportosítás nem oldaná meg a további létszámigényeket.

A további teljes munkaidős egyenértékek finanszírozásához az ACER REMIT szerinti feladatait fedező meglévő díjrendszert a jogilag lehetséges mértékben igénybe fogják venni.

1.6. A javaslat/kezdeményezés időtartama és pénzügyi hatása

☐ **határozott időtartam**

– ☐ időtartam: ÉÉÉÉ [HH/NN]-tól/-től ÉÉÉÉ [HH/NN]-ig

– ☐ pénzügyi hatás: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig

☒ **határozatlan időtartam**

– beindítási időszak: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig

– azt követően: rendes ütem

1.7. Tervezett irányítási módszer(ek)⁴⁶

☒ Bizottság általi **közvetlen irányítás**

– ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ **Megosztott irányítás** a tagállamokkal

☒ **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

☐ nemzetközi szervezetek és ügynökségek (nevezze meg)

☐ az EBB és az Európai Beruházási Alap

☒ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek

☐ közjogi szervek

☐ magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak

☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek

☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

Megjegyzések

--

⁴⁶ Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon: <https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

Pénzügyi szabályzata értelmében az ACER-nek a tervezési dokumentuma összefüggésében éves munkaprogramot kell benyújtania, amely minden egyes elvégzett tevékenység tekintetében tartalmazza a pénzügyi és humán erőforrások részleteit.

Az ACER havonta jelentést tesz az Energiaügyi Főigazgatóságnak a költségvetés végrehajtásáról, beleértve a költségvetési címek szerinti kötelezettségvállalásokat és kifizetéseket, valamint személyzeti kategóriánként a betöltetlen álláshelyek arányát.

Emellett az Energiaügyi Főigazgatóság közvetlenül képviselteti magát az ACER irányító szerveiben. Az Energiaügyi Főigazgatóság az igazgatótanácsban részt vevő képviselőin keresztül az év folyamán megtartott üléseken folyamatos tájékoztatást kap a költségvetés felhasználásáról és a létszámterv alakulásáról.

Végezetül, szintén a pénzügyi szabályokkal összhangban, az ACER-nek az igazgatótanács előtt és az éves tevékenységi jelentésében egyaránt évente be kell számolnia az elvégzett tevékenységekről és az erőforrások felhasználásáról.

A közvetlenül az Energiaügyi Főigazgatóság által végzett feladatok a Bizottság és a végrehajtó ügynökségek által is alkalmazott éves tervezési és nyomonkövetési ciklust követik, beleértve az eredményekről történő jelentéstételt is, ami az Energiaügyi Főigazgatóság éves tevékenységi jelentésének részét képezi.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. *Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása*

Bár az ACER-nek új területen kell szakértelmet kialakítania, a legköltséghatékonyabb, ha az e javaslat szerinti új feladatok végzésére egy olyan meglévő ügynökség kap megbízást, amely jelenleg is hasonló feladatokat lát el.

Az Energiaügyi Főigazgatóság kontrollstratégiát dolgozott ki az ACER-rel fenntartott kapcsolatainak irányítására, amely a Bizottság 2017. évi belső ellenőrzési keretrendszerének részét képezi. Az ACER 2018 decemberében felülvizsgálta és elfogadta saját belső ellenőrzési keretrendszerét.

2.2.2. *A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk*

A fő kockázatot az e javaslat által előidézett munkateherre vonatkozó téves becslések jelentik, mivel a javaslat célja, hogy ne utólag, a nemzeti megközelítések kialakítását, valamint az energiaágazatban az új szereplők és új tüzelőanyagok (hidrogén és egyéb „alternatív gázok”) megjelenését követően, hanem előzetesen biztosítson igazodási pontként szolgáló szabályozási keretet. Ezt a kockázatot el kell fogadni, mivel – amint azt a tapasztalatok is mutatják – ha az eredeti javaslat nem tartalmaz elegendő emberi erőforrást, akkor ezt a helyzetet később nagyon nehéz orvosolni.

Az, hogy a javaslat több új feladatot is tartalmaz, csökkenti ezt a kockázatot; bár előfordulhat, hogy egyes jövőbeli feladatok munkaterhelését alábecsülik, más feladatok esetében ez ellenkezőleg alakulhat, ami teret enged az esetleges jövőbeli átcsoportosításoknak.

- 2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

Az ACER jelenlegi megbízatásához kapcsolódó további feladatok várhatóan nem eredményeznek további célzott ellenőrzéseket az ACER-nél, ezért a kontrollköltségeknek a kezelt források értékéhez viszonyított aránya nem változik.

Hasonlóképpen, az Energiaügyi Főigazgatóság számára kijelölt feladatok sem vonnak maguk után további ellenőrzéseket, és nem változtatnak a kontrollköltségek arányán sem.

2.3. A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

Az ACER a Bizottság megközelítésével összhangban alkalmazza a decentralizált uniós ügynökségek csalás elleni elveit.

2019 márciusában az ACER új csalás elleni stratégiát fogadott el, amely hatályon kívül helyezte az ACER igazgatótanácsának 13/2014. sz. határozatát. A hároméves időszakot felölelő új stratégia a következő elemeken alapul: éves kockázatértékelés, az összeférhetetlenség megelőzése és kezelése, a visszaélések bejelentésére vonatkozó belső szabályok, az érzékeny funkciók kezelésére vonatkozó szabályok és eljárás, valamint etikai és feddhetetlenségi normákkal kapcsolatos intézkedések.

Az Energiaügyi Főigazgatóság 2020-ban felülvizsgált csalás elleni stratégiát fogadott el. Ez a stratégia a Bizottság csalás elleni stratégiáján, valamint a csalásnak leginkább kitett területek, a már meglévő ellenőrzések és az Energiaügyi Főigazgatóság csalásmegelőzési, -felderítési és -helyreállítási kapacitásának javításához szükséges intézkedések azonosítására belsőleg elvégzett célzott kockázatértékelésen alapul.

Mind az ACER-rendelet, mind a közbeszerzésre vonatkozó szerződéses rendelkezések biztosítják, hogy a Bizottság szervezeti egységei – köztük az OLAF – az OLAF ajánlása szerinti általános rendelkezések alkalmazása mellett ellenőrzéseket és helyszíni ellenőrzéseket végezzenek.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete/fejezetei és a költségvetés érintett kiadási sora/sorai

- Jelenlegi költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	Szám	diff./nem diff. ⁴⁷	EFTA-országoktól ⁴⁸	tagjelölt országoktól ⁴⁹	harmadik országoktól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
02	02 10 06 és 02 03 02	diff./	IGEN /NEM	IGEN /NEM	IGEN /NEM	IGEN /NEM

- Létrehozandó új költségvetési sorok

A többéves pénzügyi keret fejezetei, azon belül pedig a költségvetési sorok sorrendjében.

A többéves	Költségvetési sor	Kiadás	Hozzájárulás
------------	-------------------	--------	--------------

⁴⁷ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

⁴⁸ EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás.

⁴⁹ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek.

pénzügyi keret fejezete		típusa				
	Szám	diff./nem diff.	EFTA- országokt ól	tagjelölt országoktól	harmadik országokt ól	a költségvetési rendelet 21. cikke (2) bekezdésének b) pontja értelmében
	[XX.YY.YY.YY]		IGEN/N EM	IGEN/NE M	IGEN/N EM	IGEN/NEM

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete	2	Európai stratégiai beruházások – Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége (ACER)
------------------------------------	---	--

ACER			2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZES EN
1. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Kifizetési előirányzatok	(2)	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
2. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1a)						
	Kifizetési előirányzatok	(2a)						
3. cím:	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(3a)						
	Kifizetési előirányzatok	(3b)						
ACER előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=1+1a +3a	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
	Kifizetési előirányzatok	=2+2a +3b	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596

A többéves pénzügyi keret fejezete	7	„Igazgatási kiadások”
---	----------	------------------------------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZESEN
Főigazgatóság: ENER							
• Humánerőforrás		0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
• Egyéb igazgatási kiadások							
Energiaügyi Főigazgatóság ÖSSZESEN	Előirányzatok						

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	(Összes kötelezettségvállalási előirányzat = Összes kifizetési előirányzat)	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760	1,976
--	--	-------	-------	-------	-------	-------	-------

millió EUR (három tizedesjegyig)

		2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret 1–7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572
	Kifizetési előirányzatok	0,842	1,298	1,684	2,070	2,678	8,572

3.2.2. Az ACER előirányzataira gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után operatív előirányzatok felhasználását
- ☐ A javaslat/kezdeményezés az alábbi operatív előirányzatok felhasználását vonja maga után:

Kötelezettségvállalási előirányzatok, millió EUR (három tizedesjegyig)

Tüntesse fel a célkitűzéseket és a kimeneteket ↓			N. év		N+1. év		N+2. év		N+3. év		A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkal bővíthető.						ÖSSZESEN	
	KIMENETEK																	
	Típus ⁵⁰	Átlagos költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Szám	Költség	Összesített szám	Összköltség
1. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ⁵¹ ...																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
- Kimenet																		
1. konkrét célkitűzés részösszege																		
2. KONKRÉT CÉLKITŰZÉS ...																		
- Kimenet																		
2. konkrét célkitűzés részösszege																		
ÖSSZKÖLTSÉG																		

⁵⁰ A kimenetek a nyújtandó termékek és szolgáltatások (pl. finanszírozott diákcserék száma, épített utak hossza kilométerben stb.).

⁵¹ Az 1.4.2. pontban leírtak szerint. „Konkrét célkitűzés(ek)…”.

3.2.3. Az ACER humán erőforrásaira gyakorolt becsült hatás

3.2.3.1. Összefoglalás

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZESE N
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Ideiglenes alkalmazott (AD besorolási fokozat)	0,456	0,760	0,912	1,064	1,216	4,408
Ideiglenes alkalmazott (AST besorolási fokozat)						
Ideiglenes alkalmazott (AST/SC besorolási fokozat)	0,152	0,152	0,304	0,304	0,456	1,368
Szerződéses alkalmazott	0,082	0,082	0,164	0,246	0,246	0,820
Kirendelt nemzeti szakértő						

ÖSSZESEN	0,690	0,994	1,380	1,614	1,918	6,596
----------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Létszámigény teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve:

	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZESE N
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Ideiglenes alkalmazott (AD besorolási fokozat)	3	6	7	8	10	10
Ideiglenes alkalmazott (AST besorolási fokozat)						
Ideiglenes alkalmazott (AST/SC besorolási fokozat)	1	2	3	4	5	5
Szerződéses alkalmazott (IV. besorolási csoport)	1	2	3	3	6	6
Kirendelt nemzeti szakértő						

ÖSSZESEN	5	10	13	15	21	21
----------	---	----	----	----	----	----

Ebből uniós hozzájárulásból finanszírozott⁵²:

	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év	ÖSSZESE N
--	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	--------------

Ideiglenes alkalmazott (AD besorolási fokozat)	3	5	6	7	8	8
Ideiglenes alkalmazott (AST besorolási fokozat)						
Ideiglenes alkalmazott (AST/SC besorolási fokozat)	1	1	2	2	3	3
Szerződéses alkalmazott (IV. besorolási csoport)	1	1	2	3	3	3

⁵² Az ACER az (EU) 2020/2152 bizottsági határozat 3. cikkének (1) bekezdésével összhangban minden évben meghatározza azokat a költségeket, beleértve a személyzeti költségeket is, amelyek a díjból finanszírozhatók, és az eredményeket ismerteti a tervezési dokumentuma tervezetében. Az (EU) 2019/942 rendelet 20. cikkével összhangban a Bizottság véleményt nyilvánít az ACER tervezési dokumentumának tervezetéről, beleértve az ügynökség arra vonatkozó javaslatait is, hogy mely költségek fedezhetők a díjból, és hogy ezáltal milyen mértékben csökkenthetők az uniós költségvetésre nehezedő terhek.

Kirendelt nemzeti szakértő						
----------------------------	--	--	--	--	--	--

ÖSSZESEN	5	7	10	12	14	14
----------	---	---	----	----	----	----

A jelzett teljes munkaidős egyenértéket képviselő munkatársak felvételének tervezett időpontja az adott év január 1-je.

3.2.3.2. Az ügynökségért felelős főigazgatóság becsült humánerőforrás-szükségletei

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket egész számmal (vagy legfeljebb egy tizedesjeggyel) kell kifejezni

	2023. év	2024. év	2025. év	2026. év	2027. év
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)					
20 01 02 01 és 20 01 02 02 (a központban és a bizottsági képviselőkön)	1	2	2	3	5
20 01 02 03 (a küldöttségeknél)					
01 01 01 01 (közvetett kutatás)					
10 01 05 01 (közvetlen kutatás)					
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve⁵³					
20 02 01 (AC, END, INT a teljes keretből)					
20 02 03 (AC, AL, END, INT és JPD a küldöttségeknél)					
Költségvetési sor (kérjük megnevezni) ⁵⁴	- a központban ⁵⁵				
	- a küldöttségek nél				
01 01 01 02 (AC, END, INT – közvetett kutatás)					
10 01 05 02 (AC, END, INT – közvetlen kutatás)					
Egyéb költségvetési sor (kérjük megnevezni)					
ÖSSZESEN	1	2	2	3	5

Olyan új feladatokról van szó, amelyekre az Energiaügyi Főigazgatóságon belül jelenleg nem áll rendelkezésre személyzet. Előfordulhat, hogy a humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított

⁵³ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

⁵⁴ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

⁵⁵ Elsősorban az uniós kohéziós politikai alapok, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alap (ETHAA) esetében.

személyzettel is eleget lehet tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

3.2.4. A jelenlegi többéves pénzügyi kerettel való összeegyeztethetőség

- ☐ A javaslat/kezdeményezés összeegyeztethető a jelenlegi többéves pénzügyi kerettel.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés a többéves pénzügyi keret vonatkozó fejezetének átprogramozását teszi szükségessé.

Fejtse ki, miként kell átprogramozni a pénzügyi keret: tüntesse fel az érintett költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

- Az „Irány az 55%!” kezdeményezéseket nem vették figyelembe a többéves pénzügyi keret fejezeteinek kiszámításakor. Mivel ez a konkrét kezdeményezés új, át kell programozni mind az ACER-nek nyújtott hozzájárulásra vonatkozó, mind pedig az Energiaügyi Főigazgatóságon belüli többletmunkát támogató költségvetési sort. Az ACER további teljes munkaidős egyenértékeket képviselő humánerőforrás-igényei nyomán keletkező ráfordítások azon részét, amelyek költségvetési hatása nem fedezhető a díjakból vagy a jelenlegi uniós hozzájárulásból, az Energiaügyi Főigazgatóság által kezelt egyéb költségvetési sorokból történő átcsoportosítással fogják fedezni, elsősorban az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (CEF) energiaügyi programjának 02 03 02 költségvetési sorából. Ez ugyanakkor nem teremt precedenst a CEF forrásainak felhasználására.
- ☐ A javaslat/kezdeményezés a rugalmassági eszköz alkalmazását vagy a többéves pénzügyi keret felülvizsgálatát teszi szükségessé⁵⁶.

Fejtse ki a szükségleteket: tüntesse fel az érintett fejezeteket és költségvetési sorokat és a megfelelő összegeket.

3.2.5. Harmadik felek részvétele a finanszírozásban

- A javaslat/kezdeményezés nem irányoz elő harmadik felek általi társfinanszírozást.
- A javaslat/kezdeményezés az alábbi becsült társfinanszírozást irányozza elő:

millió EUR (három tizedesjegyre)

	N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekké bővíthető.			Összesen
Tüntesse fel a társfinanszírozó szervet								
Társfinanszírozott előirányzatok ÖSSZESEN								

⁵⁶

Lásd a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretről szóló, 2020. december 17-i (EU, Euratom) 2093/2020 tanácsi rendelet 12. és 13. cikkét.

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdemenyezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdemenyezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást
 - ☐ kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	Az aktuális költségvetési évben rendelkezésre álló előirányzatok	A javaslat/kezdemenyezés hatása ⁵⁷						
		N. év	N+1. év	N+2. év	N+3. év	A táblázat a hatás időtartamának megfelelően (vö. 1.6. pont) további évekkkel bővíthető.		
... jogcímcsoport								

Az egyéb címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Ismertesse a bevételre gyakorolt hatás számításának módszerét.

⁵⁷ A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.

MELLÉKLET

A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSHOZ

A javaslat/kezdeményezés címe:

Gázirányelv

1. A HUMÁNERŐFORRÁS-SZÜKSÉGLETEK SZÁMA ÉS KÖLTSÉGE

2. AZ EGYÉB IGAZGATÁSI KIADÁSOK KÖLTSÉGE

3. ÖSSZES IGAZGATÁSI KÖLTSÉG

4. A BECSÜLT KÖLTSÉGEK KISZÁMÍTÁSÁRA HASZNÁLT MÓDSZEREK

4.1. HUMÁN ERŐFORRÁSOK

4.2. EGYÉB IGAZGATÁSI KIADÁSOK

Ezt a mellékletet csatolni kell a pénzügyi kimutatáshoz a szolgálatközi konzultáció megindításakor.

Az adattáblázatok forrásként szolgálnak a pénzügyi kimutatásba foglalt táblázatokhoz. A táblázatok kizárólag a Bizottságon belüli belső használatra készültek.

1. A humánerőforrás-szükségletek költsége

☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.

☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)																	
20 01 02 01 – a központban és a bizottsági képviselőket	AD	1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						
	AST																
20 01 02 03 – a küldöttségeknél	AD																
	AST																
• Külső munkatársak ⁵⁸																	
20 02 01 és 20 02 02 – Külső munkatársak – a központban és a bizottsági képviselőket	AC																
	END																
	INT																
20 02 03 – Külső munkatársak – a küldöttségeknél	AC																
	AL																

⁵⁸ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

	END																
	INT																
	JPD																
A humán erőforráshoz kapcsolódó egyéb költségvetési sorok (kérjük megnevezni)																	
Humán erőforrás részösszeg – 7. FEJEZET		1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760						

Olyan új feladatokról van szó, amelyekre az Energiaügyi Főigazgatóságon belül jelenleg nem áll rendelkezésre személyzet. Előfordulhat, hogy a humán erőforrás-igényeknek az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel is eleget lehet tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉN kívül		2023		2024		2025		2026		2027		2028		2029		2030	
		FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok	FTE	Előirányzatok
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)																	
01 01 01 01 Közvetett kutatás ⁵⁹	AD																
01 01 01 11 Közvetlen kutatás	AST																
Egyéb (kérjük megnevezni)																	
• Külső munkatársak ⁶⁰																	

⁵⁹ Kérjük, válassza ki a vonatkozó költségvetési sort, vagy szükség esetén adjon meg másikat; amennyiben több költségvetési sor érintett, a személyzetet az egyes érintett költségvetési sorok szerint kell differenciálni.

⁶⁰ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársak (korábban: BA-tételek).	- a központban	AC															
		END															
		INT															
	- az uniós küldöttségeknél	AC															
		AL															
		END															
		INT															
		JPD															
01 01 01 02 Közvetett kutatás 01 01 01 12 Közvetlen kutatás Egyéb (kérjük megnevezni) ⁶¹		AC															
		END															
		INT															
A humán erőforráshoz kapcsolódó egyéb költségvetési sorok <i>(kérjük megnevezni)</i>																	
Humánerőforrás részösszeg – a 7. FEJEZETEN kívül																	
Humánerőforrás összesen (a többéves pénzügyi keret összes fejezete)			1	0,152	2	0,304	2	0,304	3	0,456	5	0,760					

Olyan új feladatokról van szó, amelyekre az Energiaügyi Főigazgatóságon belül jelenleg nem áll rendelkezésre személyzet. Előfordulhat, hogy a humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel is eleget lehet tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

⁶¹ Kérjük, válassza ki a vonatkozó költségvetési sort, vagy szükség esetén adjon meg másikat; amennyiben több költségvetési sor érintett, a személyzetet az egyes érintett költségvetési sorok szerint kell differenciálni.

2. Az egyéb igazgatási kiadások költsége

☒ A javaslat/kezdemenyezés nem vonja maga után igazgatási előirányzatok felhasználását

☐ A javaslat/kezdemenyezés az alábbi igazgatási előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE	N. év ⁶²	N+1. év	N+2. év	N+3. év	N+4. év	N+5. év	N+7. év	Összesen
A központban vagy az EU területén belül:								
20 02 06 01 - Kiküldetési és reprezentációs költségek								
20 02 06 02 - Konferenciákkal és ülésekkel kapcsolatos költségek								
20 02 06 03 - Bizottságok ⁶³								
20 02 06 04 Tanulmányok és konzultációk								
20 04 – Informatikai kiadások (vállalati) ⁶⁴								
A humán erőforráshoz nem kapcsolódó egyéb költségvetési sorok (szükség esetén nevezze meg)								
Az uniós küldöttségeknél								
20 02 07 01 – Kiküldetések, konferenciák és reprezentációs költségek								

⁶² Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: (2021)). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

⁶³ Nevezze meg a bizottság típusát és azt a csoportot, amelyhez a bizottság tartozik.

⁶⁴ A DG DIGIT Informatikai Beruházások Csapatának véleménye szükséges (lásd az informatika finanszírozásáról szóló iránymutatást, C(2020)6126 final, 2020.9.10., 7. o.).

20 02 07 02 – A személyzet továbbképzése								
20 03 05 – Infrastruktúra és logisztika								
A humán erőforráshoz nem kapcsolódó egyéb költségvetési sorok (szükség esetén nevezze meg)								
Egyéb igazgatási kiadások részösszege – a többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉN kívül	N. év⁶⁵	N+1. év	N+2. év	N+3. év	N+4. év	N+5. év	N+7. év	Összesen
Technikai és igazgatási segítségnyújtás (a külső munkatársakat <u>nem</u> számítva) az operatív előirányzatokból (korábbi BA-tételek):								
- a központban								
- az uniós küldöttségeknél								
Kutatással kapcsolatos egyéb igazgatási kiadások								
Operatív programokkal kapcsolatos szakterületspecifikus informatikai kiadások ⁶⁶								

⁶⁵ Az N. év a javaslat/kezdemenyezés végrehajtásának első éve. Az „N” helyére a végrehajtás várható első évét kell beírni (például: (2021)). A következő évek esetében ugyanígy kell eljárni.

Operatív programokkal kapcsolatos vállalati informatikai kiadások ⁶⁷								
A humán erőforráshoz nem kapcsolódó egyéb költségvetési sorok <i>(szükség esetén nevezze meg)</i>								
Egyéb igazgatási kiadások részösszege – a többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉN kívül								
Egyéb igazgatási kiadások összesen (a többéves pénzügyi keret összes fejezete)								

⁶⁶ A DG DIGIT Informatikai Beruházások Csapatának véleménye szükséges (lásd az informatika finanszírozásáról szóló iránymutatást, C(2020)6126 final, 2020.9.10., 7. o.).

⁶⁷ Ez a tétel tartalmazza a helyi adminisztratív rendszereket és a vállalati IT-rendszerek társfinanszírozásához nyújtott hozzájárulásokat (lásd az informatika finanszírozásáról szóló iránymutatást, C(2020) 6126 final, 2020.9.10.).

3. Igazgatási költségek összesen (a többéves pénzügyi keret összes fejezete)

millió EUR (három tizedesjegyig)

Összefoglalás	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
7. fejezet – Humán erőforrás	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
7. fejezet – Egyéb igazgatási kiadások								
A 7. fejezet részösszege	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			
A 7. fejezeten kívül – Humán erőforrás								
A 7. fejezeten kívül – Egyéb igazgatási kiadások								
Egyéb fejezetek részösszege								
7. FEJEZET és a 7. FEJEZETEN kívül ÖSSZESEN	0,152	0,304	0,304	0,456	0,760			

Teljesen új feladatokról van szó. Előfordulhat, hogy az igazgatási előirányzatok jelentette szükségleteknek az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított költségvetéssel is eleget lehet tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

4.

4. A becsült költségek kiszámítására használt módszerek

4.1. Humán erőforrás

Ez a rész ismerteti a szükségesnek tartott humán erőforrások becslésére használt számítási módszert (a munkateherre vonatkozó feltevések, beleértve a konkrét álláshelyeket (Sysper 2 munkakörök), a személyzeti kategóriákat és az azoknak megfelelő átlagos költségeket)

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE
MEGJEGYZÉS: A központban foglalkoztatott egyes személyzeti kategóriák átlagköltségei a BudgWeb oldalon érhetők el: https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/pre/legalbasis/Pages/pre-040-020_preparation.aspx
• Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak 1–5 AD besorolási fokozatú álláshely a rendelet végrehajtásának nyomon követésére: – Az ACER-rel együtt folytatott felügyelet és koordináció – Szabályozási keret létrehozása a hidrogénágazat és a hidrogénhálózatok piaci alapú fejlesztéséhez – A szükséges jogi keret megteremtése a határokon átnyúló földgázkereskedelem feltételeinek javításához, figyelembe véve a megújuló és alacsony szén-dioxid-kibocsátású gázok egyre növekvő szerepét, valamint a fogyasztók jogainak bővülését. – Annak biztosítása, hogy a hálózatüzemeltetők páneurópai szervezetei megfeleljenek az uniós jogszabályoknak Az átlagköltségek az Ares(2020)7207955 feljegyzésből származnak.
• Külső munkatársak

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉN kívül
• Csak a kutatási költségvetésből finanszírozott álláshelyek
• Külső munkatársak

4.2. Egyéb igazgatási kiadások

Adja meg az egyes költségvetési sorok esetében alkalmazott számítási módszer részleteit, és különösen az azokat alátámasztó feltételezéseket (pl. ülések száma évente, átlagköltségek stb.)

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE

--

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉN kívül